

DAN SIMMONS

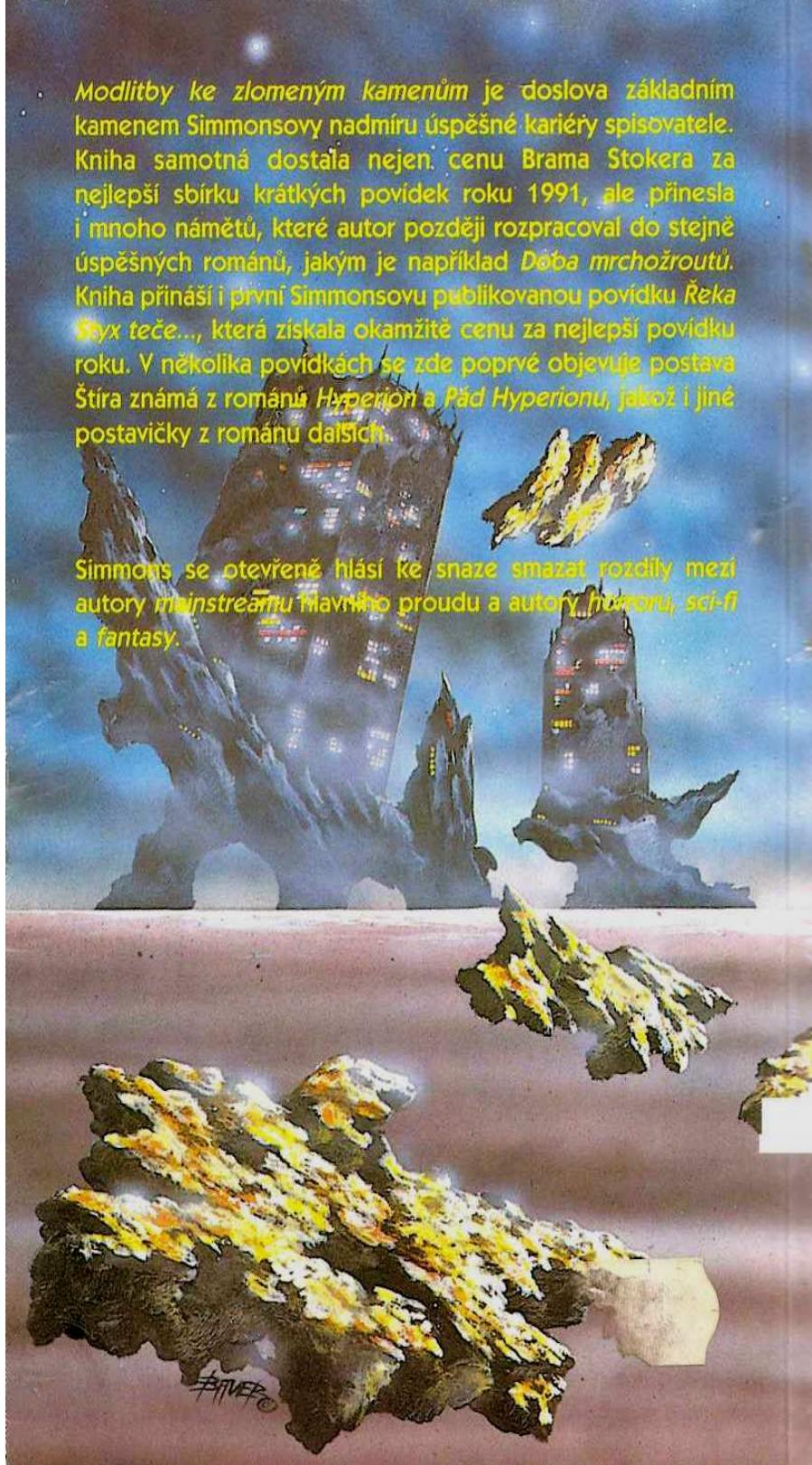
MODLITBY KE ZLOMENÝM KAMENŮM

**Autor Hyperionu, kniha získala cenu Brama Stokera
za nejlepší povídkovou sbírku roku 1991**

Modlitby ke zlomeným kamenům je doslova základním kamenem Simonsovy nadmíru úspěšné kariéry spisovatele. Kniha samotná dostala nejen cenu Brama Stokera za nejlepší sbírku krátkých povídek roku 1991, ale přinesla i mnoho námětů, které autor později rozpracoval do stejně úspěšných románů, jakým je například *Doba mrchožroutů*. Kniha přináší i první Simonsovu publikovanou povídku *Řeka Šyx teče...*, která získala okamžitě cenu za nejlepší povídku roku. V několika povídkách se zde poprvé objevuje postava Štira známá z románů *Hyperion* a *Pád Hyperionu*, jakož i jiné postavičky z románů dalších.

Simmons se otevřeně hlásí ke snaze smazat rozdíly mezi autory *mainstreamu* hlavního proudu a autory *hororu*, *sci-fi* a *fantasy*.

DAN SIMMONS

MODLITBY
KE ZLOMENÝM
KAMENŮM

Text copyright © Dan Simmons
Cover copyright © 1997 by P. Bauer
Translation copyright © 1997 by I. Reitmayer
All Rights Reserved
Edition © 1997 by PERSEUS publishing Ltd.

ISBN 80-86030-26-1

Věnováno Karen s láskou

OBSAH

Úvod	- 7 -
Řeka Styx teče proti proudu.....	- 19 -
Oči, do kterých se ve snech neodvážím podívat	- 35 -
Vanni Fucci je živ a zdrav a žije v pekle	- 69 -
Noční můra z kolébky.....	- 89 -
Vzpomínání na Siri.....	- 98 -
Metastáze	- 148 -
E-lístek do Vietnamu	- 175 -
Iversonovy díry.....	- 201 -
Oholit, ostříhat, dvakrát kousnout.....	- 256 -
Smrt Kentaura.....	- 276 -
Doba mrchožroutů	- 320 -

Úvod

Harlan Ellison

Pak nadejde chvíle, kdy už je jasné, že nic nového ani důležitého nevykonáte. Člověk si vyndá účetní knihu a začíná počítat, co má hodnotu, co může nabídnout potomkům. Tady dobrý skutek, tam hrdinský čin. Tenhle rok podal hodnotný příběh, v tamté dekádě se zúčastnil důležitého společenského hnutí. Pokud jsou děti, připíše je k účtu, pokud napsal knihy, zaznamená je. Láska k přátelům, manželky a manželé, vlídnost k malým zvířatům. Hora, která nese vaše jméno. Ale vavříny, na které jste spoléhali, se proměnily v prach.

Kulturní amnézie, včerejšek je pohřben. Kdo ještě slýchá jména jako Crispus Attucks nebo Edward Yashinsky, Bettie Pageová nebo Wendell Wilkie, Kazatel Roe nebo Memphis Minnie Douglas? Na celém světě si na ně pamatuje sedm lidí. Jen vy a já a pět dalších.

*Kly mastodontů, silné, dělaly si boule
ted' srážejí se na stole jako kulečnickové koule
Chalemagnův meč stoupal slávou do nebes,
ted' je z něj oxid železa, známý jako rez.
Medvěd grizzly, silný stisk, každý se ho bál,
ted' slouží za předložku, kam se poděl král?
Velkého Césara bysta zdobí rám,
však ani já necítím se tak dobře sám.*

O POMÍJIVOSTI POZEMSKÉ VELIKOSTI

Modlitby ke zlomeným kamenům

Arthur Guiterman

Modlitby ke zlomeným kamenům

Je jisté, že až zmizím, nikdo si nevzpomene, že jsem poprvé publikoval Lenny Bruceho, že jsem zachránil dvě stě akrů půdy před stavbou, že jsem jednou chytil sám zloděje aut a při další příležitosti vypátral lupiče a přičinil se o jeho zatčení. Že jsem si dopisoval s tajemným B. Travenem a vydal jeho první knihu krátkých povídek. Že jsem právě já přiměl Mystery Writers of America, aby platili autorům a editorům, kteří přispívali do jejich antologií.

Takové věci jsou důležité pro mě, ale až odejdu... ze světa zmizí i informace, že se kdy přihodily. Získané ceny, eskapády proměněné v mýty, nerozvážně prožitá láska... to vše zastřou v zrcadle mraky. Zrcadlo se zakryje bílým prostěradlem, starožitný nábytek se odloží a jedné noci, když je zima, se starý nábytek rozseká na dřevo. Kdo potom dokáže určit, co bylo důležité, když tento člověk žil? Jestli SE ZAPSAL DO HISTORIE?

V oceánu času se před zapomněním zachrání jen hrstka. A i ta má mizivou šanci.

Stále častěji mě napadá, že je mou jedinou šancí, záchranným lanem v oceánu času a nejlépe plujícím zbytkem, právě objevení Dana Simmonse.

Ach, ano, to je správné slovo. Já ho objevil.

Existuje překrásné album, jež dal dohromady Stan Freberg, a jmenuje se Spojené státy americké. (Díl první: Prvotní léta) A v jedné reklamě na toto album se setká Kolumbus s Indiány na pláži a řekne jim: „Našel jsem vás.“ A oni na to odpoví: „Neztratili jsme se, věděli jsme, kde jsme.“ Kolumbus tedy své prohlášení opraví a řekne: „No, alespoň jsem vás našel tady na pláži.“ A oni docela souhlasí. Je to doopravdy hloupé. Co má ale být?

A já stejně tak objevil Dana Simmonse. Růžového a lehce zranitelného člověka na pláži.

Ten příběh stojí za vyprávění. Nese důležitou lekci, jakou se můžete v této náhodné historii literatury naučit. A jestli to sepíšu, snad si toho všimne i potomstvo.

Katalyzátorem byl Ed Bryant (v současnosti Danův blízký přítel, ale tehdy ho ještě neznal). Ed a já jsme byli už dlouho přátelé. Proto jsem mu asi dovolil, aby mě zapsal na Spisovatelskou konferenci v Rockies na Vysoké škole Colorado Mountain jako hosta. Tehdy se psalo léto roku 1981. Bylo horko, vlhko a já se děsil, že budu muset zpracovat povídky celé skupiny aspirujících autorů, kteří působili víc diletantsky než většina talentovaných lidí, s jakými jsem pracoval na různých Clarion konferencích.

Uzpůsobení lekcí workshopu mohlo jen těžko nastolit nějaký vztah mezi studenty a přednášejícím. Zatuchlá třída, židle pro malé děti. Nezapomenutelně tvrdé židle, na jakých jsme trpěli ve třetí třídě, rozestavené v řadách. Měli tady stupínek, kde seděl „instruktor“ a díval se na shromáždění. Člověk předpokládá, že je účelem, aby se z výšin nesla slova autorské moudrosti a dopadala na ubohé pozemšťany.

V porovnání s efektivním, klidným kroužkem pohovek a ušáků na Clarion workshopu, kde viděl každý každému jasně do obličeje, kde neměl vedoucí vyšší postavení a autoritu než kterýkoliv ze studentů... se tady jednalo o noční můru. A skupina byla na to, abych všem posloužil, moc velká.

Když jsem předešlého večera dorazil, dali mi štos rukopisů, který jsem měl zvládnout, ale neporadili, v jakém pořadí se budou jednotlivé povídky probírat. Tak jsem četl namátkou. Kvalita materiálu mě nikterak neohromila, ale doufal jsem, že narazím na povídky, které přijdou jako první. Přirozeně jsem

Modlitby ke zlomeným kamenům

strávil celou noc čtením přesně těch, které čekaly na konec týdne.

Když jsem se tedy příští ráno dostavil do foyeru budovy, kde všichni pobíhali, jedli koblihy a pili kávu, zkontroloval jsem seznam. Představte si mou radost, když jsem zjistil, že jsem se na tři ze čtyř povídek připravených k diskusi ani nepodíval.

Rychle jsem sebral kopie nepřečtených povídek z hromádky, zalezl si do zastrčeného kouta knihovny a začal vše dohánět. První tři byly docela dobré, ale nic ohromujícího. Čtvrtá byla jednoduše příšerná. K páté jsem se nedoslal... organizátoři oznámili začátek hodiny.

Vstoupil jsem do třídy, spatřil plné řady a prázdné židle na pódiu. Viděl jsem, jak na mě čekají, jako by se jednalo o nějakého evangelického kazatele, který přišel přednášet Slovo boží. Srdce mi spadlo do kalhot a hned jsem věděl, že to bude velmi těžké ráno.

Pochopte: nevěřím, že může psát každý. Tím chci říct, že každý dokáže – pokud alespoň trochu četl a má minimální představu, jak používat jazyk – splácet slova dohromady a stvořit souvislou větu. To znamená talent na psaní dopisů, doktorských prací a vlastní zábavu s „kreativním psaním“. Být ale *spisovatelem* – nejen „autorem“, jako tragédie jménem Judith Krantzová, Erich Segal, V. C. Andrews, Sidney Sheldon a horda dalších, doplňte si jména sami – musí člověk slyšet hudbu. Lépe to vyjádřit nedokážu. Člověk prostě potřebuje slyšet hudbu. Jazyková skladba může být narušena, hláskování dyslektické, námět morbidní, přesto poznáte, že tady pracoval spisovatel. Přestože se text zadržává a je plný nevhodných voleb, stránku naplní hudba. Jen amatéři a dobří věří, že by tomu mělo být naopak.

Když mě najali, abych vedl workshop, беру za svou povinnost být k dílům absolutně upřímný. Mohu s člověkem, který si probojovává cestu ke svému snu stát se spisovatelem, přestože hudbu neslyší, osobně soucítit. Pokud bych ale zvolil jednoduchou cestu, pokud bych se jen vyhnul tomu, že „poráním něčí city“ (nemluvě o těch mých, neboť nikdo nechce být považován za stvůru bez citu), zradil bych svou profesi i své zaměstnavatele. Stejně jako zájem studentů samých. Lhát člověku, který na to podle mého názoru (i ten může být samozřejmě špatný jako ten váš) nemá, je velmi zlé. Není to jen neupřímné, je to zbabělé. Flannery O'Connor jednou prohlásil: „Kamkoliv přijedu, se mě ptají, zda si myslím, že univerzita autory přidusí. Podle mého jich nepřidusí dostatek. Existuje spousta bestsellerů, kterým mohl dobrý učitel zabránit.“

A stejně tak i já považuji za svou povinnost odradit co největší počet „budoucích autorů“.

Skutečného spisovatele totiž odradit nemůžete. Už jsem to stokrát napsal. Zlomte skutečnému spisovateli ruce a on natuká svůj příběh nohou nebo nose.

S takovým postojem jsem se posadil před ostrážitě oči mladíků i starších mužů, mladých i starších žen. Všichni se tady shromáždili v naději, že najdou svého Guru, který jim dá šanci.

Ve skutečnosti jsem se workshopu už vzdal. Nedokážu tu bolest, kterou páchám ve jménu svatého boje za dobré psaní, překonat. Ať to dělá někdo jiný.

Jeden ze spisovatelů, jehož rukopis přišel na řadu jako první, se někam zatoulal. Věřím, že na hodinu poezie. Tak jsme se rozhovořili o tom druhém a ptali se ostatních účastníků na jejich názory. Pak jsem promluvil k práci já. Mé komentáře nebyly nijak oslnivé. Mé obvyklé „*hodně se mi to líbí*“ nebo „*dal bych tomu osmdesát šest, má to dobrý rytmus a*

Modlitby ke zlomeným kamenům

můžete na to tančit,“ ale nic hlubšího nebylo třeba. Byla to dobrá věc, nic víc.

Třetí příběh byl stejný. Pak jsme se ale dostali ke čtvrtému. Doopravdy amatérské, mišmaš nejasných klišé podaných bez jakéhokoliv půvabu. Skutečně každé slovo s chybou, celé dílo ověncené těmi nejhoršími zvyky, jakým se oddávají lidé (podle slov Stanleaye Ellina), kteří „si pletou lásku ke čtení s talentem k psaní“. Věděl jsem, že bude následovat nepříjemná přestávka.

Z obecnstva se ozvalo jen pár komentářů. Většina těch lidí alespoň dokázala rozeznat, pokud se s ním setkala, opravdu špatné psaní. Tak se stáhli a já je požádal o další názory. Neodpověděli. Místnost naplnil neklid. Napětí, jaké předchází pokusu provazochodců o první, smrtelně nebezpečné, společné trojitě salto.

Požádal jsem gentlemana, který ten příběh napsal, aby se přihlásil. Sebral jsem odvahu, a když už jsem to udělal, pohlédl jsem mu do očí.

Přihlásil se starší, vysoký a hubený muž, jenž působil dojmem větrem ošlehaného, ale milého člověka. Už si na jeho jméno nevzpomínám.

Řekl jsem mu to. Řekl jsem mu, že pokud jsem po letech práce nakladatele, kritika, účastníka a instruktora workshopů, po celoživotním čtení a boji s trhlinami ve vlastním psaní, přesvědčením, vírou a tušením, co taková dobrá kniha znamená, dostatečně vybaven, zdá se mi (v mém pohledu), že pro psaní postrádá jakýkoliv talent. Nemá ani malý, ani použitelný. Vůbec žádný. Neurážel jsem ho, nehádal jsem se. Upřímně a pevně jsem mu vyložil pravdu.

Jak jsem mluvil, místnost potemněla. Někteří návštěvníci se schoulili na židlích, jako by se mi snažili zmizet z očí. Ostatní se odvrátili, jednu ruku použili jako záclonu. V některých obličejích jsem našel výraz, jaký se musí objevit uprostřed bitvy na

tvářích vojáků, když vidí – s pocitem viny a lidské úlevy – že trefila kulka muže, který stojí v zákopu hned vedle nich.

Nemohl jsem přestat bez vysvětlení. Stránku po stránce, naprostá ztráta hudebního sluchu a nevhodnost jeho práce.

Nakonec jsem přestal. Pak jsem se ho zeptal, zda jde o jeho první příběh, nebo už něco nabídl k publikaci.

Byl to milý člověk, velmi slušný muž, takže odpověděl bez jakékoliv zahořklosti. Prohlásil: „Napsal jsem čtyřiašedesát románů. Nikdy jsem nebyl publikován.“ Zlomilo mi to srdce. Ale co jsem měl dělat? Tak jsem odpověděl: „Možná byste mohl trávit čas lépe nějakým řemeslem, uměním, pro které máte větší schopnost.“

Zavrtěl hlavou. V místnosti jsme byli jen mi dva. Jen ten příjemný stařík a já. Navždy jsme se spojili. „Vážím si toho, co jste řekl,“ poděkoval mi silným hlasem. „Věřím, že jste upřímný a říkáte to, čemu věříte. To mě ale neodradí. Chci psát a zůstanu u toho. Ale děkuji vám.“ Na toho muže, jehož jméno se mi nemůže vybavit, si vzpomenu téměř každý týden. Vzpomínám na něj, kdykoliv se posadím k práci.

Ale tehdy bylo jasné, že musíme udělat přestávku.

Bez pauzy jsme nemohli pokračovat. Všichni se museli na takové věci připravit. Proto jsem je vyzval, abychom se znovu setkali za patnáct minut. Místnost se okamžitě vyprázdnila. Ze skupiny ke mně nikdo nepřistoupil, aby si se mnou promluvil, nebo mi položil otázku. Báł jsem se, že i když považuji upřímnost za svou povinnost, působím příliš destruktivně.

Nedokázal jsem se připojit ke studentům na chodbě. Věděl jsem, jak se bojí myšlenky na návrat, kde nejspíš dopadnou stejně. Určitě si přáli, aby si

Modlitby ke zlomeným kamenům

vybrali třídu s jiným instruktorem. Nemohl jsem je oklamat. Bylo to hororové šou.

Tak jsem pozvedl pátý příběh, který se teď ocitl na vrcholu hromádky. Ať jsem se cítil jakkoliv špatně, přečíst ho během patnáctiminutové přestávky patřilo k mé práci. Místnost, můj vzhled, vše působilo smutně. Zalitoval jsem ubožáka, hlupáka, který pátý rukopis napsal. Začal jsem číst.

Nesl obyčejný název, ale úvodní věty měly sílu, byly dobře napsané. Vzpomínám, jak jsem si pomyslel: *Díky bohu*. Alespoň nebude následovat další krvavá lázeň.

A četl jsem dál.

Napadlo mě, že jsem se někde uprostřed příběhu rozplakal. A když jsem ho dočetl, byl jsem dojatý. Všechny ty dokonalé kličky a záhyby mě zmanipulovaly. Doopravdy jsem prožil to *mrazení v zádech*, jaké hledáme ve všem, co čteme.

Zamířil jsem na chodbu, potřeboval jsem na vzduch. Ta povídka mě skutečně vzala. A dole na chodbě jsem spatřil, jak ostatní ze skupiny sedí na zemi a pláčou. Drželi se zdi a plakali. Stáli venku v malých skupinkách, mnoho jich plakalo. Jasně se jednalo o víc než jen schopnou práci. Dotkl se nás skutečný spisovatel. Spisovatel se sakra talentem.

Když se třída znovu shromáždila, vyvolal jsem jméno povídky a prohlásil, že otevírám diskusi.

Ke komentáři se přihlásilo jen pár rukou. Ti, kteří se rozhodli promluvit, příběh pochválili. A pak, jako by se otevřela stavidla, se rozhovořili bez čekání i ostatní. Vykřikovali jeden přes druhého, jak je ten skvělý, skvělý příběh hluboce ovlivnil.

Pak jsem přišel s kritikou na řadu já. Dívali se na mě s jistým neklidem. Strhá ten příšerný chlap i toto exemplární dílo? Je to obyčejný sprostáček s jedovatým jazykem? Baví se tím, že zraňuje jemné duše?

A já se zeptal: „Kdo z vás je Dan Simmons?“

Ve třetí nebo čtvrté řadě pozvedl ruku tichý muž, kterého jsem si ani nevšiml. Vypadal na třicátníka, průměrná postava, obyčejný člověk, nic bizarního, nic vyšínutého z normálu. Podíval se přímo na mě.

Ve skutečnosti si pamatuji jen několik věcí, které jsem mu řekl. Dan si jich přesně pamatuje většinu. Ale v jádru jsem mu řekl toto:

„Není to jen dobrý, schopný a originální příběh. Ten příběh je velkolepý. Co jste tady stvořil, je zázrak. Je to věc, o které hovoří spisovatelé, když říkají: *O to v dobrém psaní kráčí.*

Psaní je neobyčejně vhodné, řemeslné zvládnutí, k jakému autoři dospějí až po letech pokusů a omylů. Příběh je originální, plný lidskosti. Co jste tady stvořil, nikdy na světě, dokud jste neprožil svůj sen, neexistovalo.“

Třída byla ohromena. Patnáct minut předtím viděli, jak jsem rozcupoval toho chudáka, teď se dívali, jak jsem dalšího člověka pozvedl do nebes jako symbol všeho, po čem toužili. Kdybych plánoval demonstraci dvou ostří svého meče, těžko bych ji mohl připravit lépe. Ve skutečném životě člověk málokdy tak dokonalé symboly kontrastu potká. Ve skutečném životě je to zamotané. Tak jasnou vizi najdete jen málokdy. Tady jsem ale o takový případ jednoduše zakopl.

Pak jsem řekl: „Když jsem vám to teď prozradil, navždycky vám změním život...”

Pane Simmons, jste spisovatel.

A i kdybyste už nikdy nenapsal jediné slovo, vždycky spisovatelem zůstanete. Možná je tady mezi lidmi ještě další spisovatel, přesto považuji možnost, že je někdo tak skutečným, pravým a hodnotným spisovatelem jako vy za nepravděpodobnou. Když jsem vám to teď prozradil, musím vám říct ještě toto: Nikdy, nikdy se od té profese neodvrátíte. Když to

Modlitby ke zlomeným kamenům

ted' víte, jste odsouzen strávit zbytek života v této samotářské a svaté profesi. Vaše vztahy utrpí, vaše manželka a rodina – pokud ji máte – vás budou nevyhnutelně nenávidět, každá žena, do které se zamilujete, bude tou vaší částí, která má za milenku psaní, pohrdat. Neuvidíte kvůli závěrce filmy, prožijete neklidné noci beze spánku, protože vám práce nepůjde. Budete mít navěky finanční problémy, neboť spisovatelé většinou nevydělají dost ani na nájem, na to, aby jejich manželka odešla z druhého zaměstnání, na to, aby koupili dítěti hračku.

A nejhroznější je, že si většina z vás myslí, že jsem *tamtoho* člověka zneužil...“ Ukázal jsem na vlídného, starého gentlemana, kterého jsem tak strhal, „...a *tohoto* člověka ověňčil vavříny. Ale je pravdou, že jsem se pokusil zachránit jeho život. A Simmonse jsem právě odsoudil k životu nekonečné práce, malého uznání, připsal mu kletbu, jakou nezruší ani smrt!

Jste spisovatel, pane Simmonsi. A víte, proč se na to můžete spolehnout? Víte, že jste spisovatel, když to říká spisovatel jiný.

Mohu použít vaši povídku do časopisu *TwilightZone* pro soutěž krátkých povídek?“ A všichni v místnosti omdleli.

Dan by vám to mohl vyprávět mnohem lépe než já. Jeho vzpomínka na to ráno v Rockies je téměř dokonalá. Nemohl by vám ale popsat výraz ve vlastním obličejí ve chvíli, kdy jsem mluvil. Byl ohromený, radostný, vyděšený a zamlklý, plný strachu. To byla chvíle, kdy se chudý, Špinavý ošetřovatel koní dozví, že je Ztraceným princem Dimenze exotika.

Samozřejmě soutěž vyhrál. (Technicky byly na prvním místě povídky dvě, ale všichni porotci včetně

Dan Simmons

Petera Strauba, Roberta Blocha a Richarda Mathesona, z té povídky přímo šleli.) Dan Simmons získal mezi tisíci soutěžícími první cenu. Ten příběh se jmenoval *Řeka Styx teče proti proudu* a to byla první práce z těch, které měly na cestě ocenění přijít.

Dan mi vyprávěl, že se pokoušel s velmi malým úspěchem prodávat povídky už tři roky. Jednu prodal časopisu *Galaxy* a časopis padl, ještě než vyšla. Prodal povídku časopisu *Galileo* a časopis padl, ještě než vyšla. Protloukal se trhem tři roky, vydělával si na živobytí jako učitel základní školy, specialista na vzdělání nadaných a talentovaných dětí.

Prozradil mi, že tento workshop bral jako poslední šanci. Danovi i Karen bylo jasné, že se bude muset s blížícím se dítětem rozhodnout, jak jim zajistit budoucnost. Karenina víra v Danův talent nikdy nepohasla, přesto viděla, jak se mučí, jak ho to ničí. Tak ho přiměla navštívit workshop. A Dan jí řekl: „Jestli mě tam alespoň trochu nepřesvědčí, že mám talent, zabalím to. To bude mé rozcestí.“

A vyhrál soutěž. A prodal novelu do časopisu *Omni*. A sehnal si agenta a agent prodal *PÍSEŇ KÁLÍ* a *PÍSEŇ KÁLÍ* se stala první prvotinou, jež získala světovou cenu fantasy za nejlepší román. A vyšel *HYPERION* a *HYPERION* získal cenu Hugo. A já jednou pozdě v noci s Danem mluvil. On byl v Longmontu, já v L. A. A já mu řekl: „Kdysi jsem ti řekl, že ti má řeč změnit jednou provždy život. A měl jsem pravdu. Věřil jsi mi tehdy?“

„Ano.“

„A uvěříš mi tentokrát, když ti řeknu ještě jednu pravdivou věc, která tvůj život znovu změní?“

„Ano.“

Do noci, která nás dělila, jsem tiše zašeptal: „Dane, budeš slavný. Nejen bohatý. To je jednoduché. Staneš se jedním z nejdůležitějších spisovatelů naší doby. Cizinci budou znát tvé jméno

Modlitby ke zlomeným kamenům

a poznají tě na ulici. Lidé budou hledat tvou radu, budou se na tebe chtít nalepit obchodníci. Neříkám ti jen to, že budeš velký spisovatel, ale ještě něco víc: stane se z tebe spisovatel slavný. Měl bys to vědět už teď, protože to přijde rychleji, než si toho všimneš. A měl by ses sakra rychle začít vyzbrojovat, protože až po tobě, kamaráde půjdou, pak už nebudeš mít čas zjišťovat, jak přežít.“

Dostal jsem se tam, kde je teď Dan Simmons a byl jsem tam, kam se on brzy dostane. Mohu tam být teď, možná se tam dostanu znovu. Ale jednu věc vím: jestli dostanu šanci, aby si na mě někdo vzpomněl, bude to nejspíš proto, že právě já „objevil“ Dana Simmonse. No, nenasralo by vás to!?

Řeka Styx teče proti proudu

*Co doopravdy miluješ, zůstává
zbytek je jen pěna
Co doopravdy miluješ, neodejde
od tebe
Co miluješ, je tvé
skutečné dědictví*

– Ezra Pound
Canto LXXXI

Matku jsem doopravdy hodně miloval. Po pohřbu, po tom, co spustili rakev na dno hrobu, se rodina vrátila domů a čekala na její návrat.

Tehdy mi bylo teprve osm. Z nezbytného obřadu si toho pamatuji málo. Vzpomínám, jak jsem měl těsný límec rok staré košile, jak mi vázanka kolem krku připomínala smyčku. Vzpomínám, že byl pro tak smutné setkání moc hezký červnový den. Vzpomínám, jak toho rána strýc Will moc pil, vzpomínám na láhev Jacka Danielse, kterou vytáhl na zpáteční cestě z pohřbu. Vzpomínám na obličej svého otce.

Odpoledne bylo strašně dlouhé. Ten den na mě v rodinném setkání nezbyla žádná role, dospělí mě ignorovali. Bloumal jsem z pokoje do pokoje, v ruce teplou sklenici Kool-Aid, až jsem nakonec uprchl na dvůr. I tu důvěrně známou krajinu her a izolace

Modlitby ke zlomeným kamenům

narušily pohledy bledých tlustých obličejů, které mě pozorovaly z oken v sousedství. Čekali. Doufali, že něco zahlédnou. Chtělo se mi křičet, házet po nich kamení. Místo toho jsem se posadil na starou pneumatiku od traktoru, kterou jsme používali jako pískoviště. Záměrně jsem nalil rudý Kool-Aid do písku a sledoval, jak se skvrna rozšiřuje, jak hloubí malou jamku.

Ted' ji vykopávají.

Přeběhl jsem k houpačce a vztekle se odrážel nohama od holé země. Rezavá houpačka skřípala, jedna noha podstavce se zvedala ze země.

Ne, to už udělali, ty hlupáku. Ted' ji napojují na velké stroje. Napumpují do ní zpátky krev?

Vzpomněl jsem si na lahve s kapačkou. Vzpomněl jsem si na rudá tlustá klíšťata, která to léto přinesl náš pes. Vztekle jsem se houpal, vysoko. Kopal jsem nohama, přestože jsem se už nemohl dostat výš.

Začnou se jí nejprve chvět prsty? Nebo se jí jednoduše otevřou oči, jako když se probudí sova?

Dosáhl jsem nejvyššího bodu a seskočil. Na moment jsem ztratil váhu a visel nad zemí jako Superman, jako duch, který opouští tělo. Pak mě zavolala zemská přitažlivost a já těžce dopadl na ruce a kolena. Odřel jsem si dlaně, na pravém koleni vykreslil skvrnu od trávy. Matka by se zlobila.

Ted' chodí kolem dokola. Možná ji oblékají jako jednu z figurín ve výkladním okně pana Feldmana.

Na dvoře se objevil můj bratr Simon. Přestože byl jen o dva roky starší, to odpoledne mi připadal jako dospělý. Starý a dospělý. Blondřaté vlasy (nedávno stejně jako ty moje zastřižené) mu zplihle visely přes bledé čelo, jeho oči působily unaveně. Simon na mě téměř nikdy nekřičel. Ten den to ale udělal.

„Pojď sem. Už se to blíží.“

Sledoval jsem ho na zadní verandu. Většina příbuzných už odešla, z obývacího pokoje jsme ale zaslechli strýce Willa. Na chodbě jsme, zastavili a naslouchali.

„Pro Krista, Lesi, ještě máš čas. To prostě nemůžeš udělat.“

„Už se tak stalo.“

„Jen pomysli na... Ježíši Kriste... pomysli na děti.“

Slyšeli jsme, jak jejich hlasy drmolí, a věděli, že strýc Will ještě pije. Simon přiložil prst ke rtům. Následovalo ticho.

„Lesi, jen pomysli na otázku peněz. Co... kolik... je to dvacet procent ze všeho, co máš. Na jak dlouho, Lesi? Pomysli na děti. Co to nadělá –“

„Už je hotovo, Wille.“

Nikdy jsme u otce takový tón neslyšeli. Nehádal se – nehádal se, jako když se minulou noc se strýcem Willem přeli o politiku. Nebyl smutný, jako když se mnou a se Simonem rozmlouval po tom, co poprvé přivezl matku z nemocnice. Byl prostě v koncích.

Pak už nemluvili. Strýc Will začal křičet. Vztek bylo cítit i v tichu. Zašli jsme do kuchyně a vzali si colu. Když jsme se chodbou vraceli, strýc Will tak spěchal, že nás málem porazil. Práskl za sebou dveřmi. Nikdy už do našeho domu nevstoupil.

Matku přivezli domů těsně po setmění. Simon a já jsme se dívali velkým oknem, cítili jsme pohledy sousedu. Zůstala jen teta Helen a pár nejbližších příbuzných. Když otec spatřil auto, ucítil jsem jeho překvapení. Nevím, co jsme čekali. Snad dlouhý černý pohřební vůz jako ten, který ráno vezl matku na hřbitov.

Ale přijeli ve žluté Toyotě. V autě seděli čtyři muži a matka. Místo tmavého obleku, jaký měl na sobě otec, dorazili v pastelových košilích s krátkými

Modlitby ke zlomeným kamenům

rukávy. Jeden z nich vystoupil z auta a podal matce ruku.

Chtěl jsem vyběhnout ven a zamířit po chodníčku k ní. Simon mě ale chytil za zápěstí, takže jsme – když otec a ostatní dospělí otevřeli dveře – zůstali stát v chodbě.

Vyrojili se na chodník a osvítila je záře lampy na trávníku. Matku vedli dva muži. Ve skutečnosti jí nepomáhali, jen jí ukazovali cestu. Měla na sobě lehké modré šaty, které si koupila krátce předtím, než onemocněla, u Scotta. Čekal jsem, že bude bledá jako z vosku, stejná, jako když jsme nakoukli pootevřenými dveřmi ložnice chvíli předtím, než pro její tělo přijeli muži z pohřebního ústavu. Její obličej byl ale svěží a zdravý, málem opálený.

Když vkročili na schody, zjistil jsem, že má na sobě hodně makeupu. Matka nikdy makeup nepoužívala. Oba muži měli tváře stejně růžové. Všichni tři stejné úsměvy.

Vkročili do domu. Věřím, že jsme všichni kromě otce ustoupili. Položil matce ruce na ramena, dlouho se na ni díval, pak ji políbil na tvář. Nevěřím, že mu polibek vrátila. Její úsměv se nezměnil. Po otcově tváři stékaly slzy. Pocítil jsem rozpaky.

Lidé od Znovuvzkříšení něco říkali, otec a teta Helen přikyvovali. Matka tam jen stála, nepatrně se usmívala a zdvořile pozorovala muže ve žlutých košilích, kteří hovořili, žertovali a plácali otce po zádech. Pak došla v objímání matky řada na nás. Teta Helen postrčila Simona dopředu. Já se ho pořád držel za ruku. Políbil ji na tvář a rychle ustoupil k otci. Já matce padl kolem krku a políbil ji na rty. Netrefil jsem.

Měla chladnou pokožku. Byla *jiná*.

Dívala se přímo na mě. Baxter, náš německý ovčák, začal kňučet a škrábat na dveře.

Otec odvedl lidi od Znovuvzkříšení do studovny. Chodbou se nesly úryvky konverzace.

„...pokud to vezmete jako mrtvici...“

„Jak dlouho bude...“

„Chápete, že je desátek nezbytný kvůli výdajům na měsíční údržbu a...“

Ženy z příbuzenstva utvořily kolem matky kruh. Následovala trapná chvíle, než si uvědomily, že matka nemluví. Teta Helen natáhla ruku, aby se dotkla sestřiny tváře. Matka se usmívala a usmívala.

Pak se vrátil otec, silný a srdečný hlas. Vysvětlil, jak se to podobá lehké mrtvici – vzpomínáme na strýce Richarda? Mezitím líbal dokola všechny přítomné a děkoval jim. Lidé od Znovuvzkříšení nás opustili s úsměvy a podepsanými papíry. Zbylí příbuzní začali odcházet jen chvíli nato. Otec je doprovázel na cestu, usmíval se a potřásl jim rukou.

„Berte to, jako že byla nemocná, ale dostala se z toho,“ poučoval je. „Berte to, jako by se vrátila z nemocnice.“

Sestra Helen odešla jako poslední. Dlouho vedle matky seděla, tiše mluvila a hledala v jejím obličeji odpověď. Po chvíli se rozplakala.

„Ber to, jako by se dostala z nějaké nemoci,“ poradil ji otec, když ji doprovázel k autu. „Ber to, jako by se vrátila z nemocnice.“

Teta Helen nepřestala plakat, přikývla a odjela. Myslím, že věděla, co si já se Simonem myslíme. Matka se domů nevrátila z nemocnice, vrátila se z hrobu.

Ta noc byla dlouhá. Několikrát se mi zdálo, že slyším na chodbě tiché pleskání matčiných bačkor, a zastavil se mi dech. Čekal jsem, kdy se otevrou dveře. Nic se ale nestalo. Přes nohy mi dopadly měsíční paprsky a odhalily pruh tapety vedle nočního stolku. Květinový vzor připomínal obličej velkého

Modlitby ke zlomeným kamenům

smutného zvířete. Krátce před úsvitem se ke mně ze své postele naklonil Simon a zašeptal: „Spi, hlupáku.“ A tak jsem spal.

První týden spal otec s matkou ve stejném pokoji, kde spali vždycky. Ráno měl propadlý obličej, a zatímco jsme jedli ovesnou kaši, křičel na nás. Pak se odsunul do studovny a spal tam na starém divanu.

To léto bylo pěkně horké. Nikdo si s námi nehrál, takže jsme si hráli sami jen se Simonem. Otec učil na univerzitě jen ráno. Matka plula domem a přelévávala vodou květiny. Jednou jsme ji se Simonem spatřili, jak zalévá rostlinu, která zašla a kterou jsme odstranili, zatímco byla v dubnu v nemocnici. Voda stékala po čelní stěně skřínky a kapala na zem. Matka si toho ani nevšimla.

Když vyšla ven, zdálo se, jako by ji k sobě přitahovala lesní obora za domem. Možná její temnota. Simon a já jsme si na jejím okraji s oblibou hráli, chytali jsme do sklenice světlušky nebo stavěli stany z prostěradel. Když tam ale začala chodit matka, Simon trávil večery v domě nebo na předním trávníku. Já tam ale zůstal, protože matka občas zabloudila, a já ji vzal za ruku a odvedl zpět do domu.

Matka si oblékla, cokoliv jí otec řekl. Občas spěchal do výuky a odbyl ji: „Vem si červené šaly.“ A matka ten červencový horký den strávila v silných vlněných šatech. Nepotila se. Občas jí neřekl, aby ráno sešla dolů, takže zůstala, dokud se nevrátil, nahore. V těch dnech jsem se pokoušel přemluvit Simona, aby se mnou alespoň vyšel nahoru, abychom JI ZKONTROLOVALI. Jen na mě zíral a zavrtěl hlavou.

Otec začal víc pít – Stejně jako PIL strýc Will. A bez příčiny na nás křičel. Zuřil, pokaždé jsem plakal. Ale Simon už nenaříkal nikdy.

Matka nikdy nemrkala. Zpočátku jsem si toho nevšiml. Když jsem to ale zjistil, začal jsem se cítit nepříjemně. Mou lásku to ale ani v nejmenším nezměnilo.

Ani Simon, ani já jsme nemohli v noci spát. Matka nás dřív ukládala a vyprávěla nám pohádky o kouzelníkovi, který se jmenoval Yandy, a bral našeho psa Baxtera (když jsme si s ním zrovna nehráli) na obrovská dobrodružství. Otec si žádné pohádky nevymýšlel, ale předčítal nám z velké knihy jménem *Poundův Cantos*. Většinu z toho, co četl, jsem nechápal. Slova byla ale příjemná a já zbožňoval jejich zvuk. Prozradil nám, že jsou řecká. Ted' už nás ale po koupání nikdo nekontroloval. Pár nocí jsem se pokoušel Simonovi vyprávět vlastní pohádky, moc se mi ale nevedly a Simon mě požádal, abych přestal.

Čtvrtého července se utopil v bazénu, který právě postavili, Tommy Wiedermeyer, který se mnou loni chodil do třídy.

Tu noc jsme se všichni posadili a sledovali půl míle vzdálený ohňostroj nad tržištěm. Nemohli jste vidět, co se dělo na zemi, neboť nás dělila obora. Rakety ale zářily jasným a čistým světlem. Nejdřív jste viděli výbuch čisté barvy, potom – čtyři, až pět vteřin nato – dorazil zvuk. Obrátil jsem se, abych něco řekl tetě Helen, a spatřil matku, jak se dívá z okna v prvním patře. Na temném pozadí místnosti vypadal její obličej moc bílý, zdálo se, že po něm jako tekutina stékají barvy raket.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Krátce po Čtvrtém jsem našel mrtvou veverku. Simon a já jsme si hráli v oboře na kavalerii a Indiány. Střídavě jsme jeden druhého hledali... znovu a znovu po sobě stříleli a umírali v plevelu. Tentokrát jsem ho ale nemohl najít. Místo toho jsem narazil na mýtinu.

To místo bylo ukryté, obklopené křovím, hustým jako náš živý plot. Plížil jsem se pod větvemi po rukou a kolenou a v tu chvíli jsem spatřil veverku. Byla velká, červená, nějakou dobu už byla mrtvá. Hlavu vykroucenou téměř na druhou stranu, na jednom uchu zaschlou krev. Jednu tlapku sevřenou, druhou – tu volnou – položenou na větvičce, jako by odpočívala. Něco ji připravilo o jedno oko, to druhé prázdně sledovalo příkrov větví. Měla mírně otevřenou tlamu, která odhalovala překvapivě velké zuby, jež nabíraly u kořenů žlutý odstín. Jak jsem ji sledoval, vylezl jí z tlamy mravenec, přepochodoval tmavý čenich a vstoupil na vytřeštěné oko.

Taková je smrt, napadlo mě.

Nepatrný vánek rozvibroval větve. Měl jsem strach zůstat, tak jsem utekl. Plížil jsem se rovnou za nosem, probíjel si cestu hustými větvemi, které mě chytaly za košili.

Na podzim jsem se vrátil do školy Longfellow, ale brzy mě přeřadili do školy státní. V té době byly rodiny Znovuvzkříšených diskriminovány. Děti si z nás dělaly legraci, dávaly nám přezdívky a nikdo si s námi nehrál. Na nové škole si s námi také nikdo nehrál, přezdívky nám ale nedávali.

Naše ložnice neměla vypínač na zdi, ale staromódní žárovku se šňůrou. Abych rozsvítil, musel jsem přejít půl tmavého pokoje a tápat, dokud jsem šňůru nenašel. Když jednou zůstal Simon dlouho vzhůru, aby si udělal domácí úkol, šel jsem nahoru sám. Hledal jsem kabel rukama v temnotě,

když jsem narazil na matčin obličej. Měla chladné, hladké zuby. Ucukl jsem a zůstal tam minutu ve tmě stát. Pak jsem našel šňůru a rozsvítil světlo.

„Ahoj, maminko,“ pozdravil jsem. Posadil jsem se na okraj postele a vzhlédl k ní. Zírala na Simonovu prázdnou postel. Natáhl jsem se a vzal ji za ruku. „Chybíš mi,“ ozval jsem se. Říkal jsem ještě další věci, slova se mi ale pomíchala a zněla hloupě. Tak jsem tam jen seděl, držel ji za ruku a čekal, zda mi ji sevře. Ruka se mi unavila, přesto jsem zůstal sedět a svíral její prsty ve své dlani, dokud se neobjevil Simon. Zastavil se ve dveřích a pozoroval nás. Sklopil jsem oči a ruku spustil. Po pár minutách odešla.

Otec Baxtera uspal krátce před dnem Děkuvzdání. Pes nebyl ještě starý, ale choval se tak. Pořád vrčel a štěkal – dokonce i na nás – nikdy už nechodil dovnitř. Když potřetí utekl, zavolali nám z útulku a otec odpověděl: „Uspěte ho,“ a zavěsil telefon. Poslali nám účet.

Otcovy vyučovací hodiny ztrácely víc a víc studentů, až si nakonec vzal volno, aby napsal knihu o Ezrovi Poundovi. Celý ten rok zůstal doma, ale moc nepsal. Občas trávil celé ráno v knihovně, kolem jedné se ale vrátil domů a díval se na televizi. Před večerí začínal pít a do pozdních hodin vysedával před televizí. Občas jsme s ním já a Simon zůstávali, ale většina pořadů se nám nelíbila.

V tu dobu začal Simona pronásledovat jeden sen. Když jsme šli jedno ráno do školy, vyprávěl mi ho. Prohlásil, že je pokaždé stejný. Když usne, zdá se mu, že je pořád ještě vzhůru a čte si komiks. Pak začne komiks pokládat na noční stolek a časopis

Modlitby ke zlomeným kamenům

spadne na zem. Když se natáhne, aby ho zvedl, zpod postele vyjede matčina bílá ruka a sevře mu zápěstí. Vyprávěl, že má velkou sílu a že tuší, že ho chce k sobě stáhnout pod postel. Co nejsilněji se drží pokrývek, ale ví, že během pár vteřin sklouznou a on spadne.

Sdělil mi, že se minulou noc sen konečně pozměnil. Tentokrát matka zpod postele vystrčila hlavu. Poznamenal, že mu to připomnělo automechanika, který se objeví pod autem. Vyprávěl, jak se na něj šklebila. Neusmívala se, ale široce se šklebila. Prozradil mi, že měla zuby upilované do špičky.

„Máš někdy takové sny?“ zeptal se. Věděl jsem, jak lituje, že mi to prozradil.

„Ne,“ odpověděl jsem.

V dubnu se Farleyova dvojčata odvedle nešťastnou náhodou zamkla do opuštěného mrazáku a udusila se. Paní Hargillová, naše služka, je našla za garáží. Thomas Farley byl jediným klukem, který pořád Simona zval k sobě na dvorek. Ted' jsem zůstal Simonovi jen já.

Krátce před Svátkem práce¹ a začátkem školy Simon přinesl plány na náš útěk. Nechtěl jsem utíkat, ale měl jsem Simona rád. Byl to můj bratr.

„Kam půjdeme?“

„Musíme odtud zmizet,“ odvětil. Moc odpovědi v tom nebylo.

Simon si ale odložil spoustu věcí a dokonce sehnal mapu města. Nakreslil mi cestu oborou, přes Shermanovu řeku u železničního přejezdu u Laurelovy ulice, cestu ke strýci Willovi, která ani jednou nekřížovala důležité ulice,

¹ (pozn. překl.: V USA se Svátek práce slaví první pondělí v září)

„Můžeme venku tábořit,“ upozornil mě a předvedl velkou šňůru na prádlo, kterou uřízl. „Strýc Will nás zaměstná jako pomocníky na farmě. Až příští jaro pojede na ranč, můžeme ho doprovodit.“

Vyrazili jsme ve večerním šeru. Nechtělo se mi odejít, než bude tma, Simon ale řekl, že si toho, že jsme zmizeli, otec nevšimne až do příštího rána, kdy se probudí. Nesl jsem malý batoh s jídlem, které ukradl Simon v lednici. Simon měl na zádech prádelní šňůrou smotané zásoby v pokrývce. Dokud jsme se nedostali do obory hlouběji, bylo docela světlo. Potůček vydával bublavý zvuk, který nám připomněl zvuky, jaké se nesly z matčina pokoje v noci, kdy zemřela. Kořeny a větve se tak proplétaly, že musel nechat Simon celou dobu zapnutou baterku, takže nám tma připadala ještě větší. Brzy jsme se zastavili a Simon natáhl provaz mezi dva stromy. Přehodil jsem přes něj prostěradlo a oba jsme se začali po rukou a kolenou plížit kolem ve snaze najít kamení.

Potok šířil do noci zvuky polykání, my potmě snědli naše bologna sendviče. Pár minut jsme si povídali, ale vlastní hlasy nám připadaly slaboučké. Po chvíli jsme oba na chladné zemi usnuli, přikryli jsme se bundami, hlavy složili na silonový batoh. Kolem nás se šířily zvuky lesa.

Probudil jsem se uprostřed noci. Bylo naprosté ticho. Oba jsme se zachumlali pod bundy, Simon chrápal. Listoví se přestalo pohybovat, zmizel hmyz a vytratil se dokonce i zvuk potoka. Otvor ve stanu vytvořil v temnotě dva jasnější trojúhelníky.

Posadil jsem se, srdce mi divoce bušilo.

Když jsem posunul hlavu k otvoru, nespátřil jsem nic. Moc dobře jsem ale věděl, co tam je. Zakryl jsem si hlavu bundou a odkulil se od stěny stanu.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Čekal jsem, že se mě něco přes pokrývku dotkne. Zpočátku jsem si představil, jak nás sleduje matka, jak prochází lesem a do očí jí narážejí ostré větve. Matka to ale nebyla. Kolem malého stanu se těžce rozložila chladivá noc. Byla černá jako oko mrtvé veverky, chtěla dovnitř. Poprvé v životě jsem pochopil, že tma příchodem ranního světla nekončí. Zuby mi cvakaly. Přitulil jsem se k Simonovi a nasával jeho teplo. Lehce a pomalu mi dýchal na tvář. Po chvíli jsem s ním zatřásl, probudil ho a sdělil mu, že až vyjde slunce, jdu domů, že s ním nikam nepůjdu. Začal se hádat, ale pak zaslechl něco v mém hlase – věc, které jsem nerozuměl – unaveně zavrtěl hlavou a znovu usnul.

Ráno příkrývku promáčela rosa, takže se nám zdálo, že máme vlhkou pokožku. Vše jsme zabalili, kameny nechali ležet ve čtvercové formaci a odešli domů. Nemluvili jsme.

Když jsme tam dorazili, otec ještě spal. Simon odhodil naše věci do ložnice a vyběhl do slunečního světla. Já šel do sklepa.

Byla tam velká tma, ale já zůstal sedět na dřevěných schodech, ani jsem nerozsvítil. Ze stínů v koutech se neozval jediný zvuk, já ale věděl, že tam matka je.

„Utekli jsme, ale vrátili jsme se,“ promluvil jsem nakonec. „Návrat byl můj nápad...“

Úzkými průhledy na okně jsem spatřil zelenou travu. S hlasitým zavzdycháním spustil zavlažovač. Někde v okolí křičely děti. Já si všímal jen stínů.

„Simon chtěl jít dál,“ pokračoval jsem. „Já nás ale přivedl zpět. Vrátit se domů byl můj nápad.“

Ještě pár minut jsem zůstal sedět, ale už mě nenapadlo, co bych řekl. Nakonec jsem vstal, oprášil si kalhoty a vrátil se nahoru, abych si zdříml.

Týden po Svátku práce otec naléhal, abychom odjeli na víkend k moři. Vyrázili jsme v pátek odpoledne a zamířili přímo k Ocean City. Matka seděla na zadním sedadle sama. Otec a sestra Helen seděli vepředu, já se Simonem jsme se nasoukali do zadní části našeho obytného vozu. Simon odmítl počítat krávy, nechtěl se mnou mluvit, ani si hrát s malými letadly, která jsem vzal s sebou.

Ubytovali jsme se ve starodávném hotelu hned vedle dřevěného mola. To místo nám doporučili ostatní Znovuvzkříšení z otcovy úterní skupiny. Zdi tam páchly věkem, hnilobou a krysami. Chodby měly vybledlou, zelenou barvu, dveře byly tmavě zelené a svítilo tam jen každé třetí světlo. Chodby tvořily temný labyrint, a než jste našli výtah, museli jste dvakrát odbočit. Všichni, kromě Simona, zůstali celou sobotu uvnitř. Seděli před těžkopádnou klimatizací a sledovali televizi. Kolem se objevilo mnoho Znovuvzkříšených, mohli jsme zaslechnout, jak se šourají temnými chodbami. Po západu slunce odcházeli na pláž a my se k nim přidali.

Snažil jsem se, aby se matka cítila pohodlně. Rozložil jsem jí ručník a obrátil ji, aby se dívala na moře. V tu dobu už vyšel měsíc a začal foukat chladný vítr. Přehodil jsem jí přes ramena svetr. Za námi odrážel zábavní park barevná světla na dřevěné molo, horská dráha rachotila a vyla.

Kdyby mě tak nerozčiloval otcův hlas, neodešel bych. Mluvil moc nahlas, bez příčiny se smál a zhluboka nasával z lahve v hnědé tašce. Teta Helen moc nemluvila, jen otce smutně sledovala, a když se zasmál, pokoušela se o úsměv. Matka klidně seděla, takže jsem se omluvil, a odešel k zábavnímu parku, abych našel Simona. Cítil jsem se bez něj sám. Nebyly tam žádné rodiny, ani děti, ale atrakce i tak fungovaly. Každých pár minut se ozval řev a ječení několika návštěvníků horské dráhy v nestrmějším

Modlitby ke zlomeným kamenům

padáku. Snědl jsem párek v rohlíku a rozhlédl se. Simona jsem ale nikde nenašel. Když jsem se vracel po pláži, spatřil jsem, jak se otec naklonil a rychle políbil tetu Helen na tvář. Matka zabloudila a já se nabídl – abych zakryl slzy vzteku ve vlastních očích – že ji najdu. Prošel jsem po pláži kolem místa, kde se minulý týden utopili dva výrostci. Kolem jsem našel pár Znovuvzkříšených, co seděli se svými rodinami u vody. Po matce ani vidu, ani slechu. Právě mě napadlo, že zamířím zpět, když se mi zdálo, že jsem pod dřevěným molem zachytil pohyb.

Byla tam neuvěřitelná tma. Dřevěné pilíře a vzpěry lámaly úzké pruhy světla do podivuhodných vzorů, světlo kapalo z puklin v chodníku. Kroky a řev ze zábavního parku připomínaly pěst, která buší do víka rakve. V tu chvíli jsem se zastavil. Náhle jsem si představil tucet Znovuvzkříšených, kteří tam sedí v temnotě. Tucet, matku mezi nimi. Světelné vzory je křížují, takže rozeznáte ruku, košili, vytřeštěné oko. Ale nebyli tam. Nebyla tam matka. Bylo tam něco jiného.

Nevím, proč jsem vzhlédl. Nahoře se ozvaly kroky. Obracení, jemné obracení. Ve stínech se něco obracelo. Našel jsem místo, kudy vyšplhat na vzpěry, zaklínal tam tenisku a zvedl se k širokému trámu. Nebylo to nijak těžké. Takhle jsme šplhali tisíckrát. Zíral jsem mu přímo do obličeje. Prádelní šňůru jsem zpočátku nezaznamenal.

Otec po Simonově smrti přestal učit. Po učitelském volnu se už do práce nevrátil. Poznámky ke knize o Poundovi se odstěhovaly s kupou loňských novin do sklepa. Lidé od Znovuvzkříšení mu pomohli najít v blízkém nákupním středisku místo hlídače, takže se domů nevracel před druhou hodinou ráno.

Po Vánocích jsem odjel do internátu vzdáleného o dva státy. V tu dobu už lidé od Znovuvzkříšení otevřeli Institut, kam se obracelo víc a víc rodin. Později se mi podařilo dostat na plné stipendium na univerzitu. I přes smlouvu jsem se v těch letech vracel domů jen málokdy. Během mých několika návštěv byl otec celou dobu opilý. Jednou jsem pil s ním, seděli jsme v kuchyni a společně plakali. Kromě pár bílých pruhů po stranách ztratil téměř všechny vlasy, oči se mu ponořily do vrásčitého obličej. Alkohol zanechal na jeho tvářích množství prasklých žilek, takže vypadal, jako by měl na sobě víc makeupu než matka.

Tři dny před promocí zavolala paní Hargillová. Otec si napustil vanu teplou vodou, pak si podřezal žíly. Neprořízl je příčně, ale podélně. Četl svůj Plutarch. Než ho našla služka, trvalo dva dny. Když jsem příští večer dorazil domů, našel jsem ještě na vaně zaschlé krvavé kruhy. Po pohřbu jsem prošel všechny jeho staré papíry a našel deník, který si už několik let psal. Spálil jsem ho společně s poznámkami k nedopsané knize.

Naše pojistka u Institutu platila za všech podmínek, takže jsem dalších pár let přežil. Mou kariérou je víc než jen zaměstnání – v to, co dělám, věřím. A jsem vtom také dobrý. Pronajmout si prázdné školy pro nová centra v sousedství byl můj nápad.

Minulý týden jsem se dostal do dopravní zácpy, a když jsem se – centimetr po centimetru – doploužil k místu nehody, spatřil jsem malou postavu zakrytou pokrývkou, všude kolem rozbité sklo. Stejně tak jsem zaznamenal, jak se *jich* dav shromáždil na chodníku. Teď jich je tolik.

Žil jsem ve společném domě jedné z posledních osvětlených částí města. Když šel ale můj starý dům

Modlitby ke zlomeným kamenům

do dražby, chytil jsem se šance a koupil ho. Mnoho kusů starého nábytku jsem si nechal, jiné nahradil, takže to tam vypadá málem jako kdysi. Udržovat tak starý dům je nákladné, ale já peníze bezmyšlenkovitě neutrácím. Mnoho lidí z Institutu chodí po práci domů. Já takový nejsem. Když odložím vybavení a vydrhnu ocelové stoly, jdu rovnou domů. Je tam má rodina. Čekají na mě.

Oči, do kterých se ve snech neodvážím podívat

Bremen opustil nemocnici i svou umírající ženu a odjel na východ, k moři. Obyvatelé Filadelfie odjížděli z města na víkend, silnice byly přecpané, a tak se Bremen musel soustředit na dopravu, takže si v mozku nechal jen ty nejjemnější doteky myšlenek své manželky. Gail spala.

Prožívala přerušované, prášky vyvolané sny. Procházela nekonečně propojené pokoje s viktoriánským nábytkem a hledala svou matku.

Když Bremen minul borovicovou kleč, do večerních stínů reality mu vklouzly představy jejích snů. Gail se probudila právě ve chvíli, kdy sjížděl z dálnice. Prvních pár vteřin vůbec necítila bolest. Otevřela oči, a když spatřila, jak na modrou pokrývku dopadá sluneční svit, pomyslela si – na jediný moment – že je ráno, a ocitla se na farmě. Jak jí za levým okem udeřila bolest a závrať, natáhla své myšlenky za manželem. Bremen se zašklebil a upustil minci, kterou podával výběrčímu v budce.

„Co se děje, kamaráde?“

Bremen zavrtěl hlavou, nahmatal dolar a naslepo ho muži podal. Drobné hodil pod sklo Triumphu a soustředil se, aby nabral správnou rychlost. Bolest u Gail pominula, přesto ji zalil pocit zmatku a Bremenovi se zvedl žaludek. V pevně staženém

Modlitby ke zlomeným kamenům

myšlenkovém štítu se posunula opona strachu, ale Gail se vzpamatovala. Hovořila v myšlenkách, koncentrovala se na zužující se spektrum, snažila se napodobit vlastní hlas.

„Ahoj, Jerry.“

„Ahoj, drahá.“ Ty myšlenky vyslal ve chvíli, kdy odbočoval na Long Beach Island. Předal jí obraz – překvapivě zelenou travu a borovice, ozdobené zlatým srpnovým světlem. Z asfaltové zatačky vyskakovaly stíny sportovních aut. Náhle ucítil nenapodobitelný pach slaného Atlantiku a předal jí ho.

Vstup do přímořské komunity ho zklamal: zchátralé restaurace s mořskými produkty, předražené betonové motely, nekonečné přístavy. Oba to prostředí ale znali. Oba je uklidňovalo. A Bremen se soustředil na celé okolí. Gail se začala uklidňovat. Cesta se jí líbila. Její přítomnost se zdála tak skutečná, až se Bremen přistihl, že s ní mluví nahlas. Lítost a rozpaky odeslal, ještě než je dokázal udusit.

Na ostrově se to hemžilo rodinami, které vynášely věci z dodávek a nosily si pozdní jídlo na pláž. Bremen zamířil k severu, k majáku Barnegat Light. Podíval se doprava a zahlédl v příboji několik rybářů. Jejich stíny protínaly bílé linky vln.

Monet, pomyslela si Gail a Bremen přikývl, přestože si ve skutečnosti vzpomněl na Euclida.

Pořád ten matematik, napadlo Gail. Pak bolest zesílila a její hlas se vytratil. Nezformované věty se trhaly jako mračna v bouři.

Bremen nechal Triumph zaparkovaný u majáku a přešel dlouhými dunami na pláž. Rozložil potrhanou deku, kterou spolu na stejné místo tolikrát nesli. Příbojem se proháněla skupinka dětí. Asi devítiletá holčička (s dlouhýma bílýma nohama v plavkách, které patřily o dva roky mladšímu dítěti) poskakovala

v mokrém písku a nevědomky imitovala složitou choreografii moře.

Za žaluziemi už bledlo světlo. Do pokoje vstoupila sestra, která páchla od cigaret a starého pudru, vyměnila kapačku a změřila pulz. Z interkomu na chodbě se nesla hlasitá a důrazná hlášení. V sílící mlze bolesti jim bylo špatně rozumět. V deset hodin dorazil nový doktor, ale Gail upřela pozornost k sestře, která nesla překrásnou jehlu. Vata na ruce, příjemný úvod k zaslíbenému útlumu bolesti v oku. Doktor něco říkal.

„...váš manžel? Věřil jsem, že zůstane přes noc.“

„Tady, doktore,“ odvětila Gail. Rukou poklepala na pokrývku a písek.

Bremen si v obraně proti chladné noci natáhl silonovou větrovku. Vysoká hradba mraků zakryla hvězdy, takže jich zahlédl jen několik. Daleko na moři zářila světla dlouhého ropného tankeru, který se pohyboval po obzoru. Okna plážových domků za Bremenem vrhala na duny žluté obdélníčky.

Vánek k němu donesl vůni grilovaného steaku. Bremen se snažil vzpomenout, zda přes den jedl či nikoliv. Napadlo ho, že se vrátí do samoobsluhy u majáku a koupí si sendvič. Pak si vzpomněl na starou tyčinku Payday v kapse a dal se do žvýkání jako kámen tvrdých oříšků. Halou se bez přestání ozývaly kroky. Zdálo se, že tudy pochodují celé armády. Hukot kroků, cinkání táců, nejasné štěbetání hlasů – Gail to připomnělo, jak ležela jako dítě v posteli a naslouchala, jak se k ní zdola nesou zvuky večírků.

Vzpomínáš na večírek, kde jsme se setkali? pomyslel si Bremen.

Chuck Gilpen naléhal, aby Bremen přišel. Bremena nikdy moc večírky nezajímaly. Nerad rozmlouval. Z dlouhých hodin, kdy proti psychickému napětí a neurosu mu pevně svíral myšlenkový štít, ho bolela hlava. Kromě toho první

Modlitby ke zlomeným kamenům

týden učil tenzorové výpočty a dobře věděl, že by si měl doma zopakovat základní principy. Ale šel. Gilpenovo otravování a strach, že ho v nové akademické společnosti ocejchují jako člověka, který se minul povoláním, Bremana dovedlo do domu na Drexel Hill. O půl bloku dál bylo slyšet hudbu, a kdyby tam jel Bremen sám, určitě by se v tu chvíli vrátil domů. Zrovna se ocitl ve dveřích – někdo mu vrazil do ruky sklenku s pitím – když ucítil blízko sebe další myšlenkový štít. Jemně zapátral a okamžitě ucítil, jak ho myšlenky Gail zalily jako reflektor.

Oba to ohromilo. V první reakci pozvedli myšlenkové štíty a stočili se jako vyděšený pásovec. Ale oba brzy zjistili, že to není proti nevědomému zkoumání toho druhého nic platné. Ani jeden z nich se ještě nesetkal s jiným telepatem, s něčím víc, než primitivní a nevyužitou schopností. Oba si o sobě mysleli, že jsou zrůdy. Odolní a unikátní. Teď tady v tom prázdném místě stáli jeden před druhým nazí a náhle, bez jakéhokoliv rozhodování, zalili mozek toho druhého proudem obrazů, vlastních představ, částečných vzpomínek, tajemství, předností, vjemů, skrytého strachu, ozvěn a pocitů. Nic nezakrývali. Se vzpomínkami na někdejší oslavy narozenin, bývalé milence, rodiče a nekonečným proudem maličkostí se objevila každá malicherná krutost, kterou spáchali, ostudné sexuální zážitky i ukryté předsudky. Tak dobře se neznají ani dva lidé po padesáti letech manželství. Pár minut nato se poprvé setkali.

Každých dvacet čtyři vteřin přejel Bremenovi po hlavě kužel světla z majáku Barnegat. Na moři teď hořelo daleko víc světel než na tmavé pláži. Po půlnoci se zvedl vítr a Bremen se zachumlal do pokrývky. Při minulé obchůzce Gail od sestry odmítla injekci, přesto zůstalo duševní spojení zmizené. Bremen kontakt udržoval jedině silou vůle.

Gail se vždycky bála tmy. Během šestiletého manželství se jí často v noci dotkl rukou nebo myšlenkou, aby ji uklidnil. Teď se znovu proměnila ve vyděšenou holčičkou, kterou nechali samotnou ve velkém starém domě na Burlingame Avenue. Pod postelí se něco v temnotě pohybovalo.

Bremen se protáhl jejím zmatkem a bolestí, podělil se s ní o zvuk moře. Vyprávěl jí příběhy o Gernisavien, jejich barevné kočce. Ležel v písečné prohlubni a spojil s ní tělo. Pomalu se začala uklidňovat, myšlenkami se mu oddávala. Jen několikrát dokázala usnout, v jejích snech se mezi mračny pohybovaly hvězdy, vnímala ostrý pach Atlantiku. Bremen popsal týdenní práci na farmě – jemnou krásu Fourierových rovnic na tabuli v jeho studovně, slunce a radost ze sázení broskvoně vedle příjezdové cesty. Podělil se s ní o vzpomínky na jejich lyžařský výlet do Aspenu a náhlý útok reflektorů, kterým neviditelná loď na moři zkoumala pláž. Podělil se s ní o krátké verše, které si zapamatoval. Slova se měnila v obrazy a pocity.

Noc se vlekla a Bremen předal své ženě její pronikavý chlad. Ke každé představě přidal vřelý projev lásky. Podělil se s ní o maličkosti a naděje do budoucnosti. Ve vzdálenosti sto kilometrů natáhl ruku a dotkl se té její. Když ho na několik minut odnesl spánek, posílal jí své sny.

Gail zemřela, ještě než se oblohy dotkl falešný jas úsvitu.

Vedoucí katedry matematiky na Haverfordu Bremena nabádal, ať si – jestli chce – vezme dovolenou nebo učitelské volno. Bremen mu poděkoval a rezignoval na svou funkci.

Jeden dlouhý večer s ním strávila Dorothy Parksová z katedry psychologie a vysvětlovala mu mechanismus zármutku. „Musíš to pochopit,

Modlitby ke zlomeným kamenům

Jeremy,“ vyzvala ho. „Žal je běžnou chybou lidí, kteří trpí vážnou ztrátou. Snad si myslíš, že ti pomůže zapomenout nové prostředí, nevyhnutelnou konfrontaci se zármutkem to ale jen oddálí.“

Bremen ji pozorně poslouchal a nakonec souhlasně pokýval hlavou. Příští den nabídl farmu k prodeji, mechanikovi na Conestoga Road prodal Triumph a odjel autobusem na letiště. Když tam dorazil, zamířil k přepážce United Airlines a zakoupil letenku na příští let.

Po celý rok pracoval ve střední Floridě, nakládal zboží v hlavní loděnici vedle Tampy. Příští rok už nepracoval vůbec. Rybařil a postupoval od Everglades k řece Chattooga v severní Georgii. V březnu ho jako vandráka zatkli v Charlestonu, v Jižní Carolině. V květnu strávil dva týdny ve Washingtonu a pokoj opouštěl, jen aby navštívil obchody s pitím a knihovnu Kongresu. Jednu červnovou noc ho ve dvě hodiny ráno okradli a ošklivě ztloukli před autobusovou zastávkou v Baltimore. Příští den odešel z nemocnice, na autobusovou zastávku se vrátil a zamířil k severu, aby navštívil sestru v New Yorku. Sestra s manželem naléhali, aby pár týdnů zůstal, Bremen ale třetího dne brzy ráno odjel, o slánku na kuchyňském stole opřel zprávu. Ve Filadelfii se posadil na nádraží Penn a pročítal inzeráty se zaměstnáním. Jeho cesta byla jasná a elegantní jako výpočet elipsy, po které se pohybuje jojo.

Robbymu bylo šestnáct, vážil 175 liber, byl slepý, hluchý a od narození retardovaný. Matčina drogová závislost v těhotenství a špatná funkce placenty Robbyho smysly odstřihly stejně jistě, jako odsoudí klesající loď jednu kajutu za druhou, když uzavře vodotěsné dveře.

Robby měl propadlé oči, tmavé jeskyně provždy slepého. Pod provezenými většími víčky se náhodně

(a nezávisle) pohybovaly stěží viditelné zornice. Opuchlé rty mu volně visely, mezi kariosními zuby měl mezery. V šestnácti už mu pod nosem rašil tmavý knír. Černé vlasy mu divoce trčely na všechny strany, nad širokým nosem srůstalo obočí. Obézní tělo balancovalo na nejistých, vyhublých bílých nohou. Robby se naučil v jedenácti chodit, ale pořád dokázal udělat jen pár kroků, pak se zřítíl k zemi. Pohyboval se v sériích holubích krůčků, nafouklé ruce nakrčené jako zlomená křídla, zápěstí zalomená v neuvěřitelném úhlu, roztažené a napjaté prsty. Jeho nejoblíbenějším pohybem (jako u mnoha retardovaných slepců) bylo nekonečné houpání, kdy si mával rukou před propadlými očima, jako by odháněl stíny do temné jámy.

Nemluvil. Jen se občas beze smyslu zachechtal a vzácně v protestech zaječel. Ten hlas ve všech směrech připomínal operativní falsetto.

Robby navštěvoval Cheltonovu denní školu pro slepce už šest let. O jeho předešlém životě se nic nevědělo. U Robbyho matky ho objevila sociální pracovnice, která ji navštívila v rámci soudem uloženého protidrogového programu. Dveře bytu zůstaly otevřené a sociální pracovnice zaslechla zvuky. Chlapce zavřeli do koupelny, hřebíky zatloukli přes spodní část dveří dřevotřísku. Na dlaždicích se válely mokré papíry, ale Robby byl nahý, pomazaný vlastními výkaly. Tekla voda, na zemi už stály nějaké dva palce. Chlapec se trhavě převaloval sem a tam a vydával mňoukavé zvuky.

Čtyři měsíce strávil v nemocnici, pak ho vrátili do péče matky. Z dalšího rozhodnutí soudu ho šest dnů v týdnu odvážel autobus do Cheltonovy denní školy na pětihodinovou léčbu. Každodenní výlet podnikal ve tmě a tichu.

Robbyho budoucnost byla plochá, rysů zbavená. Nikam neubíhala, postrádala naději na křižovatku.

„Sakra, Jeny, zítra budeš dohlížet na toho kluka.“

„Proč já?“

„Protože na tu hloupou plovárnu nepojede, proto ty. Dneska jsi ho viděl. Smitty mu jen namočil nohy do vody a ten kluk se začal kroutit a ječet. Jakoby spustila celá tlupa koček. Doktorka Whildenová říká, že tady zůstane. Říká, že je pro něj v dodávce moc horko, takže tam nemůže zůstat. Prostě mu dělej v pokoji společnost, dokud se z prázdnin nevrátí pravidelná pomocnice.“

„Skvělé,“ poznamenal Bremen. Pak si stáhl z pokožky potem nasáklou košili. Najali ho, aby řídil školní dodávku. Teď pomáhal ty ubožáky krmit, oblékat i hlídat. „Skvělé. Prostě skvělé, Bille. A co s ním mám tu hodinu a půl, co budete na plovárně, dělat?“

„Hlídat ho. Zkus ho zabavit knížkou Zipů. Viděl jsi tam tu stránku s věcmi z podprsenky – očka a háčky? Ať se s tím baví. Sám se na tom cvičím se zavřenýma očima.“

„Skvělé,“ zopakoval Bremen a zavřel v sluneční záři oči.

Seděl na předních schodech a naléval si do sklenice zbytek skotské. Už bylo dlouho po půlnoci. Na úzké ulici se ale hemžily a hrály děti.

Dva černí mladíci soutěžili, přátelé je povzbuzovali. Pod pouliční lampou skákalo několik holčiček přes provaz. Ve světle se točil hmyz, zdálo se, že tančí podle dětského zpěvu. Na schodech stejných domků seděli dospělí a jeden druhého tupě sledovali. Nikdo se nehýbal. Bylo moc velké horko.

Nadešla chvíle pokračovat v cestě.

Bremen věděl, že už tady zůstal moc dlouho. Sedm týdnů práce v denní škole bylo přespříliš.

Začínal být zvědavý. A začal si klást otázky, jež se týkaly dětí.

Boston, možná. Dál na sever. Maine.

Ptal se na Robbyho a dostával od Jany McLellanové odpovědi. Vyprávěla mu o modřinách na Robbyho těle, jak měl před dvěma roky zlomenou ruku. Vyprávěla mu o plyšovém medvídkovi, kterého slepému chlapci věnovala zdravotní sestra. První pozitivní stimul, který v něm vyvolal nějaké emoce. Celé týdny nosil medvídku v náruči. Odmítl bez něj jít na rentgen a pak nastoupil jednoho rána do dodávky, svým zvláštním způsobem ječel a kňučel. Plyšový medvídek se ztratil. Doktorka Whildenová zavolala jeho matce a dozvěděla se, že je ta prokletá hračka pryč. „Prokletá hračka,“ řekla, podle slov Jany McLellanové, jeho matka. Další plyšový medvídek už nefungoval. Robby pokračoval tři týdny.

No a co? Co múzu udělat?

Bremen dobře věděl, co může udělat. Věděl to už celé týdny. Zavrtěl hlavou, znovu se napil a zesílil už tak hustý myšlenkový štít, který ho izoloval od bezcitného bolestivého světa.

Sakra, kdybych to nezkoušel, pro Robbyho to bude lepší.

Zvedl se vítr. Bremen zaslechl z dolní ulice, kde hrály dva spřátelené gangy divokou hru s míčem, výkřiky. V otevřených oknech se vlnily závěsy. Někde se ozvala siréna, pak utichla. Vítr zvedal z kanálu papíry a muchlal šaty dívek, které skákaly přes provaz.

Bremen se pokusil představit život bez zraku, bez zvuku.

Sakra! Zvedl prázdnou láhev a vyšel nahoru.

* * *

Modlitby ke zlomeným kamenům

Dodávka zajela na kruhovou cestu u školy a Bremen pomáhal pomalu s nacvičenou náklonností děti vyložit. Hučelo mu v hlavě.

Objevil se Scotty. Usmíval se, s důvěrou natáhl k neviděnému dospělému v očekávání ruce. Se sraženými koleny a rukama na hrudi se vypotácel Tommy Pierson. Bremen ho musel chytit, křehký chlapec by se jinak zřítil obličejem na chodník. S obvyklým veselým křikem seskočila Teresa a všechny, kdo se jí dotkli, zahrnula nepřesnými, uslintanými a nadšenými polibky.

Když ostatní vystoupili, Robby zůstal sedět. Dostat chlapce z dodávky dalo Bremenovi i Smittymu pěknou práci. Robby nebojoval. Jednoduše se proměnil v masu zvládnutelného, ale neodpovídajícího tuku. Nepříjemným způsobem nakláněl hlavu, z jednoho koutku volných úst mu visel jazyk, pak se přestěhoval na druhou stranu. Pomalu ho museli přemlouvát ke krátkým holubím krokům. V pohybu ho udrželo jen důvěrně známé prostředí krátké cestičky ke třídě.

Zdálo se, že ráno nemá konce. Před obědem přšelo a chvíli se zdálo, že budou muset plavání odvolat. Pak ale vysvitlo slunce a ozářilo květinové záhony na předním trávníku. Bremen sledoval, jak sluneční paprsky tančí na vlhkých lístcích růží, zaposlouchal se do hukotu sekačky na trávu. Pak si uvědomil, že se to stane.

Po obědě mu pomáhal v přípravách k odjezdu. Chlapci potřebovali při oblékání do plavek pomoc. Když Bremen spatřil chlupaté přirození a penis na těle stvoření s rozumem sedmiletého dítěte, pocítil zármutek. Tommy začal pokaždé líně masturbovat. Bremen se dotkl jeho paže a pomohl mu natáhnout elastické plavky.

Pak byli pryč a chodba plná ječících dětí a rozesmátých dospělých náhle ztichla. Bremen

sledoval, jak pomalu po cestě mizí modrobílá dodávka. Pak se obrátil ke třídě.

Když vstoupil do místnosti, Robby se tvářil, jako by si toho vůbec nevšiml. V zeleném pruhovaném tričku a oranžových kraťasech, které mu byly moc malé, vypadal absurdně. Bremen si vzpomněl na bronzového Buddhu, kterého kdysi spatřil u Osaky. Co když to dítě nese hlubokou moudrost, kterou vyvolala dlouhá izolace od světa?

Robby se zavrtěl, hlasitě se ufoukl a vrátil se do původní pozice.

Bremen zavzdychal a přitáhl si židli. Byla moc malá. Kolena se mu zvedla do vzduchu, připadal si směšně. Sám sobě se usmál. Tu noc zmizí. Zamíří autobusem k severu. Bude stopovat. Venku bude chladněji.

Nebude to trvat dlouho. Nemusí ani navázat plný kontakt. Jednosměrné splynutí duší. Bylo to možné. Pár minut. Podívá se na Robbyho z okna, prohlédne obrázkovou knihu, možná pustí nahrávku a předá mu hudbu. Co ten chlapec z nových zážitků získá? Dar před odjezdem. Anonymní. Nic víc. Raději Robbymu nepošle jeho vlastní obraz. Správně.

Spustil myšlenkový štít. Okamžitě sebou cukl a znovu ho zvedl. Od chvíle, kdy byl naposledy tak zranitelný, už uplynula dlouhá doba. Hustá vlněná pokrývka myšlenkového štítu pomocí alkoholu ještě houstla. Stala se mu přirozeností. Náhlá záplava bublání – považoval ho za šum – ho odírala. Jakoby strávil celé měsíce v jeskyni a pak vstoupil do jasného oslepujícího světla. Zamířil pozornost k Robbymu a znovu odstranil bariéry.

Vyladil neurošum a hluboce se zahleděl do Robbyho mozku.

Nic.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Na jednu vteřinu plnou zmatku ho napadlo, že ztratil sílu zaostřovat. Pak se zkoncentroval a zachytil hloupé sexuální představy člověka na zahradě, zaslechl útržky myšlenek doktorky Whildenové, která právě nasedala do svého mercedesu a hledala volná oka na punčochách. Recepční četla román – *Morovi psi*. Bremen s ní přečetl několik řádek. Pomalý pohyb jejich očí ho frustroval. Ústa mu zaplnila chuť sirupu – višňových kapek proti kašli.

Upřeně zíral na Robbyho. Chlapec astmaticky dýchal, zahlédl jeho potažený jazyk. Na rtech a tvářích měl přilepené zbytky jídla. Zúžil svou sondu, zesílil ji a zaostřil jako paprsek plného světla.

Nic.

Ne. Počkej. Byla tam – co? – naprostá absence čehokoliv. Díra v poli neurošumu, díra v místech, kde měl narazit na Robbyho myšlenky. Bremen si uvědomil, že narazil na ten nejsilnější myšlenkový štít, jaký kdy našel. Ani Gail nedokázala zkoncentrovat tak neuvěřitelnou bariéru. Bremana to na chvíli ohromilo, otřáslo, pak si našel příčinu. Robbyho mozek byl poškozený. Zřejmě tam nefungovaly celé bloky. S tak málo smysly, na které by se mohl spolehnout, s tak omezeným vědomím nebylo divu, že se chlapcova mysl – to co z ní zbylo – obrátila dovnitř. Co zpočátku připadalo Bremenovi jako mohutný myšlenkový štít, byla ve skutečnosti jen těsná koule introspekce, která daleko překračovala hranice autismu. Robby byl doopravdy sám.

Bremana to tak otřáslo, že na chvíli přestal, a několikrát se zhluboka nadechl. Když pokračoval, dával si větší pozor. Tápal po negativních hranicích myšlenkového štítu jako člověk, který přejíždí v temnotě rukou po hrubé zdi. Někde tam musel být otvor.

Ale nebyl. Žádný otvor, žádné měkké místo – houba uprostřed skály. Částečně zaznamenal pohyby spodních myšlenek, stejně jako cítí chodec pohyby vlakových souprav v metru pod chodníkem. Koncentroval se, sbíral sílu k průniku, až si promáčel košili potem. V naprostém úsilí ztrácel vidění i sluch. Nevadí. Jakmile se trochu spojí, uvolní se a pomalu otevře kanály zraku i sluchu.

Ucítíl, jak štít trochu povolil. Péroval, přesto pod jeho vytrvalým tlakem klesal. Soustředil se, až mu na spáncích vystoupily žíly. Ani nevěděl, jak se šklebí, jak se mu v úsilí napínají svaly na krku. Štít se prohnul. Bremenova sonda se proměnila v pevné beranidlo, které buší do těsných želatinových dveří. Štít ještě ustoupil. Zkoncentroval sílu, kterou by dokázal pohybovat předměty, rozdrtit cihly, zastavit ptáky uprostřed letu.

Štít se pořád ohýbal. Bremen se předklonil, jako by se ocítl v silném větru. Vítr to ale nebyl. Jen koncentrovaná síla vůle. Následovalo okamžité trhání, teplá vlna, pád vpřed. Bremen ztratil rovnováhu, rozhodil ruce a otevřel ústa, aby vykřikl.

Ústa mu zmizela.

Padal. Letěl. Z dálky zahlédl, jak se jeho vlastní tělo kroutí v sevření epileptického záchvatu. Pak opět padal. Padal do ticha. Padal do prázdnoty.

Prázdnota. Bremen se ocítl uvnitř. Za hranicemi. Proplouval vrstvami pomalých termálních proudů. Kolem padaly bezbarvé trojrozměrné větrníky. Černé koule vybuchovaly a roztahovaly se. Oslepovaly ho. Ucítíl vodopády doteků, stružky pachů, tenkou čáru rovnováhy, kterou unášel tichý vítr.

Držely ho tisíce rukou – dotýkaly se, zkoumaly, prsty v ústní dutině, dlaně na hrudi klouzaly k břichu, svíraly jeho penis, pokračoval }' dál.

Byl v hrobu. Byl pod vodou. Stoupal do černoty. Nedokázal dýchat. Začal pohybovat rukama. Ruce

Modlitby ke zlomeným kamenům

bily do hustého proudu. Vzhůru. Pohřbil ho písek. Tloukl a kopal. Pohyboval se vzhůru. Nasával ho vysavač, sevřel mu hlavu do svěráku. Hmota se změnila. Ztvrdla, stlačilo ji tisíc neviditelných rukou. Prostrkávaly ho uzavírajícím se otvorem. Jeho hlava prorazila povrch. Otevřel ústa, aby vykřikl, a do hrudi mu pronikl vzduch – jako proniká voda do plic tonoucího člověka – výkřik se táhl a táhl.

JÁ!

Probudil se na široké pláni. Nebyla tady žádná obloha. Vše zakryla bledá broskvová barva. Zem byla tvrdá, dělila se do oranžových segmentů, které se táhly do nekonečna. Neexistoval obzor. Zem zdobily pukliny a zářezy jako zatopenou krajinu v období sucha. A nad ním řady broskvových krystalů. Bremen se cítil, jako by se ocitl v suterénu průzračného plastického mrakodrapu. Úplně prázdného. Ležel na zádech a vzhlížel nekonečnými patry křišťálové prázdnoty.

Posadil se. Pokožka mu hořela, jako by ji oťel smirkovým papírem. Byl nahý. Rukou si pohladil břicho, dotkl se chlupů v rozkroku, na koleni nahmatl jizvu, kterou si udělal v sedmnácti letech na motocyklu. Když se postavil, jeho tělem projela vlna závratí.

Pochodoval. Bosé nohy zjistily, že jsou hladké pláty teplé. Neexistoval směr, neexistoval cíl. Jednou ušel před západem slunce celou míli po Bonneville Salt Flats. Bylo to stejné. Krácel. *Šlápnete na mezeru, patříte do sběru.* Když se konečně zastavil, to místo se nijak od ostatních nelišilo. Bolela ho hlava. Ulehl a sám sebe si představil jako hlubinnou mořskou stvůru, která vzhlíží nahoru a pozoruje vrstvy pohyblivých proudů. Koupal se v broskvovém teplém světle. Zářilo mu tělo. Zavřel v jasu oči a usnul.

* * *

Náhle se posadil. Rozšířily se mu nozdry. V uších bolelo od snahy zaměřit nejasný zvuk. Panovala naprostá tma.

Nocí se něco pohybovalo.

Bremen si v černotě sedl na bobek a pokusil se odfiltrovat zvuk vlastního přerývaného dechu. Systém jeho žláz se obrátil k milionu let starému systému. Sevřel pěsti. Zbytečně protočil v důlcích oči a rozběhlo se mu srdce.

Nocí se něco pohybovalo.

Cítil to poblíž. Cítil sílu. Bylo to ohromné a v temnotě se to orientovalo bez problému. Ta věc byla blízko. Vedle něj, nad ním. Bremen cítil sílu slepého pohledu. Poklekl na chladnou zem a schoulil se do klubíčka.

Něco se ho dotklo.

Bremen potlačil nutkání vykřiknout. Chytila ho ruka obra – něco hrubého, něco obrovského, něco naprosto vzdáleného ruce. Pozvedlo ho to. Bremen poznal sílu, ucítil tlak, bolest v žebrech. Ta věc ho mohla bez problému rozmáčknout. Znovu zažil pocit, že ho někdo sleduje, kontroluje, váží na neviditelné váze. Zažil čistý pocit beznaděje. Přesto ho určitým způsobem uklidňoval, cítil se jako člověk, který leží na rentgenu na stole a ví, že jeho tělem procházejí neviditelné paprsky, že hledají něco špatného, že pátrají.

Věc ho posadila na zem.

Bremen nezachytil jediný zvuk, přesto vycítil, jak se obrovské kroky vzdalují. Zvedla se z něj veškerá váha. Zavzlykal. Nakonec se natáhl a postavil. Zavolal do tmy, ale zvuk jeho hlasu byl nepatrný. Ztratil se. Dokonce si ani nebyl jistý, zda ho vůbec zaslechl.

Vyšlo slunce. Bremenovy oči se zachvěly, otevřely, zadívaly se na vzdálený jas, a než mu ta

Modlitby ke zlomeným kamenům

skutečnost prošla mozkiem, znovu se zavřely. Vyšlo slunce.

Seděl na trávě. Všemi směry se k obzoru táhla prémie měkké, po kolena vysoké, trávy. Utrhl stéblo. Očistil ho a ochutnal sladkou šťávu. Vzpomněl si na odpoledne z dětství. Dal se do kroku. Foukal teplý vánek. Čeřil travu a tiše vzdychal. Pomáhal zklidnit bolest hlavy, která mu pulzovala na očním pozadí. Chůze ho těšila. Cítil radost, jak se mu pod bosýma nohama ohýbá tráva, jak si s jeho tělem hrají sluneční paprsky a vítr.

Začátkem odpoledne si uvědomil, že se blíží na obzoru nějaká skvrna. Pozdě odpoledne se skvrna změnila v řadu stromů. Krátce před západem slunce vstoupil do lesa. Stály tady vznešené jilmy a duby z jeho dětství v Pennsylvánii. Postupoval do lesa hlouběji. Před ním kráčel dlouhý stín.

Poprvé ucítil únavu. Začala se ozývat žízeň. Měl těžký, suchý a oteklý jazyk. Těžkopádně se vlekl prodlužujícími se stíny, chvílemi kontroloval viditelné útržky oblohy a hledal mraky. Právě když se díval vzhůru, málem spadl do rybníka. Mezi ochranným kruhem rákosí a plevelů se čeřil kruh vody. Břehem prorůstaly kořeny plody obtěžkané višně. Bremen postoupil o posledních pár kroků a věřil, že až se vrhne kupředu, voda zmizí.

Sáhala mu k pasu a byla studená jako led.

Přišla krátce před úsvitem. Krátce po probuzení zachytil pohyb. Nevěřicně se na místě zastavila, v příkrovu stromů zachytil další stín. Pohybovala se váhavě, opatrně našlapovala bosýma nohama. Stehna jí rozdírala chlupatá ostřice. Bremen ji sledoval, v silném, horizontálním světle rána ji viděl naprosto jasně. Zdálo se mu, že její tělo září. Nadra (levé jako vždy poněkud větší než to pravé) se s každým

krokem pohupovala. Měla nakrátko ostříhané černé vlasy.

Ve světle se zastavila. Znovu pokročila vpřed. Bremenovy oči se dotkly jejích silných stehen, sledoval, jak se jí roztahují a přibližují nohy. Ucítil neuvěřitelnou intimitu. Už se dostala blíž. Bremen rozeznal jemné stíny hradního koše, bledé, růžové kroužky bradavek, širokou modřinu na jedné paži.

Vkročil do světla. Zastavila se, krátkým, instinktivním pohybem si zakryla horní polovinu těla rukama, pak se k němu rychle vydala. Rozevřela náruč. Zahalila ho vůně jejích vlasů. Kůže klouzala po kůži, jejich ruce přejížděly svaly, pokožku, známý terén obratlů. Oba vzlykali a nesouvisle blekotali. Bremen poklesl na koleno a uložil jí obličej mezi ňadra. Jemně se sklonila a pohladila mu hlavu prsty. Tlak, který je k sobě mačkal, nepovolil ani na chvíli.

„Proč jsi mě opustila?“ zašeptal do její pokožky. „Proč jsi odešla?“

Gail neodpověděla. Do vlasů mu dopadly její slzy. Na zádech se sevřely její ruce. Bez jediného slova poklekla do vysoké trávy vedle něj.

Když se začaly protrhávat ranní mlhy, opustili les společně. Travnaté pahorky působily v ranním světle dojmem, jako by patřily k opálenému, sametovému torzu člověka, kterého se mohou dotknout. Tiše rozmlouvali, občas propletli prsty. Společně zjistili, že jakýkoliv pokus o telepatický kontakt vyvolá oslepující bolesti hlavy, jaké je zpočátku trápil}'. Mluvili tedy nahlas. A dotýkali se. A než den skončil, dvakrát se ve vysoké, jemné trávě pomilovali. Z oblohy je pozorovalo zlaté oko slunce.

Pozdě odpoledne překonali stoupání a za malým sadem rozeznali bílou záři.

„To je farma!“ vykřikla Gail s údivem v hlase. „Jak je to možné?“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Bremena to nijak nepřekvapilo. Stejně vyrovnaný se cítil, i když se k vysoké staré budově přiblížili. Objevili i křivou stodolu, kterou používali jako garáž. Příjezdová cesta pořád volala po novém šterku. Teď už ale nikam nevedla, na konci se netáhla žádná silnice. Sto yardů drátěného rezavého plotu, který lemoval silnici, teď končil ve vysoké trávě.

Gail vstoupila na přední verandu a nakoukla oknem dovnitř.

Bremen si připadal jako zločinec nebo cizinec, který našel dům, kde možná někdo bydlí, ale možná také ne. Zvyk je přivedl k zadním dveřím. Gail opatrně otevřela vnější drátěný kryt a ve chvíli, kdy zavržaly panty, nadskočila do vzduchu.

„Promiň,“ poznamenal Bremen. „Vím, slíbil jsem, že je naolejuji.“

Uvnitř byla tma a zima. Pokoje stejné, jak je opustili. Bremen strčil hlavu do studovny a našel na dubovém stole papíry, na tabuli dávno zapomenutou rovnici. Nahoře proudilo z oblohy střešním oknem, které tak těžce v říjnu instaloval, sluneční světlo. Gail přecházela z pokoje do pokoje, vydávala zvuky nadšení, často se jemně dotýkala věcí. Ložnice byla stejně jako vždy urovnaná, modrá pokrývka rovná a zastrkaná pod matraci. Přes nohy postele ležela složená záplatovaná deka od její babičky.

Usnuli na chladivých pokrývkách. Občasné záchvěvy větru nadul závěsy, Gail ve spánku mumlala a často se ho dotýkala rukou. Když se Bremen probudil, už byla málem tma – pozdní, dlouhý soumrak začátku léta.

Ze zdola přišel zvuk.

Dlouhou chvíli zůstal bez hnutí ležet. Hustý, tichý vzduch, hmatatelné ticho. Pak se to ozvalo znovu.

Bremen vstal z postele. Gail nevzbudil. Stočila se na bok, jednu ruku pozvedla k tváři, polštář přitiskla ke rtům. Bos sestoupil po dřevěných schodech.

Vstoupil do studovny a opatrně otevřel spodní pravý šuplík. Pod prázdnými deskami ležel starý hadr. Vyndal ho ze zásuvky.

Smith and Wesson ráže 0.38 páchl olejem a vypadal nový jako v den, kdy mu ho věnoval švagr. Bremen zkontroloval zásobník. Ležely tam těžké tlusté kulky, ležely tam jako vejce v hníždě. Hrubé držadlo mu padlo pevně do ruky, kov byl studený. Bremen se smutně té absurdní situaci usmál. Ale když znovu bouchly těžké kuchyňské dveře, zbraň neodložil.

Bez jediného zvuku sestoupil z chodby ke kuchyňským dveřím. Bylo šero. Oči se mu ale přizpůsobily. Z místa, kde stál, rozeznal bledého, bílého fantoma – lednici. Zatímco tam stál, zapnula se recyklační pumpa. S revolverem u boku vstoupil na chladné dlaždice kuchyňské podlahy.

Vyděsil ho pohyb. Zbraň se o centimetr pozvedla, pak ji spustil. Po podlaze přeběhla Gernisavien, tvrdohlavá kočka. Otřela se mu o nohy a vrátila se k lednici. Důležitě se na něj podívala, pak se o něj znovu otřela. Bremen poklekl a nepřítomně jí podrbal na krku. Sevřená ruka s pistolí náhle působila hloupě. Uvolnil stisk.

Když si dali pozdní večeři, už stoupal měsíc. Steaky pocházely z mrazáku v suterénu, ledově chladné pivo z ledničky a v garáži našli pár pytlíků dřevěného uhlí. Steaky prskaly na grilu, oni se usadili vedle staré pumpy. Dobře živená Gernisavien se usadila vedle velké staré dřevěné zahradní židle.

Oba se oblékli. Bremen si vzal své oblíbené kalhoty a lehkou modrou pracovní košili. Gail volné bílé bavlněné šaty, které si brala na výlety. Ze dvorku přicházely stejné zvuky, jaké slýchali dávno předtím – cvrčci, noční ptáci v sadu, barvitě volání

Modlitby ke zlomeným kamenům

žab od vzdáleného potoka, občasný přelet vrabce mezi hospodářskými stavbami.

Bremen steaky naservíroval na papírové talířky. Nože přejely sem a tam. Jedli jen steaky a jednoduchý salát ze zahrady – čerstvé ředkvičky, po straně cibuli.

Měsíc byl ve třech čtvrtinách, ale hvězdy zářily neuvěřitelně jasně. Bremen si vzpomněl na noc, kdy se uložili do houpací sítě a čekali, až popluje po obloze jako žhavý uhlík Skylab. Uvědomil si, že jsou dnes v noci hvězdy ještě jasnější, protože se tady neodráží žádná světla z Filadelfie, žádná světla silnice. Jejich slávu dnes večer nic nezastíní.

Dokud nebylo jídlo hotovo, Gail seděla v povzdálí. *Kde jsme, Jerry?* Jemný dotek myslí. Tentokrát oslepující bolest nevyvolal.

Bremen usrkl Budweiseru. „Co je špatného na tom, že jsme prostě doma, milá?“

Na tom, že jsme doma, není špatného nic. Kde to ale jsme?

Bremen se soustředil, obracel v prstech ředkvičku. Měla slanou, pronikavou chuť, byla studená.

Co je to za místo? Gail zamířila pohledem k řadě tmavých stromů na okraji sadu. Na černém pozadí pomrkávaly světlušky.

Gail, co si pamatuješ jako poslední?

„Vzpomínám si na umírání.“ Ta slova Bremena udeřila přímo na solar plexus. Chvilí nedokázal promluvit, nedokázal zformulovat myšlenky.

Gail pokračovala: „Nikdy jsme nevěřili na posmrtný život, Jerry.“

Hypokritičtí, fundamentalističtí rodiče. Matčiny opilé záchvaty pláče nad biblí. „Myslím tím... ne... jak můžeme být...“

„Ne,“ přerušil ji Bremen, položil talíř na opěrku židle a naklonil se vpřed. „Může existovat vysvětlení.“

Kde začít? Ztracené roky, Florida, horké ulice města, denní škola pro retardované a slepé děti. Zpřímá se podívala na toto období jeho života a rozšířila oči. Ucítla jeho myšlenkový štít. Nenaléhala, nenutila ho, aby ukázal věci, které ukryl. Robby. Chvilkový kontakt. Možná přehrávání desky. Pád.

Udělal pauzu a dlouze se napil piva. Hmyz jásal. Dům v měsíčním svitu bledě zářil.

Kde jsme, Jerry?

„Jak ses tady probudila, co si pamatuješ, Gail?“

Už sdíleli některé obrazy, ale když se je snažili vyslovit, zostřovalo jim to vzpomínky. „Temnotu,“ odvětila. „Pak jemné světlo. Kývání. Někdo mě houpal. Držení. Někdo mě držel. Chůzi. Pak jsem tě našla.“

Bremen přikývl. Zvedl poslední kus steaku a vstřebal chuť spáleného dřevěného uhlí. *Určitě jsme s Robbym.* Sdílel obrazy, pro které neexistovala vhodná slova. Vodopády doteků. Celé krajiny pachů. Pohyb síly v temnotě.

S Robbym, zopakoval její mozek. ????????? V jeho mozku. „Jak?“

Do klína mu vyskočila kočka. Roztržitě ji pohladil a položil na zem. Gernisavien okamžitě vztyčila ocas a obrátila se k němu zády. „Četl jsi hodně příběhů o telepatech. Našel jsi někdy uspokojivé vysvětlení, jak telepatie funguje? Proč ji někteří lidé ovládají a někteří ne? Proč jsou myšlenky některých lidí hlasité jako megafon a myšlenky druhých se nedají málem zachytit?“

Udělala pauzu, zamyslela se. Kočka se nechala podrbat za ušima. „No, byla tu jedna vážně dobrá knížka – ne, jen se přiblížila k pocitu, jaké to je. Ne.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Většinou to popisují jako určité vysílání rádia nebo televize. Ty to víš, Jerry. Hodně jsme o tom mluvili.“

„Jo,“ přiznal Bremen. Už se to snažil Gail popsat. Mezi slova se pletly jeho myšlenky. Obrazy vyskakovaly jako stránky z přepracované tiskárny. Nekonečné Schrödingerovy zákruty, problémy, které hovoří jazykem jasnějším, než je řeč. Zhroucení pravděpodobnosti v binomiálním postupu.

„Povídej,“ vyzvala ho Gail. Že se i po těch letech společných myšlenek nedokáže podívat jeho očima, ho udivilo.

„Vzpomínáš na můj poslední velký projekt?“ zeptal se.

„Věc s čelem vln,“ odvětila.

„Jo. Vzpomínáš, o co jde?“

„Hologramy. Ukázal jsi mi na univerzitě Goldmannovu práci,“ přiznala. V matném světle působila jako měkká bílá skvrna. „Většině z toho jsem nerozuměla a pak jsem krátce nato onemocněla.“

„Týkalo se to holografického výzkumu,“ přerušil ji rychle Bremen.

„Goldmannův výzkumný tým ale pracoval na analogii lidského vědomí... myšlenek.“

„Co to má společného s... s tímhle?“ zeptala se Gail. Její ruka přešla půvabným gestem dvůr, noc a jasnou oblohu plnou hvězd nad jejich hlavou.

„Může to pomoci,“ vysvětloval Bremen. „Staré teorie o duševní aktivitě nevysvětlují problémy, jako jsou následky mrtvice, automatické učení, funkce paměti. A to nemluvím o myšlení samotném.“

„A Goldmannova teorie ano?“

„Ještě to není opravdová teorie, Gail. Byl to nový přístup, použili poslední práci s hologramy a analýzu vyvinutou ve třicátých letech ruským matematikem. Tam mě volali. Bylo to vážně úplně jednoduché. Goldmannova skupina pracovala na všech možných

komplikovaných EEG studiích a zápisech. Já bych jejich data vzal, provedl s nimi Fourierovu analýzu a pak je zařadil do různých upravených rovnic Schrödingerových vln, abych zjistil, zda fungují jako stojící vlna.“

„Jerry, nechápu, jak to vysvětluješ.“

„Sakra, Gail, vážně to fungovalo. Lidská myšlenka se dá popsat jako stojící vlna. Něco jako super hologram. Možná ještě přesněji, hologram, který obsahuje pár menších hologramů.“

Tentokrát se trochu zamračil on. „Nejlepší odpověď asi bude, že Řekové a náboženští fanatici obojí naprosto správně oddělovali,“ prohlásil. „Mozek se dá popsat jako druh určitého... no, elektrochemického generátoru a interferometru v jednom. Ale mysl... ach, mysl je mnohem krásnější než kus šedé tkáně.“ Přemýšlel v rovnicích, podle Schrödingerovy elegantní melodie před ním tančily sinové vlny.

„Takže existuje duše, která přežije smrt?“ zeptala se Gail. V hlase jí zazněl mírně obranný, mírně hádavý tón, jaký se objevil, kdykoliv diskutovali o náboženských problémech.

„Sakra, ne,“ odvětil Bremen. Myšlenkami se vrátil znovu ke slovům a trochu ho to rozčílilo. „Jestli měl Goldmann pravdu a osobnost je složitou vlnou, řadou málo nabitých hologramů, které interpretují realitu, pak osobnost smrt mozku určitě přežít nemůže. Chemické schéma bude zničeno i s holografickým generátorem.“

„A kde jsme tedy my?“ Její hlas už nebylo téměř slyšet.

Bremen se předklonil a chytil ji za ruku. Byla studená.

„Copak nechápeš, proč mě celý ten výzkum zajímal? Věřil jsem, že možná dokáže popsat naši... no... schopnost.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Gail se posunula a sedla si na širokou dřevěnou židli vedle něj. Objal ji a ucítil na jejím rameni chladnou pokožku. Na jihu náhle proťal obzor meteorit a zanechal pouze odrazy na sítnici.

„A?“ její hlas zněl úplně potichu.

„Je to dost jednoduché,“ pokračoval Bremen. „Když si představíš lidskou myšlenku jako řadu stojících vln, které tvoří interferenční vzory, jaké můžeš sebrat a vložit do holografických analogií, začíná to dávat smysl.“

„Uch – huh.“

„Vážně. Znamená to, že naše mysl neodpovídá jen na vlnové vzory, které produkujeme, ale transformuje i vlny, které generují ostatní.“

„Ano,“ připustila Gail. Náhle cítila vzrušení a pevně mu sevřela ruku. „Vzpomínáš, jak jsme se setkali a podělili se o dojem vlastního talentu? Věřili jsme, že nedokážeme duševní spojení popsat nikomu, kdo ho neprožil. Jako bychom popisovali slepci barvy...“ Zastavila se a rozhlédla kolem sebe.

„Oukej,“ prohlásil Bremen. „Robby. Když jsem se s ním spojil, naboural jsem se do uzavřeného systému. Chudák kluk neměl téměř žádné informace, aby sestrojil model opravdového světa. Většina z těch málo informací byla bolestivá. Šestnáct let si proto šťastně tvořil vlastní vesmír. Udělal jsem chybu a podcenil ho. Ježíši, ani jsem nad tím nepřemýšlel. Nenapadlo mě, jakou v tom světě může mít sílu. Chytil mě, Gail. A se mnou i tebe.“

Zvedl se vítr a rozčeřil listí v sadu. V tom tichém šustění se ozval smutný zvuk, který ohlašuje konec léta.

„Správně,“ dodala po chvíli. „To vysvětluje, jak ses sem dostal. A co já? Jsem součástí tvé představivosti, Jerry?“

Bremen ucítil, jak se chvěje. Pokožku měla jako led. Vzal ji za ruku a hrubě ji třel, aby se zahřála.

„Ale jdi, Gail, přemýšlej. Nejsi pro mě jen vzpomínkou. Šest let jsme žili ve dvou tělech jako jeden člověk. Proto... když... proto jsem se trochu zbláznil a pokoušel se několik let kompletně uzavřít svou mysl. Ty jsi v mé mysli zůstala. Ale můj ego-smysl, cokoliv nás drží při rozumu a udržuje odstup od šumu ostatních myslí, mi neustále opakoval, že je to jen vzpomínka. Byla jsi součástí mé představivosti... stejně jako my všichni. Ježíši, oba jsme byli mrtví, dokud nás nevyrvál z jednoho světa slepý, hluchý retardovaný kluk, který jen tak přežívá, a nenabídl nám jiné místo.“

Chvilí zůstali sedět. Ticho přerušila až Gail. „Jak to ale může působit tak realisticky?“

Bremen se zavrtěl a náhodou shodil z opěrátká židle papírový talířek. Gernisavien vyskočila a káravě se na ně podívala. Gail přejela kočce kožich špičkou sandálu. Bremen mačkal plechovku piva, dokud se neobjevily prohlubně, které se s cvaknutím opět narovnaly.

„Vzpomínáš na Chucka Gilpena, chlápka, co mě zavlekl na ten večírek na Drexel Hill? Naposledy jsem zaslechl, že pracuje se Skupinou fundamentální fyziky v Lawrence Berkeley Labs.“

„No a?“

„Několik posledních let honí menší a menší částice, aby zachytili realitu. A když zahlédnou její nejzákladnější a nejhlubší část, víš co dostanou?“ Naposledy si přihrnul z plechovky piva. „Dostanou řadu rovnic, které ukazují stojící vlny. Moc se to neliší od klikyháků, které mi posílal Goldmann.“

Gail se zhluboka nadechla, pak vydechla. Znovu se zvedl vítr, rozhoupal větve stromů a její otázka se v něm málem ztratila. „Kde je Robby? Kdy spatříme jeho svět?“

„Nevím,“ odpověděl Bremen. Mračil se, nevěděl o tom. „Zdá se, že nám dovolil, abychom realitu

Modlitby ke zlomeným kamenům

definovali sami. Neptej se mě proč. Možná se rád podívá do nového vesmíru. Možná s tím nemůže nic dělat.“

Dalších několik minut seděli potichu. Otírala se o ně Gernisavien. Fakt, že se rozhodli sedět v zimě a ve tmě, ji rozčiloval. Bremen se snažil zajistit myšlenkový štít, aby Gail nepředal informaci, že mu před rokem napsala sestra, jak malou kočku přejelo v New Yorku auto, nebo jak koupila farmu vietnamská rodina a přidělala si nové pokoje. Nebo jak nosil dva roky policejní osmatřícítku a čekal, kdy ji použije sám na sebe.

„Co budeme teď dělat, Jerry?“

Půjdeme do postele. Uchopil ji za ruku a odvedl do domu.

Sníl o nehtech na sametu, o chladných dláždících na tváři, o vlněných přikrývkách na opálené kůži. S rostoucí zvědavostí sledoval, jak se na zlatém kopci milují dva lidé. Vznášel se bílým pokojem, kde bílé postavy proplouvají tichem, jež přerušoval jen srdečný tep nějakého stroje. Plaval ve vodě a cítil tah neuvěřitelné planetární síly, která vyvolá příliv. Spotřeboval v boji se smrtícím proudem veškerou energii, pak ucítil únavu, ucítil, jak ho táhne příliv do hlubší vody. Vlny se nad ním zavřely a Bremen vyrazil poslední výkřik zoufalství a ztráty.

Vykřikl vlastní jméno.

Probudil se a ten výkřik mu ještě zněl hlavou. Detaily snu se roztříštily a odlétly, než je stačil zachytit. Rychle se na posteli posadil. Gail byla pryč.

Udělal dva kroky ke schodišti, pak zaslechl její hlas, jak na něj volá ze dvorku. Vrátil se k oknu.

Měla na sobě modré plavky a mávala mu. Ve chvíli, kdy dorazil dolů, už naházela nějaký pultucet

věcí do piknikového koše a vařila vodu na ledový čaj.

„Pojď, ty ospalče. Mám pro tebe překvapení!“

„Nezdá se mi, že ještě nějaká překvapení potřebujeme,“ zamumlal Bremen.

„Tohle ano,“ uklidnila ho, vyběhla nahoru a začala rabovat skříň. Šla jako první. Gernisavien je neochotně sledovala. Zamířili stezkou, která vedla stejným směrem jako stará silnice před domem. Protínala na východě pastvinu, stoupala do kopce. Piknikový košík nesli společně. Bremen opakovaně žádal o vysvětlení, Gail opakovaně odmítala.

Překonali vrchol stoupání a pohlédli k místu, kde stezka končila. Bremen uložil košík do trávy. V údolí, kudy dřív ubíhala pennsylvánská dálnice, se teď táhl oceán.

„Do pytle!“ zvolal Bremen tiše. Atlantik to nebyl. Alespoň ne Atlantik z New Jersey, který Bremen znal. Mnohem víc připomínal pobřeží u Mendocina, kam vzal Gail na líbánky. Daleko na severu a jihu se táhly široké pláže a vysoké útesy. Mohutné vlny se tříštily o černou skálu a bílý písek. Daleko na otevřeném moři kroužili a klesali raci.

„Do pytle!“ zopakoval Bremen.

Piknik si udělali na pláži. Gernisavien zaostala a honila mezi travnatými dunami hmyz. Ve vzduchu byla cítit sůl, moře a letní vánek. Zdálo se, že mají tisíc mil pobřeží jen sami pro sebe.

Gail se postavila a odkopla šaty. Pod nimi měla jednoduché plavky. Bremen zaklonil hlavu a zasmál se. „Proto ses vrátila? Aby sis vzala plavky? Bojíš se, že tě vyhodí pobřežní hlídka?“

Nohou k němu poslala spršku písku a odběhla k vodě. Tři kroky a už plavala. Bremen spatřil, jak skrčila ramena a usoudil, že musí být voda ledová.

„Pojď sem!“ vyzvala ho se smíchem. „Voda je prima!“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Vykročil k ní.

Z oblohy, ze země i z moře vyšel náraz. Bremana srazil k zemi a Gail potopil hlavu pod vodu. Tloukla rukama, stříkala vodu a snažila se dosáhnout mělčinu. Pak vylezla z příboje.

NE!!!

Kolem nich hučel vítr a zvedal písek stovky stop nad zem. Obloha se kroutila a krabatila jako prostěradlo zamotané na šňůře. Měnila barvu z modré přes citrónově žlutou. Moře ustoupilo, odnesl ho mohutný odliv, vyschlo. V místech, kde pěníla voda, zůstala mrtvá zem. Zem se kolem nich zvedala a přesouvala. Na obzoru se blýskalo.

Když to šílenství ustalo, Bremen se rozběhl k místům, kde na písku ležela Gail, a s několika přísnými slovy ji zvedl.

Zmizely duny, zmizely útesy, zmizelo moře... Vše nahradil nejasný úsek soli. Obloha pořád měnila barvy, měnila tmavší a tmavší odstíny šedé. Zdálo se, že na východní poušti znovu vychází slunce. Ne. To světlo se pohybovalo. Zničenou krajinou něco postupovalo, něco se k nim blížilo.

Gail se měla k odchodu, Bremen ji ale pevně přidržel. Přes mrtvou zem se pohybovalo světlo. Záře sílila, měnila se a vysílala paprsky, které je nutily zakrýt si oči. Vzduch páchl ozonem, roztavily se jim chloupky na ruce.

Bremen se pevně přitiskl ke Gail a uvědomil si, že se k tomu zjevení naklání, jako by vanul silný vítr. Za jejich zády dopadly na zem stíny. Světlo naráželo na jejich těla jako šokové vlny výbuchu bomby. Mezi prsty sledovali, jak se ta zářivá postava blíží. V jasné koróně rozeznali dvojité obrysy. Lidská postava na obrovském zvířeti. Kdyby někdy bůh sestoupil na zem, určitě by zvolil takovou formu. Zvíře, na kterém se vezl, nemělo žádné rysy. Ale světlo, které

vydávalo, vyvolávalo dojem... tepla? Měkkého povrchu?

Stál před nimi Robby. Seděl vysoko na zádech plyšového medvídku.

MOC SILNÉ NEDOKÁŽU UDRŽET

Nebyl na jazyk zvyklý, ale snažil se. Ty myšlenky do nich narazily jako elektrické výboje do mozku. Gail upadla na kolena, Bremen ji znovu postavil na nohy.

Bremen se pokusil natáhnout vlastní mysl. Zbytečně. V Haverfordu kdysi zašel s jedním studentem do kolosea, kde připravovali rockový koncert, a ve chvíli, kdy testovali zvuk, se právě zastavil před stěnou reproduktorů. Tehdy to bylo podobné. Stáli na rovné síťované pláni. Horizonty zmizely. Ze všech stran se k nim blížily bílé sloupy vřící mlhy. Jediné světlo vycházelo z postavy Apolóna před nimi. Bremen otočil hlavu a sledoval, jak se mlha blíží. Čeho se dotkla, zmizelo.

„Jerry, co...“ Její hlas se přiblížil hysterii. Znovu do nich udeřily fyzickou silou Robbyho myšlenky. Vzdal se pokusů hovořit, takže je zavalily obrazy. Vizuální představy měly trhliny, špatné barvy, halila je aura údivu a novoty. Bremen se ženou se v jejich nárazu zapotáceli.

BÍLÝ POKOJ BÍLÝ
PULZ STROJE
SLUNEČNÍ PAPRSKY NA POKRÝVKÁCH
PÍCHNUTÍ JEHLY
HLASY BÍLÉ POHYBLIVÉ TVARY
FOUKÁ SILNÝ VÍTR
PROUD TÁHNE, TÁHNE
TÁHNE

Modlitby ke zlomeným kamenům

S obrazy dorazil citový, málem nesnesitelný, jako nůž ostrý podtext: objevení, samota, údiv, únava, láska, smutek, smutek, smutek.

Bremen i Gail se ocitli na kolenou. Oba vzlykali, vše si uvědomili. Po nárazu se náhle rozhostil klid a ozvaly se hlasité myšlenky Gail. *Proč to dělá? Proč nás nenechá na pokoji?*

Bremen jí sevřel ramena. Měla tak bledý obličej, až jí vystoupily pihy jako reliéf.

Copak to nechápeš, Gail? To nedělá on.

Ne??? Kdo...?????

Její myšlenky se zmateně převalovaly. Snažila se nabrat sebekontrolu, v myšlenkách jí přeskakovaly roztržité obrazy a rozkouskované otázky.

To já. Gail. Já. Bremen chtěl mluvit nahlas, žádný zvuk už ale neexistoval. Jen křišťálové okraje jejich myšlenek. Bojuje, aby nás udržel spolu. To já. Já tam nepatřím. Drží se mě, pomáhá mi zůstat, ale já ten tlak už déle nevydržím.

Gail se v hrůze rozhlédla. Mlha vřela a natahovala po nich vlastní úponky. Pomalu se zavírala kolem postavy v sedle. Dívali se a spatřili, jak jeho záře slábne.

Dotkni se ho, napadlo Bremena.

Gail zavřela oči. Bremen ucítil, jak se o něj otřela křídla její myšlenky. Slyšel, jak zalapala po dechu.

Můj bože, Jerry. Je to jenom dítě. Vyděšené dítě!

Jestli ještě zůstanu, všechny nás zničím. Tou myšlenkou Bremen přenesl tak složité emoce, že je nedokázal vyjádřit slovy. Gail jeho přesvědčení zachytila a začala protestovat. Než ale dokázala vlastní myšlenky zformovat, přitáhl ji k sobě a divoce ji objal. To objetí umocnilo duševní spojení, dodalo mu odstín, jaký nedokázal vyjádřit ani jazyk, ani dotek. Pak ji od sebe odstrčil, obrátil se a rozběhl se k mlze. Robby se už v bílém oparu proměnil v matnou záři. Svíral krk svého plyšového medvídky a

Bremen se ho, když ho míjel, dotkl. Pět kroků do chladné mlhy a už nic neviděl. Ani vlastní tělo. Tři další a zmizela zem. Pak padal.

Pokoj byl bílý. Postel byla bílá, okna byla bílá. Ze zavěšených lahviček se mu táhly do ruky trubičky. Bolelo ho celé tělo. Na zápěstí měl zelený plastický náramek se jménem BREMEN, JERREMY H. Doktoři měli bílé oblečení. Srdeční monitor odrážel tep jeho srdce.

„Dost jste nás vyděsil,“ promluvila žena v bílém.

„Je to zázrak,“ potvrdil muž po její levici. V jeho hlase zaznělo nepatrné vzrušení. „Pět dnů rovné čáry na EEG. Ale dostal jste se z toho. Zázrak.“

„Ještě jsme nikdy nezažili případ společného záchvatu, jako je tento,“ upozornila ho žena. „Máte v rodině epilepsii?“

„Škola nemá žádnou informaci,“ dodal muž. „Je tady někdo, koho můžeme kontaktovat?“

Bremen zasténal a zavřel oči. Následovala vzdálená konverzace, chladný dotek jehly, zvuky odchodu. Něco řekl, když se obrátili, odkašlal si a znovu to zkusil.

„Jaký pokoj?“

Zírali jeden na druhého.

„Robby,“ vysvětlil Bremen ochraptělým hlasem.

„V jakém pokoj je Robby?“

„Sedm set dvacet šest,“ oznámila mu žena.

„Jednotka intenzivní péče.“

Bremen přikývl a zavřel oči.

Brzy ráno, kdy ticho v temných chodbách přerušilo jen občasné zašustění sesterské sukně nebo tiché, přerušované sténání pacientů, se vydal na krátkou výpravu. Pomalu se sunul chodbou, občas se opíral o zeď. Dvakrát, když jeho směrem zamířil rychlý měkký krok gumových bot sestry, se schoval do temného pokoje. Na schodech musel znovu a

Modlitby ke zlomeným kamenům

znovu zastavovat, držel se tvrdého kovového zábradlí a lapal po dechu, srdce mu divoce bušilo.

Konečně vstoupil do správného pokoje. Ve vzdálené posteli ležel Robby. Nad hlavou zářilo na monitoru malé světélko. Tlusté, trochu zapáchající tělo se krčilo v pozici novorozence. Zápěstí a kotníky měl ztuhlé v podivných úhlech. Roztažené prsty přimáčknuté k pomuchlaným pokrývkám, hlavu obrácenou ke straně, slepé oči otevřené. Jak dýchal, nepatrně se mu chvěly rty, prostěradlo smáčel malý kroužek slin.

Umíral.

Bremen se posadil na okraj postele. Všude kolem sebe vnímal hustotu noci. Jednou se ozval vzdálený zvon, někdo zasténal. Bremen se natáhl a jemně Robbymu položil na tvář ruku. Cítil, jak ji má měkkou. Chlapec neustále těžce, astmaticky chrápal. Bremen se jemně, téměř nábožně dotkl temena jeho znetvořené hlavy. Mezi prsty mu projely rovné černé vlasy.

Vstal a odešel.

Pérování vypůjčeného fiatu rachtalo na tvrdých kostkách a Bremen strhl řízení, aby se vyhnul ostatním autům. Bylo brzo ráno a východní silnice na most Benjaminu Franklina byla téměř prázdná. Dva pruhy dálnice, jež křižuje New Jersey, úplně tiché. Bremen opatrně o kousek spustil myšlenkový štít a do pohmožděného mozku mu narazila vlna myšlenkového šumu, až sebou škubl.

Rychle štít znovu pozvedl. Ještě ne. Koncentroval se na cestu, na očním pozadí mu pulzovala bolest. Po známém hlasu ani památky.

Obrátil se k přihrádce na palubní desce a vzpomněl si na smotané hadry. Kdysi, už dávno, si vysnil pistoli. Napůl sám se přesvědčil, že se jedná o kouzelnou hůlku – nástroj vysvobození. Ted' už byl

chytřejší. Už ji správně identifikoval. Nástroj k zabíjení. Nikdy ho neosvobodí.

Nenechá jeho vědomí zmizet. Jen mu prožene kulku lebkou a jednou provždy uvnitř ukončí ten matematicky dokonalý tanec.

Vzpomněl si na slábnoucí tichou postavu, kterou toho rána nechal v nemocnici. Jel dál. Zaparkoval kousek od majáku, zabalil revolver do hnědé tašky a auto zamkl. Když mu zasypal písek sandály, zaznamenal, jak moc je horký. Usedl do skoupého stínu duny a pohlédl na moře. Na pláži téměř nikdo nebyl. Ranní záře ho nutila přivřít oči.

Stáhl si košili, opatrně ji rozložil za sebe na písek a z tašky vytáhl kus hadru. Kov byl chladný, těžší, než si pamatoval. Mírně páchl od oleje.

Musíš mi pomoci. Jestli je jiný způsob, musíš mi ho pomoci najít.

Odhodil myšlenkový štít. Do mozku se mu jako sekáček na led zabodl milion bezcílných myšlenek. Myšlenkový štít se automaticky ve snaze hluk utiší zvedl. Bremen ho ale znovu spustil. Poprvé v životě se úplně otevřel bolesti, světu, který ho zraňoval, milionu hlasů, které se snažily vykřičet svůj pocit izolace a samoty. Přijal to. Chtěl to. Mohutný chorál do něj narazil jako obří hůlka. Bremen hledal jediný hlas.

Sluch se vytratil. Přestal vnímat horký písek. Sluneční paprsky na jeho těle se proměnily ve vzdálenou, zapomenutou věc. Se silou, která dokáže pohybovat předměty, drtit cihly a zastavit ptáky v letu, se soustředil. Pistole dopadla do písku.

Po pláži se k němu blížila malá holčička v tmavých plavkách, které patřily o dva roky mladšímu dítěti. Pozorovala moře, které hladilo a čeřilo zem, pak se znovu stahovalo. Tančila na mokřím tmavém písku. Nožky ji odnesly až na samý okraj světového oceánu, pak se v tichém baletu opět vrátila. Náhle ji

Modlitby ke zlomeným kamenům

vydělil křik racků. Zmateně přestala tančit a přes kotníky se jí s výkřikem triumfu převalila vlna.

Racci klesali, znovu se zvedali a obloukem mizeli k severu. Bremen postoupil až na vrchol duny. Z vln se zvedaly spršky slané vody. Na vodu žhnulo slunce.

Když dívku minul, vrátila se ke svému valčíku, který tančila s mořem. V průzračném, ostrém ranním světle přimhouřil oči. Jeho očima se dívali všichni tři.¹

¹ Poznámka nakladatele:

Tato povídka byla námětem pro vznik románů:

The Hollow Man

Eyes I Dare Not Meet in Dreams (připravujeme k vydání)

Vanni Fucci je živ a zdráv a žije v pekle

Poslední den na zemi vstal bratr Freddy časně, osprchoval se, oholil tváře, nasprejoval vlasy, nanesl televizní makeup, oblékl si značkový bílý oblek a bílé boty, růžovou košili, černou vázanku a sešel do své kanceláře, aby posnídal v pre-Haleluja ranním klubu ve společnosti sestry Donny Lou, sestry Betty Jo, bratra Billy Boba a George.

Za desetimetrovou neprůstřelnou, silně zabarvenou skleněnou stěnou se začala projasňovat obloha. Všichni čtyři chroupali sladké rohlíky a srkali kávu. Skupiny vysokých cihlových budov Freddyho Haleluja biblické koleje a Vysoké školy křesťanských ekonomů působily dojmem, jako by vystupovaly z ranního šera Alabamy. Daleko na východě, kus nad ořešáky, se zvedala umělá hora Mount Sinai šílené jízdy biblickou zemí, jež zapadala do Freddyho zábavního komplexu znovuzrozené rodiny a Křesťanského konvenčního centra. Mnohem blíž se tyčil velký talíř Svatého paprsku, jedné ze šesti mohutných satelitních antén na pozemku Freddyho biblického vysílacího centra. Tyčil se do výše a odřezával ze zatažené oblohy černý oblouk. Bratr Freddy se podíval na deštivé počasí a usmál se. Na tom, co skutečný svět za oknem jeho kanceláře nabízí, nijak nezáleželo. Obrovské okno v domácí atmosféře Haleluja ranního klubu ve skutečnosti představovala televizní obrazovka se zadní projekcí v

Modlitby ke zlomeným kamenům

hodnotě osmatřiceti tisíc dolarů, která každé ráno přehrávala stejný, dvaapadesátiminutový pásek s překrásným květnovým východem slunce. Ve Freddyho Halleluja ranním klubu bylo pořád jaro.

„Jaký je program?“ zeptal se bratr Freddy a usrkl kávu. Delikátně pozvedl malíček a jeho růžový prsten odrazil paprsky stropních reflektorů. Do vysílání chybělo osm minut.

„První půlhodinu obyčejný úvodník od bratra Beaura, váš zahajovací rozhovor a Prosba partnera v modlitbě. Šest a půl minuty, kdy bude Sbor Halleluja ranního klubu zpívat *Jsme na pokraji zázraku*, směsice křesťanských hitů šířených mimo Broadway, pak přijdou na řadu vaši ranní hosté,“ odvětil bratr Billy Bob Grimes, režisér vysílání.

„Koho tady dnes máme?“ zeptal se bratr Freddy.

Bratr Billy Bob přečetl z notýsku: „Máte tady Matta, Marka a Luka, zázračná evangelická trojčata, Bubbu Deeterse, který by chtěl znovu vyprávět příběh, jak mu Pán přikázal, aby se ve Vietnamu vrhl na granát. Bratra Franka Flinseye, který vnucuje novou knihu *Po posledních dnech*, a na konec Dale Evanse.“

Bratr Freddy se nepatrně zamračil. „Myslel jsem, že tady dnes bude Pat Boone,“ podotkl tiše. „Pata mám rád.“

Bratr Billy Bob se začervenal a podíval se do tlustého svazku formulářů. „Ano, pane,“ odvětil. „Pat se dnes chtěl dostavit, ale minulou noc vystupoval ve Swaggartově šou, dnes odpoledne se osobně objeví v Bakerfieldově oživení s Paulem a Janem. A zítra musí v Senátu vyslechnout svědectví o satanských zprávách, které zachytíte na kompaktních discích, pokud namíříte laser mezi drážky.“

Bratr Freddy vzdychl. Do začátku vysílání chyběly čtyři minuty. „Dobře,“ připustil. „Ale zkuste ho sehnat na příští pondělí. Mám Pata rád. Donno

Lou? Jak se vám v těchto dnech daří Pánova práce, lejdy?“

Sestra Donna Lou Pattersonová si upravila brýle. Jako revizor obrovské konglomerace daním nepodléhajících náboženských organizací, společností, ministerstev, vysokých škol, misí, zábavních parků a řady Freddyho motelů pro znovuzrozené na sobě měla béžový obchodní oblek, jehož serióznost rozjasňovala jen ozdobná spona Haleluja ranního klubu ze stejné imitace drahých kamenů jako její brýle. „Chráněné výděvky pro tento daňový rok se dostaly těsně pod sto osmdesát sedm miliónů, tři procenta nad minulý rok,“ odpověděla. „Aktiva ministerstva si stojí na dvě stě čtrnácti miliónech dolarů s neuvěřitelným dluhem šedesáti tří miliónů, plus minus 0,3 miliónu, které závisí na rozhodnutí bratra Carlisle, zda nahradí Golfský proud novým Learem.“

Bratr Freddy přikývl a obrátil se k sestře Betty Jo. Do začátku vysílání teď chyběly tři minuty. „Jak se nám dařilo včera, sestro?“

„Dvacet sedm vysílací podíl Arbitronu, dvacet pět celých pět Nielsen,“ odvětila drobná žena v bílém. „Tři nové kabelové výstupy. Dva v Texasu, jeden v Montaně. Současný kabel zaveden do 3,37 miliónů domácností, což je o 0,3 procenta víc než minulý měsíc. Poštovní oddělení zvládlo včera sedmnáct tisíc tři sta osmdesát pět dopisů, což znamená 86217 dopisů za týden. Devadesát šest procent včerejších obálek obsahovalo dary. Třicet devět procent žádalo o vaši Modlitbu intervence. Celkem jsme za tento rok vyřídili 3585220 dopisů a přibližně dva a půl miliónu dalších vyřídíme do konce daňového období.“

Bratr Freddy se usmál a pohledem se obrátil na George Cohena, právního poradce Freddyho Znovuzrozených ministerstev. „Georgi?“ Do vysílání chyběly dvě minuty.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Hubený mužík v tmavém obleku si rozvážně odkašlal. „IRS pořád hrozí, ale nemají se o co opřít. Protože platí na všechny zaměstnance Ministerstva Znovuzrození výjimka z daně, nemusíte se o nic starat. Noviny v Huntsvillu hlásí, že se dům vaší dcery odhaduje najeden a půl miliónu. Také zjistili, že se její dům a ranč vašeho syna postavily za třímilionovou půjčku od Ministerstva. Co se týče platů ale jen hádají. I kdyby to zjistily... což nezjistí... váš oficiální roční plat od Komise činí pouhých 92300 dolarů. Třetinu ještě vracíte ministerstvu. Vaše manželka, dcera, zeť a sedm dalších členů rodiny samozřejmě pobírají od Ministerstva podstatně liberálnější příjmy, ale nezdá se mi...“

„Děkuji vám, Georgi,“ přerušil ho bratr Freddy. Postavil se, protáhl a přešel k barevnému monitoru napojenému na počítač na stole. „Sestro, Betty Jo, tvrdíte, že došlo několik tisíc žádostí o Modlitbu osobní intervence?“

„Ano, bratře,“ potvrdila žena v bílém a položila malou ručku na konzoli vedle židle.

Bratr Freddy se usmál na George Cohena. „Řekněte těm lidem, že se nad jejich dopisy osobně modlím, pokud pošlou projev lásky,“ prohlásil. „Klidně to mohu udělat hned teď. Než zvládne bratr Beau své intro, mám třicet vteřin. Betty Jo?“

Žena zmáčkla knoflík a ve chvíli, kdy na barevném monitoru zahořely tisíce jmen, se usmála. U každého jména se objevil kód, který určoval kategorii problému, pro který intervenci (podpořenou kontrolním seznamem Projevů lásky) žádalo: Z – zdraví, MP – manželské problémy, D – finanční problémy, DS – duševní směr, OH – odpuštění hříchů atd. Kategorii bylo celkem sedmadvacet. Každý z Freddyho dvou set poštovních operátorů dokázal okódovat denně více jak čtyři sta žádostí o

intervenci. Současně třídil obsah dopisů na hromádky peněz a šeků a počítačům dodával data k napsání vhodné odpovědi.

„Drahý Pane,“ zanotoval Bratr Freddy. „Prosím vyslyš naše modlitby a dej milost těm, kdož jménem Ježíše žádají...“ Obrazovkou se prohnal rozmazaný seznam jmen a kódů. Pak potemněla a zůstal jen pomrkávající kurzor. „Amen.“

Bratr Freddy se otočil na podpatku, a když se na dvaasedesáti monitorech na chodbách, v kancelářích a v konzultačních místnostech Vysílacího centra objevily úvodní znělky a zazněla oslavná hudba, dal se do běhu. Zamířil do Ranního Haleluja klubu, vzdáleného třicet yardů.

Když po osmnácti minutách programu uvedl Dale Evanse a zpozoroval, jak na scénu vchází vysoký, tmavý muž s dlouhými, černými vlasy, uvědomil si, že se blíží problém. Okamžitě poznal, že se jedná o cizince. Návštěvník měl natočené vlasy, takže tvořily lokny, které mu padaly na ramena. Na sobě drahý, trojdílný oblek, který působil jako hedvábí. Perfektní naleštěné boty z jemné italské kůže, naškrobený límec a manžety zářily bělobou, pod studiovými reflektory se zaleskly zlaté manžetové knoflíčky. Bratr Freddy poznal, že se stala chyba. Jeho znovuzrození hosté – nehledě na jejich bohatství – přicházeli v polyesterových oblecích, pastelových košilích a účesech Jižní Caroliny. Jestli kvůli ničemu jinému, pak aby se ztotožnili s videověřícími.

Bratr Freddy zkontroloval poznámky a bezmocně se obrátil k režisérovi. Bratr Billy Bob pokrčil rameny ve zmatku, který nemohl dát bratr Freddy – dokud zářila rudá kontrolka kamery – najevo. Haleluja ranní klub se pyšnil tím, že ho vysílají živě do tří časových zón. Bratr Freddy se na blížícího se vetřelce usmál a v tu chvíli si přál, aby přešli k

Modlitby ke zlomeným kamenům

programům ze záznamu, kterým dávali přednost jeho rivalové. Bratr Freddy se běžně chlubil, že nenosí kvůli pokynům režiséra sluchátko, ale důvěřuje ručním signálům bratra Billyho Boba a vlastnímu vybroušenému smyslu pro mediální načasování. Když se teď postavil, aby potřásl snědému cizinci rukou, přál si sluchátko mít a zjistit, o co se jedná. Přál si program střihnout reklamou, přál si, aby mu někdo prozradil, co se děje.

„Dobré ráno,“ pozdravil bratr Freddy vlídně a odtáhl ruku z cizincova pevného sevření. „Vítejte v Haleluja ranním klubu.“ Zrakem zbloudil k bratru Billy Bobovi, který něco naléhavě drmolil do mikrofonu. Kamera číslo tři najela na snědého cizince k detailnímu záběru. Kamera dvě sledovala pořád dlouhý divan obsazený Zázračnými trojčaty, Bubbou Deetersem a Frankem Flinseyem, který se mechanicky usmíval pod vojenským knírkem. Místní monitory předváděly střední záběr Freddyho zdravého, zdvořilého úsměvu, trochu zpocené obličeje.

„Děkuji vám. Už jsem se na to nějakou dobu těšil,“ promluvil cizinec a posadil se do velurového křesla pro hosty za Freddyho stolem. Přestože hovořil naprosto dokonalou angličtinou, ozval se v ní slabý italský přízvuk.

Bratr Freddy zůstal sedět a s nasazeným úsměvem se obrátil k bratru Billy Bobovi. Režisér pokrčil rameny a předvedl rukou signál „*pokračujte*.“

„Omlouvám se,“ začal bratr Freddy, „asi jsem popletl úvod. Stejně tak se mi zdá, že asi nebudete můj drahý přítel Dale Evans.“ Bratr Freddy udělal pauzu a podíval se do hnědých očí cizince. Vztek a intenzita, jaké tam našel, ho překvapily. Začal se modlit, aby šlo o pouhou chybu načasování a nejednalo se o politického teroristu nebo

Svatodušního šílence, který prošel přes stráž. Moc dobře si uvědomil, že odvysílali živý signál víc jak třem miliónům domovů.

„Ne, nejsem žádný Dale Evans,“ souhlasil cizinec. „Jmenuji se Vanni Fucci.“ Znovu ten italský přízvuk. Bratr Freddy zaznamenal, že jméno vyslovil jako Ve-Ný Fů-Čí. Proti Italům neměl nic. Vyrůstal v Greenvillu v Alabamě a pár jich tedy znal. Jako dospělý se potom naučil, že jim nemá říkat makaróni. Předpokládal, že je většina Italů katolíky, a nejsou to tedy křesťani a tudíž ho i jeho ministerstvo moc nezajímají. Tenhle zvláštní Ital se ale proměnil v malý problém.

„Pane Fucci,“ usmál se bratr Freddy, „proč našim divákům neprozradíte, odkud přicházíte?“

Vanni Fucci obrátil svůj intenzivní pohled na kameru. „Narodil jsem se v Pistonii,“ odvětil. „Posledních sedm set let ale žiji v Pekle.“

Úsměv bratra Freddyho zamrzl, ale nepovadl.

Obrátil se vlevo, k Billy Bobovi. Režisér předváděl bláznivý signál hvězdy na levé straně hrudníku. Bratra Freddyho nejprve napadlo, že se jedná o nějaký tajemný, religiózní symbol, ale pak si uvědomil, že jde o bezpečnost... nebo o skutečnou policii... někoho zavolali. Za zdí světel a kamer zdusili živí diváci, bezmála tři sta lidí, běžný šum, šepot, šoupání nohama i tiché kýčání. V hledišti se rozhostilo naprosté ticho.

„Ach,“ začal bratr Freddy a tiše se zachechtal. „Ach, chápu pointu, pane Fucci. Zdá se mi, že všichni hříšníci tráví určitý čas v pekle. Za to, že tam doopravdy neskončíme, vděčíme pouze milostivému Ježíši. Kdy jste konečně poznal Krista jako svého Spasitele?“

Vanni Fucci se usmál a předvedl na tmavé pokožce jasně bílé zuby. „Nikdy,“ prohlásil. „Nikdy,“ prohlásil. „V mé době nikdy nikoho, jak to

Modlitby ke zlomeným kamenům

vy fundamentalisti předkládáte, *nezachránil*. Jako děti nás křtili v kostele, jako mladík jsem se ale dopustil malé chybičky a ten takzvaný Spasitel mě odsoudil k věčnému nelidskému trestu v Sedmé Bolgii Osmého kruhu Pekla.“

„Uch-huh,“ vyrazil ze sebe bratr Freddy. Obrátil se, zagestikuloval ke kameře číslo jedna, aby na něj najela a provedla detailní záběr. Čekal, dokud nespátřil na monitoru detailní obraz svého obličeje, pak řekl: „No, radostně tady konverzujeme s naším hostem, panem Vanni Fuccim, ale obávám se, že budeme muset pořad na chvíli přerušit a ukázat vám slíbený záznam zasvěcení nového Svatého paprsku, který jsme s bratrem Beauem instalovali minulý týden v Amarillo. Beau?“ Pod záběrem, mimo zrak diváků, si bratr Freddy několikrát přejel opakovaně pravou rukou přes hrdlo. Billy Bob přikývl, obrátil se ke kukani a spěšně promluvil do mikrofonu.

„Ne,“ opravil ho Vanni Fucci. „Pokračujme v naší konverzaci.“

Monitory předvedly široký záběr celé scény. Zázračná trojčata seděla a jen zírala. Podrážky jejich malých bot připomínaly vykřičníky. Reverend Bubba Deeters pozvedl pravici, jako by se chtěl podrbat na hlavě, zíral na ocelový hák, který mu připomínal Jeho vůli ve Vietnamu, a ruku opět spustil. Frank Flinsey, producent, užasle přejížděl pohledem od tří kamer, kde nesvítily kontrolky, k monitorům, které přenášely obraz. Bratr Freddy přimrzl, ruku na vlastním hrdle. Jediný Vanni Fucci působil naprosto vyrovnaně.

„Myslíte,“ pokračoval host z Itálie, „že kdyby natáhla Dale brka dřív než kůň Trigger, dal by si ji kovboj Roy vycpat a pověsil by si ji na zeď v obývacíku?“

„Ach?“ vypravil ze sebe bratr Freddy. Slyšel, že stejné zvuky vydávají velmi staří lidé ze spánku.

„Jen mě to napadlo,“ pokračoval Vanni Fucci. „Nebo byste raději, abych pokračoval o vlastní situaci?“

Bratr Freddy přikývl. Koutkem oka zahlédl tři uniformované členy bezpečnosti, kteří se snažili dostat na pódium. Zdálo se, že někdo vztyčil kolem scény neviditelnou zeď z plexiskla.

„Ve skutečnosti nejsem v Pekle sedm set let,“ pokračoval Vanni Fucci. „Jenom šest set devadesát. Ale určitě chápete, jak se v takové situaci čas vleče pomalu. Jako u zubaře.“

„Ano,“ potvrdil bratr Freddy. Tentokrát zněla jeho odpověď o trochu lépe než zakvičení.

„A věděl jste, že smí v každé Bolgii jedna odsouzená duše během věčného trestu navštívit svět smrtelníků? Stejně jako váš americký zvyk, kdy si smí zatčený člověk jednou zatelefonovat.“

„Ne,“ vyrazil ze sebe bratr Freddy a odkašlal si. „Ne.“

„Ano,“ oponoval Vanni Fucci. „Věřím, že jde o to, aby nám taková návštěva připomněla radosti, jaké jsme kdysi prožívali, a zhoršila naše muka. Něco takového. Ve skutečnosti se smíme vrátit jen na patnáct minut, takže takové radosti nejsou nijak obsáhlé, že?“

„Ne,“ připustil bratr Freddy. Jeho hlas byl tentokrát silnější, což ho potěšilo. Ta jediná slabika působila moudře, trochu pobaveně, byl v ní cítit odstup. Zamyslel se, jaký biblický verš použije, až znovu získá nad konverzací kontrolu.

„O to tady nejde,“ pokračoval Vanni Fucci. „Důležité je, že mě všechny odsouzené duše v Sedmé Bolgii Osmého kruhu jednohlasně zvolily, abych vyrazil sem, na vaši šou.“ Vanni Fucci se předklonil, zlaté manžetové knoflíčky odrazily světlo. „Víte, co je Bolgia, bratře Freddy?“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ach... ne,“ přiznal bratr Freddy a jeho myšlenky nepatrně vykolejily. Už se pro jeden verš rozhodl, teď ale působil nevhodně. „Nebo spíš... ano,“ zablekotal. „Borgia je vévodkyně, kněžna, nějaká postava, která trávila lidi ve středověku.“

Vanni Fucci se narovnal a zavzdychal. „Ne,“ prohlásil. „Napadla vás Borgias. Borgia patří k mému rodnému jazyku a znamená jak *příkop*, tak *měšec*. Osmý kruh Pekla má takových Bolgií deset, všechny plné hoven a hříšníků.“

Zmlklí diváci už nebyli potichu. Teď zalapali po dechu i kameramani. Bratr Freddy se podíval na monitory a zavřel oči. Uvědomil si, že bude jeho Haleluja ranní klub, nejlépe hodnocený křesťanský program na světě (s výjimkou občasného Křížáka Billy Grahama) prvním programem v historii TBN a CBN, který pustil do éteru slovo *hovno*. Představil si, co na to řekne Ministerská komise věřících. Fakt, že patří sedm z jedenácti členů komise do jeho vlastní rodiny, ho nijak nepotěšil.

„Teď poslouchajte...“ začal bratr Freddy přísně.

„Četl jste *Komedii*?“ usekl ho Vanni Fucci.

V jeho očích se objevilo něco víc než pouhý vztek a intenzita. Bratr Freddy rozhodl, že se musí jednat o uprchlého chovance psychiatrie.

„Komedii?“ zopakoval bratr Freddy a zapřemýšlel, zdaje ten člověk odstavený komik a hledá jen publicitu. Za scénou obrátili kameramani těžké kamery a zírali na čočky. Monitory bez ustání ukazovaly Vanniho Fucciho a bratra Freddyho. Bratr Billy Bob pobíhal od kamery ke kameře, občas zakopl o kabel, nebo natáhl šňůru od mikrofону a se škubnutím se zastavil jako potrhlý jezevčík na krátkém vodítku.

„Nazval to *Komedií*,“ pokračoval Vanni Fucci. „Pozdější generace patolízalů dodala slovo *Boží*“

Zamračil se na bratra Freddyho jako nedočkavý učitel, který čeká, až odpoví pomalejší žák.

„Je mi líto... ne...“ začal bratr Freddy. Jeden z kameramanů začal svůj aparát rozebírat. Ani jedna ze zbylých kamer už scénu nezabírala. Obraz zůstal stejný.

„Alighieri?“ pobídl ho Vanni Fucci. „Blbej, malej chlapík z Florentiny, co toužil po osmileté holčičce? Za celý svůj bídný život napsal jedinou věc ke čtení?“ Obrátil se k hostům na divanu. „Ale jděte. No tak... copak to nikdo z vás nečetl?“

Zdálo se, že se pět křesťanů na gauči zmenšilo.

„Dante!“ zařval pohledný cizinec. „Dante Alighieri. O co tady kráčí, gentlemani? Abyste se dostali do Klubu fundamentalistů, musíte zaparkovat mozky u dveří a vycpat si lebku kaší a krupicí, je to tak? Dante!“

„Jen chvilku,“ poznamenal bratr Freddy a začal vstávat.

„Kdo si myslíte...“ začal Frank Flinsey a postavil se.

„Kdo si myslíte, že jste...“ ozval se Bubba Deeters, vyskočil na nohy a začal mávat svým hákem.

„Hej! Hej! Hej!“ zaječela Zázračná trojčata a snažila se spustit nohy na zem.

„SEDNĚTE SI!“ Ten hlas nepatřil člověku. Alespoň nešlo o lidský, nezesílený hlas. Bratr Freddy udělal kdysi chybu při Křížákově pod širokou oblohou. Postavil se tehdy před stěnu třiceti obrovských reproduktorů právě ve chvíli, kdy muž za mixážním pultem zkoušel jejich výkon. Tohle bylo trochu podobné. Ale horší. Bratr Billy Bob a ostatní, kdo měli sluchátka, si je strhli a padli na kolena. Prasklo několik stropních reflektorů. Diváci couvli jako jediný, třistahlavý organismus, jednou zakňourali a

Modlitby ke zlomeným kamenům

rozhostilo se ticho, jaké nerušil ani zvuk dýchání. Bratr Freddy a hosté na divanu se posadili.

„Provedl to Alighieri,“ pokračoval Vanni Fucci tichým konverzačním tónem. „Ten člověk byl duševní zakrslík s představivostí mouchy. Ale udělal to, protože to neudělal nikdo před ním.“

„Udělal co?“ zeptal se bratr Freddy. Fascinovaně na toho šílence na velurovém křesle za vlastním stolem s hrůzou zíral.

„Stvořil peklo,“ dodal Vanni Fucci.

„Nesmysl!“ vykřikl reverend Frank Flinsey, autor čtrnácti knih o konci světa. „Pán, Bůh, Jehova stvořil Peklo stejně jako vše ostatní.“

„Ach,“ vydechl Vanni Fucci. „Kde se to píše? V těch sebraných, kmenových spisech a šovinistických postojích, kterým říkáte bible?“

Bratra Freddyho napadlo, že možná právě teď – v hodinu, kdy se do tří miliónů a tří set tisíc amerických domácností přenáší Freddyho Haleluja ranní klub – dostane infarkt. Přestože mu ale srdce fibrilovalo a obličej zrudl, mozek neustále honil vhodný verš.

„Rád bych vám vyprávěl o experimentu, který se prováděl v roce 1982,“ pokračoval Vanni Fucci. „Na Pařížské jižní univerzitě. Skupina kvantových fyziků v čele s Alainem Aspectem testovala chování dvou fotonů, které se šíří ze zdroje světla v opačných směrech. Test potvrdil teorii kvantové mechaniky – přesněji fakt, že měření jednoho fotonu okamžitě ovlivní podstatu fotonu druhého. Fotony, gentlemani, putují rychlostí světla. Žádná informace asi nemůže být předána rychleji, než se pohybuje světlo. Definice podstaty jednoho fotonu ale okamžitě změnila podstatu fotonu druhého. Závěr, který z toho plyne, je tedy víc než jasný, že?“

„Ach,“ zašeptal bratr Freddy.

„Ach?“ zopakovalo pět hostů na divanu.

„Přesně tak,“ potvrdil Vanni Fucci. „Pro fyzický svět to potvrzuje myšlenku, jakou v Pekle už nějakou dobu víme. Realitu tvoří první velký mozek, který ji začne měřit. Nové koncepty tvoří nové zákony a vesmír se chová podle nich. Newton stvořil univerzální přitažlivost a kosmos se podle toho zařídil. Einstein definoval prostor/čas a vesmír to souhlasně přijal. A Dante Alighieri – ten neurotický přiblížák – stvořil první celistvou mapu Pekla. A Peklo začalo, aby vyhovělo veřejnosti, existovat.“

„To je směšné,“ vypravil ze sebe bratr Freddy. Zapomněl na kamery, zapomněl na diváky, zapomněl na vše kromě nepředstavitelné nelogičnosti, nemluvě o rouhání, všeho, co ten bláznivý Ital právě řekl. „Kdyby to byla... pravda,“ vykřikl bratr Freddy, „pak by svět... věci... vše by se pořád měnilo.“

„Přesně tak,“ usmál se Vanni Fucci. Měl malé, ostré a jasně bílé zuby.

„Pak... no... by nebylo stejné ani Peklo,“ pokračoval bratr Freddy. „Dante to napsal už dávno. Alespoň tři, čtyři sta let.“

„Zemřel v roce 1321,“ doplnil Vanni Fucci.

„Jo... no... takže...“ dokončil bratr Freddy.

Vanni Fucci zavrtěl hlavou. „Ničemu nerozumíte. Jestli je nějaká představa dost silná, dost velká, dost obsáhlá, aby predefinovala vesmír, má obrovskou sílu přežít. Trvá, dokud se nezformuje stejně silný vzor... a lidé ho nepřijmou... aby ho nahradil. Například váš starý zákon trval tisíce let, než ho On... aktivně redefinoval mnohem civilizovanější, i když mnohem schizofreničtější zákon nový. I ta novější a slabší verze přežila nějakých patnáct set let, než se ocitla na okraji vlastní existence, kam ji chce odsunout alergie moderní vědy.“

Bratr Freddy si byl jistý, že ho raní mrtvice.

„Kdo se ale obtěžoval, aby předělal Peklo?“ zeptal se Vanni Fucci slavnostně. „V tomto století se

Modlitby ke zlomeným kamenům

dostali blízko Němci. Jejich vizionáři byli ale umlčeni, než se jejich koncept promítl do masového podvědomí. Tak jsme zůstali. Peklo přežívá. Naše věčná muka se vlečou bez červovitého přívěsku.“

Bratr Freddy si uvědomil, že se tady možná jedná o démona. Po necelých čtyřiceti letech kázání o démonech, učení o démonech a pátrání po duševních odrazech démonů ve všem od rockové hudby až po FCC legislativu, po všech varováních, že se démoni ukrývají ve školách, v dětských hrách a v symbolech na krabicích s ranními obilovinami, bratra Freddyho trochu vyvedlo z míry, že sedí tři stopy od člověka, kterého démon – pokud jím přímo nebyl – posedl. Jak si vzpomínal, nejbliž se k démonovi dostal s manželkou reverenda Jima Bakkera Tammy Fayeovou, *když nakupovala a démony poslouchala*. To bylo ještě před jejich nešťastnou publicitou. Bratr Freddy sevřel levou rukou Bibli, pravou okázale pozvedl a vytvořil mocný pařát nad hlavou Vanni Fucciho. „Zaříkám tě, Satane!“ zařval. „A všechny síly, pomocníky a sluhy Satana. ZMIZ z tohoto božího místa! Ve jménu JEŽÍ-ŠE tě vyzývám. Ve jménu JEŽÍ-ŠE tě vyzývám!“

„Ale drž klapačku,“ odsekl Vanni Fucci. Pohledem zbloudil ke zlatým náramkovým hodinkám. „Podívej, nech mě přednést tu důležitou věc, nemám moc času.“

Ital začal mluvit, bratr Freddy přimrzl v pozici s nataženou rukou a sevřenou Biblí. Po minutě se mu ruka unavila, takže ji spustil. Bibli si ponechal.

„Můj zločin byl politický,“ pokračoval Vanni Fucci. „Přesto mě ta Krátkozraká Florentina strčila do Bolgie rezervované pro zloděje. Ano, ano, vím, že nechápete, o čem to tady mluvím. V těch dnech byly politické bitvy mezi Černými a hnusáky Bílými velmi důležité. Zaplnili třetinu Danteho prokletého Pekla – ale chápu, že dnes nikdo ani neví, jaké to

byly strany, stejně jako si lidé za sedm set let nevzpomenou na republikány a demokraty.

V roce 1293 jsme s dvěma přáteli ukradli poklad se San Jacopo v Duomo San Zeno, abychom podpořili svou politickou kauzu. Duomo byl kostel. Do pokladu patřil i grál. Do Dantova Pekla jsem ale nepřišel jen kvůli obyčejné loupeži, která byla tehdy běžná jako dnes přepadnout smíšené zboží. Ne. V Sedmé Bolgii Osmého kruhu Pekla jsem si vysloužil místo, protože jsem patřil k Černým a protože Dante byl Bílý. Ta nespravedlnost mě pěkně sere.“

Bratr Freddy zavřel oči.

Vanni Fucci pokračoval: „Napadlo by vás, že věčné povalování v příkopu plném *merde* a žhavých uhlíků je dostatečnou odplatou i pro nejzvrhlejší SM božstvo. To ale není ani polovina.“ Vanni Fucci se obrátil k hostům Ranního klubu na divanu. „Přiznávám, zuřím. Když vybuchnu, tak hodím na boha fíka.“

Frank Flinsey, reverend Deeters a Zázračná dvojčata na Vanni Fucciho jen prázdně zírali.

„Fíka,“ zopakoval Ital. Sevřel ruku v pěst, založil palec mezi ukazováček a prostředník a rychle rukou sem a tam zamával. Podle toho, jak dav zalapal po dechu, musel být ten symbol víc jak jasný. Vanni Fucci se obrátil k bratru Freddymu. „A potom, samozřejmě, že až to udělám, se každý zloděj v okruhu sto yardů, což je v té blbě Bolgii samozřejmě každý, promění v plaza...“

„Plazi?“ zaskřehotal bratr Freddy.

„*Chelidrisové, jaculiové, phareani, cenchriadi a dvouhlaví ambhisbandi*, takové věci,“ potvrdil Vanni Fucci. V tom měl Alighieri pravdu. „A pak mě samozřejmě všichni ti plazi napadnou, přirozeně zahořím plamenem a rozpadnu se na hromádku horkého popela a ohořelých kostí...“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Bratr Freddy pozorně přikývl. Koutkem oka zahlédl, jak sestry Donna Lou a Betty Jo pomáhají třem mužům od bezpečnosti rozbít židli neviditelnou bariéru, která scénu oddělovala. Bariéra vydržela.

„Myslím tím,“ pokračoval Vanni Fucci a přitočil se k němu blíž, „není to příjemné...“

Bratr Freddy se rozhodl, že až bude po všem, udělá si krátké prázdniny v religiózním hotelu na Bahamách.

„A být v Pekle,“ mlel Vanni Fucci. „Kousky, moje kousky neumřou, jen se přeskupí – což je nejbolestivější – to mi věřte – a pak, když jsem znovu pohromadě, ta nespravedlnost mě tak sere, že... no, můžete hádat...“

Fíka, zauvažoval bratr Freddy a plácl se rukou přes ústa.

Vanni Fucci smutně přikývl. „Oběma rukama,“ dodal. „A zase jedem.“ Zpříma se zahleděl do kamery číslo jedna. „Ale to není to nejhorší.“

„Ne?“ zašeptal bratr Freddy.

„Ne?“ zopakovalo pět hostů Ranního klubu.

„Peklo hodně připomíná zábavní park,“ pokračoval Vanni Fucci. „Vedení se pořád snaží zlepšovat atrakce, zefektivnit zábavu. A uhodnete, co nám dodal Velký strážce z Nebes v posledních deseti letech, aby zlepšil naše muka?“ Jak rostl jeho vztek, do hlasu se stále víc a víc mísil italský přízvuk.

Bratr Freddy a Ranní hosté živě zavrtěli hlavou.

„FREDDYHO HALELUJA RANNÍ KLUB!“ zaječel Vanni Fucci a postavil se na špičky. „OSMKRÁT ZA BLBEJ DEN! DEVADESÁTIPALCOVÉ SYLVANIA SUPEROBRAZOVKY KAŽDÝCH PĚTADVACET STOP V BOLGII SEDM!“

Když na desku stolu dopadly Vanniho sliny, bratr Freddy se na své židli odtáhl.

„MYSLÍM TÍM...“ burácel Vanni Fucci, široké, žhnoucí oči upřené ke stropu, „...ŽE STRÁVIT CELOU VĚČNOST V HOŘÍCÍM PEKLE A KAŽDÝCH PÁR MINUT MÍT URVANOU RUKU JE JEDNA VĚC, ALE TOHLE... TOHLE...“

Obě ruce natáhl k obloze.

„Ne!“ zaječel bratr Freddy.

„Ne!“ zaječeli Ranní hosté.

„Tohle mě vážně sere!“ zaburácel Vanni Fucci a hodil na boha fíka. Dvakrát.

Věci se pak daly rychle do pohybu. Člověk, který chtěl vše pochopit, si musel přehrát videokazetu na nejnižší možnou rychlost, a přesto mu sled událostí připadal zmatený.

První šel bratr Freddy. Zalomil se přes stůl, jako by na něm neviditelná síla nadšeně vyzkoušela Heimlichův manévr. Otevřel ústa, chtěl vykřiknout, ale objevil tři řady dlouhých tesáků a ty mu v tom efektně zabránily. Pak mu začaly růst šupiny a ocas rychleji, než byste řekli švec. Metamorfóza proběhla tak rychle a pohyb byl tak uspěchaný, že si nikdo nemohl být jistý. Většina diváků se ale shodla, že reverend bratr Freddy vypadal jako kříženec mezi obrovskou ropuchou a oranžovou krajtou. Jen okamžik. Pak Freddy – *to stvoření* – jediným úderem mohutného ocasu přeskočil stůl a omotal Vanni Fucciho od rozkroku až po krk.

Frank Flinsey se proměnil v něco úplně jiného. Za necelou vteřinu se expert na Armageddon středního věku proměnil ve stvoření podobné šestinohému mlokovi se zubatým žihadlem na ocase. Stvoření vyrylo ocasem v koberci, podlaze, divanu a rozmačkaném velurovém křesle cestu. Přiblížilo se k nešťastnému Vanni Fuccimu a přidalo se k ozubenému útoku bratra Freddyho – krajtí stvůry. Experti se shodli, že byl Flinsey zřejmě pharean, bratr Freddy pravděpodobně chelidrid.

Modlitby ke zlomeným kamenům

O transmutaci Bubby Deeterse nebylo pochyb. Pouliční kazatel, který našel v zákopu boha, se roztekl jako den stará houba a zformoval zeleně žíhaný amphiband s hlavou na obou koncích. Plížením zamířil k Vanni Fuccimu, aby se zapojil do akce.

Zázračná trojčata se okamžitě proměnila ve slizká, špičatá stvoření, která prosvištěla vzduchem, zanechala za sebou zelený hnis a zabořila se hluboko do masa Vanni Fucciho. Vědci se shodli na tom, že se Trojčata změnila v bytost, kterou Dante a Lucan popsali jako jaculi. Většina diváků je ale označila za *pouhé nosaté rakety*.

Zatímco se tato stvoření vrhla na Vanni Fucciho, kroutila se, vrtěla a kousala, na jevišti i kolem se děly jiné věci.

Bratr Billy Bob si právě včas nasadil sluchátka a proměnil se ve stvůru, kterou později vedle stojící kameraman popsal jako: „...třináct stop dlouhá užovka s leprou.“ Druhý kameraman byl ze služby u Znovuzrozených ministerstev uvolněn a údajně prohlásil: „Na Billy Bobovi jsem neviděl žádnou změnu. Všichni režiséři mi připadají stejní.“

Sestra Donna Lou a Betty Jo se svezly na zem, o vteřinu později se vplazili na scénu jako dva mohutní, růžoví červi. O falickém symbolu, který se v těchto metamorfózách objevil, se toho hodně napsalo. Ironie ale skončila ve chvíli, kdy do obrovských červů vyprázdnil tři členové bezpečnosti zásobníky služebních revolverů a uprchli.

Neuniklo ani obecenstvo. Vanni Fucci prohlásil, že se tradičně promění všichni zloději do vzdálenosti sta yardů kolem jeho rouhání. Ze tří set devatenácti členů obecenstva, kteří se to ráno dostavili, jich bylo příští den pohřešovaných dvě stě dvacet šest. Hlediště zaplnily výkřiky. Ti, kteří zůstali lidmi, sledovali, jak se mění jejich manželé, manželky,

rodiče, příbuzní a vedle sedící v hady, ozubené mloky, beznohé ropuchy, obrovské leguány, čtyřruké hroznýše a směsici chelidridů, jaculiů, phareanů, cenchriadů a amphisbandů. Studie Alabamské univerzity provedená měsíc po incidentu ukázala, že patřila většina zlodějů, kteří se proměnili v plazy, k obchodníkům. Ale objevila se tady i jiná zaměstnání – právníci (8), politici (3), cestující kazatelé (31), psychiatři (1), pracovníci reklamy (2), soudci (4), doktoři (4), makléři (12), domácí (7), účetní (3) a jeden zloděj aut (1), který se mezi diváky ukryl, aby unikl alabamské dálniční patrole (2).

Ani ne za deset vteřin se Vanni Fucci ocitl v hromadě šupin a tesáku, která reprezentovala všechny druhy plazí ve studiu Biblického vysílacího centra. Ital bojoval, snažil se osvobodit ruce a hodit dalšího fíka.

Bratr Freddy zabořil své žabí/krajtí/chelidrid tesáky Vanni Fuccimu hluboko do hrdla a rouhač zahořel plamenem.

Celé studio zaplnil pach síry takové síly, že se později našly tisíce kabelových předplatitelů, kteří se zapřísahaly, že ho cítily doma.

Celá hromada explodovala s Vanni Fuccim jedním plamenem, všichni společně zmizeli v oranžovozeleném napalmovém záblesku, jaký zanechal na vidiconových obrazovkách počítačem řízených kamer RCA čtyřicet vteřin dlouhý odraz.

Pódium Haleluja ranního klubu se náhle vyprázdnilo. Zůstaly jen hořící zbytky divanu, stůl a rozmačkané velurové křeslo. Na stropě spustilo požární zařízení, obrovské okno implodovalo ve spršce jisker a skla. Úsvit nepřežil.

Nightline Videozáznam získal toho večera šedesátiprocentní sledovanost. Ve stejném programu

Modlitby ke zlomeným kamenům

doktor Carl Sagan v diskusi s Tedem Kopellem označil celou událost oficiálně za přírodní jev.

Ten týden poslali Partneři Freddyho Haleluja ranního klubu Projevy lásky v celkové hodnotě 23267894,79 dolarů.

S výjimkou občasného Křížáka Billyho Grahama se jednalo o nový týdenní rekord.

Noční můra z kolébky

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob přivezl obyvatelům New Yorku Slovo boží v předvečer Štědrého dne. Pádloval na dlouhé, vydlabané kánoe k východu, k Soutoku Čtyřicáté druhé ulice, pak k severu proti přílivu. Po Páté avenue a kolem místa, kde se pod povrchem temné vody mihotala zelená střecha Veřejné knihovny. Byl chladný, ale klidný večer. Krásný, rudý západ slunce (stejný jako všechny západy za dvě a půl dekády od Velké chyby 98), na mnoha řadách sloupů a vrcholcích rozbitých věží, jež čněly z tmavého moře jako ohořelé pařezy cypřišů, na jaké si bratr pamatoval z bažin svého dětství, hořely kuchyňské ohně.

Bratr opatrně pádloval, plně vnímal složité ovládání dlouhé kánoe, mnohem víc si uvědomoval cenu nákladu, jaký přivázel až z takové dálky. Na lavicích za ním ležel jako obrovský hrnec Svatý talíř a Boží ucho pozvednuté k hořícímu nebi, jako by už vnímalo Svatý paprsek, který bratr Jimmy-Joe Billy-Bob opustil před čtrnácti měsíci v Dothanu v Alabamě. Za Svatým talířem ležela v krabici zabalená Svatá obrazovka a za ní v průhledném plastiku Pánovo kolo. Na přídi spočíval Colemanův generátor. Částečně bratrovi blokoval výhled, ale vyvažoval těžký náklad svatých relikvií na zádi.

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob pádloval severně kolem zbytků Rockefellerova centra a zubaté věže Svatého Patricka. V této oblasti Rimwallské zátoky našel desítky obydlených věží, nad hlavou mu v

Modlitby ke zlomeným kamenům

zarostlých a rezavých ruinách pomrkávaly stovky ohňů. Ale bratr je ignoroval a cílevědomě pádloval k severu na Pátou avenue 666.

Budova pořád stála (alespoň třicet pět podlaží, osmadvacet pořád nad povrchem vody) a bratr zamířil s dlouhou kánoí k její základně. Postavil se (opatrně balancoval a přesunul si na záda těžkou Poloautomatickou křesťanskou útočnou Pušku Živé sítě značky Heckler and Koch HK 91), pozvedl ruce do výše a předvedl prázdné dlaně. Dírami ve tmavém skle na něj ze stínů zíraly postavy. Rozplakalo se dítě a někdo ho utišil.

„Přináším vám milostivý příliv Kristova znovuzrození,“ vykřikl bratr Jimmy-Joe Billy-Bob. Jeho hlas se odrazil od vody a oceli. „Dobrá zpráva o vašem blížícím se Spasení před útrapami a strádáním.“

Následovalo ticho, pak se ozval hlas: „Koho hledáte?“

„Hledám nejstarší Klan. Ten s nejsilnějším totemem, abych mu předal dary a Slovo páně ze Skutečné církve Utišeného Krista.“

Ozvěna se nesla několik vteřin, ticho trvalo déle. Pak se ozval z větší výšky hlas nějaké ženy: „To je náš Rudý bantamový Klan. Buď vítán, cizince, a věz, že zde už slovo boží máme. Připoj se k nám. Sdílej náš oheň a přípravy na Svatý den.“

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob přikývl a navedl kánoí k rezavému nosníku, aby ji přivázal. Svatý duch k němu ještě nepromluvil. Nevěděl, jak bude Cesta připravena. Nevěděl, že ho budou během osmačtyřiceti hodin připraveni uctívat, nebo zavraždit. Ani jedno by jim nedovolil.

Celý Štědrý den pracovali, aby vyzvedli dar Svatého talíře na střechu. Schodiště byla moc úzká, výtahové šachty nacpané provazovými žebříky,

kladkami, košíky a vinnou révou. Bratr dohlížel na úpravu výstroje ke zvednutí Talíře do výše dvou set padesáti stop na vrchol budovy. Tři schodiště nad obydleným pětadvacátým patrem byla nebezpečná i pro obyvatele útesů, jakými Rudý bantamový Klan byl. Bratr naléhal, aby cestu na zaneřádném schodišti opravili. „Jakmile vás Svatý paprsek propojí se Slovem božím, budete sem chodit často,“ upozornil je. „A stejně tak ostatní klany z Rimwallské obchodní ligy. Cesta musí být čistá, aby sem mohli jednoduše vystoupit i jejich nejmladší a nejstarší.“

Stará McCartyová, vrásčitá vůdkyně Rudého bantamového Klanu, pokrčila rameny a nařídila skupině žen, aby schodiště, zatímco muži zvedali Svatý talíř, opravily.

Ve chvíli, kdy namaloval západ slunce na oblohu rudé pruhy, už bylo vše na místě: Svatý talíř byl pevně uchycený v nejvyšším bodě střechy, Boží ucho pečlivě zaměřeno (v rámci možností bratrova umění a jeho rezavého sextantu), Laminátový oltář seděl pod talířem a do Společenské místnosti klanu na pětadvacátém poschodí se táhly kabely. Tam umístili generátor a náčelnice jmenovala nejsilnější lovce Klanu, kteří se budou střídat na Pánově kole při ranních bohoslužbách.

Když bratr odklízел své plastické kbelíky, za kabát ho zatahala Tara, pětiletá holčička s obličejem elfa. „Už je málem tma,“ oznámila mu. „Půjdeš se s námi podívat na stromeček a otevřít dárky?“

„Ano,“ potvrdil bratr Jimmy-Joe Billy-Bob a zadíval se na rudé bantamové tetování na vnější straně dětské ručky. „A dám vám kázání.“

Místnost byla velmi prostorná, stěny zašpiněné sazemi od ohňů při vaření, polorozpadlé koberce kryly rákosové rohožky. Sedmnáct členů Rudého

Modlitby ke zlomeným kamenům

bantamového Klanu se shromáždilo kolem Svaté obrazovky a malého aluminiového vánočního stromku vedle krbu. Svíce zářily, špičku stromku zdobila papírová hvězda. Bratr přejel očima malou hromádku hrubě zabalených dárků pod stromkem a zavřel oči.

Stará McCartyová si odkašlala. V záři svící jí na čele žhnulo rudé bantamové tetování. „Milovaný Klane,“ začala. „V této nejsvatější z nocí je našim zvykem vzdávat díky bohu, pak otevřít dary, jež nám přinesl Santa. Tento rok ale dorazil bratr z Dothanské Skutečné církve...“ Udělala pauzu, polkla, jako by ucítila něco hořkého, a pokračovala: „Ten nám teď něco poví o zítřejší slavnosti a bude nám číst ze Slova božího.“

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob se postavil na volné prostranství před stromek a opřel svůj HK 91 o stůl, aby na něj lehko dosáhl. Z batohu vyndal otrhanou CSN bibli a položil ji na Svatou obrazovku.

„Bratři a sestry v Kristu,“ začal. „Zítra ráno, až vyjde slunce a cesta bude očištěna, přinese do temnoty světlo Svatý paprsek. A vy znovu uslyšíte Slovo boží a stanete se součástí Skutečné církve Utišeného Krista. Neměl jsem snadnou cestu. Nepřítel byl aktivní. Abych sem dorazil, muselo zemřít pět bratrů v Kristu.“ Zastavil se a pohlédl do tváří před sebou. Stará McCartyová se mračila, muži na něj zírali se zájmem i s lhostejností, mnoho žen a dětí ho pozorovalo s bázni, jež hraničila s úctou. „Doba Utrap nás postihla. Byla dlouhá a těžká,“ pokračoval nakonec bratr. „Ale z tohoto vyvoleného místa znovu uslyšíme a rozšíříme do země Pravé slovo – jak říká náš Spasitel ústy osmi apoštolů.“ Znovu udělal pauzu a podíval se na svícemi ozářené obličej. Pohledy některých dětí bloudily k dárkům.

„Naslouchejte, co psáno jest,“ pronesl bratr a otevřel bibli. „Zjevení 13:46, 17 – *A on přináší všem,*

malým i velkým, bohatým i chudým, svobodným i spoutaným, na pravou ruku, či na čela ZNAMENÍ: a tak nemůže žádný člověk prodávat, či kupovat, pokud nemá ZNAMENÍ, či jméno zvířete, či lidská čísla: a to číslo jest šest set, třikrát dvacet a šest.“

V davu to zašumělo. Bratr obrátil stranu a bez jediného pohledu na text, pokračoval. „Zjevení 14:9 – 11,“ oznámil. „*Pokud některý člověk uctívá zvíře a jeho obraz, obdrží na ruku, či čelo jeho znamení a stejně tak se napije vína Božího trestu. Zažije muka ohně a pekelné síry v přítomnosti svatých andělů a Jehhátka: A kouř z jejich muk bude stoupat navěky: a neodpočinou si jediný den, jedinou noc ti, kdož uctívají zvíře a jeho podoby a získali tedy znamení jeho jména.“*

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob zavřel oči a usmál se. „*Ale čtu vám také z Jana 3:16, 17,“ oznámil jim. „Ve smrti špatných nenalézám žádné potěšení. Věřte v Pána Ježíše Krista a budete vykoupeni.“* Bratr otevřel oči a dodal: „Amen.“

„Amen,“ zopakovala Stará McCartyová. „Pojďme se podívat, co nám tento rok přinesl Santa.“

Následovala konverzace a smích. Když se Klan shromáždil kolem stromku, Tara se schoulila k bratrovi. „Bojím se, že dárek nedostaneš,“ upozornila ho a do očí jí vstoupily slzy. „Santa přinesl dárky druhou adventní neděli. Asi nevěděl, že přijedeš.“

„Na tom nesejde,“ odvětil bratr. „Stromek a dárky jsou pohanské zvyky. Žádný Santa Klaus neexistuje.“

Dívka zamrkala, ale v tu chvíli se přidal její devítiletý bratr Sean. „Má pravdu, Taric. Strýc Lou a lovci ty věci přivezli, když byli na listopadové pouti do skladiště. Schovávali je na sedmadvacátém poschodí. Já to viděl.“

Tara znovu zamrkala a tiše prohlásila: „Santa mi přinesl tuto panenku, kterou tady mám. Občas se na Štědrý večer vrací, aby nám přinesl ovoce v

Modlitby ke zlomeným kamenům

plechovce. Možná přitom přinese i něco pro tebe. Jestli chceš, můžeš si zatím panenku půjčit.“

Bratr zavrtěl hlavou.

„Hej, koukněte!“ zvolal Sean. „Je tady jeden extra dárek!“ Zalezl pod stromek a vynořil se s modře zabalenou krabicí. „Vsadím se, že je navíc, protože minulý měsíc umřel strýc Henry a dárek zapomněli dát pryč.“

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob chtěl dárek vrátit na místo. V tu chvíli k němu promluvil Svatý duch a bratr se silně roztřásl. Skupina se ztišila a celý Klan sledoval, jak se bratr zklidnil, jak rozerval obal, zvedl z krabice kožené pouzdro a odhalil na světle dlouhé ostří.

„Achch,“ vydechl Sean. Sebral z krabice zažloutlý leták a přečetl ho nahlas: *„Gratulujeme vám. Právě jste se stal majitelem Bojovného nože LINAL M-20 Křesťanské živé sítě. M-20 je chlapák dvanáct palců dlouhý a tak dokonale vyvážený, že řeže a seká jako ná... nást... nástavec vaší vlastní ruky. LINAL M-20 je vyroben výhradně ze 420 m... molekulární nerez oceli, takže dokáže rozseknout dřevo a roztříštit kost. V dr... držadle... vašeho LINAL M-20 je umístěn přesný Kapalný kompas RX-360. Odšroubujte kompas a najdete Kompletní výzbroj živé sítě včetně vodotěsných zápalek, půl tuctu rybářských háčků, splávek, nylonového rybářského lanka, soupravy jehel na šití, osmnáctipalcové lankové pily, která dokáže podříznout malý strom, a samozřejmě kopii CSN Miniaturní bible.“* Chlapec zavrtěl hlavou a vydechl. „Achch,“ zopakoval.

Stará McCartyová také zavrtěla hlavou a podívala se na Lou, nejstaršího z lovců. „Nevzpomínám si, že by něco takového ve skladišti bylo,“ vyštěkla. Lovce pokrčil rameny, ale nic neřekl.

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob zasunul nůž do pouzdra a pouzdro za opasek. Zaslechl, jak utichá šepot Svatého ducha a usmál se na skupinku před sebou. „Ted’ půjdu na střechu a připravím Cestu,“ zašeptal. „Ráno se sejdem a vyslechneme Slovo boží.“

Právě se obracel k odchodu, když ucítil, jak ho tahá za nohavici malá ručka Tary. „Přijdeš a uložíš nás?“ zeptala se.

Bratr se podíval na Ritu, dívčinu matku. Mladá žena uchopila dětské ručky a plaše přikývla. Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob je sledoval do temné chodby.

Děti měly ložnici ve starém skladu knih, který patřil nakladatelství, které kdysi na poschodí sídlilo. Vklouzly pod pokrývky a bratr se podíval na regály plné tlejících knih, všechny označené malým rudým bantamovým emblémem.

Rita své děti políbila na dobrou noc a odešla do chodby.

„Budeš na střeše celou noc vzhůru?“ zeptala se Tara bratra. Dítě si k sobě pod směsici hadrů, které mu sloužily za postel, přitisklo novou hadrovou panenku.

„Ano,“ odvětil bratr a ustoupil do místnosti.

„Pak uvidíš Santa a jeho soba, jak při návratu přistanou,“ vydechla nadšeně.

Bratr chtěl něco říct, pak se zastavil a usmál se.

„Ano,“ přikývl, „asi uvidím.“

„Ale říkal jsi...“ začal Sean.

„Dnes Santa Klause a jeho soba uvidí na střeše každý,“ prohlásil bratr Jimmy-Joe Billy-Bob pevně.

„Odříkejme teď naše modlitby,“ vyzvala je matka.

Tara s rozšířenýma očima přikývla a sklopila zrak. „Bůh žehnej mamince, starým a duchům tatínka a strýce Henryho,“ odříkala.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Amen,“ dodal Sean.

„Ne,“ opravil je bratr, „je tady jedna nová modlitba.“

„Řekni nám ji,“ vydechly obě děti.

„Matěji, Johně, Marku a Luku,“ začal. „Požehnejte nám postýlku.“ Čekal, až to obě děti zopakují, pak pokračoval: „Jime, Jane, Pavle a Tommy,“ zašeptal. „Najděte a zažehňte demony.“

Děti to bezchybně odrecitovaly a Tara se zeptala: „Opravdu Santu uvidíš?“

„Ano,“ odpověděl bratr Jimmy-Joe Billy-Bob. „A dobrou noc.“

Než bratr odešel na střechu, ještě zkontroloval Klan. Malá skupina se shlukla kolem stromku, hučela a naslouchala Staré McCartyové. Lovci se ale před bratrovým pohledem rozprchli a odešli k postelím. Matka rodu se postavila a dlouhou chvíli opětovala bratrův pohled. Pak sklonila zrak a jako obyčejná stará žena se odšourala do postele.

Bratr padl na střeše před Laminátový oltář na kolena a hlasitě se několik minut modlil. Nakonec se postavil a sundal si všechno oblečení. Byla velká zima. Na jeho bledém těle a zakřivení Svatého talíře se odrážel svit měsíce. Bratr vyndal plastické kbelíky a rozložil je pod čtyři rohy oltáře. Pak vyndal z pouzdra dlouhý nůž, oběma rukama ho zvedl tak vysoko, až odrazil chladné světlo, a sevřel ho mezi zuby.

Tiše přešel po střeše a splynul se stíny při ústí schodiště. Jak poklekl, poprvé ucítil na holémoleni štěrk střechy, v ústech chuť chladné oceli. Pak už necítil nic, jen rostoucí nadšení.

Netrvalo to dlouho. Nejprve se ozvaly ze schodiště tiché zvuky, pak vyplula z temnoty tmavá postava a nakonec se ozval tichý hlásek. „Bratře Jimmy-Joe?“

Dan Simmons

Takže to nebyla stará žena, napadlo ho. Nevadí.

„Bratře Jimmy-Joe?“ Malá postavička se vydala k oltáři a měsíční paprsky se dotkly černého copu na hlavě panenky. „Santo?“

Bratr Jimmy-Joe Billy-Bob odříkal tichou modlitbu a uvolnil ostří ze sevření zubů. Pak tiše a rychle vyrazil vpřed, aby oslavil nadcházející den.

Vzpomínání na Siri

V den, kdy se vracejí ostrovy do mělkých vod Rovníkového souostrovní, stoupám strmou strání k Siriinu hrobu. Je naprosto krásný den, což ve mně vyvolává pocity nenávisti. Obloha je klidná jako z pohádek o mořích na Staré Zemi, mělčiny zdobí ultramarínové skvrny, od moře proudí teplý vítr a pohybuje červenohnědou trávou na úpatí kopce.

V takový den bych dal přednost mračnům a šedě zatažené obloze. Raději opar nebo těžkou mlhu, kdy kape v Prvotním přístavu voda ze stožárů, raději mlhu, která probouzí signální sirénu majáku z dřímoty. Dal bych přednost silným mořským větrům, jaké vanou z chladného jihu a ženou před sebou pohyblivé ostrovy a pastevce delfínů, dokud se neschowají na závětrné straně našich atolů a skalnatých štítů.

Je teplý jarní den, kdy putuje slunce nebeskou klenbou tak modrou, že bych si přál utíkat, skákat a svalit se do vysoké trávy, jak jsme to se Siri dělali přesně na tomto místě. V takový den bych dal přednost čemukoliv jinému.

Právě na tomto místě. Zastavím se, abych se porozhlédl. Tráva se ohýbá a čeří jako kožešina obrovského zvířete, na kterou z jihu útočí náporu větru se slanou příchutí. Zastíním si oči a zkoumám obzor. Ale nic se tam nehýbá. Daleko za lávovým útesem začíná vřít a nervózně se vzdouvat moře.

„Siri,“ šeptám, aniž bych chtěl. O sto metrů níž se zastavil na svahu dav, sleduje mě a nabírá společně

dech. Procesí truchlících a oslavujících se táhne víc než kilometr k místům, kde vyrůstají první budovy města. V hlídkovém voze rozeznám šedou, proplešatělou hlavu mého syna. Má na sobě modrozlatou róbu Hegemonie. Víím, že bych na něj měl počkat a kráčet mu po boku. Ani on, ani ostatní stárnoucí členové Rady ale mým mladým, na lodi trénovaným svalům a vytrvalé chůzi nestačí. Dekorum mi diktuje, abych krácel vedle něj, vedle vnučky Liry a ostatních žen ze společnosti.

Kašlu na to. A kašlu na ně.

Obracím se a utíkám vzhůru do strmého svahu. Než dorazím na zakřivený vrcholek hřebenu a spatřím hrobku, mám bavlňenou košili už prosáklou potem.

Siriina hrobka.

Zastavuji se. Přestože je sluneční světlo teplé a odráží se od neporušeného bílého kamene tichého mauzolea, cítím ve větru chlad. Poblíž zapečetěného vchodu do krypty roste vysoká tráva, úzkou štěrkovou cestičku lemují festivalové praporky na ebenových tyčích.

Váhám. Obcházím hrobku a přistupuji ke srázu, který se otevírá jen pár metrů za kryptou. Tráva je v místech, kde si neuctiví turisté rozložili deky, zohýbaná a podupaná. Vedle tvoří dokonale kulaté a dokonale bílé kameny uloupené z okrajů štěrkové cesty několik ohnišť.

Musím se usmát. Ten výhled z útesu znám: mohutné zakřivení vnější zátoky a její přírodní přehradý, nízké bílé budovy Prvotního, barevné trupy a stožáry katamaranů, jež se pohupují ve vlnách. Vedle oblázkové pláže za Společenskou budovou kráčí nějaká mladá žena v bílé sukni k moři. Na chvíli se mi zdá, že je to Siri, a rozbuší se mi srdce. Podvědomě se připravím, že až zamává, rozevřu náruč. Žena ale nemává. Tiše pozoruji, jak se ta

Modlitby ke zlomeným kamenům

vzdálená postava obrací a mizí ve stínech starého přístavu.

Vysoko nad hlavou, daleko od útesu, křížuje na termálních proudech lagunu Thomasův jestřáb s širokými křídly, skenuje infračerveným viděním neposedný porost modrých chaluh a hledá harfové tuleně a tupouny. *Příroda je hloupá*, pomyslím si a usedám do měkké trávy. Nejprve pro takový den připraví nevhodné kulisy, pak vyšle bezcitně ptáka, který hledá kořist, jež už dávno znečištěné vody v okolí rostoucího města opustila.

Vzpomínám na jiného Thomasova jestřába, kterého jsem pozoroval první noc, kdy jsme se Siri vystoupili na vrchol hory. Vzpomínám, jak se mu na křídlech třpytily měsíční paprsky, vzpomínám na jeho strašidelný křik, který se odrážel od útesu, a zdálo se, že provrtává temnotu, jaká vládla nad plynovými lampami vesnice hluboko pod námi.

Siri bylo šestnáct... ne, ani ne šestnáct... a měsíční světlo, jež se dotýkalo jestřábích křídel nad námi, dalo její pokožce mléčný nádech a vrhlo stíny pod měkké křivky jejích nader. Když prořízl noc ptačí výkřik, provinile jsme vzhlédli a Siri řekla: „To slavík zavzlykal, to nebyl skřivan, to nebyl skřivan, kdo poranil tvůj přestrasený sluch.“

„Cože?“ odvětil jsem. Bylo jí téměř šestnáct a mně bylo devatenáct. Siri znala pomalý rytmus knih a kadence divadla pod hvězdami. Já znal jen hvězdy samotné.

„Uklidni se, mladý námořníku,“ zašeptala a přitáhla mě k sobě. „To jen starý Tomův jestřáb loví. Hloupý pták. Vrať se, námořníku. Vrať se, Merine.“

Tu chvíli si vybralo Los Angeles, aby se vyhouplo nad obzor a vyrazilo jako větrem hnaný uhlík přes všechna podivná souhvězdí Maui-Dohody, Siriina světa, k západu. Ležel jsem vedle ní a vyprávěl o práci velké C-plus vřetenové lodi, která

chytá v noci kolem nás sluneční světlo. Má ruka po celou dobu sjížděla po jejím hladkém boku. Její kůže se mi zdála sametová a elektrická, na rameni jsem ucítil, jak se jí zrychluje tep. Přitiskl jsem jí ke krku svůj obličej a vdechl jsem chuť sladkého parfému v jejích pocuchaných vlasech.

„Siri,“ šeptám a tentokrát to jméno vyslovuji záměrně. Pod vrcholkem hory stojí ve stínu bílé hrobky dav a nervózně přešlapuje. Jsou nedočkaví. Chtějí, abych odpečetil kryptu, vstoupil a strávil v tiché, chladné prázdnotě, která nahradila teplou přítomnost Siri, několik okamžiků. Chtějí, abych se s ní rozloučil, aby mohli vykonat vlastní rituály a obřady, aby mohli otevřít dveře přenašeče a připojit se k čekající světové síti Hegemonie.

Kašlu na to. A kašlu na ně.

Utrhnu si výhonek tlusté trávy, žvýkám sladké stéblo a hledám na obzoru první známky migrujících ostrovů. V ranním světle jsou stíny ještě dlouhé, den teprve začíná. Na chvíli se tady posadím a budu vzpomínat.

Budu vzpomínat na Siri.

Siri byla... čím?... zřejmě byla poprvé, kdy jsem ji spatřil, ptákem. Obličej jí kryla maska se zářivými péry. Když ji odložila, aby se připojila ke čtverylce, pochodeň odrazila tmavě zrzavý nádech jejích vlasů. Rděla se, tváře jí hořely jedním ohněm. A přesto jsem rozeznal i v nacpané Společenské ty neuvěřitelně zelené oči, které stály k žáru jejího obličeje a vlasů v takovém kontrastu. Byla to samozřejmě Noc Festivalu. V neutuchajícím větru, který dul ze zátoky, tančily a jiskřily pochodně, zvuk flétnistů na molu, kteří vítali proplouvající ostrovy, dusil příboj a praskání praporků ve větru. Siri bylo téměř šestnáct a její krása hořela světlem jasnějším než jakákoliv

Modlitby ke zlomeným kamenům

pochodeň kolem plného náměstí. Protlačil jsem se davem tanečníků a přistoupil k ní.

Zdálo se mi, že se to přihodilo před pěti lety. Pro nás oba jich uplynulo šedesát pět. Připadá mi to jako včera.

Takhle to nejde.

Kde začít?

„Co když si najdem nějakou holku, zelenáči?“ promluvil Mike Osho. Byl malý, silný, jeho obtloustlý obličej připomínal chytrou karikaturu Buddhy a v té době pro mě bohem byl. Všichni jsme byli bozi: s dlouhým životem, byli jsme možná nesmrtelní, dobře placení, možná úplně svatí. Hegemonie nás vybrala jako posádku pro jeden ze vzácných kvantových skoků C-plus vřetenové lodě. Jak bychom pak nemohli být bohové? Přesně jako Mike. Geniální, živý a neuctivý Mike byl v lodním pantheonu o trochu starší a o trochu výš postavený než mladý Merin Aspic.

„Cha. Nulová šance,“ odpověděl jsem. Právě jsme se drhli po dvanáctihodinové směně v konstrukční četě. Převážet dělníky z vybraného bodu nějakých 163 000 kilometrů od Maui-Dohody nebyla oslnivá práce jako čtyřměsíční skok z vesmíru Hegemonie. Během C-plus výletu se z nás stali božští specialisté. Čtyřicet devět lodních expertů, kteří dávají jako pastevci pozor na dvě stě nervózních cestujících. Cestující teď dostali skafandry a Pastevci se změnili na obyčejné řidiče nákladňáků. Konstrukční četa bojovala s objemnou zamořenou koulí a snažila se ji umístit na místo.

„Nulová šance,“ zopakoval jsem. „Pokud nedodali pozemšťané na karanténní ostrov, co nám pronajali, bordel.“

„Ne. To neudělali,“ zašklebil se Mike. Blížila se nám třídní planetární dovolená. Od velitele lodi

Singha a ze stížností kolegů jsme věděli, že se můžeme těšit jen na sedmkrát čtyři míle velký ostrov, který Hegemonie najala. Nešlo dokonce ani o plovoucí ostrov, o kterých jsme slýchávali. Jednalo se o obyčejný kus lávy poblíž rovníku. Jakmile se tam dostaneme, okusíme přirozenou gravitaci pod nohama, nefiltrovaný vzduch v plících a dostaneme šanci ochutnat stravu nesyntetického původu. Stejně tak dobře se ale můžeme spolehnout, že jediný styk s kolonisty Maui-Dohody znamená nákup místních upomínkových předmětů v bezdaňovém obchodu. A i ty prodávali speciální obchodníci Hegemonie. Mnoho našich druhů dalo přednost dovolené na Los Angeles.

„Jak tedy nějakou holku najdeme, Miku? Kolonisté jsou až do chvíle, kdy přenašeč začne fungovat, mimo dosah. A to bude podle místního času za nějakých šedesát let. Nebo mluvíš o Meg ze Spincompu?“

„Drž se mě, kamaráde,“ odpověděl Mike. „Když něco chceš, vždycky se cesta najde.“

A tak jsem se ho držel. V přistávacím modulu nás bylo jen pět. Pád z oběžné dráhy do atmosféry skutečného světa mě vždycky vzrušoval a to zvláště, když šlo o svět, který připomínal Starou Zemi stejně jako Maui-Dohoda. Sledoval jsem modrobílou polokouli planety, až jsem rozeznal moře a vstoupili jsme do atmosféry. Pomalu (třikrát rychleji než zvuk) jsme se přiblížili k pruhu noci.

Tehdy jsme byli bohy. Ale občas musí ze svých vysokých trůnů sestoupit i bozi.

Její tělo mě nikdy nepřestalo ohromovat. Tentokrát se to stalo v Rovníkovém souostroví. Tři týdny v tom obrovském, stromovém domě pod vzdušnými stromovými plachtami. Pastevci, delfini, s námi drželi krok jako nájezdníci, tropické západy

Modlitby ke zlomeným kamenům

slunce barvily večery úžasnými odstíny, noční oblohu zdobil baldachýn hvězd, naši stopu posely tisíce fosforeskujících vírů, které odrážely souhvězdí nad námi. A přesto si vzpomínám právě na její tělo. Z nějakého důvodu (možná stud po tolika letech odloučení) nosila prvních pár dnů našeho rovníkového pobytu dvoudílné plavky, takže si neopálila podbřišek a bílá ěadra stejně jako zbytek těla až do chvíle, kdy jsem musel odjet.

Vzpomínám si, kdy to bylo poprvé. Trojúhelníky v měsíční záři, jak jsem leželi v měkké trávě nad Prvotní zátokou. Její hedvábné kalhoty se zachytily za trávu. Tehdy z ní vycházela dětská skromnost: Nepatrné váhání před věcí, která přichází předčasně. Stejně tak i pýcha. Stejná pýcha, s jakou se později postavila rozzuřenému davu Separatistů na schodech Konzulátu Hegemonie v Jižním Ternu a poslala ho s ostudou domů.

Vzpomínám na pátý výlet na planetu, naše čtvrté Znovusetkání. Tehdy plakala a já ji viděl ronit slzy jen málokrát. V té době už působila s vlastní slávou a moudrostí málem královsky. Čtyřikrát ji zvolili do Velkého sněmu a Rada Hegemonie se k ní obracela o radu a pomoc. Nosila svou nezávislost jako královský háv, její divoká pýcha nehořela nikdy jasnějším světlem. Když jsme se ale ocitli v kamenné vile na jih od Fevarone sami, byla to ona, kdo se odvrátil. Byl jsem nervózní, ta mocná cizinka mě děsila. Přesto to byla ale Siri – Siri s rovnými zády a hrdýma očima – kdo se v slzách odvrátil ke zdi a prohlásil: „Odejdi. Odejdi, Merine. Nechci, abys mě viděl. Jsem stará bába, jsem skleslá a vrásčitá. Odejdi.“

Přiznávám, byl jsem k ní hrubý. Levou rukou jsem jí přidržel zápěstí, použil sílu, jaká mě překvapila, a jediným pohybem strhl přední díl její róby. Líbal jsem jí ramena, krk, vybledlé porodní

vrásky na pevném břiše i jizvu na stehně, kterou nosila na památku havárie skimmeru před čtyřiceti lety. Líbal jsem její šedé vlasy i vrásky, jež prořezaly její kdysi hladké tváře. Líbal jsem její slzy.

„Ježíši, Miku. To není legální,“ ohradil jsem se, když můj přítel vyndal z batohu Hawkingův koberec. Byli jsme na Ostrově 241, jak romanticky pojmenovali obchodníci Hegemonie pustou sopečnou skvrnu, kterou nám vybrali za místo dovolené. Ostrov 241 neležel ani čtyřicet kilometrů od nejstarší osady kolonistů, mohl být ale stejně dobře vzdálený padesát světelných let. Když byli na ostrově členové posádky Los Angeles nebo dělníci z přenašeče, místní lodě se držely v uctivé vzdálenosti. Kolonisté z Maui-Dohody vlastnili několik starodávných, provozuschopných skimmerů, ale po vzájemné dohodě byly veškeré přelety zrušeny. Kromě ubytovny, pláže a bezdaňového obchodu toho pro nás, námořníky, na ostrově moc zajímavého nebylo. Až doveze jednoho dne Los Angeles do systému poslední díly a bude dokončen přenašeč, promění úředníci Hegemonie Ostrov 241 v centrum obchodu a turistiky. Do té doby ostrov zůstane primitivním místem s přistávací plochou, nedávno dokončenou budovou z místního bílého kamene a několika znuděnými lidmi z údržby. Mike zapsal do knihy, že se budeme tři dny s batohy pokoušet zdolat nejstrmější a nejnepřístupnější konec ostrova.

„Nikam s batohem nejdu, proboha,“ ohradil jsem se. „Raději zůstanu v L. A. a připojím se na stimsim.“

„Buď ticho a pojď se mnou,“ přerušil mě Mike a já, jako nižší člen pantheonu, který poslouchá staršího a moudřejšího boha, sklapnul a následoval ho. Za dvě hodiny namáhavého pochodu přes svahy porostlé klečí s ostrými větvemi jsme dorazili na

Modlitby ke zlomeným kamenům

lávový převis několik set metrů nad rozbouřeným mořem. Místo leželo poblíž rovníku, uprostřed tropického pásu. Na té nekryté římse však skučel vítr, až mi začaly cvakat zuby. Západ slunce vytvořil mezi temnými mraky na západě rudý pruh a já si ani v nejmenším nepřál na otevřeném prostranství zůstat, až padne noc.

„Pojď,“ prohlásil jsem. „Ukryjeme se před větrem a rozděláme oheň. Ani nevím, jak na téhle skále postavíme stan.“

Mike se posadil a zapálil si marihuanovou cigaretu. „Podívej se do batohu, zelenáči.“

Zaváhal jsem. Jeho hlas zněl neutrálně jako nápadně nezúčastněný tón vtipálka ve chvíli, kdy vám na hlavu padá kýbl s vodou. Sedl jsem si na bobek a začal silonový batoh prohrabovat. Byl kromě starých, pěnových kostek prázdný. Našel jsem jen kostky a kostým harlekýna s maskou a rolničkami na botách.

„Jsi... je to... jsi sakra blázen?“ zakoktal jsem. Rychle se stmívalo, bouře se mohla, ale nemusela posunout k jihu. Příboj pod námi vrčel jako hladové zvíře. Kdybych dokázal najít po tmě cestu zpět, asi by mě napadlo, že tam Mika nechám, ať poslouží jako potrava rybám dole.

„A teď se podívej, co mám v batohu já,“ vyzval mě. Vysypal další pěnové kostky, pak vyndal šperky z Renesance, kompas, laserové pero (které mohla, ale nemusela Lodní bezpečnost označit za ukrytou zbraň) a další kostým harlekýna (tentokrát upravený na kulatější postavu) a Hawkingův koberec.

„Ježíši, Miku,“ prohlásil jsem a přejížděl rukou nádherné vzory starého koberce. „To není legální.“

„Nevšiml jsem si tady žádných celníků,“ zašklebil se Mike. „A vážně pochybuju, že místní obyvatelé zavedli nějaká omezení v dopravě.“

„Jo, ale...“ utichl jsem a rozbalil poslední díl koberce. Byl o něco víc než metr široký, asi dva dlouhý. Bohatá látka věkem vybledla, letová vlákna ale zářila jako čerstvá měď. „Kdes to sehnal?“ zeptal jsem se. „Ještě funguje?“

„Na Zahradě,“ vysvětlil Mike a nacpal vlastní výzbroj a můj kostým do svého batohu. „Jo, funguje.“

Od chvíle, kdy starý Vladimír Sholokov, emigrant ze Staré Země, mistr lepidopterista, inženýr EM systémů, stvořil pro svou krásnou neteř na Nova Tera první Hawkingův koberec, uplynulo už víc než století. Legenda tvrdí, že neteř darem pohrdla, ale během několika desetiletí se hračka stala téměř absurdně populární (nikoliv u dětí, ale hlavně u bohatých dospělých). Pak ji na většině světů Hegemonie postavili mimo zákon. Nebezpečná, těžko ovladatelná, plýtvání chráněnými monovláknem, v kontrolovaném prostoru téměř nezachytitelná. Hawkingovy koberce se změnil v mýty a v pohádky, odstěhovaly se do muzeí a na několik koloniálních světů.

„Muselo tě to stát celé jmění,“ řekl jsem.

„Třicet marek,“ doplnil Mike a usadil se uprostřed koberce. „Ten starý obchodník na Carvnalském tržišti ji považoval za bezcennou. Tak mu to... přišlo. Odvezl jsem ji na loď, nabil, přeprogramoval vnitřní čipy a *voilà!*“ Mike stiskl složitý vzor, koberec se vzepjal a zvedl se o patnáct centimetrů nad skalní římsu.

S pochybnostmi jsem ho pozoroval. „Dobrá,“ prohlásil jsem na konec. „Co když ale...“

„Ale ne,“ odvětil Mike a netrpělivě poklepal na místo za sebou. „Je úplně nabitý. Víím, jak s ním zacházet. Tak pojď. Naskoč si, nebo tady zůstaneš. Chci vyrazit, než se přiblíží bouře.“

„Já si ale nemyslím...“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ale jdi, Merine. Rozhodni se, spěchám.“

Ještě pár vteřin jsem váhal. Kdyby nás chytili, jak opouštíme ostrov, vykopli by nás oba z lodi. A práce na lodi pro mě teď znamenala celý život. Rozhodl jsem se pro takový život ve chvíli, kdy jsem podepsal smlouvu na osm misí na Maui-Dohodu. Víc než to: nacházel jsem se dvě stě světelných let a pět a půl let skoku od civilizace. I kdyby nás odvezli zpět do vesmíru Hegemonie, ta zajíždka nás bude stát jedenáct let našich rodin a přátel. Časový dluh je neodvolatelný.

Vyšplhal jsem se na Hawkingův koberec za Mika. Postavil mezi nás batoh, řekl mi, abych se držel, a začal vytukávat na letové vzory kód. Koberec se zvedl o pět metrů nad římsu, rychle se zhoupł doleva a vyrazil přes neznámý oceán. Tři sta metrů dole narážely s rostoucí silou na břeh bílé vlny. Zvedli jsme se nad rozběsněnou vodou ještě o kousek a zamířili k severu do noci.

Ve chvílích takových rozhodnutí se tvoří celá budoucnost.

Vzpomínám, jak jsem během našeho druhého Znovu setkání, krátce po první návštěvě vily na pobřeží u Fevarone, se Siri hovořil. Procházeli jsme se tehdy po pláži. Alón směl zůstat ve městě pod dohledem Magritte. Bylo to tak správné. Necítil jsem se v přítomnosti toho chlapce moc dobře. Poutala ho ke mně jen zelená vážnost jeho očí, zneklidňující, zrcadlová podobnost jeho krátkých, tmavých kudrlin a malý nos... to ho v mých myšlenkách poutalo k nám oběma. To a ten rychlý, trpký úsměv, kterého jsem si všiml, když ho Siri napomínala. Ten úsměv byl tak cynický, pobavený a zamyšlený, že nemohl patřit desetiletému chlapci. Vím to moc dobře. Takové věci se učí, ale nedědí.

„Víš tak málo,“ začala Siri. Brodila se bosá mělkým přílivovým jezírkem, občas sebrala jemnou ulitu francouzského plže, prozkoumala její chyby a odhodila ji zpět do zkalené vody.

„Dobře mě trénovali,“ odvětil jsem.

„Ano, tím jsem si jistá,“ souhlasila Siri. „Vím, že jsi šikovný, Merine. Víš ale tak málo.“

Nevěděl jsem, jak odpovědět, tak jsem ji sledoval se svěšenou hlavou. Vytrhl jsem z písku bílý lávový kámen a hodil ho daleko do zátoky. Na východním obzoru se začala kupit mračna. Přistihl jsem se při myšlence, že bych se raději vrátil na loď. Tentokrát se mi sem nechtělo a teď jsem se ujistil, že jsem udělal chybu. Byla to teprve třetí návštěva Maui-Dohody, naše druhé Znovusetkání, jak tomu říkali místní obyvatelé a básníci. Od chvíle, kdy jsem dospěl do věku jedenadvaceti standardních let, uplynulo pět měsíců. Siri oslavila právě před třemi týdny třicáté sedmé narozeniny.

„Byl jsem na takových místech, jaká jsi nikdy neviděla,“ řekl jsem nakonec. Ta věta připadala dětská a hloupá dokonce i mně.

„Ach, ano,“ vykřikla Siri a zatleskala rukama. Na chvíli jsem poznal v jejím nadšení svou starou Siri, mladou dívku, o které jsem snil během dlouhého devítiměsíčního letu. Pak představa pominula a vrátila se hrubá realita. Plně jsem zaznamenal její krátké vlasy, uvolněné svaly na krku i šlachy, jaké se objevily na hřbetech těch kdysi milovaných rukou. „Byl jsi na místech, která nikdy nespatřím,“ odpověděla chvatně. Její hlas zněl stejně, téměř stejně. „Merine, má lásko, viděl jsi věci, jaké si ani nedokážu představit. Asi víš o vesmíru věci, kterým bych ani neuvěřila. Víš toho ale tak málo, můj drahý.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„O čem to sakra mluvíš, Siri.“ Posadil jsem se na kmen částečně zabořený v mokrému písku a vztyčil vlastní kolena jako plot.

Siri vylezla z jezírka, přistoupila ke mně a poklekla. Uchopila mé ruce do svých dlaní, a ačkoliv jsem je měl větší, těžší a neohrabanější, ucítil jsem její sílu. Pochopil jsem ji jako sílu let, která jsme nesdíleli spolu. „Musíš doopravdy žít, abys věci poznal, můj drahý. Pochopila jsem to, když vychovávám Alóna. Ve výchově dítěte je něco, co pomáhá naostřit smysl pro skutečnost.“

„Jak to myslíš?“

Siri pokrčila oči, na několik vteřin se odvrátila a nepřítomně si uhlazovala pruh vlasů. Levou rukou svírala pevně mé dlaně. „Nejsem si jistá,“ pokračovala tiše. „Věřím, že to začneš cítit, když nejsou věci důležité. Nevím přesně, jak to podat. Když strávíš třicet let tím, že vstupuješ do místností plných cizinců, cítíš menší tlak, než jaký jsi zažil v polovině takového období. Víš, co ti pokoj a lidé v něm asi nabídnou, a můžeš ho hledat. Pokud tady není, předem to vytušíš a zmizíš za vlastními povinnostmi. Prostě lépe poznáš, co je a co není, jak málo času potřebuješ, abys našel rozdíl. Chápeš to, Merine? Rozumíš tomu alespoň trochu?“

„Ne,“ připustil jsem.

Siri přikývla a kousla se do spodního rtu. Na chvíli se znovu odmlčela. Místo toho se naklonila a políbila mě. Měla suché rty, jež působily trochu tázavě. Na vteřinu jsem se stáhl a podíval jsem se na oblohu za ní. Potřeboval jsem čas na přemýšlení. Pak jsem ucítil její teplý jazyk a zavřel jsem oči. Blížil se příliv, a jak mi Siri rozepnula košili a ostrými nehty přejela po hrudi, ucítil jsem k ní náklonnost. Na chvíli mezi námi panovala prázdnota. Otevřel jsem oči právě ve chvíli, kdy si rozepínala poslední knoflíky bílých šatů. Její ňadra byla větší, než jaká

jsem pamatoval, byla těžší, bradavky širší a tmavší. Štípal nás chladný vzduch. Pak jsem jí přetáhl látku přes ramena, naše těla se setkala a my se svezli se z klády do teplého písku. Přimáčkl jsem se k ní a celou dobu uvažoval, jak mi mohla přijít někdy slabší. Její kůže měla slanou chuť.

Pomohla mi rukama. Její krátké vlasy se opřely o vybledlé dřevo, bílou bavlnu a písek. Můj pulz předhlonil rytmus příboje.

„Chápeš to, Merine?“ zašeptala několik vteřin potom, co nás spojilo její teplo.

„Ano,“ odpověděl jsem tiše. Ale nerozuměl jsem.

Mike navedl Hawkingův koberec k Prvotnímu od východu. Let nám zabral ve tmě celou hodinu a já se téměř celou dobu choulil před větrem a čekal, kdy se koberec sroluje a shodí nás oba do moře. Když jsme spatřili první pohyblivé ostrovy, byli jsme od nich ještě půl hodiny vzdáleni. Uháněly před bouří, stromové plachty se jim vzdouvaly. Ostrovy pluly z jižních pastvin a tvořily zdánlivě nekonečné procesí. Mnoho jich pronikavě zářilo do noci, zdobily je barevné lucerny a měňavé závoje babího léta.

„Jsi si jistý směrem?“ zakřičel jsem.

„Ano,“ odpověděl Mike, aniž by obrátil hlavu. Vítr bičoval jeho dlouhé, černé vlasy a lepil mi je na obličej. Chvílemi kontroloval kompas a mírně upravoval kurz. Sledovat ostrovy by asi bylo jednodušší. Minuli jsme první (velký, téměř půl kilometru dlouhý ostrov) a já napínal zrak, abych rozeznal detaily. Ostrov byl ale kromě fosforeskující záře v brázdě úplně temný. Mléčné vlny prořezávaly temné obrysy. Zaťukal jsem Mikovi na rameno a ukázal dolů.

„Delfíni!“ zařval. „O to v téhle kolonii jde, vzpomínáš? Skupina lidí v době Hegiry chtěla

Modlitby ke zlomeným kamenům

zachránit všechny savce z oceánů Staré Země. Neuspěli.“

Zařval bych další dotaz, v tu chvíli se ale objevilo na obzoru čelo Prvotní zátoky.

Hvězdy nad Maui-Dohodou se mi zdály jasné. Migrující ostrovy s vlastní hrou barev vypadaly pozoruhodně. Prvotní město, které se táhlo kolem zátoky a hor v noci působilo jako jasný strážní oheň. Jeho třpyt mi připomněl loď, kterou jsem kdysi pozoroval na tmavém pozadí plynového obra, jak tvoří vlastní plazmovou novu. Město připomínalo plástev tvořenou bílými budovami, kterou prosvětlovaly teplé, žhnoucí lucerny uvnitř a nespočet pochodní venku. V záři města se zdálo, že svítí i bílý lávový kámen sopečného ostrova. Za městem stály stany, pavilóny, ohniště, ohně na opékání a obrovské hranice plné plamenů, které byly tak vysoké, že mohly sloužit jen k vítání vracejících se ostrovů.

Zátoka byla plná lodí. Houpající se katamarany s kravskými zvonci na stožárech, mohutné, ploché hausbóty postavené speciálně na cesty rovníkovými mělčinami, na cesty z přístavu do přístavu, hausbóty, kde hořely do noci provazce světél. A několik zaoceánských jachet, lodí funkčních a elegantních jako žralok. Na nejvzdálenějším konci zátoky se na útesu tyčil maják a vysílal daleko na moře své signály. Jeho světlo ozařovalo vlny i ostrovy, pak se vracelo a přejíždělo po barevných rozhoupaných lodích a lidech.

Už ve vzdálenosti dvou kilometrů jsme zachytili hluk. Zvuky oslav byly naprosto jasné. Nad výkřiky a vytrvalým hučením přílivu se vznášely nezaměnitelné tóny Bachovy sonáty pro flétnu. Později jsem zjistil, že uvítací chorál přenášely hydrofony v kanálech, kde v rytmu hudby tančili a skotačili delfíni.

„Můj bože, Miku. Jak jsi věděl, co se tady děje?“

„Zeptal jsem se hlavního počítače,“ odvětil Mike. Hawkingův koberec se naklonil doprava, aby nás ukryl před loděmi a reflektorem majáku. Pak jsme se stočili severně od Prvotního a zamířili k tmavému pruhu země. Už jsem rozeznal tiché hučení vln na mělčině před námi. „Takový festival mají každý rok,“ pokračoval Mike. „Tohle je ale sté padesáté výročí. Slavnost trvá už tři týdny a bude pokračovat další dva. Na celém tomhle světě je kolem sta tisíc kolonistů, Merine, a věřím, že jich tady slaví polovina z nich.“

Zpomalili jsme, opatrně zakroužili a přistáli na kamenité půdě nedaleko pláže. Bouře nás minula a vydala se k jihu. Obzor přesto chvílemi ozářily blesky a vzdálená světla blížících se ostrovů. Hvězdy nad hlavami tady nestínila zář Prvotního, byl tu teplý vzduch a ve vánku jsem rozeznal vůni sadů. Sbalili jsme koberec a spěšně se převlékli do kostýmů harlekýnů. Mike si ukryl do volných kapes laserové pero a šperky.

„K čemu to máš?“ zeptal jsem se, když jsme zabezpečili Hawkingův koberec a batoh pod velký balvan.

„Tohle?“ zeptal se Mike a promnul mezi prsty náhrdelník z Renesance. „Peníze pro případ, že se nám nepodaří získat přízeň.“

„Přízeň?“

„Přízeň,“ zopakoval Mike. „*Largesse* nějaké dámy, útěchu pro znaveného cestovatele z vesmíru. Pro tebe holku, kamaráde.“

„Ach,“ vzdychl jsem a upravil si masku a bláznivou čapku. Temnotou se ozýval zvuk rolniček.

„Tak pojď,“ vyzval mě Mike. „Zmeškáme slavnost.“

Přikývl jsem a sledoval ho. Jak jsme hledali v kamení a kleči cestu ke světlu, rolničky cinkaly.

Modlitby ke zlomeným kamenům

* * *

Sedím tady ve slunečních paprscích a čekám. Nejsem si úplně jistý na co. Jak se od bílého kamene Siriiny hrobky odrážejí sluneční paprsky, cítím na zádech teplo.

Siriina hrobka.

Na obloze není ani mrak. Zvedám hlavu a přivírám oči, jako bych dokázal v jasné atmosféře rozeznat L. A. a nově dokončený přenašeč. Nejde to. Částečně si uvědomuji, že sem ještě nedorazily. Část podvědomí zná chvíli, kdy loď a přenašeč dokončí svou cestu k obzoru, s naprostou přesností. Část podvědomí na to nechce myslet.

Siri, dělám správnou věc?

Zvedá se vítr a je slyšet zvuk praporků, které se třepotají na svých tyčích. Víc cítím, než vidím, neklid čekajícího davu. Poprvé od přistání, našeho šestého Znovusetkání, cítím lítost. Ne, není to lítost, ale smutek s ostrými zoubky, který se brzy promění v opravdový zármutek. Po celá léta jsem se Siri tiše rozmlouval, schovával si otázky pro budoucí diskuze a náhle zjistím, že už si spolu nikdy nesedneme a nikdy si spolu nepromluvíme. Začíná se ve mně rozrůstat prázdnota.

Mám to tak nechat, Siri?

Kromě rostoucího šumění davu se žádná odpověď neozývá. Za pár minut pošlou Donela, mého mladšího živého syna, nebo jeho dceru Liru, aby mě popohnali. Odhazuji stéblo trávy, které jsem žvýkal. Na obzoru se objevuje stín. Možná je to mrak. Možná je to první ostrov, který žene instinkt a jarní migrace zpět k rovníkovým mělčinám, odkud pochází. Je to jedno.

Siri, dělám správnou věc?

Žádná odpověď a čas se krátí.

Siri působila občas tak hloupě, až mi z toho bylo zle.

Nevěděla nic o mém životě bez ní. Občas mi dávala otázky, ale pochyboval jsem, že ji odpovědi opravdu zajímají. Celé hodiny jsem trávil vysvětlováním krásné fyziky ukryté za C-plus vřetenovými loděmi, ale zdálo se mi, že to nikdy nepochopila. Když jsem jí jednou dlouze, pozorně a detailně vysvětlil rozdíly mezi jejich starou lodí a Los Angeles, ohromila mě otázkou: „Proč ale mým předkům cesta k Maui-Dohodě zabrala osmdesát let lodního času, když ty se sem dokážeš dostat za sto osmdesát tři dny?“ Nic nepochopila.

Její smysl pro historii byl při nejlepším smutný. Viděla Hegemonii a světovou síť jako vidí dítě fantastický svět příjemných, ale trochu hloupých mýtů. Z její lhostejnosti jsem se občas málem zbláznil.

Znala vše z prvních dnů Hegiry (alespoň pokud se to týkalo Maui-Dohody a kolonistů) a občas vytáhla půvabné archaické výrazy a fráze. O post-hegirských reáliích nevěděla ale vůbec nic. Jména jako Zahrada, Outer, Renaissance a Lusus pro ni neznamenal vůbec nic. Mohl jsem se zmínit o Salmenu Breyovi nebo generálovi Horace Glennon-Hightovi a v ní ta jména nevyvolala žádné asociace ani reakce. Vůbec nic.

Když jsem viděl Siri naposledy, bylo jí sedmdesát standardních let. Bylo jí sedmdesát let, a přesto nikdy neopustila vlastní svět, nepoužila comlog, neokusila alkoholický nápoj kromě vína, nikdy se nesetkala s chirurgem empatie, neprošla dveřmi přenašeče, nevykouřila marihuanovou cigaretu, neprodělala genetickou úpravu, nepřipojila se na stimsim, nezúčastnila se formálního školení, nepozřela jediný lék RNA, neslyšela o zen-křesťanství a nesvezla se jiným dopravním prostředkem než starobylým Vikkenským skimmerem, který patřil její rodině.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Nikdy se nemilovala s jiným mužem než se mnou. Alespoň to říkala a já tomu věřil.

Během našeho prvního Znovusetkání v Rovníkovém souostroví mě Siri vzala, abych si promluvil s delfíny.

Vstali jsme a sledovali úsvit. Nejvyšší patra stromového domu poskytovala dokonalý výhled na východní nebe, jak bledlo a přicházelo ráno. Řasy získaly růžový odstín, pak se nad rovný horizont vyhouplo slunce a moře se roztavilo.

„Pojďme se vykoupat,“ navrhla Siri. Její pokožku zaplavilo bohaté horizontální světlo a vrhlo na prkna plošiny čtyřmetrový stín.

„Jsem moc unavený,“ prohlásil jsem. „Později.“ Větší část noci jsme leželi, rozmlouvali, milovali se, rozmlouvali a znovu se milovali. V ranním světle jsem si připadal prázdný a trochu se mi dělalo špatně. Vnímal jsem nepatrný pohyb ostrova pod nohama jako návaly závratě, jako opilecký odklon od zemské přitažlivosti.

„Ne, pojďme hned,“ vyzvala mě Siri, chytila mě za ruku a táhla k vodě. Rozčílilo mě to, ale nehádal jsem se. V době prvního Znovu setkání bylo Siri dvacet šest a byla o sedm let starší než já. To impulzivní chování mi ale často připomnělo starou Siri, kterou jsem odvedl z Festivalu teprve před deseti měsíci. Její hluboký a nesobecký smích byl naprosto stejný. Když byla nedočkavá, její zelené oči píchaly stejné ostře jako předtím. Nezměnila se ani dlouhá hříva jejích zrzavých vlasů. Tělo jí ale dozrálo a dosáhlo křivek, jež předtím vystrkovaly jen růžky. Měla pořád stejně vysoká, plná, téměř holčičí ňadra, která zdobily pihy, jež dodávaly bílé barvě průzračnost, která odhalovala předivo jejích žil. V něčem se ale změnila. Celá se změnila.

„Jdeš se mnou, nebo tady budeš sedět a koukat?“ zeptala se mě. Když jsme dorazili na plošinu, svlékla si kaftan. Naše malá loď byla přivázaná v doku, ostrovní, stromové plachty se v ranním větru začínaly nad našimi hlavami nadouvat. V posledních dnech trvala na tom, abychom do vody chodili v plavkách. Dnes žádné neměla a v chladivém větru se jí vztyčily bradavky.

„Nezůstaneme pozadu?“ zeptal jsem se a zašilhal na pleskající plachty. Poslední dny jsme čekali uprostřed dne ve vodě na bezvětří, moře zářilo jako zrcadlo. Ted' se liány vzepjaly a v hustých listech zahučel vítr.

„Nebud' hloupý,“ napomenula mě Siri. „Vždycky se můžeme chytit kýlového kořenu a vrátit se podél něj. Ten, nebo živný výhonek. Tak pojď.“ Hodila po mně osmotickou masku a nasadila si vlastní. Její obličej vypadal pod průhledným povrchem hladký, jako by si ho natřela olejem. Z kapsy kaltanu vyndala tlustý medailon a nasadila si ho kolem krku. Ten kov na její pokožce působil hrozivě a temně.

„Co je to?“ zeptal jsem se.

Siri svou osmotickou masku nezvedla. Místo toho si připevnila ke krku komunikační vlákna a podala mi sluchátka. Hlas jí zněl jako z plechovky. „Překládači disk,“ vysvětlila. „Myslela jsem, že takové přístroje znáš, Merine.“ Jednou rukou si přidržela disk mezi ňadry a seskočila z ostrova. Udělala piruetu, vrhla se do hlubin a já spatřil bílé pŕlky jejího zadku. Během několika vteřin se proměnila ve světlou skvrnu hluboko pod povrchem. Nasadil jsem si vlastní masku, pevně přiložil komunikační vlákna a vstoupil do vody.

Spodek ostrova vypadal na stropě křišťálového světla jako tmavá skvrna. BáI jsem se silných živných výhonků, přestože mi Siri předvedla víc než jasně, že se nezajímají o nic většího, než je nepatrný

Modlitby ke zlomeným kamenům

zooplankton, který ve slunečních paprscích vypadal jako prach v opuštěném tanečním sále. Kýlové kořeny mizely jako pokroucené stalaktity stovky metrů pod námi v modrých hlubinách.

Ostrov se pohyboval. Jasně jsem rozeznal slabé záchvěvy výhonků, jak je vláčel za sebou. Deset metrů nade mnou čeřila vodu brázda. Chvilí jsem se dusil, gel z masky mě začal topit, jako by se o to snažila okolní voda. Pak jsem se uklidnil a do plic se mi nahnul bez problémů vzduch.

„Hlouběji, Merine,“ ozval se Siriin hlas. Zamrkal jsem (bylo to pomalé zamrkání, protože se maska teprve přizpůsobovala mým očím) a zahlédl Siri dvacet metrů pod sebou, jak se drží kýlového kořenu a nechá se unášet nad hlubinnými, chladivými proudy, kam nikdy nepronikne světlo. Představil jsem si tisíce metrů vody pode mnou, představil jsem si stvoření, která tam mohou dosud neobjevena a nevypátrána lidskými kolonisty číhat. Představil jsem si temnotu a hlubiny, v tu chvíli se mi stáhlo přirození.

„Pojď sem dolů.“ Její hlas mi v uších připomínal bzučení hmyzu. Obrátil jsem se a vykopl nohama. Voda tady nenadnášela jako v mořích Staré Země, přesto jsem potřeboval na další ponoření dostatek energie. I když se maska přizpůsobila hloubce i nitrogeneru, cítil jsem v uších i na kůži tlak. Konečně jsem přestal kopat nohama, sevřel kýlový kořen a ručkoval k Siri.

V nejasném světle jsme se vznášeli bok po boku, Siri vypadala jako duch. Dlouhé vlasy jí vířily a utvořily vínově tmavou svatozář. Bledé tělo odráželo modrozelené světlo. Zdálo se, že je povrch neuvěřitelně daleko, široké „V“ naší brázdy a sklon desítek výhonků napovídaly, že se ostrov pohybuje rychleji, že bezmyšlenkovitě zamířil do vzdálených vod za lepším zdrojem potravy.

„Kde jsou...“ začal jsem vysílat myšlenky.

„Ššššš,“ odvětila Siri. Pohrála si s medailonem a v tu chvíli jsem je zaslechl. Výkřiky, trylkování, pískání, ozvěny ječení a kočičí předení. Hlubinu náhle zaplnila podivná hudba.

„Ježíši,“ zašeptal jsem. Siri zapojila komunikační vlákna překladače a ten vyslal mé slovo jako nesmyslný hvizd a zatroubení.

„Ahoj!“ zvolala a z vysílače vyrazilo přetlumočené uvítání: rychlé ptačí štěbetání, které se změnilo v ultrazvuk. „Ahoj!“ zopakovala.

Uběhlo několik minut, pak se dostavili delfíni na obhlídku. Točili se kolem nás, byli překvapivě velcí, děsivě velcí. Jejich pokožka působila v nejistém světle hladce, svaly se jim vrásnily. Jeden obrovský delfín zamířil přímo na nás, v poslední chvíli se stočil a před námi se jako zeď vztyčila bílá masa jeho břicha. Rozeznal jsem, jak ve chvíli, kdy proplouval, otočil tmavé oči, aby si mě prohlédl. Jediný náraz vody mě přesvědčil, jakou má zvíře sílu.

„Ahoj,“ zvolala Siri. Rychlý stín ale zmizel v mlze a opět se rozhostilo ticho. Siri ťukla do překladače. „Chceš si s nimi promluvit?“ zeptala se mě.

„Jasně.“ Byl jsem na pochybách. Víc než tři století dlouhé úsilí o komunikaci mezi člověkem a mořskými savci nepřineslo nijak oslňující plody. Mike mi kdysi vysvětloval, jak jsou myšlenkové pochody obou skupin sirotek ze Staré Země odlišné, jak málo mají společného. Jeden z pre-hegirských expertů napsal, že rozhovor s delfínem či sviňuchou je stejně přínosný jako rozhovor s rok starým dítětem. Obě strany většinou mají z rozhovoru radost a objeví se cosi podobného konverzaci. Nikdo z nich ale neodchází moudřejší. Siri znovu přepnula disk překladače. „Ahoj,“ řekl jsem.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Následovala poslední minuta ticha, pak se sluchátka rozezněla bzukotem, ječením a vytím, které odráželo moře.

dálka/ne – ploutev/ahoj – tón?/proud pulz/obepluj mě/legrace?

„Co to sakra je?“ zeptal jsem se Siri a disk okamžitě mou otázku přetrylkoval. Siri se pod osmotickou maskou zasmála.

Zkusil jsem to znovu. „Ahoj! Zdravím vás z... no... z povrchu. Jak se máte?“

Obrovský samec... věřil jsem, že je to samec... ke mně vyrazil jako torpédo. Prorážel si vodou cestu desetkrát rychleji, než bych dokázal, i kdybych si vzal ráno ploutve. Chvíli se mi zdálo, že do nás narazí, pozvedl jsem tedy kolena a pevně sevřel kýlový kořen. Pak nás minul, stoupal za vzduchem a my vláli v proudu vody, který za sebou táhl. Rozeznal jsem vysoké tóny jeho křiku.

žádná ploutev/ne – jídlo/ne – plavat/ne – hrát/ne – legrace

Siri vypnula překladač a přiblížila se ke mně. Lehce mi sevřela ramena, já se držel pravou rukou kýlového kořenu. Vznášeli jsme se v teplé vodě a naše nohy se dotýkaly. V dálce kroužily tmavé stíny delfínů, nad hlavami nám proplulo hejno červených bojových rybek.

„Máš dost?“ zeptala se a přiložila mi dlaň k hrudi.

„Ještě jeden pokus,“ odvětil jsem. Siri přikývla a probudila disk. Proud nás znovu přitiskl k sobě a Siri mě jednou rukou objala.

„Proč hlídáte ostrovy?“ zeptal jsem se tuponosých stínů, které kroužily skvrnitým světlem.

„Co vám pobyt pod ostrovy přináší?“

zvuk ted'/staré písně/hluboká voda/ne – Skvělé hlasy/ne – Žralok/staré písně/nové písně

Siriino tělo s vedle mě vznášelo, pevně mě svírala levou paží. „Skvělé hlasy byly velryby,“ zašeptala.

Prameny vlasů se jí rozevlály, pravou rukou sklouzla dolů a zdálo se, že ji překvapilo, co našla.

„Scházejí vám Skvělé hlasy?“ zeptal jsem se stínů. Žádná odpověď. Siri mi obtočila nohy kolem boků. Povrch čtyřicet metrů nad námi připomínal mísu vroucího světla.

„Co vám tady nejvíc chybí z oceánů Staré Země?“ zeptal jsem, přitáhl k sobě Siri a přešel jí křivku zad až k místu, kde mou dlaň uvítalo zaoblení zadku. Pevně jsem ji sevřel. Okolo plujícím delfínům jsme museli připadat jako jediná bytost. Siri se nadzvedla a doopravdy se z nás stala jediná bytost.

Překladač se obrátil a svezl se jí přes rameno. Chtěl jsem ho vypnout, v tu chvíli se nám ale ozvalo v uších naléhavé bzučení odpovědi.

chybí žralok/chybí žralok/chybí žralok/chybí žralok/žralok žralok žralok žralok žralok žralok

Odpojil jsem disk a zavrtěl hlavou. Nechápal jsem to. Nechápal jsem spoustu věcí. Něžně jsme se kolébali v rytmech proudu a já zavřel oči. Kolem proplouvali delfíni a rytmus jejich volání získal smutný, pomalý tón starého žalozpěvu.

Sedím tady ve slunečních paprscích a čekám. Když se teď musím rozhodnout, přemýšlím, zda je to doopravdy, co Siri celou dobu chtěla.

Hrobka za mnou září bílou barvou, na kůži mi dopadají sluneční paprsky. Slyším tichý šum neklidného davu na úbočí, jak hovoří někteří členové Rady s Donelem. Brzy vystoupí nahoru, aby mě popohnal. Slavnost otevření přenašeče kvůli mně nepočká.

Chtěla jsi to, Siri?

Zoufale si s ní teď potřebuji promluvit. Chci se jí zeptat, kdo tak zručně zpracoval a proměnil naši lásku v legendu.

Bylas to ty, Siri?

Modlitby ke zlomeným kamenům

Mohla to vše naplánovat ani ne šestnáctiletá dívka tak daleko do budoucnosti?

O lávové molo se tříští vlny příboje, slyším, jak na malých loďkách v přístavu cinkají zvonky. Sedím ve slunečním svitu a čekám.

Kde jsi byla, když jsem se poprvé probudil, Siri?

Od jihu přichází výkřik Thomasova jestřába. Žádná jiná odpověď.

Těsně před úsvitem druhého dne jsme sešli se Siri z hor a vrátili se na festival. Noc a den jsme se toulali po vrcholcích, jedli s cizinci ve stanech z oranžového hedvábí, koupali se v ledové vodě Shree, tančili při hudbě, která bez ustání vycházela z nekonečné řady projíždějících ostrovů. Měli jsme hlad. Probudil jsem se za soumraku a zjistil, že je Siri pryč. Vrátila se, než vstoupil na oblohu měsíc Maui-Dohody a prozradila mi, že její rodiče s přáteli odjeli v pomalém hausbótu na několik dní pryč. Nechali v Prvotním rodinný skimmer. Postupovali jsme od tance k tanci, od ohniště k ohništi, zpět do centra města. Plánovali jsme, že se vytratíme na západ, na rodinný pozemek blízko Fevarone. Bylo už pozdě, v Prvotní Společenské se to ale pořád hemžilo lidmi. Byl jsem hrozně šťastný. Bylo mi devatenáct, byl jsem zamilovaný a třiadevadesátiprocentní přitažlivost Maui-Dohody se mi zdála daleko slabší. Kdybych chtěl, dokázal bych létat. Dokázal bych cokoliv.

Zastavili jsme se u stánku, koupili si koblihy a černou kávu. Náhle mě něco napadlo a zeptal jsem se: „Jak jsi věděla, že jsem námořník?“

„Pšt, příteli Merine. Sněz svou chudou snídani. Až budeme ve vile, udělám skutečné jídlo a přestaneme se postit.“

„Ne, myslím to vážně,“ naléhal jsem a setřel si rukávem poněkud zašlého kostýmu harlekýna olej z

brady. „Dnes ráno jsi mi řekla, že jsi minulou noc věděla hned, že jsem z lodi. Proč? Kvůli mému přízvuku? Kvůli kostýmu? Viděli jsme s Mikem takhle oblečené i jiné lidi.“

Siri se zasmála a uhladila si vlasy. „Jen buď rád, že jsem tě vypátrala právě já, Merine, má láska. Kdyby to byl můj strýc Gresham a jeho přátelé, nastaly by problémy.“

„Ano? Proč?“ Vzal jsem si další koblihu a Siri zaplatila. Sledoval jsem ji v řídnoucím davu a přes veškerý pohyb a hudbu kolem jsem pocítil, jak se do mě zakusuje únava.

„Jsou to Separatisté,“ vysvětlila Siri. „Strýc Gresham měl nedávno proslov před Velkým sněmem, který nás nabádal, ať bojujeme, ať se nenecháme Hegemonií spolknout. Tvrdil, že bychom měli zničit přenašeč dřív, než zničí on nás.“

„Ach?“ vydechl jsem. „A říkal, jak to provede? Posledně nás učili, že tady nemáte žádný stroj, kterým se dá dostat nahoru.“

„Ne, už padesát let,“ potvrdila Siri. „To jen dokazuje, jak jsou Separatisté nerozumní.“

Přikývl jsem. Velitel lodi Singh a rádce Halmyn nám o tak zvaných Separatistech z Maui-Dohody přednášeli. „Koalice koloniálních šovinistů, zpátečníků,“ popsal je Singh. „Proto také pomalu rozvíjíme tržní hodnotu tohoto světa, než přenašeč dokončíme. Světová síť takové hlupáky nepotřebuje. Skupiny, jako jsou Separatisté, jsou jedním z důvodů, proč vás námořníky a dělníky z konstrukce držíme od pozemšťanů v uctivé vzdálenosti.“

„Kde máš svůj skimmer?“ zeptal jsem se. Společenská se rychle vyprazdňovala a většina kapel už pro dnešní noc sbalila své nástroje. Vesele oblečení lidé chrápali na trávě a na dlažbě uprostřed odpadků a zhasnutých lamp. Zůstalo jen několik veselých enkláv – skupinky, které tančily pomalu na

Modlitby ke zlomeným kamenům

melodii osamocené kytary, nebo si opile prozpěvovaly. Jednou jsem zahlédl Mika Oshoa, záplatovaného hlupáka bez masky, v každé ruce jednu dívku. Snažil se naučit okruh dychtivých, ale nešikovných obdivovatelů tanec hora. Jeden z nich zakopl a všichni se svalili na zem. Mike je za obecného veselí postavil, pak všichni vyskočili a začali za basového zpěvu znovu neohrabaně poskakovat.

„Tamhle je,“ řekla Siri a ukázala na krátkou řadu skimmerů ustájených za Společenskou budovou. Přikývl jsem a zamával na Mika. Obě dívky ho ale tak zaměstnávaly, že si mě nevšiml. Právě jsme přešli se Siri náměstí a ocitli se ve stínu staré budovy, když se ozval křik.

„Námořníku! Obrat' se, ty hegemonský zkurvysynu.“

Na místě jsem přimrzl, obrátil se a sevřel pěsti. Nikdo kolem ale nebyl. Z pódia sestoupilo po schodech šest mladíků a utvořili polokruh kolem Mika. Muž v jejich čele byl vysoký, štíhlý a nápadně hezký. Mohlo mu být dvacet pět, možná dvacet šest let, přes červený, hedvábný oblek, který mu zvýrazňoval postavu, padaly dlouhé, blond'até kudrliny. V ruce svíral metr dlouhý meč, který musel být z tvrzené ocele.

Mike se pomalu obrátil. I na takovou vzdálenost jsem poznal, jak mu ve chvíli, kdy začal hodnotit situaci, vystřízlivěl zrak. Ženy po jeho boku a několik mladíků ve skupince se rozchechtali, jako by se stalo něco veselého. Mike nechal na obličeji opilý úsměv a zeptal se: „Oslovil jste mě, pane?“

„Tebe, ty hegemonský zkurvysynu,“ zasyčel velitel skupiny a jeho krásný obličej ozdobil odporný škleb.

„Bertol,“ zašeptala Siri. „Můj bratranec, Greshamův mladší syn.“ Přikývl jsem a vyšel ze stínu. Siri mě chytila za ruku.

„Už jste se dvakrát zmínil nepříznivě o mé matce, pane,“ zablekotal Mike. „Urazila vás něčím? Nebo já? Pokud ano, tisíckrát pardon.“ Uklonil se tak hluboko, že se rolničky na jeho čapce málem otřely o zem. Členové jeho skupiny zatleskali.

„Uráží mě tvá přítomnost, ty hegemonský bastarde. To tvoje tlustý, chciplý tělo tady zamořuje vzduch.“

Mike pozvedl komicky obočí a mladík v rybím kostýmu, který seděl vedle něj, zamával rukou. „Ach, jdi, Bertole. Je to jenom...“

„Drž hubu, Fericku. Já mluvím s tím tlustým kreténem.“

„S kreténem?“ zopakoval Mike a pozvedl obočí. „Cestoval jsem dvě stě světelných let, aby mi tady říkali tlustý kretén? Nemohu tomu uvěřit.“ Půvabně se otočil a vykroutil ze sevření žen. Přidal bych se tehdy k němu, Siri mě ale držela pevně za ruku a šeptala neuvěřitelné prosby. Když jsem se jí vykroutil, spatřil jsem, jak se Mike usmívá a dělá ze sebe pořád hlupáka. Levou ruku zasunul do velké kapsy od košile.

„Dej mu svůj meč, Cregu,“ vyštěkl Bertol. Jeden z mladíků hodil k Mikovi držadlem vpřed svou zbraň. Mike sledoval, jak opsala oblouk a se zařinčením dopadla na dlažbu.

„To nemyslíš vážně,“ ohradil se Mike tichým hlasem, který náhle vystřízlivěl. „Ty blbe, ty nulo. Vážně si myslíš, že tady s tebou budu předvádět ostatním duel jen proto, že tě vzrušuje, když si před místními křupaný hraješ na hrdinu?“

„Seber ten meč,“ zaječel Bertol. „Nebo tě probodnu, to přísahám.“ Rychle postoupil vpřed, obličej mu pokroutil vztek.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Jdi do prdele!“ vykřikl Mike a levou rukou sevřel laserové pero.

„Ne!“ zařval jsem a vyběhl do světla. Pero užívali dělníci k označování sloupů z kalené slitiny.

Vše se přihodilo tak rychle. Bertol postoupil o další krok a Mike ho jako náhodou přejel zeleným paprskem. Kolonista vykřikl a uskočil. Na hedvábné košili se mu objevila příčná čára, ze které se kouřilo. Zaváhal jsem. Mike nastavil pero na nejnižší výkon. Dva Bertolovi přátelé vyrazili vpřed a Mike jim přejel světlem holeně. Jeden upadl na kolena a začal klít, druhý uskočil, chytil se za nohu a zařval.

Shromáždil se dav. Mike se znovu uklonil, ztratil harlekýnskou čapku a všichni se rozesmáli. „Děkuji vám,“ pronesl. „Moje matka vám děkuje.“

Siriin bratranec bojoval se vztekem. Na rtech a bradě se mu objevila pěna. Protlačil jsem se davem a postavil se mezi vysokého kolonistu a Mika.

„Hele, všechno je v pořádku,“ prohlásil jsem. „Odcházíme, hned teď balíme.“

„Sakra, Merine, jdi z cesty,“ napomenul mě Mike.

„Je to v pořádku,“ zopakoval jsem a obrátil se k němu. „Jsem tady s dívkou jménem Siri, která má...“ Bertol vyrazil s mečem vpřed. Levou rukou jsem ho chytil za rameno a odhodil ho zpět. Těžce se svalil do trávy.

„A sakra,“ zasténal Mike a ustoupil o pár kroků. Posadil se na kamenný schod, působil unaveně a trochu otráveně. „A sakra,“ zašeptal. Na levé straně harlekýnského kostýmu se mu objevila krátká, rudá rána. Sledoval jsem, jak úzká štěrbina vychrlila krev, která se rozlila po Mikově širokém břiše.

„Ach, Ježíši, Miku.“ Utrhl jsem pruh košile a pokusil se krvácení zastavit. Nedokázal jsem si vzpomenout na kurz první pomoci, který jsme jako

polo-námořníci prodělali. Nahmatal jsem zápěstí, ale comlog byl pryč. Nechali jsme ho v Los Angeles.

„Není to tak zlé, Miku,“ vydechl jsem. „Je to jen škrábnutí.“ Ruku a zápěstí mi zalila krev.

„Jo,“ řekl Mike hlasem, který poznamenala bolest. „Sakra práce, blbej meč. Věřil bys tomu, Merine? V největším rozkvětu mě podřízne blbej příbor z blbý a laciný opery. A sakra, bolí to.“

„Z laciný opery,“ zopakoval jsem a vystřídal ruce. Látka byla úplně nacucaná krví.

„Víš, v čem je problém, Merine? Pořád se do všeho sereš. Auuuu.“ Jeho obličej zbělel, pak zešedl. Svěsil bradu k hrudi a začal těžce dýchat. „Do pytle se vším, kamaráde. Jedem domu. Jo?“

Podíval jsem se přes rameno. Bertol a jeho přátelé se pomalu blížili. Zbytek davu se v šoku rozestoupil. „Zavolejte doktora!“ zařval jsem. „Sežeňte nějaké léky!“ Ulicí se prohnali dva muži, po Siri ani vidu, ani slechu.

„Počkej chvíli! Počkej chvíli!“ Mike mě přerušil silným hlasem, jako by zapomněl na něco důležitého. „Jen minutku,“ zašeptal a zemřel. Zemřel. Skutečná smrt. Mrtvý mozek. Rozšklebil obscénně ústa, zvrátil oči a ukázal bělma. O minutu později mu přestala z rány vytékat krev.

Několik šílených vteřin jsem proklínal oblohu. Rozeznal jsem mezi blednoucími hvězdami pohyb L.A. a věděl jsem, že pokud tam Mika dostanu během několika minut, ještě ho zachrání. Dav ustoupil, já řval a proklínal hvězdy. Nakonec jsem se obrátil k Bertolovi. „Ty,“ oslovil jsem ho.

Mladík se zastavil na druhé straně Společenské. Měl popelavý obličej a nevydal ani hlásku.

„Ty,“ zopakoval jsem. Sebral jsem laserové pero z místa, kam se zakutálelo, a přepnul výkon na maximum. Pak jsem přešel k místu, kde stál Bertol se svými přáteli.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Později jsem si uprostřed zmatku, výkřiků a spáleného masa všiml, jak na zaplněné náměstí dosedá Siriin skimmer a víří prach. Zaslechl jsem její hlas, který mě volal. Zvedli jsme se ze země a nechali světlo i šílenství za sebou. Chladný vítr mi z krku odvál propocené vlasy.

„Pojedeme do Fevarone,“ oznámila mi Siri. „Bertol byl opilý. Separatisté jsou malá násilnická skupinka. Žádné represálie nebudou. Dokud Velký sněm neskončí vyšetřování, zůstaneš se mnou.“

„Ne,“ odpověděl jsem. „Tamhle, přistaň tam.“ Ukázal jsem na pruh země kousek za městem. Siri i přes vlastní protesty přistála. Zkontroloval jsem balvan, zda pořád ukrývá batoh, a pak jsem se vrátil do skimmeru. Siri se posunula a přitáhla si moji hlavu. „Mérine, má lásko.“ Její rty byly vlhké, lehce se otevřely. Já ale nic necítil. Jako bych měl tělo pod narkózou. Ustoupil jsem a pokynul jí, aby odletěla. Upravila si vlasy a pozorovala mě. Zelené oči tonuly v slzách. Pak se skimmer nadzvedl, obrátil se a rychle zamířil v ranním světle k jihu.

Jen chvíli, slyšel jsem, jak volá.

Posadil jsem se na skálu, objal kolena, z úst mi uniklo zavzlykání. Pak jsem se postavil a hodil laserové pero do vln hluboko pode mnou. Vytáhl jsem batoh a vysypal obsah na zem.

Hawkingův koberec zmizel.

Znovu jsem se posadil. Nedokázal jsem se smát, plakat, ani odejít. Vyšlo slunce a já tam pořád seděl. Seděl jsem tam i o tři hodiny později, kdy vedle dosedl velký, černý skimmer Lodní bezpečnosti.

„Otče? Otče, je už pozdě.“

Obracím se a prohlížím si Donela, mého syna, který zůstal stát za mnou. Má na sobě modrozlatou róbu Hegemonské rady. Holou hlavu má rudou,

zdobí ji korálky potu. Donelovi je teprve čtyřicet tři, ale vypadá mnohem starší než já.

„Prosím, otče,“ vyzývá mě. Přikývnu, postavím se, čistím z obleku trávu a hlínu. K průčelí hrobky kráčíme společně. Dav se nahnul blíž, neklidně přešlapuje a slyším, jak jim křupe šterk pod nohama. „Mám jít dovnitř s tebou?“ ptá se Donel.

Chvíli si toho stárnoucího cizince, své vlastní dítě, prohlížím. Má toho ze mne i po Siri tak málo. Jeho obličej je přátelský a okázalý, odráží napětí a vzrušení dnešního dne. Cítím úctu, která nahrazuje u některých lidí inteligenci. Nedokážu se zastavit, musím to plešaté štěně přirovnat k Alónovi. K Alónovi s tmavými kudrlinami, klidem a sardonickým úsměvem. Alón je ale už třicet tři let mrtvý. Zabili ho v hloupé bitvě, se kterou neměl vůbec nic společného.

„Ne,“ říkám. „Půjdu tam sám. Děkuji ti, Doneli.“

Přikyvuje a ustupuje. Nad hlavami napjatého davu se třepotají praporky. Obracím pozornost k hrobce.

Vstup je zapečetěný ručním zámkem. Mohu se ho dotknout jedině já.

Během posledních několika minut jsem vyvolal představu, která mě ochrání jak před rostoucím smutkem, tak před sérií událostí, které jsem podnítil. Siri není mrtvá. V posledním stádiu nemoci svolala doktory a pár techniků, kteří v kolonii zbyli. Ti pak opravili jeden ze starobylých hibernátorů, který přivezla před dvěma staletími první loď. Siri jen spí. A co víc. Ten dlouhý spánek jí dokázal vrátit nějakým způsobem mládí. Až ji probudím, bude to Siri, jakou pamatuji z prvních dnů. Vyrazíme spolu do slunečních paprsků, a až se otevrou dveře přenašeče, projdeme jako první.

„Otče?“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ano.“ Postupuji o další krok a pokládám ruku na dveře krypty. Elektrické motory zasyčí a bílá kamenná deska zajíždí do otvoru. Skláním hlavu a vstupuji do Siriina hrobu.

„Sakra, Merine, zabezpeč ten provaz, než tě to shodí přes palubu. Pospěš si!“ Pospíšil jsem si. Mokřý provaz se dal jen těžko ohnout, ještě hůř uvázat. Siri s odporem zavrtěla hlavou, naklonila se ke mně a uvázala jednou rukou uzel jako na kravatě.

To bylo naše páté Znovusetkání. O měsíce jsem zmeškal její narozeniny, naše Znovusetkání proměnilo ale víc než pět tisíc lidí v oslavu. Prezident Velkého sněmu nám při čtyřicetiminutovém proslovu popřál vše nejlepší, jakýsi básník sepsal verš a stvořil Sonety kruhu lásky. Hegemonský konzul obdaroval Siri věnováním a novou lodí – malou ponorkou, kterou poháněla fúze buněk. Byla na Maui-Dohodě úplně první svého druhu. Siri měla osmnáct dalších lodí. Dvanáct jich patřilo k flotile rychlých katamaranů, které pilně obchodovaly mezi Rovníkovým souostrovím a Domácími ostrovy. Dvě překrásné, závodní jachty vytáhla jen dvakrát za rok, aby vyhrály Regatu zakladatelů a kritérium Dohody. Zbylá čtyři plavidla patřila ke starodávným rybářským lodím, nehezkým a nešikovným dopravním prostředkům. Dobře je udržovali, přesto nebyly nic moc.

Siri vlastnila devatenáct lodí, ale plavili jsme se na rybářské bárce *Ginnie Paul*. Osm dnů jsme rybařili na okraji Rovníkových mělčin. Dvoučlenná posádka vrhá a vytahuje síť, brodí se po kolena hluboko mezi páchnoucími rybami a křupajícími trilobity, houpe se na vlnách, vrhá a vytahuje síť, drží hlídku a v krátkých chvílích odpočinku spí jako malé děti. Nebylo mi ještě ani dvacet tři a věřil jsem, že jsem z paluby L. A. na těžkou práci zvyklý.

Pravidelně jsem každou druhou směnu hodinu cvičil v 1,3 krát větší gravitaci. Ted' mě ale od práce bolely ruce i záda, ruce mi pokryly puchýře a mozoly. Siri bylo právě sedmdesát.

„Merine, jdi dopředu a vytáhni plachtu. Udělej to a jdi dolů připravit sendviče. Hodně hořčice.“

Přikývl jsem a vyrazil. Jeden a půl dne jsme si hráli s bouří na schovávanou, prchali před ní, jak jsme mohli. Když to bylo nutné, obrátili jsme se a přijímali svůj trest. Zpočátku to bylo vzrušující – příjemná úleva od nekonečného vrhání, vytahování a spravování sítí. Po několika prvních hodinách ale hladina adrenalinu poklesla a nahradila ji nevolnost, únava a neuvěřitelná nuda. Moře se ale nezklidnilo. Vlny se zvedaly do výše šesti metrů a *Ginnie Paul* se houpal jako stará matrána. Všude bylo mokro. Měl jsem mokrou pokožku i pod třemi vrstvami oblečení do deště. Pro Siri to období znamenalo dlouho očekávané prázdniny.

„To ještě nic není,“ prozradila mi za nejtemnější noci, kdy zalévaly palubu vlny a narážely do otlučené, umělohmotné kabiny. „Měl bys to vidět v době lijáků.“

Mračna visela nízko nad vodou a v dálce splývala s vlnami. Moře se ale zklidnilo, vlny už se zvedaly jen do výšky pěti stop. Potřel jsem sendviče s hovězím hořčicí a nalil do mohutných, bílých hrnků kávu. Udržet ji v nulové gravitaci a nerozlít bylo jednodušší, než s ní chodit po rozhoupané lodi. Siri přijala poloprázdný hrnek bez komentáře. Chvíli jsme seděli potichu, hodnotili jídlo a teplou kávu si opářili jazyky. Zatímco se Siri vrátila do podpalubí doplnit hrnky, převzal jsem službu u kormidla. Šedý den ztmavl a proměnil se v noc.

„Merine,“ ozvala se, když mi podala hrnek a usadila se na dlouhé, polstrované lavici, která

Modlitby ke zlomeným kamenům

lemovala celou kabinu. „Co se stane, až otevřou přenašeč?“

Ta otázka mě udivila. O chvílích, kdy se Maui-Dohoda připojí k Hegemonii, jsme mluvili málokdy. Pohlédl jsem na ni a ve chvíli, kdy ji ozářilo hrubé umělé světlo, jsem pocítil šok. Její obličej zdobila mozaika švů a stínů, kterou brzy nahradí bledá, průhledná pokožka ženy, kterou jsem kdysi znal. Její překrásně zelené oči se ukryly do temných studní, lícní kosti proměnilo necitlivé světlo v ostří nožů, které čněly z jemného pergamenu. Měla šedé, na krátko ostříhané vlasy, které jí v mokrých chuchvalcích trčely na všechny strany. Pod volnou kůží na krku a zápěstích jsem rozeznal provazce šlach. Věk Siri poznamenal.

„Co tím myslíš?“ zeptal jsem se.

„Co se stane, až otevřou přenašeč?“

„Vždyť víš, co tvrdí Rada,“ odpověděl jsem hlasitě, jako by špatně slyšela. „Otevře to pro Maui-Dohodu novou éru obchodu a technologie. Už nebudete svázáni s jediným, malým světem. Jakmile se z vás stanou občané, bude moct použít dveře přenašeče každý.“

„Ano,“ zašeptala Siri unaveným hlasem. „O tom jsem slyšela, Merine. Co se ale stane? Kdo přijde jako první sem?“

Pokrčil jsem rameny. „Asi další diplomaté. Specialisté na kulturní vztahy. Antropologové. Etnologové. Mořští biologové.“

„A pak?“

Zaváhal jsem. Venku byla tma, moře se už téměř uklidnilo a naše rudá a zelená světla zářila do noci. Pocítil jsem určitou touhu, jakou jsem zažil před dvěma dny, když se objevila na obzoru zed' bouře. „A pak přijdou misionáři, naftoví geologové, mořští farmáři, výzkumníci.“

Siri usrkla kávu. „Myslela jsem, že vaše Hegemonie už dávno ropný průmysl překonala.“

Zasmál jsem se a zajistil kormidlo. „Naftovou ekonomii nepřekoná nikdo. Alespoň pokud je nafta k mání. Už ji nespalujeme, jestli ti jde o to. Tvoří ale pořád základ produkce umělých hmot, jídel a keroidů. Umělou hmotu používá dvě stě miliard lidí.“

„A Maui-Dohoda ropu má?“

„Ach, ano,“ potvrdil jsem a přešel mě smích. „Pod samotnými Rovníkovými mělčinami jsou zásoby miliard barelů.“

„A jak se k nim dostanou, Merine? Na plošinách?“

„Jo, na plošinách. Ponorky, podmořské kolonie s geneticky upravenými dělníky, které dovezou z Ousteru nebo z Měst Tau Ceti.“

„A pohyblivé ostrovy?“ zeptala se Siri. „Musí se vrátit do mělčin každý rok, aby se nakrmily modrými řasami a rozmnožily se. Co se s nimi stane?“

Opět jsem pokrčil rameny. Vypil jsem moc kávy a v ústech pocítil hořkou pachut'. „Nevím,“ odvětil jsem. „Posádce toho moc neřekli. Na první cestě ale Mike zaslechl, že chtějí ostrovy co nejvíc vyvinout. Některé budou proto chránit.“

„Vyvinout?“ V jejím hlase zaznělo poprvé překvapení. „Jak mohou vyvíjet ostrovy? I zakladatelé rodin museli žádat dovolení k výstavbě našich stromových domů od Mořského lidu.“

Když užila místní termín pro delfíny, usmál jsem se. Pokud šlo o jejich hloupé delfíny, kolonisté z Maui-Dohody se chovali jako děti. „Plány jsou dány,“ pokračoval jsem. „Sto dvacet osm tisíc pět set osmdesát tři plovoucích ostrovů je dost pro výstavbu bydlení. Dostanou je ti, kteří už dávno zaplatili. Menší ostrovy se asi rozdělí na kusy a na Domácích ostrovech se postaví rekreační střediska.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Rekreační střediska,“ zopakovala Siri. „Kolik lidí z Hegemonie sem přenašečem přijde kvůli rekreaci?“

„Myslíš pro začátek?“ zeptal jsem se. „První rok jen pár tisíc. Dokud je na Ostrově 241 jediný vchod... nákupní centrum... bude vše omezené. Až otevře druhý rok vlastní dveře Prvotní, přijde jich možná padesát tisíc. Bude to dost luxusní výlet. Tak je to s každou novou kolonií, která se otevírá pro síť poprvé.“

„A později?“

„Po pětileté zkoušce? Samozřejmě se objeví tisíce dveří. Odhadoval bych, že sem v prvním roce plného občanství přijde dvacet, možná třicet miliónů nových obyvatel.“

„Dvacet, možná třicet miliónů,“ zašeptala Siri. Obličej jí ozářilo světlo ze stojánku s kompasem. Byla pořád krásná. Nerozeznal jsem ani vztek, ani šok. Očekával bych obojí.

„Pak budete ale i vy sami občany,“ pokračoval jsem. „Svobodní lidé, kteří mohou vstoupit světovou síť kamkoliv. V té době si budete moct vybrat ze šestnácti nových světů. Možná jich bude i víc.“

„Ano,“ odvětila Siri a odložila prázdný hrnek. Po skle kolem nás stékaly kapky deště. Hrubá obrazovka radaru v ručně vyřezávaném rámu ukazovala prázdné moře. Bylo po bouři. „Je, Merine, pravda, že mají lidé z Hegemonie domovy na tuctech světů? Myslím tím jeden domov s okny obrácenými na tucet obloh?“

„Jasně,“ potvrdil jsem. „Není jich ale moc. Multisvětové rezidence si mohou dovolit jen ti nejbohatší.“

Siri se usmála a položila mi ruku na koleno. Hřbet ruky zdobily modré žíly. „Ty ale velmi bohatý jsi, ne, námořníku?“

Odvrátil jsem se. „Ještě ne.“

„Ach, ale brzy, Merine, velmi brzy. Jak dlouho ti to bude trvat, má lásko? Méně než dva týdny tady a pak cestu zpět do Hegemonie. Dalších pět měsíců, kdy přivezete poslední díly, pár dnů na dokončení. Pak se vrátíš domů jako bohatý muž. Vrátiš se domů přes dvě stě prázdných světelných let. Jaká zvláštní představa. Kde ale budu já? Jak daleko v čase? Méně než jeden standardní rok.“

„Deset měsíců,“ dodal jsem. „Tři sta šest standardních dnů. Tři sta čtrnáct tvých standardních dnů. Devět set osmnáct směn.“

„A pak tvůj exil skončí.“

„Ano.“

„Bude ti dvacet čtyři let a budeš velmi bohatý.“

„Ano.“

„Jsem unavená, Merine. Půjdu si teď lehnout.“

Naprogramovali jsme kormidlo, spustili poplašný alarm pro případ kolize a sešli dolů. Vítr trochu zesílil a stará loď se při každém zadutí zhoupla nahoru a dolů. V nejasném světle pohupující se lampy jsme se svlékli. Byl jsem v posteli pod pokrývkami první. Poprvé jsme spolu spali. Vzpomněl jsem si na poslední Znovusetkání a na její plachost ve vile a věřil, že zhasne. Místo toho zůstala stát v chladivém vzduchu minutu nahá, hubené paže nechala tiše svěšené podél těla.

Podepsal se na ní čas, ale nezničil ji úplně. Zemská přitažlivost odvedla svou práci na jejích řadrech a hýždích, byla teď mnohem hubenější. Zíral jsem na vychrtlý obrys žeber, hrudní kosti a vzpomínal na šestnáctiletou dívku s dětskou pokožkou, která tolik připomínala teplý samet. Zíral jsem v chladném světle rozhoupané lampy na její tělo a vzpomínal, jak jí dopadaly na pučící nadra měsíční paprsky. A přesto přede mnou teď stála podivným a nevysvětlitelným způsobem pořád ta stejná Siri.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Posuň se, Merine.“ Vklouzla vedle mě. Pokrývky byly chladné, uvítalo nás hrubé prostěradlo. Zhasl jsem. Malá loď se pohupovala v pravidelném rytmu dechu moře. Rozeznal jsem vrzání stožárů a lanoví. Ráno budeme vrhat, vytahovat a spravovat sítě, ale teď nadešla chvíle na spánek. Za zvuku vln, které se třou o dřevo, jsem začal dřímat.

„Merine?“

„Ano?“

„Co by se stalo, kdyby Separatisté napadli hegemonské turisty, nebo nové obyvatele?“

„Já myslel, že jsou všichni Separatisté izolováni na ostrovech.“

„To jsou, co když se ale vzbouří?“

„Hegemonie pošle vojsko, které vytluče ze Separatistů duši.“

„A co když napadnou přímo přenašeč... zničí hov než začne fungovat?“

„To je nemožné.“

„Ano, já vím. Ale co když?“

„Pak se Los Angeles vrátí za devět měsíců s vojskem Hegemonie, které vyrazí ze Separatistů duši i tak... a ze všech na Maui-Dohodě, kteří se jim postaví do cesty.“

„Devět měsíců lodního času,“ dodala Siri. „Jedenáct let našeho.“

„Ale stejně se to stane,“ dodal jsem. „Mluvme o něčem jiném.“

„Dobrá,“ souhlasila Siri, ale zmlkla. Naslouchal jsem skřípění a sténání lodi. Siri se mi uvelebila na rameni, hluboce a pravidelně dýchala, až jsem uvěřil, že spí. Už jsem usínal sám, když mi přejela rukou po noze a lehce mě sevřela. Probudilo mě to i vzrušilo zároveň. Siri odpověděla na mou nevyslovenou otázku: „Ne, Merine, člověk není nikdy moc starý.“

Alespoň ne tak starý, aby nepotřeboval teplo a lásku.
Rozhodni ty, má lásko. Podřídím se ti.“

Tak jsem rozhodl. Usnuli jsme za úsvitu.

Hrobka je prázdná.

„Doneli, pojd' sem!“

Vrazil dovnitř, v prázdné dutině mu zašustila róba. Hrob je prázdný. Není tady žádná hibernační komora (doopravdy jsem tomu nevěřil), není tu ale ani sarkofág, ani rakev. Vnitřek ozařuje jasná žárovka. „Co to sakra znamená, Doneli? Myslel jsem, že je to Siriina hrobka.“

„Také je, otče.“

„Kde je pochována? Pod podlahou, proboha?“

Donel si uhlazuje obočí. Připomínám si, že mluvím o jeho matce a že se s její smrtí nedokázal smířit téměř celé dva roky.

„Nikdo ti to neřekl?“ ptá se.

„Neřekl mi co?“ Vře ve mně vztek a zmatek.

„Hnali mě sem ze stanice a řekli mi, že musím navštívit její hrob, než otevrou přenašeč. Co?“

„Matku podle jejích instrukcí spálili. Její popel rozhodili do Velkého jižního moře z nejvyšší plošiny rodinného ostrova.“

„A proč potom... tahle krypta?“ Dávám si pozor na slova – Donel je citlivý.

Znovu si uhlazuje obočí a dívá se ke dveřím. Dav nás nevidí, přesto jsme vybočili z časového plánu. Ostatní členové rady už se museli vydat dolů do města, aby se na pódiu přidali k ostatním hodnostářům. Má lítost byla dnes horší než špatné načasování. Vše se změnilo ve špatné provedené divadlo.

„Matka zanechala instrukce. Provedli jsme je.“

Dotýká se panelu na vnitřní zdi, panel odskakuje a odhaluje malý výklenek s kovovou krabicí. Na krabici stojí moje jméno.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Co je to?“

Donel kroutí hlavou. „Osobní věci, které ti matka zanechala. Detaily znala jen Megritte a ta zemřela minulou zimu a nic neprozradila.“

„V pořádku,“ říkám. „Děkuji ti. Za chvíli jsem venku.“

Donel kontroluje svůj chronometr. „Slavnost začíná za osm minut. Za dvacet minut budou aktivovat přenašeč.“

„Já vím,“ souhlasím. Doopravdy to vím. Část podvědomí ví, kolik času zbývá, s naprostou přesností. „Za chvíli jsem venku.“

Donel váhá, pak odchází. Zavírám dotykem dlaně dveře. Kovová krabice je překvapivě těžká. Pokládám ji na kamennou podlahu a usedám vedle ní na bobek. Malý prstový zámek je zkonstruovaný jen pro mě. Víko odskakuje a já nahlížím dovnitř.

„No, ať se propadnu,“ šeptám. Nevím, co jsem čekal – snad staré věci, nostalgická mementa našich sto tří společných dnů. Možná pomačkanou, zapomenutou květinu, možná ulitu, pro kterou jsme se potopili blízko Fevarone. Žádná mementa tady ale nejsou – nic takového.

Schránka ukrývá malý Steiner-Ginnův ruční laser, jednu z nejmocnější projekčních zbraní, jakou kdy kdo vymyslel. Akumulátor je propojený šňůrou s malou fůzovou baterií, kterou Siri musela ukrást v nové ponorce. Stejně tak je k ní napojený comlog, bytelná starožitnost s kapalným krystalickým diskem. Kontrolka napětí svítí jasně zelenou barvou.

Jsou tu ještě dvě věci. Medailon – překladač, který jsme tak dávno používali... při pohledu na poslední předmět se musím lítostivě usmát.

„Ty malá potvůrko,“ šeptám tiše. Ted' vím, kde byla, když jsem se poprvé probudil nad Prvotním v horách. Zavrtím hlavou a ještě jednou se usmívám. „Ty moje malá, milá, intrikánská potvůrko.“ Leží

tady úhledně sbalený Hawkingův koberec, který koupil Mike Osho na Carvnalském trhu za třicet marek, se správně připojenými energovlákný.

Nechávám koberec ležet, odpojuji comlog a zvedám ho. Zařízení je staré, pochází možná z pre-hegirských dob. Věřím, že ho v Siriině rodině dědili od generace první lodi. Posadím se na chladný kámen, zkřížím nohy a spouštím disk. Světlo v kryptě pohasne a náhle stojí přede mnou Siri.

Když Mike zemřel, z lodi mě nevyhodili. Mohli, ale neudělali to. Nevydali mě ani na milost a nemilost místní justici na Maui-Dohodě. Mohli, ale rozhodli jinak. Drželi mě dva dny na Bezpečnosti a vyšetřovali, jednou se mnou dokonce mluvil osobně velitel lodi Singh. Pak mě pustili zpět do služby. Celý, čtyři měsíce dlouhý skok zpět jsem se mučil vzpomínkami na Mikovu vraždu. Věděl jsem, že jsem jim vlastní nešikovností pomohl. Pracoval jsem na svých směnách, prožíval upoceně noční můry a přemýšlel, zda mě, až se dostaneme do světové sítě, propustí. Jak mi prozradili, mohli to udělat, ale rozhodli jinak.

Nepropustili mě. V síti jsem dostal normální dovolenku, v systému Maui-Dohody mi ale zakázali trávit volný čas mimo loď. Kromě toho jsem dostal důtku a přechodně mě degradovali. Tolik stál Mikův život – důtku a přechodnou degradaci.

Vybral jsem si třítydenní dovolenou s ostatními členy posádky, narozdíl od nich jsem se ale nechtěl vrátit. Prošel jsem přenašečem do Esperance a udělal klasickou chybu námořníka – pokusil jsem se navštívit rodinu. Dva dny v přeplněném obytném úlu mi stačily. Prošel jsem na Lusus a tři dny si užíval s ženami na Rue des Chats. Když se mi zhoršila nálada, přeletěl jsem na Ouster a prohrál většinu hotových peněz sázením na krvavé zápasy Štírů.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Na závěr jsem odletěl na Stanici Domácího systému a zúčastnil se dvoudenního putování k Hellas Basinu. Nikdy jsem v Domácím systému ani na Marsu nebyl, nikdy jsem neměl takovou cestu ani v plánu. Strávil jsem tam ale deset dnů, sám putoval prašnými, začarovanými chodbami Kláštera a nakonec se nechal poslat zpět na loď, zpět k Siri.

Občas jsem opustil labyrint megalitů z rudého kamene, postavil se v přiléhavém skafandru a masce na jeden z mnoha tisíc kamenných balkónů a obrátil hlavu k obloze. Bledá, šedá hvězda byla kdysi Starou Zemí. Chvilími jsem myslel na ty odvážné a hloupé idealisty, kteří ve svých pomalých a poruchových lodích zamířily do širé temnoty a se stejnou vírou i péčí s sebou odváželi ideologie a embrya. Většinou jsem se ale snažil nemyslet vůbec. Většinou jsem jen stál v purpurové noci a představoval si, jak se ke mně blíží Siri. A tady, na Pánově skále, kde uniklo osvětlení tolika mnohem cennějším poutníkům, jsem prožrl díky vzpomínce na tělo ani ne šestnáctileté dívky, která leží po mém boku a od křídel Thomase Sokola se odrážejí měsíční paprsky.

Když skočilo Los Angeles zpět do kvantového skoku, putoval jsem s ním. O čtyři měsíce později jsem se už účastnil radostně směn s konstrukční četou, připojoval se na obvyklé stimy a snažil se prospat dovolenku. Pak se u mě objevil Singh. „Jedete dolů,“ oznámil mi. Nechápal jsem to. „Za posledních jedenáct let pozemšťané z vašeho průseru s Oshoem udělali úplnou legendu,“ objasňoval Singh. „Z toho vašeho válení v kupce sena s koloniální holkou vyrostl celý kulturní mýtus.“

„O čem to mluvíte?“ zeptal jsem se. Rozčílilo mě to i vyděsilo zároveň. „Tím mě chcete vyhodit z lodi?“

Singh zavrčel a otřel si líně pravé obočí. Zlatý náramek na jeho zápěstí odrazil světlo. „Věděl jste,

že je ta vaše pozemská přítelkyně členkou rodiny bývalého velitele?“ zeptal se. „Takový místní ekvivalent královské rodiny.“

„Siri?“ zablekotal jsem hloupě.

„Vyprávěla příběh vaší... jak bychom tomu měli říkat... vaší lásky všem okolo. Píší se o tom básně. Každý rok se o vaší lásce hraje na jednom z těch plovoucích ostrovů divadlo. Evidentně se tady objevil celý nový kult. Zdá se, že jste se stal hlavním hrdinou romantické legendy, která se dotkla představivosti většiny balíků na celé planetě.“

„Takže mě vyhazujete z lodi?“

„Nebudte hloupý, Aspice,“ zavrčel Singh. „Strávíte tři týdny dovolené dole. Hegemonie tuto planetu potřebuje. Velvyslanec tvrdí, že dokud nezačne fungovat přenašeč a nedorazí okupační jednotky, musíme s pozemšťany spolupracovat. Pokud tenhle hloupý mýtus o lásce dokáže uklidnit atmosféru na pár dalších cest, pak je to v pořádku. Experti tvrdí, že Hegemonii budete prospěšnější dole. Uvidíme.“

„Pane?“ ozval jsem se ještě jednou.

„Seberte si výstroj,“ nařídil mi Singh. „Jedete dolů.“

Svět na mě čekal. Zástupy jásaly, Siri mávala. Opustili jsme ve žlutém katamaranu zátoku a vyrazili na jiho-jihovýchod. Mířili jsme k Rovníkovému souostroví, na ostrov její rodiny.

„Ahoj, Merine.“ Siri pluje temnotou hrobky. Holo není docela perfektní, okraje jsou zmizené. Je to ale Siri – Siri, jakou jsem spatřil naposledy. Ostříhané vlasy, vysoko zdviženou hlavu, rysy zvýrazněné stíny. „Ahoj, Merine, má lásko.“

„Ahoj, Siri,“ odpovídám. Dveře krypty jsou zavřené.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Mrzí mě, že se našeho šestého Znovusetkání už nedočkám, Merine. Těšila jsem se na něj.“ Na chvíli se odmlčí a prohlíží si ruce. Jejím tělem proplouvají zrnka prachu, obraz se mírně mihotá. „Pečlivě jsem si naplánovala, co ti teď řeknu,“ pokračuje. „Jak ti to řeknu. Musím ti dát argumenty, podat instrukce. Moc dobře ale vím, jak je to zbytečné. Buď jsem ti to už předala a tys přijal, nebo nemají slova už význam a pro tuto chvíli je nejlepší ticho.“ Její hlas byl s přibývajícím věkem ještě krásnější. Byl plnější a tišší, ten tón musel pramenit z vědomostí a bolesti. Pohnula rukama a ty zmizely za hranicemi promítaného obrazu. „Merine, má lásko, jak byly dny našeho odloučení a našich setkání zvláštní. Jaký překrásně absurdní mýtus nás spoutal. Mé dny znamenaly pro tebe jen několik úderů srdce. Nenáviděla jsem tě za to. Byl jsi zrcadlo, které nelže. Kdybys tak mohl spatřit svůj obličej při každém Znovusetkání! Dokázal jsi alespoň šok ukrýt... ano, tolik jsi pro mě udělal.

Přes tvou neohrabanou naivitu tady ale bylo pořád... co?... něco, Merine. Je tady něco, co vyrovná tvou nezralost a neúmyslný egoismus, který tak úspěšně nosíš. Snad zájem. Snad respektování zájmu, jestli ne víc.

A právě tady po celé ty dlouhé roky ležel nepatrný základ všech mých nadějí, Merine. Přestože ses narodil v Úlu a vyrůstal v prázdnotě lodi, zájem jsem v tobě vycítila. Věřím... ne, vím, že jsi o mě občas stál. Pokud jsi stál o mě, mohl se v tobě probudit i zájem o náš svět. Možná jsi v našich krátkých společných hodinách pochopil. A právě tady leží má naděje. Právě tady je naše jediná možná záchrana.

Přiznávám, že když jsem ukradla ten tvůj hloupý létající koberec, nic takového jsem neplánovala. Už si nevzpomínám, o čem jsem, když jsi mě poprvé

odvedl z Festivalu, přemýšlela a co jsem plánovala. Možná jsem tě chtěla unést, zdržovat a svádět tě, dokud strýc Gresham nezíská informace, které jsi možná znal. Možná jsem dokonce doufala, že se k nám přidáš, že budeme spolu svobodně plout s Mořským lidem a společně chránit Dohodu. Bertol vše zničil...

Scházíš mi, Merine. Půjdu dnes večer do zátoky, budu pozorovat hvězdy a vzpomínat na tebe. Nebude to poprvé.

Mrzí mě, že tentokrát na tebe, Merine, nebudu čekat. Bude ale na tebe čekat náš svět. Moře, kterému dnes večer naslouchám, tě uvítá stejnou písní. A uchovat tu píseň pro budoucnost není zase tak nemožné, má lásko. Tenhle svět nemohou získat bez kontroly ostrovů. A ostrovy kontroluje Mořský lid.

Vedla jsem si tento deník od třinácti let. Obsahuje stovky zápisů. Ve chvíli, kdy se na něj díváš, už budou všechny s výjimkou těch, co budou následovat, smazané. Naše láska nebyla jen mýtem a machinací. Byli jsme dobří přátelé a prožili spolu občas i sladké chvíle, že?

Měj se hezky, Merine. Měj se hezky.“

Vypnul jsem comlog a zůstal minutu tiše sedět. Silné zdi hrobky dovnitř nepouštějí šum davu venku. Nadechnu se a mačkám disk.

Objevuje se Siri. Je jí hodně přes čtyřicet a já okamžitě poznám den i místo, kdy tenhle vstup nahrála. Vzpomínám si na pláštěnku, kterou má na sobě, na přívěšek z úhořího kamene kolem krku, na pruh vlasů, který jí unikl ze spony a spadl jí na tvář. Pamatuji si na celý den – poslední den našeho třetího Znovusetkání. Navštívili jsem s přáteli výšiny nad Jižním Ternem. Donelovi bylo deset a my se ho snažili přesvědčit, ať jde s námi sáňkovat. Plakal. Když přistával skimmer, Siri se od nás odvrátila.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Když vystoupila Magritte, poznali jsme v Siriině obličej, že se něco stalo. Ten obličej se teď na mě dívá a roztržitě si upravuje zbloudilý pruh vlasů. Má červené oči, dokáže ale kontrolovat hlas. „Mérine, dnes zabili našeho syna, Alónovi bylo dvacet jedna a zabili ho. Byl jsi dnes tak zmatený a pořád opakoval: *Jak se mohla stát taková chyba?* Doopravdy jsi syna ani neznal, když jsi se ale tu zprávu dozvěděl, spatřila jsem ve tvém obličejí výraz ztráty. Mérine, nešlo o nehodu. Pokud nepřežije nic jiného, žádný jiný záznam, pokud nepochopíš, proč jsem nechala svůj život ovládat sentimentálním mýtem, chci, abys věděl toto: *Alóna nezabila nehoda*. Když dorazila policie Rady, byl právě u Separatistů. I tehdy mohl ještě uniknout. Připravili jsme mu alibi. Policie by tomu příběhu uvěřila. On se ale rozhodl zůstat.

Dnes tě, Mérine, ohromila má řeč k davu... lidem, před velvyslanectvím. Chci, abys, námořníku, věděl, že když jsem řekla: *Ted' není doba demonstrovat vztek a nenávisť*, nic jiného jsem tím nemyslela. Nic víc, nic méně. Dnes ještě ta doba nepřišla, ten den ale nadejde. Určitě se objeví. Získat Dohodu nebylo v posledních dnech nijak lehké, Mérine. A nebude to lehké ani tentokrát. Ti, kteří zapomněli, budou, až nadejde den, překvapení. Ten den ale určitě přijde.“

Obrázek pohasl a během zlomku sekundy překryl rysy starší ženy obličej šestadvacetileté Siri. „Mérine, jsem těhotná, jsem tak ráda. Jsi pryč už deset týdnů a strašně mi chybíš. Budeš pryč deset let. Víc než to. Mérine, proč tě ani nenapadlo, že bys mě vzal s sebou? Nemohla bych odjet, kdybys mě ale pozval, udělalo by mi to velkou radost. Jsem ale těhotná, Mérine. Doktoři říkají, že to bude chlapec. Budu mu o tobě vyprávět, má lásko. Možná spolu někdy poplujete do Rovníkového souostroví a budete naslouchat písním Mořského lidu tak jako my dva v

minulých týdnech. Možná jim pak porozumíš. Merine, chybíš mi. Vrať se prosím rychle.“

Holografický obraz zamrkal a změnil se. Šestnáctiletá dívka s rudým obličejem. Přes holá ramena a bílý župan jí padají kaskády dlouhých vlasů. Mluví rychle, polyká slzy. „Námořníku, Merine Aspicu, je mi líto tvého kamaráda. Doopravdy. Ty jsi ale odjel bez jediného slůvka, bez *sbohem*. Měla jsem takové plány, jak nám pomůžeš, jak ty a já... a tys neřekl ani *sbohem*. Nezajímá mě, co se s tebou stane. Věřím, že se vrátíš do svých páchnoucích a přecpaných úlů Hegemonie, kde shniješ. Ve skutečnosti tě, Merine Aspicu, nechci už vidět, i kdyby mi za to platili. Sbohem.“

Obrací se zády, projektor pohasíná. V kryptě se rozestírá tma, zvuk ale ještě vteřinu pokračuje. Tichý smích a Siriin hlas (nedokážu určit její věk) se ozývá naposledy: „Adieu, Merine. Adieu.“

„Adieu,“ šeptám a vypínám disk.

Opouštím kryptu, mhouřím ve světle oči a dav se rozestupuje. Načasoval jsem vše špatně, zničil dramatickou atmosféru události. Úsměv na mém obličejí vyvolává v davu vztekly šepot. Reproduktory přenášejí řeč oficiální slavnosti až na vrchol hory: „...začátek nové éry spolupráce,“ duní pronikavý hlas velvyslance.

Pokládám skříňku na trávu a vytahuji Hawkingův koberec. Rozbalím ho a dav se tlačí vpřed. Tapisérie vybledla, letová vlákna ale pořád září jako čerstvá měď. Usedám doprostřed, krabici ukládám doprostřed.

„... a budeme pokračovat, dokud nezmizí překážky času i vesmíru.“

Dotýkám se letového vzoru, sokolí koberec se zvedá o čtyři metry a dav ustupuje. Už vidím přes střechu hrobky, jak se do Rovníkového souostroví

Modlitby ke zlomeným kamenům

vracejí ostrovy. Vidím je. Jsou jich stovky a z hladového jihu je žene něžný vítr.

„Takže s velkým potěšením zapojím obvod a přivítám vás, kolonii Maui-Dohody, do společenství Lidí Hegemonie.“

Na obzoru pulzuje tenká nit slavnostních com-laserů. Ozve se potlesk a začíná hrát živá hudba. Mhouřím oči a obracím se k obloze přesně ve chvíli, kdy se zrodí nová hvězda. Část mého podvědomí ví, co se děje, s přesností mikrosekundy.

Přenašeč fungoval několik mikrosekund, na několik mikrosekund zmizely překážky času i vesmíru. V tu chvíli spustila termitová nálož, kterou jsem umístil na vnější stranu zamořené koule. Miniaturní explozi vidět nebylo, o vteřinu později ale roztahující se Schwarzschildův rádius celou slupku roztrhl a pohltil 36 000 tun křehkého dodecadronu. Rychle se roztáhl a spolkl několik tisíc kilometrů vesmíru kolem. A to už vidět je. Je to vidět víc než dobře. Na čistě modré obloze se rozhoří bílá, miniaturní nova.

Kapela přestává hrát. Lidé křičí a utíkají se schovat. Jak se přenašeč roluje sám do sebe, explodují rentgenové paprsky. Není jich ale dost, aby pronikly hustou atmosférou Maui-Dohody a nadělaly nějakou škodu. Objevuje se další pruh plazmy – od rychle se roztahující, malé černé díry prchá Los Angeles. Zvedá se vítr, moře se bouří. Dnes v noci bude zvláštní příliv.

Rád bych pronesl něco hlubokomyslného, nic mě ale nenapadá. Dav stejně nemá na řeči náladu. Namlouvám si, že mezi výkřiky rozeznám i výkřiky slávy.

Ťuknu na letový vzor, Hawkingův koberec nabere rychlost, zakrouží kolem útesu a vznese se nad zátoku. Líný Thomasův jestřáb se nechá unášet

poledními termálními proudy, ale když mě vidí, prchá.

„Ať přijdou!“ křičím na prchajícího jestřába. „Ať přijdou! Bude mi třicet pět a nebudu sám. Ať přijdou, jestli se odváží!“ Hrozím pěstí a směju se. Vítr mi čechrá vlasy, chladí pot na hrudi a pažích.

Už je chladněji. Měním kurz a mířím k nejvzdálenějším ostrovům. Těším se na ostatní. Ještě víc se těším, až si promluví s Mořským lidem, prozradím mu, že se do moří Maui-Dohody konečně vrátí žralok.

Až jednou vyhrájeme bitvy a svět bude patřit jim, budu jim vyprávět o Siri. Budu jim o ní zpívat.¹

¹ Poznámka nakladatele: povídka je základem pro Hyperion, liší se v několika maličkostech a jménech

Metastáze

V den, kdy Louis Steig obdržel zprávu od sestry, že se matka zhroutila a přijali ji s diagnózou rakoviny do denverské nemocnice, okamžitě naskočil do svého Camara a co nejrychleji zamířil k Denveru. Na dálnici Boulder Turnpike narazil na náledí, sedmkrát auto obrátil a s těžkým otřesem mozku a zlomeninou lebeční kosti skončil v komatu. V bezvědomí prožil devět dnů. Když se probрал, prozradili mu, že přední levý lalok jeho mozku probodl nepatrný úlomek kosti. Dalších osmnáct dnů zůstal hospitalizován – nikoliv ve stejné nemocnici jako matka – a odešel s bolestmi hlavy horšími, než jaké si kdy dokázal představit, rozmazaným viděním a vyjádřením doktorů, že možná prodělal vážné poškození mozku. Pak dostal zprávu od sestry, že je rakovina jejich matky smrtelná, v posledním stadiu.

To nejhorší ještě nezačalo.

Než se mu podařilo navštívit matku, trvalo další tři dny. Bolesti hlavy zůstaly, vidění pořád mírně rozmazané (jako když máte špatně naladěný kanál v televizi). Záchvaty oslepující bolesti a nekontrolovatelného zvracení ale pominuly. Dvacet mil z Boulderu do denverské hlavní nemocnice řídila sestra Lee, doprovázela ho snoubenka Debbie.

„Většinu času spí, ale to dělají především léky,“ prozradila mu Lee. „Udržují ji pod sedativy. Zřejmě tě, i když bude vzhůru, nepozná.“

„Chápu,“ potvrdil Louis.

„Doktoři říkají, že musela ten nádor cítit... chápat, co ta bolest znamená... alespoň celý rok. Kdyby tak... tehdy by to znamenalo ztrátu prsu, možná obou, ale dokázali by...“ Lee se zhluboka nadechla. „Byla jsem u ní celé ráno. Prostě nemohu... nemohu se tam dnes ještě vrátit, Louisi. Doufám, že to pochopíš.“

„Ano,“ potvrdil Louis.

„Chceš, abych šla s tebou?“ zeptala se Debbie.

„Ne,“ odvětil Louis.

Seděl a držel matku za ruku téměř celou hodinu. Zdálo se mu, že tu spící ženu na posteli nezná. I přes nepatrně rozmazané vidění poznal, že vypadá o dvacet let starší než člověk, kterého znal. Měla šedou, vybledlou pokožku, vystouplé žíly na ruce, modřiny od kapačky, paže zbavené svalů. Celé její tělo v nemocniční noční košili vypadalo propadlé a duté. Kolem se vznášel ošklivý pach. Louis návštěvní hodiny přetáhl o třicet minut a odešel až ve chvíli, kdy se mu zdálo, že se se vši silou vrací bolest hlavy. Matka pořád spala. Louis jí sevřel hrubou ruku, políbil na čelo a vstal.

Už byl málem z pokoje venku, když se podíval na zrcadlo a zaznamenal pohyb. Matka pořád spala, ale na židli, kterou právě Louis uvolnil, někdo seděl. Obrátil se.

Židle byla prázdná.

Bolest za levým okem zahořela jako rozžhavený drát. Obrátil se znovu k zrcadlu, pohyboval se pomalu, aby znovu nespustil vlnu bolesti a závratí. Obraz v zrcadle byl jasnější než jeho vidění za posledních několik dnů. Na židli, kterou právě uvolnil, něco sedělo.

Louis zamrkal a přiblížil se k zrcadlu. Nepatrně přimhouřil oči a snažil se obraz zaostřit. Postava na židli působila na zaostřeném pozadí poněkud

Modlitby ke zlomeným kamenům

zmlženě, trochu rozmazaně. Ale její realitu a skutečnost popřít nedokázal. Zpočátku ho napadlo, že je to nějaké dítě – malá, křehká postava velikosti podvyživeného desetiletého človíčka, pak se ale k zrcadlu víc naklonil, v mlze bolesti zaostřil oči a veškeré představy o dítěti zmizely.

Malá postavička, jež se nad jeho matkou skláněla, měla mohutnou holou hlavu, usazenou na tenkém krku a ještě užším těle. Měla bílou kůži. Nejednalo se o bílou barvu masa, ale o papírově bílou, o bílou barvu rybího břicha – hubené paže, šlachy pevně obtočené kolem dlouhých kostí. Bledé obrovské nice, prsty nejméně patnáct centimetrů dlouhé. Louis sledoval, jak se roztáhly a zastavily nad ložním prádlem. Mhouřil oči a uvědomil si, že postava nemá hlavu ostříhanou, ale jednoduše holou. Pod průhledným masem rozeznal žíly. Lebka byla znepokojivě široká, sražená a v naprostém nepoměru k tělu. Celek mu připomněl fotografii embryí a zárodků. Jakoby stvoření zaslechlo jeho myšlenku, začala mu hlava pomalu vibrovat. Jakoby ten dlouhý a tenký krk už neunesl její váhu. Louis si vzpomněl na hada, který se blíží ke své kořisti.

Nemohl nic dělat. Jen zíral na obraz bledého masa, ostrých kostí a šedomodrých stínů. Na chvíli si vzpomněl na vězně v koncentračním táboře, na týden staré mrtvoly, které plují na hladině jako nafukovací hračky z prohnílé, bílé gumy. Tohle bylo horší.

Stvoření nemělo žádné uši. Přímo v pokroucené lebce se otevírala zubatá díra se zarudlými okraji živého masa. Oči působily jako modřiny, propadlé černomodré důlky, kam někdo zasadil jako vtip dva nažloutlé kamínky. Žádná víčka. Tvor byl zřejmě slepý, vidění mu přetáhl žlutý zákal, hustý tak, že Louis rozeznal vrstvy žíhaného hnisu. Přesto oči jezdily sem a tam (rychlý, vypočítavý pohled

predátora), velká hlava se natáhla ke spící matce. Louis pochopil, že stvoření vidí.

Obrátil se, otevřel ústa, chtěl křičet. Popošel o dva kroky k posteli a náhle prázdné židli. Zastavil se, sevřel pěsti, ústa mu protáhl tichý výkřik. Pak se obrátil zpět k zrcadlu. Stvoření nemělo ústa. Žádné rty. Pod dlouhým tenkým nosem zformovaly lícní kosti pod bílým masem trychtýř – dlouhý, zúžený rypák plný svalů a chrupavek. Konec tvořil pravidelný kruhový otvor, který nepatrně, jak se v rytmu dechu nebo pulzu stahovaly nebo roztahovaly jeho vnitřní růžové svaly, vibroval. Louis zavrával a sevřel opěradlo prázdné židle. Zavřel oči. Oslabily ho vlny bolesti hlavy, okamžitě se mu udělalo nevolno. Byl si jistý, že ještě nikdy neviděl věc víc obscénní.

Otevřel oči a uvědomil si, že se mýlil.

Stvoření pomalu, téměř s láskou, stáhlo tenkou pokrývku, kterou měla jeho matka na sobě. Sklonilo znetvořenou hlavu k její hrudi, až se otvor obscénního sosáku ocitl několik palců od vybledlé noční košile s modrými květy. V otvoru lemovaném masem otvoru se objevilo něco šedozeleného, článkovaného, vlhkého. Malý masitý výrůstek prozkoumal vzduch. Mohutná bílá hlava se ještě víc sklonila, chrupavky a svaly se stáhly a vytlačily pět palců dlouhou pijavici. Ta visela nad Louisovou matkou a nepatrně se kroutila.

Louis rychle otočil hlavu a konečně vykřikl nahlas. Pokusil se obrátit, snažil se uvolnit ruce ze smrtícího sevření, v jakém se ocitlo opěradlo prázdné židle. Snažil se odvrátit od zrcadla. A nemohl.

Pod řadou výrůstků pijavice se objevila tvář, kterou představovala jen pusa – ústní otvor nějakého parazita z mořských hlubin. Otvor pulzoval, mokrá pijavice měkce dopadla na hrud' jeho matky, kroutila se, vrtěla a rychle se schovala před světlem. V matce.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Nenechala po sobě žádné stopy, žádné znamení, ani díru v noční košili. Když pijavice zmizela v bledé pokožce matčina hrudníku, Louis zaznamenal nepatrné zavlnění.

Bílá hlava stvoření, podobná dítěti, se odtáhla, žluté oči se v zrcadle setkaly s očima Louise. Pak se ta tvář znovu sklonila k jeho matce. Objevila se druhá pijavice, dopadla a zavrtala se. Pak třetí.

Louis znovu vykřikl. Osvobodil se z ohromení, obrátil se, přeběhl k posteli a zdánlivě prázdné židli. Tloukl do vzduchu, odkopl židli do vzdáleného rohu, strhl z matky prostěradlo, pokrývku i noční košili.

Jeho výkřiky přivolaly dvě sestry a jednoho pomocníka. Vrazili do pokoje, našli ho, jak se krčí nad nahým tělem vlastní matky a nehty jí rve zjizvenou a propadlou hrud', odkud chirurgové nedávno odstranili obě nadra. Po chvíli šoku jedna sestra s pomocníkem Louise přidrželi, druhá sestra naplnila jehlu silným sedativem. Než mu ho ale podali, Louis se podíval do zrcadla a ukázal na místo u protější postele. Naposledy vykřikl a omdlel.

„Je to úplně přirozené,“ promluvila příští den Lee po druhém výletu na kliniku v Boulderu. „Naprosto pochopitelná reakce.“

„Ano,“ přitakal Louis. Stál tam v pyžamu a sledoval, jak roluje pokrývku na posteli.

„Doktor Kirby říká, že mohou zranění této části mozku vyvolat podivné citové reakce,“ prohlásila Debbie z místa u okna. „Něco jako... jak se jmenoval... Reaganův tiskový mluvčí, kterého před lety postřelili. Jen dočasně samozřejmě.“

„Jo,“ potvrdil Louis, znovu si lehl a zabořil hlavu do vysoké hromady polštářů. Na druhé straně viselo zrcadlo. Nikdy ho nespouštěl z očí.

„Dnes ráno se matka na chvíli probudila,“ oznámila mu Lee. „Doopravdy se probudila. Řekla

jsem jí, žes ji navštívil. Ne... samozřejmě si na tvou návštěvu nevzpomíná. Chce tě vidět.“

„Možná zítra,“ odvětil Louis. Zrcadlo odráželo jejich tři převrácené obrazy. Jen oni tři. Na žlutou pásku v rudých vlasech Debbie a na ruku Lee dopadaly sluneční paprsky. Polštáře pod Louisovou hlavou byly nápadně bílé.

„Zítra,“ souhlasila Lee. „Anebo třeba pozítří. Právě teď potřebuješ léky, které ti dal doktor Kirby. A spát. Můžeme jít společně matku navštívit, až se budeš cítit lépe.“

„Zítra,“ zopakoval Louis a zavřel oči.

Zůstal v posteli šest dnů. Vstával jen, když šel na záchod nebo potřeboval přepnout kanály na přenosné televizi. Bez ustání ho bolela hlava, ale dokázal to zvládnout. V zrcadle nic zvláštního nespátřil.

Sedmý den kolem desáté hodiny ráno vstal, pomalu se osprchoval, oblékl si široké kalhoty, bílou košili a modré sako. Právě chtěl Lee sdělit, že je připravený na návštěvu nemocnice, když s rudýma očima vstoupila.

„Zrovna volali,“ oznámila mu. „Matka umřela asi před dvaceti minutami.“

Pohřební síň stála dva bloky od místa, kde matka žila a kde Louis vyrůstal (potom, co se v deseti letech přestěhovali do Des Moines), kousek od Capitol Hill, kde se staré cihlové domy mění ve zchátralé činžáky a kde noci vládnu pouliční gangy Španělů. Podle posledního přání matky tady zůstane přes noc, kdy se s ní mohou přijít rozloučit přátelé z Denveru, pak rakev odletí do Des Moines na pohřební mši v kostele svaté Marie, až nakonec skončí na maloměstském hřbitůvku, kde leží Louisův otec. Louis považoval otevřenou rakev za starobylý akt barbarství. Držel se od ní co nejdál a zdravil lidi u

Modlitby ke zlomeným kamenům

dveří. Několikrát zachytil pohledem matčin nos, složené ruce a naličené tváře.

Během dvouhodinového obřadu se objevilo asi šedesát lidí, většinou přes sedmdesát let – věk jeho matky – lidé z bloku, který už patnáct let nespátřil, noví přátelé, které poznala díky Bingu a Centru pro starší občany. Dostavilo se i několik Louisových přátel z Boulderu včetně členů Horského klubu Colorada a dvou kolegů z fyzikálních laboratoří z CU. Celou dobu mu stála po boku Debbie, sledovala jeho bledý upocený obličej, a když si všimla, jak na něj útočí bolest hlavy, pevně mu sevřela ruku.

Návštěva už byla téměř u konce, když už to nemohl vydržet. „Máš malování?“ zeptal se Debbie.

„Cože?“

„Malování,“ pokračoval. „Víš, takovou tu věc na makeup se zrcátkem.“

Debbie zavrtěla hlavou. „Louisi, viděl jsi u mě něco takového?“ Prohrabala kabelku. „Počkej chvíli. Mám tady malé zrcátko, které používám, abych zjistila...“

„Dej ho sem,“ vyrazil ze sebe Louis. Pozvedl malý obdélník rámovaný plastikem a obrátil se ke dveřím, aby lépe viděl dozadu.

Zůstal asi tucet truchlících. Tiše spolu v matném světle a tichu květin promlouvali. V chodbě za dveřmi se někdo rozesmál, pak ztišil hlas. Lee stála vedle rakve, její černé šaty pohlcovaly světlo. Tiše rozmlouvala se starou paní Narmothovou, která žila přes ulici.

Našel v místnosti dalších dvacet nebo třicet malých postaviček, které se pohybovaly mezi řadami skládacích židlí a černě oděných truchlících jako bledé stíny. Pomalu, opatrně se sunuly, zdálo se, že se snaží udržet v delikátním tanci své nadměrné hlavy. Každá z dětských postav počkala, až na ni přijde řada, přistoupila k rakvi a naklonila se. Bledé

tělo a holá hlava vyzařovaly vlastní zelenošedý žár. Každá stvůra se krátce zastavila u rakve, pak pomalu, téměř vznešeně sklopila hlavu.

Zalupal po dechu a ruka se mu roztrásla, že se obraz rozmazal a začal vibrovat. Vzpomněl si na řady věřících při prvním přijímání... a na zvířata u koryta.

„Louisi, co to znamená?“ zeptala se Debbie.

Setřásl její ruku, obrátil se a rozběhl k rakvi. Probojoval se mezi truchlícími, zamyslel se, zda prošel přes ta bílá stvoření, a v břiše ucítil chlad.

„Co?“ zeptala se Lee, uchopila ho za ruku, na obličeji masku zájmu.

Louis ji odstrčil a podíval se do rakve. Spustili jen vrchní polovinu víka. Matka tam ležela v nejlepších modrých šatech, makeup jí vrátil do zbídačeného obličeje sílu. V propletených prstech svírala starý růženec. Polstrování bylo růžové, hedvábné a vypadalo velmi měkce. Louis pozvedl zrcátko. Zareagoval jediným způsobem. Pomalu zvedl levici a velmi pevně sevřel okraj rakve, jako by se jednalo o zábradlí lodi na rozbouřeném moři. Jako by mu hrozilo, že přepadne přes palubu.

V rakvi se hemžilo několik set pijavic. Zaplavily celý vnitřek, naplnily rakev až po okraj. Už nebyly tak zelené, ani šedé. Teď vypadaly bíle a byly mnohem, mnohem větší. Některé z nich byly tlusté jako Louisovo předloktí. Mnoho jich vyrostlo do délky celé stopy. Výčnělky se stahovaly a rozšiřovaly, tvořily malá žlutá očka. Široká ústa se znatelně zužovala.

Jak se Louis díval, jedna z těch bledých dětských postav se přiblížila k rakvi (dlouhé bílé prsty opřela necelých šest palců od Louisovy ruky) a sklonila hlavu, jako by pila.

Louis se díval, jak stvoření pozřelo čtyři dlouhé, dlouhé pijavice, jeho obličej se téměř eroticky

Modlitby ke zlomeným kamenům

stahovala rozšiřoval, aby nakonec měkkou masu pozřel. Žluté oči ani nemrkly. K rakvi přistoupily další a připojily se k němu. Louis sklopil úhel zrcátka a sledoval, jak se z matky vynořily bez jakékoliv námahy další dvě pijavice a propluly modrou látkou do vřícího masa ostatních. Posunul zrcátko, podíval se za sebe a rozeznal půl tuctu bledých postav, které tam stály. Trpělivě čekaly, až uhne. Měly bledá, bezpohlavní, rozmazaná těla. Velmi dlouhé a velmi ostré prsty. V očích se jim zračil hlad.

Louis nevykřikl. Neutíkal. Velmi pomalu schoval zrcátko, uvolnil sevření ruky na okraji rakve a pomalu, opatrně odstoupil. Odstoupil od rakve, od Lee i od vzdáleného nářku a otázek Debbie. Odešel z pohřební síně.

Probral se hodiny a míle daleko v podivné čtvrti temných skladišť a továren. Zastavil se v kruhu rtuťové lampy, pozvedl zrcátko, otočil se o tři sta šedesát stupňů a ujistil se, že nikde nikdo není. Pak se pod lampou zachumlal, sevřel kolena, stočil se a kýval se sem a tam.

„Myslím, že jsou to rakovinoví upíři,“ oznámil Louis psychiatrovi. Mezi dřevěnými žaluziemi doktorových oken zachytil skalnaté štíty Flatirons. „Kladou ty pijavice, které se líhnou a mění vnitřek lidí. To, čemu říkáme nádory, jsou ve skutečnosti vejce. Pak si je rakovinoví upíři berou do sebe zpátky.“

Psychiatr přikývl, nacpal si dýmku a zapálil další sirku. „Chcete mi vyprávět ještě další... ach... detaily... o těch vašich představách?“

Zabafal a dýmka se rozhořela.

Louis začal vrtět hlavou, ucítil, jak jím projela bolest, a okamžitě toho nechal. „Už o tom pár týdnů přemýšlím,“ dodal. „Myslím tím, vraťte se o víc než

sto let a jmenujte mi nějakého slavného člověka, který zemřel na rakovinu. No tak.“

Doktor natáhl z dýmky. Stůl stál před zataženými okny, jeho obličej ukrýval stín. Zhlédl ho jen chvílemi, když vstal, aby si dýmku znovu zapálil. „Právě teď si nemohu na žádného vzpomenout,“ odvětil doktor. „Musí jich být ale hodně.“

„Přesně tak,“ odvětil Louis mnohem víc nadšeným hlasem, než si přál. „Myslím tím, že dnes čekáme, že lidé na rakovinu zemřou. Jeden ze šesti. Možná jeden ze čtyř. Jde mi o to, že neznám nikoho, kdo zemřel ve Vietnamu, ale každý zná člověka – většinou někoho v rodině – kdo zemřel na rakovinu. Jen si vzpomeňte na všechny ty filmové hvězdy a politiky. Myslím, že je to všude. Je to mor dvacátého století.“

Doktor přikývl a snažil se, aby mu do hlasu nepronikl tón učitele.

„Chápu, o co vám jde,“ prohlásil. „Protože ale dříve neexistovaly moderní, diagnostické metody, neznamena, že lidé v minulých stoletích neumírali na rakovinu. Kromě toho výzkum ukázal, že riziko setkání s karcinogenními látkami zvyšuje moderní technologie, znečištění, přísady jídla a tak dál...“

„Jo,“ zasmál se Louis. „Karcinogenní látky. Tomu jsem dřív věřil. Ale Ježíši, četl jste někdy AMA a oficiální seznam karcinogenních látek Americké společnosti proti rakovině? Myslím, že se jedná o vše, co jíte, dýcháte, nosíte, čeho se dotýkáte. Všeho, co děláte pro zábavu. Zdá se mi, že je to všude. Je to stejné, jako by řekli, že to nevědí. Věřte mi, já všechen ten odpad četl. Oni ani nevědí, proč začne takový nádor růst.“

Doktor k sobě přitiskl dlaně. „Ale vy věříte, že to víte, pane Steigu?“

Louis vytáhl z kapsy košile jedno své zrcátko a objel hlavou několik rychlých polokruhů. Pokoj

Modlitby ke zlomeným kamenům

vypadal prázdný. „Rakovinová upíří,“ zopakoval. „Nevím, jak dlouho tady jsou. Možná je protáhla něčím... nějakou bránou nebo něčím takovým nějaká věc, kterou jsme v tomto století stvořili. Nevím.“

„Z jiné dimenze?“ zeptal se doktor konverzačním tónem. Tabák v jeho dýmce páchl borovicovým lesem a letním dnem.

„Možná,“ pokrčil rameny Louis. „Nevím. Ale jsou tady a zaměstnává je jídlo... a množení...“

„A proč si myslíte, že jste jediný, kdo je vidí?“ zeptal se doktor chytře.

Louis ucítil, jak v něm roste vztek. „Sakra práce, já nevím, jestli jsem jediný, kdo je vidí. Vím jen to, že se po mé nehodě něco přihodilo...“

„Není... stejně pravděpodobné,“ navrhl doktor, „že zranění vaší lebky vyvolalo velmi realistické halucinace? Přiznáváte, že vám to poněkud poškodilo zrak.“ Odložil dýmku, zamračil se na ni, zalapal po zápalkách.

Louis pevně sevřel opěrky křesla a cítil, jak v něm vztek roste a veze se na vlnách bolestí hlavy. „Vrátil jsem se znovu na kliniku,“ poznamenal. „Nenašli žádný důkaz stálého poškození. Mám trochu divné vidění – ale proto, že toho teď vidím víc. Myslím tím víc barev a věcí. Jako bych málem rozeznal rádiové vlny.“

„Předpokládejme, že máte schopnost tyto... rakovinové upíry spatřit,“ prohlásil doktor. Při třetím nádechu se rozhořel tabák v dýmce. Pokoj voněl sluncem rozpáleným jehličím. „Znamená to, že máte i schopnost je kontrolovat?“

Louis si přejel rukou čelo, pokoušel se zahnat bolest. „Nevím.“

„Je mi líto, pane Steigu. Neslyším...“

„Nevím!“ zařval Louis. „Nepokoušel jsem se ani jednoho dotknout. Myslím tím, že si nejsem jistý,

jestli... bojím se, že by mohl... podívejte, zatím mě ty věci... ti rakovinoví upíři – ignorovali mě, ale...”

„Jestli je vidíte,“ pokračoval doktor, „neznamená to, že pak vidí i oni vás?“

Louis vstal, přešel k oknu, roztáhl žaluzie a okno zaplnilo světlo pozdního odpoledne. „Myslím, že vidí, co vidět chtějí,“ doplnil Louis.

Pozoroval pahorky za městem, rukou si pohrával se zrcátkem. „Možná jim přijdeme jako pouhé šmouhy. Snadno nás najdou, když přijde doba klást vejce.“

Doktor v náhlém jasu přimhouřil oči, odložil dýmku a usmál se. „Mluvíte o vejcích,“ podotkl. „Co jste ale popsal, působilo víc jako krmení. Znamená tato rozporuplnost a fakt, že se ta... vize... poprvé objevila, když vaše matka umírala, pro vás něco hlubšího? Všichni hledáme cesty, jak kontrolovat věci, nad kterými nemáme moc – věci, které se těžko přijímají. Natož pak, když je do toho zapletena vlastní matka.“

„Podívejte,“ zavzdychal Louis. „Tyhle freudovské kecy nepotřebuju. Souhlasil jsem s tím, že sem dnes přijdu, protože po mně už Debb celé týdny šla, ale...” Louis se zastavil, pozvedl zrcátko a zíral.

Doktor, který si čistil dýmku, teď vzhlédl. Ústa se mu nepatrně pootevřela, odhalila bílé zuby, zdravé dásně a stín mírně stočeného soustředěného jazyka. Pod jazykem se nejprve objevil masitý výrůstek, pak zelenošedé tělo rakovinové pijavice. Neměřila víc než pár centimetrů. Sunula se vzhůru po psychiatrově čelisti, bez jakékoliv námahy procházela sem a tam svaly i pokožkou jako larva, která se vrtá v hromadě kompostu. Hlouběji ve stínech doktorových úst se pohnulo něco většího, něco rudého.

„Mluvit o tom vám neuškodí,“ pokračoval doktor. „Koneckonců jsem tady od toho.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Louis přikývl, uložil zrcátko do kapsy a bez ohlednutí odkráčel přímo ke dveřím.

Zjistil, že se dají sehnat zrcadla levně. Zarámovaná i bez rámu sehnal v obchodech s použitým nábytkem, ve vetešnictvích, ve výprodejovém starožitnictví, v železářství, ve sklenářství, a dokonce i v hromadách odpadu u obrubníku, kde čekají na odvoz. Naplnit svůj malý byt zrcadly Louisovi nezabralo ani týden.

Nejlépe ochránil ložnici. Kromě třiadvaceti zrcadel různých velikostí na zdech, zakryl zrcadly kompletně strop. Usadil je tam sám, pevně je tiskl do lepidla, s každým usazeným zrcadlem se cítil trochu bezpečnější.

V sobotu odpoledne, v květnu, ležel v posteli, zíral na své odrazy a přemýšlel o rozhovoru, který vedl se sestrou Lee. V tu chvíli zavolala Debbie. Chtěla se zastavit. Navrhl, aby se místo toho setkali v nákupním středisku na Perlové ulici.

V autobusu s ním jeli tři cestující a dva z nich. Když Louis nastoupil, jeden z nich seděl na posledním sedadle, druhý prošel zavřenými dveřmi, když autobus zastavil na červenou. Poprvé spatřil, jak jeden z rakovinových upírů prochází pevným předmětem a trochu se mu ulevilo, jako by něco tak nehmotného nemohlo být skutečnou hrozbou. Už mu to tak nepřišlo. Neproplouvali zdmi vybraným a bezstarostným letem duchů. Sledoval, jak holá hlava a ostrá ramena stvoření bojovala, aby si prorazila cestu zavřenými dveřmi autobusu. Zrůda se kroutila jako člověk, který se snaží probít tlustou stěnou celofánu. Nebo jako zákeřný, nově zrozený predátor, jenž si prokusuje cestu vlastní amniotickým obalem.

Louis stáhl jedno z malých zrcátek, která si dráty připevnil k okraji širokého klobouku a sledoval, jak se druhý rakovinový upír připojil k prvnímu. Oba se

přiblížili ke staré paní, jež seděla o dvě řady před ním, obklopená nákupními taškami. Seděla vzpřímeně, ruce na klíně, dívala se před sebe. Když jeden z rakovinových upírů pozvedl zubatý trychtýř k jejímu hrdlu (intimní a jemný pohyb prvního polibku milenců), ani nemrkla. Louis si poprvé všiml, že okraj sosáku kruh lemuje modrých chrupavek, které vypadají ostré jako žiletky. Zahlédl, jak do záhybu jejího krku proudí šedozelená tekutina. Druhý upír sklonil mohutnou hlavu k jejímu břichu jako unavené dítě, které si chce odpočinout v matčině klínu.

Louis se postavil, dal znamení a vystoupil pět bloků před zastávkou, kam směřoval.

Napadlo ho, že se v celé Americe nemůže moc míst pochlubit zdravím a bohatstvím víc, než tři otevřené bloky nákupního střediska na Perlové ulici. Od čtvrt míle vzdálených západních pahorků vanul borovicemi provoněný vítr, zákazníci si prohlíželi zboží, turisté se procházeli a místní se jen tak flákali. Průměrný člověk v okolí neměl ani jedenatřicet let, byl opálený, fit a natolik bohatý, že nosil neformální predeprané, předem obnošené a předem zmuchlané oblečení. Mladíci si oblékli jen sporé trenky, nákupní středisko zalil pot. Občas se podívali na své hodinky nebo na vlastní těla. Téměř všechny mladé ženy byly hubené, neměly podprsenky, usmívaly se nádherně opravenými zuby, posedávaly na travnatých pahorcích a lavičkách, jako muži roztahovaly nohy v pózách časopisu *Vogue*. Zdravě působící pubertáči se střapatými vlasy s nezdravými barvami lízali dvoudolarové tyčinky Dove a třídolarové kornouty Hagen Daz. Jarní paprsky na cihlových cestičkách a květinových záhonech slibovaly nekonečné léto.

„Podívej,“ prohlásil Louis, když se s Debbie posadili vedle stánku s názvem *Freddyho párky v rohlíku* a sledovali plující dav. „Můj pohled na věc je

Modlitby ke zlomeným kamenům

ted' příšerný, moc ošklivý, abys ho přijala. Možná by to svinstvo viděli všichni, kdyby chtěli. Oni to ale odmítají.“ Spustil dvě zrcátka a obrátil se. Zkoušel zrcadlové brýle, ale nefungovaly. Viděl je pouze v přímém odrazu. Ted' měl ke klobouku připevněných šest zrcátek, další měl po kapsách.

„Ach, Louisi,“ zašeptala Debbie. „Prostě tomu nerozumím...“

„Myslím to vážně,“ odsekl Louis. „Jsme jako lidé, kteří žili v Dachau nebo v Auschwitzu. Vidíme ploty, sledujeme, jak každý den projíždějí nákladní vlaky s dobytčáky, cítíme kouř z pecí... a předstíráme, že se nic neděje. Necháme ty stvůry, ať si vezmou – pokud nejde o nás – koho chtějí. Tamhle! Vidíš toho silného muže u knihkupectví?“

„Ano?“ Debbie měla slzy na krajíčku.

„Počkej,“ vyzval ji Louis. Vyndal z kapsy větší zrcátko a nasměroval ho do správného úhlu. Muž měl na sobě hnědé kalhoty a havajskou košili. Ta ale jeho tloušťku nezakryla. Srkal pití z červeného hrnečku a vestoje si pročítal přeložené vydání *Denní kamery Boulderu*. Obstoupila ho čtyři rozmazaná stvoření velikosti dítěte. Jedno mu obtočilo dlouhé prsty kolem krku a po ruce mu vyšplhalo na břicho.

„Počkej,“ zopakoval Louis a opustil ji. Postupoval bokem, držel skupinku v záběru zrcátka. Když se přiblížil na vzdálenost paže, tři z rakovinových upírů ani nevzhlédli. Čtvrtý přiblížil dlouhý sosák k mužovu obličejí.

„Počkat!“ zaječel Louis as odvrácenou hlavou vymrštil ruku. Spatřil, jak pěst prošla bledým tělem zavěšené bytosti. Ucítit slabý, želatinový odpor a kosti v nice mu zkřehly zimou. Zíral do zrcátka.

Hlavy všech čtyř rakovinových upírů se rychle obrátily, na Louise se upřely slepé žluté oči. Zavzlykal a znovu udeřil. Ucítit, jak jeho pěst bezúspěšně prošla stvořením a slabě udeřila

tlust'ocha do hrudi. Dva bílé fleky se pomalu k Louisovi otočily.

„Hej, kurva!“ vykřikl tlust'och a udeřil Louise do ruky.

Z levé raky mu odlétlo zrcátko a roztříštilo se o cihlový chodník.

„Ach, Ježíši,“ zašeptal Louis a zacouval. „Ach, Ježíši.“ Obrátil se a prchal. Rychle sklopil zrcátko na klobouku, ale rozeznal pouze poskakující a vibrující obrázek. Chytil Debbie za zápěstí a postavil ji na nohy. „Utíkej!“

Utíkali.

Probudil se chvíli po druhé hodině ráno. Cítil dezorientaci, jako by ho nadrogovali. Zatápal po Debbie, pak si vzpomněl že se po milování vrátil do vlastního bytu. Ležel v temnotě a uvažoval, co ho probudilo.

Noční lampička vyhořela.

Ucítil vlnu chladného strachu, zaklel a převrátil se, aby zapnul lampu vedle postele. V náhlé záři zamrkal a rozeznal na stropě, stěnách i na dveřích vlastní rozmazané odrazy.

V pokoji se hýbalo ještě něco.

Mezi dveřmi a zrcadlem se prodíral bledý obličej se žlutýma očima. Následovaly prsty. Zachytily se rámu dveří a protáhly zbytek těla jako horolezec, který zdolává převis. Vpravo od Louisovy postele se zvedl další obličej rychlostí, jako když někdo uprostřed noci vystoupí ze skříně. Stvoření natáhlo paži a sevřelo pokrývku skopanou pod Louisovým nohama.

„Ach,“ vydechl Louis a svalil se z postele. Kromě skříně tady byly jediné zavřené a zamčené dveře. Právě včas vzhlédl ke stropním zrcadlům a zahlédl první bílou postavu, která se uvolnila ze dřeva a skla a postavila se před dveře. Zíral na vlastní odraz na stropě, na vlastní postavu v pyžamu, která ležela na

Modlitby ke zlomeným kamenům

hnědém koberci na zádech, a s rozšířenýma očima sledoval, jak necelé tři stopy od místa, kde leží, z koberce prosákl bílý stín: široké zakřivení mrtvého masa během chvíle následoval bílý ovál – jako plavec, který se ve třech stopách vody postaví na kolena, se před ním vznesla záda a hlava. Oční důlky se přiblížily natolik, že se jich mohl Louis dotknout. Stačilo jen natáhnout ruku. Z ostrého kruhu ústní dutiny k němu zavanul pach staré mršiny.

Převalil se na stranu, dozadu a vyškrábal se na nohy. Těžkou židlí, jež stála u postele, rozbil okno a židli hodil za sebe. Paranoidní Louisův spolubydlící, který odmítal žít ve třetím patře bez požárního schodiště, po sobě zanechal provazový žebřík přivázaný k posteli.

Louis vzhlédl a spatřil, jak se k němu natahují bílé ruce. Vyhodil provazový žebřík z okna a následoval ho. Jak šplhal dolů, odřel si o cihlovou zeď kotníky a kolena.

Opakovaně vzhlížel, ale v temnotě chladného jara nebyla žádná zrcadla, takže neměl ani tušení, zda ho sledují.

K odjezdu použili Debbiino auto. Zamířili západně přes kaňon do hor. Louis měl na sobě staré džíny, zelenou mikinu a barvou zastříkané tenisky, které si u Debbie nechal, když jí pomáhal v lednu vymalovat byt. Vlastnila jediné přenosné zrcátko – osmnáct krát dvacet čtyři palců skla usazeného ve starožitném rámu. Louis ho serval ze zdi, vzal ho s sebou, a než jí povolil vstoupit do auta, zkontroloval uvnitř každý centimetr.

„Kam jedeme?“ zeptala se, když odbočili z Nederlandu jižně na Peak po Peak Highway. Po pravici jim ve slabé měsíční záři žhnul Kontinentální předěl. Úzká cesta se klikatila vzhůru, reflektory vykrajovaly černou zeď borovic a pruhy sněhu.

„Chata Lee,“ odvětil Louis. „Na západ, stará silnice přes Rollinsův průsmyk.“

„Tu chatu znám,“ přikývla Debbie. „Bude tam Lee?“

„Ta je pořád v Des Moines,“ odpověděl Louis a rychle zamrkal. „Volala dnes odpoledne před tebou. Našla... nádor. Navštívila tam doktora, ale na biopsii se vrátí letadlem zpět.“

„Louisi, já...“ začala Debbie.

„Tady zatoč,“ vyzval ji Louis.

Poslední dvě míle projeli v tichu.

Chata měla vlastní malou elektrárnu, která poháněla světla a lednici. Louis ale nechtěl v temnotě marnit čas tím, že ji naplní a spustí. Požádal Debbie, aby zůstala v autě. Vzal dovnitř zrcadlo, zapálil dvě velké svíčky, které měla Lee na krbové římse, a prošel všechny tři malé pokoje. Zrcadlo odráželo pomrkávající plamen, jeho vlastní bledý obličej a vytřeštěné oči. Když Debbie pokynul, aby vstoupila, v krbu už hořel oheň a v hlavní místnosti rozložil pohovku.

Debbiiny vlasy byly v tančícím světle krbu a svíce neuvěřitelně rudé. Měla unavené oči.

„Do rána zbývá jen pár hodin,“ sdělil jí Louis. „Až se probudíme, zajedu do Nederlandu a přivezu nějaké zásoby.“

Debbie se dotkla jeho ramena. „Louisi, můžeš mi prozradit, o co se tady jedná?“

„Počkej, počkej,“ vyzval ji a pozoroval temné rohy. „Je tady ještě jedna věc. Svlékni se.“

„Louisi...“

„Svlékni se!“ Sám si už stahoval košili a kalhoty. Když se oba ocitli bez šatů, Louis opřel zrcadlo o židli, postavili se před něj a pomalu se otáčeli. Když byl konečně spokojený, dopadl na kolena a vzhlédl k Debbie. Stála tam tiše, na bílých nadrech a jemných

Modlitby ke zlomeným kamenům

rudých chlupech jí poskakoval odraz plamenů. Zdálo se, jako by její pihy na ramenou a ve výstřihu zářily.

„Ach, bože,“ vydechl Louis a zakryl si obličej rukama. „Bože, Debb, musíš si myslet, že jsem úplný cvok.“

Klesla vedle něj na bobek a přejela mu prsty po zádech. „Nevím, o co se jedná, Louisi,“ zašeptala, „ale vím, že tě mám ráda.“

„Řeknu ti to...“ začal Louis a cítil, jak ho tlak v hrudi nutí k pláči.

„Ráno,“ zašeptala Debbie a jemně ho políbila.

Milovali se pomalu a vážně. Čas i smysly se zpomalily, pozdní hodina, neznámé místo a blednoucí pocit nebezpečí vše zvláštním způsobem umocnily. Když oba pocítili touhu a zrychlili, Louis náhle zašeptal: „Počkej chvíli.“ Převalil se na bok, rukou a ústy přejel křivku jejích ňader. Výš, lízal bradavky, až ztverdly. Pak líbal zaoblení jejího břicha, rukou jí roztáhl stehna, vlastní obličej i tělo posunul dolů.

Zavřel oči a představil si koťátko, které líže mléko. Debbie zvláčněla a otevřela se mu. Louis ucítil slané, sladké moře. Dlaněmi hladil jemnou pokožku vnitřní strany stehen, její dech se zrychlil, chvílemi ho přerušilo vzdychání rozkoše.

Náhle za ním něco zasyčelo. Světlo vzplálo a zavlnilo se.

Louis se obrátil a sklouzl z postele na jedno koleno. Náhle zaznamenal, jak mu bije srdce, jak je nahý a vzrušený lehce zranitelný. Vzhlédl a potlačil smích.

„Co?“ zašeptala Debbie, aniž by se pohnula.

„Jenom svíčka na zemi,“ odvětil. „Topí se ve vlastním rozpuštěném vosku. Sfouknu ji.“

Předklonil se a udělal to. Když se sunul zpět k posteli, na chvíli, na jediný pohled voyeura se obrátil k zrcadlu na židli.

Přes dva zarámované milence přeskakoval oheň. Louisův rudý obličej, její bílá stehna – vše se třpytilo potem a vlhkostí milování. V takovém úhlu ozařovalo tančící světlo měděné chlupy a růžové, vlhké pysky tak zřetelně, tak smyslně, že se nemohlo jednat o pornografii. Louis ucítil příliv lásky a sexuálního vzrušení.

Těsně předtím, než hlavu znovu sklonil, zachytil koutkem oka pohyb. Záchvěv něčeho vlhkého, šedozeleného mezi bledými růžovými rty. Nic víc, než pár centimetrů. Bez jakékoliv bázně se z šera pomalu vysoukaly dvě polypům podobné antény, kroutily se a svíjely, jako by zkoušely vzduch.

„Nevěděl jsem, že se zajímáte o onkologii,“ prohlásil doktor Phil Collins a zašklebil se na Louise přes rozházený stůl. „Myslel jsem, že z fyzikálních laboratoří na univerzitě jen málokdy vycházíš.“

Louis na starého spolužáka jen zíral. Byl tak unavený, že se nepřel. Nespál dvaapadesát hodin, zdálo se mu, jako by měl oči zasazené v písku a skleněných střepinách. „Musím vidět chemoterapii a léčbu ozařováním,“ odvětil.

Collins zatůkal upravenými nehty na okraj stolu. „Louisi, nemůžeme prostě poskytovat prohlídky naší terapie, kdykoliv to začne někoho zajímat.“

Louis se snažil, aby zněl jeho hlas vyrovnaně. „Podívej, Phile, moje matka umřela před pár týdny na rakovinu. Moje sestra právě prošla biopsií, která ukázala zhoubný nádor. Mou snoubenku přijali před pár hodinami do nemocnice v Boulderu s cervivální rakovinou, která zřejmě postihuje i její dělohu. Nechááš mě teď sledovat léčbu, nebo ne?“

„Ježíši,“ zašeptal Collins a zkontroloval náramkové hodinky. „Pojď, Louisi, můžeš se mnou udělat vizitu. Asi za dvacet minut nastoupí na léčbu pan Taylor.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Mužovi bylo sedmačtyřicet, ale vypadal o třicet let starší. Měl propadlé tmavé oči, jeho pokožka vypadala ve světle zářivek nažloutlá. Vlasy mu vypadaly a Louis rozeznal pod kůží malé krvavé skvrny.

Stáli za štítem zalitým olovem a dívali se tlustými skly. „Léky jsou velmi důležitou součástí,“ vysvětloval Collins. „Jak léčí, tak doplňují ozařování.“

„A ozařování rakovinu ničí?“ zeptal se Louis.

„Občas,“ odvětil Collins. „Bohužel ale zabijí jak ty zdravé buňky, tak ty, které chytil amok.“

Louis přikývl a pozvedl ruční zrcátko. Když stroj aktivovali, unikl mu nedobrovolný, tichý zvuk. Místnost zaplnilo jasně fialové světlo a zaměřilo se na špičku rentgenu. Louis si uvědomil, že jeho zář připomíná elektrickou mucholapku. Tohle bylo ale tisíckrát jasnější.

Objevily se rakovinové pijavice. Vyplouvaly z lebky pana Taylora, šíleně kroutily tykadly, jasné světlo je vábilo. Vyskakovaly deset palců vysoko k čočkám přístroje a lepily se na hladký kov. Některé padaly na zem, znovu šplhaly na stůl, procházely mužovým tělem a o několik vteřin později se znovu objevily na lebce, aby znovu skočily.

Ty, které se ke zdroji rentgenových paprsků dostaly, padaly mrtvé na zem. Když rentgenový paprsek odumřel, ostatní se uklidily do temnoty, klesly do masa.

„...doufám, že ti to pomůže získat představu, co taková terapie obnáší,“ říkal Collins. „Je to dost frustrující, neboť s jistotou nevíme, proč to funguje, jak to funguje. Pořád ale postupujeme vpřed.“

Louis zamrkal. Pan Taylor zmizel. Zmizelo i fialové světlo rentgenových paprsků. „Ano,“ přitakal. „Myslím, že mi to hodně pomůže.“

* * *

O dvě noci později se Louis posadil v pološeru nemocničního pokoje vedle své spící sestry. Druhá postel byla prázdná. Louis se tam vplížil uprostřed noci. Jediným zvukem bylo syčení ventilačního systému a občasné zaskřípání gumové podrážky na chodbě. Natáhl ruku v rukavici a dotkl se jejího zápěstí. Dotkl se ho jen kousek pod zeleným identifikačním náramkem. „Věřil jsem, že to bude jednoduché, drahá,“ zašeptal. „Vzpomínáš na filmy, jaké jsme sledovali, když jsme byli malí? James Arness ve filmu *Věc*? Vzpomínáš, co ji zabilo?“ Cítil, jak se mu znovu zvedá žaludek. Zvedl hlavu a těžce dýchal. O minutu později se znovu narovnal, aby si otřel z čela pot. Když se dotkla kožená rukavice jeho pokožky, zamračil se. Znovu uchopil Lee za zápěstí. „Život není tak jednoduchý, drahá. Celé noci jsem na univerzitě pracoval v Mácově laboratoři s vysokou energií. Ozářit věci s laserovou hračkou, kterou Mac vyrobil, aby starším ročníkům předvedl následky ionizace ozáření, bylo jednoduché.“

Lee se zavrtěla a nepatrně ze spaní zasténala. Odněkud se ozvalo tiché, dvojité zazvonění. Pak umlklo. Louis zaslechl, jak spolu tiše rozmlouvají dvě sestry, které mířily na svou přestávku ve dvě hodiny ráno k šatnám. Louis přidržel ruku v rukavici vedle jejího zápěstí. Ani se ho nedotýkal.

„Ježíši, Lee,“ zašeptal. „Vidím celé spektrum pod sto Angstromů. Jako oni. Spoléhal jsem na to, že rakovinové upíry přitáhnou stejně, jako se to stalo rakovinovým pijavicím. Minulou noc jsem sem přišel na oddělení, abych to zkusil. Přišli, drahá, ale nezabilo je to. Seběhli se kolem ozářených věcí jako mûry k plameni, ale nezabilo je to. Jestli máš dostat všechny pijavice, také potřebují vysoký výkon. Myslím tím, že jsem začal s millirem – jako při léčbě, kterou používají – a zjistil jsem, že na ně to

Modlitby ke zlomeným kamenům

nestačí. Pro jistotu se musím dostat do oblasti se třemi nebo čtyřmi sty rentgeny. Myslím tím, mluvíme tady o Černobyli, drahá.“

Přestal mluvit a rychle přešel k záchodu. Sklonil hlavu k míse a pokusil se zvracet potichu. Když si tlustými rukavicemi umyl obličej, vrátil se k Lee. Pod vlivem prášků se ve spánku trochu mračila. Louis si vzpomněl na chvíle, kdy se k ní plížil jako dítě do ložnice, aby ji probudil gumovými hady, stříkacími pistolemi, nebo pavouky. „Do háje s tím,“ zaklel a sundal si rukavice.

Jeho ruce žhnuly jako pětiprstá modrobílá slunce. Sklonil zrcátka na klobouku a pozoroval, jak světlo naplnilo místnost chladným ohněm.

„Nebude to bolet, drahá,“ zašeptal a rozepnul jí dva knoflíky u pyžama.

Měla malá ňadra, jen o trochu větší, než když ji okukoval v patnácti letech, jak vychází ze sprchy. Vzpomněl si, jak moc za to dostal, a usmál se. Pak jí položil pravou ruku na levé ňadro.

Chvíli se nedělo nic, pak se pijavice objevily. Jako živé periskopy jí z pokožky vykukovaly antény, šedozelenou barvu ujídal jas Louisovy rozzářené ruky.

Vklouzly mu do dlaně, do zápěstí i druhé strany ruky. Cítil, jak se kroutí a zalapal po dechu. Ten pocit byl jemný, přesto se mu udělalo nevolno. Jako by mu vrazili při lokálním umrtvení do žíly drát.

Napočítal, že mu jich z jejího ňadra do modrobílé žhnoucí ruky a paže vklouzlo šest... osm. Když vstoupila poslední, ještě ruku celou minutu přidržel. Spatřil, jak se mu kroutí svaly na předloktí, jak jedno stvoření vyrazilo vzhůru a proplouvalo masem. Odolal pokušení vykřiknout. Odolal pokušení ruku odtáhnout.

Pro jistotu jí přejel dlaní hrud', hrdlo i břicho. Cítil, jak se ve spánku pohybuje, jak neúspěšně

bojuje se sedativy a snaží se probudit. Našel ještě jednu, ani ne centimetr dlouhou pijavici. Vynořila se z pevné pokožky kousek pod hrudní kostí, než se ale stačila dotknout jeho modrobílé ruky, vzplanula a zvadla. Stočila se jako suchý list v blízkostí horkého ohně. Louis vstal, sundal ze sebe tlusté vrstvy oblečení a zadíval se do širokého zrcadla naproti její posteli. Celé tělo mu zářilo, jas přecházel z bílé přes modrobílou až k fialové, nakonec mizel ve frekvencích, které neviděl. Znovu si vzpomněl na elektrické mucholapky. Zrcátka na okrajích jeho klobouku světla zachytila a roztříštila.

Louis úhledně šaty srovnal, uložil je na židli vedle Lee, něžně ji políbil na tvář a vydal se od pokoje k pokoji. Zář jeho těla ho předcházela, plnila chodby modrobílými stíny a větrníky neskutečných barev.

V sesterně nikdo nebyl. Přecházel z místnosti do místnosti, přikládal vlastní dlaně a cítil chlad na bosých nohou. Někteří pacienti pořád spali. Někteří ho pozorovali s otevřenýma očima, ale nikdo se ani nepohnul, ani nevykřikl. Louise to překvapilo, pak si ale prohlédl vlastní tělo bez použití zrcátek a poprvé si uvědomil, jak silně ozářené maso a kosti září. Poprvé to spatřil vlastními očima. Jeho tělo se proměnilo v pulsující hvězdu lidských tvarů. Lehko rozeznal bzukot a praskavý zvuk rádiových vln – jako několik mil vzdálený mohutný lesní požár.

Rakovinové pijavice proudily ze svých obětí a mizely v Louisovi.

Na zdejší poschodí neměli všichni rakovinu, ale při vstupu do většiny místností zaregistroval šílenou odpověď zelenošedých nebo bílých pijavic, jak se krouť a vrhají se na něj. Přijal je všechny. Cítil, jak je jeho tělo polyká. Cítil uvnitř šílenou vřavu. Jen jednou se musel zastavit a zvracet. Vnitřnosti se mu

Modlitby ke zlomeným kamenům

kroutily a převracely. V tu dobu už ale cítil v těle takový pohyb, že to ignoroval.

V pokoji, kde spala Debbie, stáhl z její spící postavy pokrývky, vyhrnul jí noční košili a položil ji na měkkou křivku břicha tvář. Rakovinové pijavice se mu nahnuly do obličeje i do krku – ochotně je pil.

Vstal, opustil spící lásku a přešel k dlouhému otevřenému oddělení, kde čekala na smrt většina pacientů s rakovinou.

Rakovinová upíři šli za ním. Hrnuli se dovnitř zdmi i podlahou. Sledovali ho. Odvedl je na hlavní oddělení. Zářící modrobílý vůdce, který diriguje sbor mrtvých dětí.

Ve chvíli, kdy se zastavil uprostřed oddělení, už jich tam stálo alespoň dvacet. Nenechal je přiblížit. Nejprve přešel od postele k posteli, přijal poslední rakovinovou pijavici do vlastního těla a vlastním surrealistickým viděním pozoroval, jak se v tělech obětí předčasně otevírají vejce a uvolňují své kroutící se poklady. Ujistil se, že má v sobě všechny, pak postoupil do středu místnosti, pozvedl ruce a nechal přiblížit rakovinové upíry.

Cítil se těžký, dvojnásob těžký než normálně, těhotný, plný smrti. Pohlédl na vlastní žhnoucí končetiny a tělo a spatřil, že jeho vlastní povrch ožil pohybem larev, jež se živily světlem.

Roztáhl ruce, hodně zaklonil hlavu, zavřel oči a nechal rakovinové upíry, aby ukojili svůj hlad.

Byli žraví, přitahoval je rentgenový maják Louisova těla, lákali je potomci jejich larev. Odstrkovali se rameny, v touze po potravě odstrkovali jeden druhého. Ucítit tučet ostrých bodnutí, ucítit, jako by ho ze země zvedla energie noční můry, která se proměnila ve hmotu. Zašklebil se. Jednou se podíval a spatřil odpornou křivku dětské hlavičky, která mu ponořila hlavu do hradního

koše až po spánky. Pak zavřel oči a čekal, dokud neskončí.

Zapotácel se a sevřel kovový rám postele, aby neupadl. Desítky rakovinových upírů v pokoji ukončily hostinu, ale Louis pořád cítil, jak mu tělo zatěžkávají další pijavice. Díval se.

Zdálo se, jako by se dětská postavička, která u něj stála nejbliž, nafoukla, tělo se roztáhlo jako bílý pavouk. Průhledným masem rozeznal žhnoucí pijavice, jež se kroutily šíleně jako hejno elektrických úhořů.

I přes nevolnost a bolest se usmál. Ať už fungoval reprodukčně-potravinový řetězec těchto stvoření jakkoliv, už si byl jistý, že ho svým ozářeným jídlem, které rakovinovým pijavicím nabídl, narušil.

Rakovinové upíři před ním vrávorali, předkláněli se a natahovali neskutečně dlouhé prsty, aby neupadli, takže ještě víc připomínali pavouky.

V boku a břiše jednoho z nich se objevila modrobílá rána. V závanu fialové energie se objevily dvě nafouklé poskakující pijavice. Upír prohnul záda a pozvedl ústní otvor k výkřiku, který Louis zaznamenal, jako by někdo přejel zuby po třímetrové tabuli.

Z upířího rozervaného břicha vyrazily pijavice, padaly na podlahu, kroutily se v lázni ultrafialové krve, kouřilo se z nich, sesychaly jako skutečné pijavice, jaké kdysi Louis posypal solí. Rakovinový upír dostal křeč, sevřel otevřené rozervané břicho, několikrát poskočil a zemřel. Jeho kostěné končetiny a dlouhé prsty se pomalu sevřely jako nohy zašlápnutého pavouka. Následovaly další výkřiky. Lidské i ty ostatní. Louis si jich ale nevšímal a sledoval bolestivou smrt dvou tuctů duchů přítomných v místnosti. Jeho vidění se už navždy proměnilo, takže vnímal postele a jejich lidské

Modlitby ke zlomeným kamenům

obyvatele jako pouhé stíny v mohutném jasu ultrafialového záření a infračervených paprsků, kterým dominovala modrobílá korána jeho vlastního těla. Ještě jednou zvracel, přelomil se v pase a vyzvrátil krev a dvě umírající žhnoucí pijavice. Pokud vydrží jeho síla, znamenalo to jen nedůležitý problém. A teď cítil, že jeho síla vydrží navždy.

Podíval se na zem, skrz podlahu, skrz pět pater. Vnímal nemocnici jako jednotlivé úrovně z průzračného plastiku, které pojila síť energie elektrického vedení, světla, strojů a organismů. Mnoha organismů. Zdraví jedinci vydávali měkkou oranžovou barvu. Přesto rozeznal světla žluté infekce, šedé rozklady i pulzující černé kaluže, blížící se smrti.

Povstal, překročil vysychající mrtvolý rakovinových upírů a kyselou louže, ve které se během několika vteřin proměnily prskající pijavice. Přestože už viděl dál, otevřel široké dveře a vstoupil na terasu. Noční vzduch byl chladný.

Přitahování neobyčejným světlem, čekali. Stovky žlutých očí k němu vzhlížely z modročerných propastí v mrtvých obličejích. Ústa pulzovala. Louis se díval, jak se sbíhají stovky dalších stvoření.

Pozvedl oči a spatřil mnohem víc hvězd než kdokoli jiný. Na noční obloze pulzoval nespočet rentgenového záření a nekonečné množství úponků nepojmenovaných barev. Podíval se dolů k místu, kde se pořád shromažďovali. Už jich byly tisíce. Jejich bledé obličejové žhnuly jako svíce v procesí. Modlil se za jediný zázrak. Modlil se, aby je všechny nakrmil. „Dnes v noci, smrti,“ zašeptal tak tiše, že to ani sám neslyšel. „Dnes večer zemřeš.“

Přistoupil k zábradlí, pozvedl ruce a vydal se k těm, kteří na něj čekali.

E-lístek do Vietnamu

Osmadvacet vrtulníků Huey se pohybovalo v řadě, vznášely se přesně tři metry nad vozovkou, zvuk jejich rotorů naplnil vzduch řevem, který mohl každý cítit v zubech, kostech i varlatech. Jakmile se dostaly nad vrcholky stromů a nabraly výšku, rozdělily se do čtyř zubatých formací ve tvaru písmene „V“ a zvuk zeslábl na úroveň, kdy bylo slyšet křik.

„Poprvé venku?“ zařval průvodce.

„Cože?“ Justin Jeffries se odvrátil od otevřených dveří, kudy sledoval, jak klouže stín helikoptéry po zrcadlové ploše rýžových políček pod nimi. Naklonil se k průvodci, až se jejich bojové helmy málem dotýkaly.

„Poprvé venku?“ zopakoval průvodce, který byl i na Vietnamce moc malý. Široce se usmíval, na sobě měl uniformu a výložky staré První letecké divize.

Jeffries byl velký i na Američana. Měl na sobě zelené šortky, květovanou havajskou košili, běžecké sandály NIKE, drahý comlog značky Rolex a americkou armádní přilbu, která byla zastaralá už v době, kdy se narodil. Viselo na něm několik fotoaparátů: kompaktní Yashika SLR, Polaroid Holistic – 360 a nový záznamník Nikon. Oplatil průvodci úsměv. „Pro nás poprvé. Jsme tady s otcem mé manželky.“

Heather se naklonila, aby se připojila ke konverzaci. „Otec tady byl během... však víte... války. Mysleli, že pro něj Veteránský výlet může být

Modlitby ke zlomeným kamenům

dobrý.“ Pokynula směrem k malému, podsaditému, šedovlasému muži, který se opíral kousek od bezpečnostní sítě u dveří o kulomet M-60. Jako jediný v kabině neměl přilbu. Zada modré košile mu smáčel pot.

„Ano, ano,“ usmál se průvodce, odstoupil a připojil kolík mikrofону do zdířky ve zdi. V ukrytých reproduktorech a přilbách se rozezněl jeho plechový hlas. „Dámy a pánové, všimněte si prosím řady stromů napravo.“

Cestující se přesunuli, natáhli krky, aby lépe viděli a letadlo poskočilo. Desetiletý Sammee Jeffries a jeho osmiletá sestra Elizabeth se prodrali obsazenou kabinou a postavili se vedle místa, kde seděl u otevřených dveří jejich dědeček. Hlaveň plastikového samopalů M-16, který patřil Elizabeth, náhodou udeřil staříka do opáleného krku. Ten se ani neobrátil, ani nepromluvil.

Ve stromech podél jednoho rýžového políčka náhle explodovala série záblesků. Cestující hlasitě zalapali po dechu, k letadlu se vznesla řada magnéziově jasných samonaváděcích střel a minula o několik metrů rotory. Jedna z helikoptér ve formaci tvaru „V“ se propadla, v dokonalém kruhu se obrátila směrem odkud přiletěli a zaútočila na stromy raketami a střelbou z miniděla. Sammee se mezitím dal přemluvit od průvodce. Stoupl si na nízkou krabici, sevřel obouruční držadlo těžkého M-60 a nešikovně ho obrátil směrem ke vzdáleným stromům. Pak zmáčkl spoušť. Cestující si instinktivně přiložili ruce k přilbám, aby si zakryli uši. Na kovovou podlahu dopadly těžké nábojnice. Byly teplé, ale nikoliv horké, aby nikoho nepopálily. Stromy rozerval výbuch, fosforové plameny vyrazily padesát metrů vysoko do vzduchu a zapálily několik vysokých palem. Hořící zbytky zasypaly tiché rýžové

pole. Cestující se zasmáli a zatleskali. Sammee se na ně zašklebil a napnul svaly.

Elizabeth se opřela o dědečka a tiše mu promluvila do ucha. „Není to legrace, dědo?“

Obrátil se, aby něco řekl, ale v tu chvíli jim průvodce oznámil, že se na levé straně objeví jejich cíl, a Elizabeth byla v tu ránu pryč. Aby lépe viděla, odstrčila vlastního bratra a nadšeně se dívala, kdy se pod nimi v horku a kouři objeví vesnice.

Později toho večera se rozesadilo pět mužů okolo stolu na terase pátého poschodí hotelu Sheraton Saigon Oberoi. Vzduch byl horký a vlhký. Od bazénu na terase čtvrtého patra k nim chvílemi doléhal smích a cákání. Bylo po deváté hodině a přetrvával tropický soumrak.

„Byl jste dnes ráno na misi, že?“ zeptal se Justin Jeffries mladého Orientálce vedle.

„Ano, byl. Hrozně zajímavé.“ Muž seděl uvolněně, ale v jeho postoji, v precizně nažehleném safari obleku, v intenzitě jeho pohledu něco bylo. Vojenský základ.

„Jste Japonec, že?“ zeptal se Justin a po mužově úsměvu a přikývnutí pokračoval: „Myslel jsem si to. Jste tady na vojenské misi?“

„Ne, jen na dovolené. *Opuštěák*, tak tomu asi říkali vaši.“

„Kriste,“ pronesl těžký Američan, který seděl vedle Justinova tchána. „Byl jste na severu v PRC bojích s Chenovými válečníky, co?“

„Přesně tak,“ potvrdil Japonec a natáhl k Justinovi ruku. „Poručík Keigo Naguchi.“

„Justin Jeffries, Kansas City.“ Justinova mohutná dlaň sevřela poručíkovu ruku a dvakrát s ní zapumpovala. „Tohle je můj tchán, Ralph Disantis.“

„Rád vás poznávám,“ pokýval poručík rychle hlavou.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„I já vás,“ potvrdil Disantis.

„Myslím, že jsem vás dnes viděl s vnuky ve vesnici,“ pokračoval Naguchi. „Chlapec a dívka?“

Disantis přikývl a usrkl pivo. Justin zagestikuloval k silnému muži vedle svého tchána. „A tohle je pan... ach... Sears, správně?“

„Sayers,“ opravil ho muž. „Roger Sayers. Rád vás poznávám, poručíku. Jak se tam nahoře vede? Už konečně ty malé bastardy vyháníte z horských jeskyní?“

„Dost uspokojivě,“ odvětil poručík Naguchi. „Situace by se měla stabilizovat do příštího období dešťů.“

„Japonské mozky a vietnamská krev, co?“ zasmál se Sayers. Obrátil se k pátému muži u stolu, tichému Vietnamci v bílé košili a tmavých brýlích a rychle dodal: „Neberte to jako urážku. Každý ví, že jsou obyčejní vietnamští sedláci těmi nejlepšími pěšáky na světě. Ukázali nám to před čtyřiceti lety, ech, pane...?“

„Minh,“ doplnil mužík a podal všem přítomným ruku. „Nguyen van Minh.“ Minh měl černé vlasy, obličej bez vrásek, ale jeho oči a ruce prozrazovaly, že mu musí být nejméně šedesát. Tím se nejvíc ze všech přítomných přiblížil Disantisovu věku.

„Viděl jsem vás v letadle z Denveru,“ poznamenal Justin. „Návštěva rodiny?“

„Ne,“ odvětil Minh. „Od roku 1976 jsem americkým občanem. Tohle je můj první výlet do Vietnamu. Ted' už tady žádnou rodinu nemám.“ Obrátil se k Naguchimu. „Poručíku, udivuje mě, že jste si vybral dovolenou na Výletu amerických veteránů.“

Naguchi pokrčil rameny a usrkl ginu s tonikem. „Vidím v tom ostrý kontrast k moderním metodám. Nahoře, na severu, jsem víc než bojovníkem technikem. A naučit se něco o prvních

helikoptérových válkách má hodnotu pro každého, kdo má o vojenskou historii zájem. Vy jste veteránem této války, pane Disantis?“

Justinův tchán přikývl a dlouze se napil piva.

„Já ji jen tak tak propásl,“ prohlásil Sayers s opravdovou lítostí v hlase. „Pro Vietnam jsem byl moc mladý. Moc starý pro Banánové války.“

Justin zavrčel. „Nic moc jste tu nepropásl.“

„Ach, vy jste se zúčastnil toho období?“ zeptal se Naguchi.

„Jasně,“ potvrdil Justin. „Každý, kdo byl v té chudé dekádě plnoletý, se Banánových válek zúčastnil. Dnešní výlet se klidně mohl odehrát v Tegucicalpě nebo Estanzuele. Stačí nahradit rýžová políčka plantážemi na kávu.“

„Chtěl bych se o tom něco dozvědět,“ pokračoval Sayers a přivolał rukou ke stolu číšníka. „Další rundu pro všechny,“ vyzval ho. Od bazénu se ozvala kapela s plechovými bubínky. Neúspěšně se snažila smíchat americké populární melodie, karibský rytmus a místní hudebníky. Její zvuk působil v mokrému, hustém vzduchu poněkud zpomaleně. Sněsla se tropická noc. Zdálo se, jako by hustá atmosféra zastínila dokonce i hvězdy. Naguchi vzhlédl ke skupině jasnějších hvězd, jež se pohybovala k zenitu, pak se podíval na vlastní comlog.

„Kontrolujete azimut pro vyhledávací satelit, ano?“ zeptal se Justin. „To je tvrdý zvyk, také to pořád dělám.“

Disantis se postavil. „Promiňte, další rundu už nevydržím, džentlmeni. Jdu se vyspat z posunu času.“ Odkráčel směrem k záři klimatizovaného hotelu.

Než Disantis zamířil do pokoje, zkontroloval Heather a děti. Jeho dcera už byla v posteli, ale Sammee a Elizabeth hltali data z otcova Nikonu,

Modlitby ke zlomeným kamenům

který připojili k terminálu a celoplošné obrazovce na zdi. Disantis se přitiskl ke dveřím a sledoval je –

„Tohle je PZ,“ vykřikl nadšeně Sammee.

„Co je to PZ?“ zeptala se Elizabeth.

„Přistávací zóna,“ odsekl Sammee. „Copak si nic nepamatuješ?“

Zed' předváděla jeden obraz za druhým. Prach, rotory, predátorské stíny Hueyů, jež se blížily k Justinovi. Tenká řada cestujících v bojových uniformách, muži a ženy, kteří se (i přes patrný odstup rotorů) instinktivně krčí. Turisté, kteří jednou rukou svírají přilby, druhou si k hrudi tisknou kamery, kabelky a plastické samopaly M-16. Skupinky, které se rychle vzdalují od zvednuté přistávací plochy vedle zákopů okolo rýžového políčka.

„Tamhle je děda!“ zvolala Elizabeth. Disantis spatřil sám sebe – stárnoucího, silného člověka, který těžce oddychuje, sune se do helikoptéry a odmítá nataženou ruku průvodce. Sammee něco vytukal na klávesnici terminálu. Obraz se přiblížil a zvětšil, až celou obrazovku pohltit zrnitý Disantisův obličej. Sammee změnil barvy a roztáhl dědečkův obličej, až se proměnil v purpurový balón, připravený prasknout.

„Nech toho,“ zakňourala Elizabeth.

„Uplakánku,“ posmíval se Sammee, ale šestý smysl ho přiměl, aby se obrátil přes rameno k Disantisovi. Nedal najevo, že si dědečka všiml, a pokračoval v montážích dalšího obrazu.

Disantis zamrkal a sledoval, jak se roztrhaný film posunul. Opuštěná vesnice z hrubých chatrčí. Rady turistů-vojáků po obou stranách úzké cesty. Zvětšeniny chatrčí a jejich průzkumu. V nízkém vchodu se objevila Heather, zamrkala ve sluneční záři, nešikovně pozvedla dětský M-16 a zamávala do kamery.

„Tohle je dobrej kus,“ vydechl Sammee.

Právě se vraceli k PZ, když začali od vzdáleného zákopu střílet nějaké postavy. Turisté se nejprve zmateně pomíchali, ale po naléhání průvodců se konečně se smíchem ukryli na travnaté úbočí. Justin zůstal stát a fotografoval. Disantis sledoval, jak se na celoplošné obrazovce (trochu pomaleji než na obyčejném videu) skládají obrazy. Napravo zářily sloupce dat. Spatřil sám sebe, jak dopadl do příkopu na jedno koleno a sevřel ruku Elizabeth. Vzpomněl si, jak poznal, že je tráva umělá.

Turisté palbu opětovali. Jejich M-16 žhnuly a kopaly. Přesto nepřišli o jedinou kulku. Řev byl nesnesitelný. Vedle Justina se rozplakalo dvouleté dítě.

Nakonec pomohli průvodci mladému páru turistů použít polní vysílačku a zavolat leteckou podporu. Stíhačky se objevily za necelou minutu – tři A-4D Skyhawky se starožitnými, zářivě jasnými námořními znaky na bílých křídlech. Přilétly se necelých pět set stop vysoko. Exploze vyslaly do zákopů dlouhé stíny, Justinova kamera se zatřásla, turisté se přikrčili a ve vzdálenosti šesti set metrů se na pozorovatelně přilepili k zemi. Justin dokázal, jak kvetl napalm k obloze, kameru opět vyrovnat.

„Sleduj,“ prohlásil Sammee. Zastavil obraz, pak ho zvětšil. Scénérie se roztáhla. Proti oranžovým explozím se zviditelnily nepatrné lidské postavičky a černé siluety. Sammee obraz ještě víc zvětšil. Disantis rozeznal siluetu utržené paže, vlající košile a sedláckého slamáku, který se vznesl do vzduchu.

„Jak to dělají, dědo?“ zeptal se Sammee, aniž by se obrátil.

Disantis pokrčil rameny. „Možná holo.“

„Ne-e, žádný holo,“ opravil ho Sammee. Ani se nepokusil ukryt své pohrdání. „Je tam moc záře. A

Modlitby ke zlomeným kamenům

kromě toho vidíš, jak odletují kusy. Vsad' se, že byli živí.“

Elizabeth se na svém místě obrátila. Na předním dílu pyžama měla obrázek Wonder Ducka. „Co to pan Sayers říkal po cestě nazpátek, dědo?“

„Kdy?“

„V helikoptéře, když řekl: *No, dnes jsme to vážně Čárlímu natřeli.*“ Elizabeth se nadechla. „Kdo je to Čárlí, dědo?“

„Jsi hloupá,“ podotkl Sammee. „Čárlí byl VC. Ti špatní chlapi.“

„Proč jste mu říkali Čárlí, dědo?“ naléhala Elizabeth. Zastavená exploze na celoplošné obrazovce vrhala na její obličej oranžový žár.

„Nevzpomínám si,“ odpověděl Disantis. Zarazil se, jednou rukou držel dveře. „Vy dva jděte raději spát, než přijde nahoru táta. Zítra budeme mít spoustu práce.“

Později se posadil ve svém pokoji. Ticho narušoval jen bzukot klimatizace a Disantis si uvědomil, že si doopravdy nemůže vzpomenout, proč říkali Vietcongu Čárlí. Zauvažoval, zda to vůbec kdy věděl. Vypnul světlo a otevřel zasunovací dveře na balkón. Když vyšel ven, vlhký vzduch ho obalil jako pokrývka. Tři patra pod ním seděli a popíjeli Justin, Sayers a ostatní. K Disantisovi se nesl jejich smích a míchal se s hučením vzdálené bouře na černém obzoru.

Příštího dne zakopl pan Sayers při cestě na piknik o minu claymore.

Průvodce je odvedl na úzkou stezkou v džungli na simulovanou hlídku. Sayers je vedl. Stezce se moc nevěnoval, rozmlouval s reverendem Dewittem, televizním hlasatelem z Dothanu v Alabamě. Justin a Heather kráčeli s Newtonovými, mladým párem z

Hartfordu. Disantis šel vzadu, šlapal mezi Sammeem a Elizabeth a držel je od sebe, aby se nehádali.

Sayers šlápl na tenký drát natažený přes stezku a metr před ním explodoval kus země. Mina claymore se vznesla tři metry do vzduchu a pak se rozletěla v bílém oblaku.

„Sakra,“ zaklel Sayers. „Promiňte, reverende.“ Dopředu postoupil vietnamský průvodce a s omluvným úsměvem připevnil Sayersovi rudou KIA (pozn. překl. – zabit v boji) pásku kolem ruky. Reverend Dewitt a Tom Newton dostali žluté pásky WIA (pozn. překl. – zraněn v boji).

„Znamená to, že se nedostanu na piknik?“ zeptal se Sayers.

Průvodce se usmál a instruoval ostatní, jak na blízké mýtině připravit PZ pro zdravotní helikoptéru. Poručík Naguchi a Minh vysekali mačetaми porost, Heather a Sue Newtonová jim pomohli rozprostřít poutače, desky ze zářivě oranžového plastiku. Sammee směl zatáhnout za visačku hlásiče se zeleným kouřem.

Objevil se zdravotnický vrtulník, náraz vzduchu položil vysokou trávu a odnesl Disantisův bílý tenisový klobouček. Sayers, Dewitt a Newton leželi opření o lokty, a jak je nakládali na nosítka, mávali. Když se zdravotnická helikoptéra proměnila ve vzdálený rytmus na obloze, patrola pokračovala.

Justin se poučil. Pohyboval se opatrně, často zvedal ruku a řadu za sebou zastavoval. Narazil na další dva dráty a na úsek provrtaný malými minami. Průvodce jim ukázal, jak cestu zkoumat bajonety. Posledních půl kilometru se drželi v trávě okolo cesty.

Tábořiště se rozprostíralo na kopci s pohledem k moři. Pod slaměnou střechou tady čekaly tři stoly plné sendvičů, salátů, množství ovoce a chladicích boxů s pivem. Sayers, Newton a Dewitt už tady byli

Modlitby ke zlomeným kamenům

a pomáhali dvěma průvodcům v pečení hamburgerů a hot-dogů nad žhavými uhlíky. „Co vás zdrželo?“ zvolal Sayers a hlasitě se rozesmál.

Po dlouhém obědě sešli někteří turisté dolů na pláž, aby se vykouпали, opalovali nebo si zdřímli. Sammee rozeznal v džungli vedle piknikového stanu sít' tunelů a několik dětí se seběhlo kolem průvodce, který jim předváděl, jak před samotným zkoumáním tunelů použít CS plyn, trhavé a třaskavé granáty. Pak vyrazily děti a několik mladších dospělých po bříše k průzkumu celého komplexu. Disantis seděl u piknikových stolů, popíjel pivo, pozoroval moře a poslouchal jejich nadšené výkřiky. Stejně tak rozeznal konverzaci své dcery a Sue Newtonové, které seděly o několik metrů dál na plážových osuškách.

„Chtěly jsme přivést mého tátu, ale odmítl,“ prohlásila Newtonova žena. „Tommy tedy povídá: *No, báb, pokud z toho část hradí stát, jedem sami.* Tak jsme jeli.“

„Nám se zdálo, že by to pro mého otce bylo skvělé,“ prohlásila Heather. „Já nebyla tehdy ještě na světě. Když se ale z války vrátil, dávno v sedmdesátých letech, ani nepřišel domů za matkou. Odcestoval a žil několik let v lesích v Oregonu, nebo Washingtonu, nebo někde.“

„Vážně!“ vyjekla Sue Newtonova. „Můj táta nikdy nic tak bláznivého neudělal.“

„Ach, po čase se to zlepšilo,“ pokračovala Heather. „Nějakých posledních deset let je v pořádku. Jeho léčebný program ale potvrdil, že pro něj bude Výlet veteránů dobrá věc. A Justin si mohl vzít volno, protože obchody jen kvetou.“

Rozhovor se stočil k dětem. Krátce nato se hustě rozpršelo a přijely pro ně tři vrtulníky Huey a těžký Chinook, které je odvezly zpět do Sheratonu. Nějaký tucet lidí z Disantisovy skupiny během krátkého

zpátečního letu zpíval *Devětadevadesát lahví piva na zdi*.

Na odpoledne nebyl připraven žádný program, a když bouře utichla, několik lidí se rozhodlo pro nákupy v jednom z obrovských obchodních domů mezi hotelovým komplexem a parkem. Disantis chytil elektrický autobus do centra Saigonu, kde se procházel až do setmění ulicemi.

Změna názvu na Ho Chi Minovo Město se nikdy ve skutečnosti neujala a metropole se začátkem devadesátých let oficiálně přejmenovala na Saigon. Město už se té vzrušené směsici chodců, motorkářů, hospod se striptýzem, barů, restaurací a levných hotelů, kterou Disantis před čtyřiceti lety pamatoval, nepodobala. Zahraniční peníze zmizely v turistických enklávách poblíž parku a město samotné odráželo víc než horečnatý pulz starého Saigonu realitu nového socialismu. Obě strany živých tříd lemovaly efektivní, monotónní stavby, mrakodrapy z oceli a skla. Občas zahlédl chátající postranní ulici, která mu připomněla zanedbaný styl Tu-Do ulice z konce šedesátých let.

Jak čekal, až přeskochí světlo na třídě Thong Njut, připojil se k němu Nguyen van Minh.

„Pan Disantis.“

„Pan Minh.“

Procházeli parkem, kde kdysi stával Palác nezávislosti, a malý Vietnamec si upravil brýle. „Líbí se vám tu?“ zeptal se. „Hodně toho tady poznáváte?“

„Ne,“ odpověděl Disantis. „A vy?“

Minh zaváhal a rozhlédl se, jako by se ho to netýkalo. „Moc ne, pane Disantis,“ odpověděl nakonec. „Samozřejmě jsem Saigon navštěvoval zřídka. Má vesnice ležela v jiné provincii. Mou jednotku nasadili poblíž Da Nangu.“

„ARVN?“ zeptal se Disantis.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Hac Bao,“ odpověděl Minhu. „Černí panteri První divize. Možná si na ně vzpomínáte?“

Disantis zavrtěl hlavou.

„Byli jsme... říkám to bez jakékoliv pýchy... nejvíce obávanou jednotkou v celém Jižním Vietnamu... včetně Američanů. Hac Bao zasadil do srdcí komunistických nájezdníků deset let před pádem strach.“

Disantis se zastavil, aby si od pouličního prodavače koupil citrónovou zmrzlinu. Po celé třídě se rozsvěcovala světla.

„Vidíte tamhle velvyslanectví?“ zeptal se Minh a ukázal na starožitnou šestipatrovou budovu usazenou za tepaným plotem.

„To je stará americká ambasáda?“ zeptal se Disantis bez velkého zájmu v hlase. „Předpokládal bych, že teď už bude budova stržená.“

„Ach ne,“ odvětil Minh. „Je to muzeum. Restaurovali ho přesně podle originálu.“

Disantis přikývl a zrakem zkontroloval vlastní comlog.

„Stál jsem tady,“ pokračoval Minh, „právě tady... v dubnu roku 1975, a sledoval helikoptéry, jak odvázejí poslední Američany ze střechy velvyslanectví. To jsem byl v Saigonu teprve potřetí. Právě mě propustili po čtyřech dnech z vězení.“

„Vězení?“ Disantis se obrátil a pohlédl na Minha.

„Ano. Vláda mě zatkla, když členové mé jednotky zabavili poslední Boeing 727 na letu z Da Nangu do Saigonu. Bojovali jsme s civily – s Ženami a dětmi – abychom se na letadlo dostali. Byl jsem velitel. Bylo mi 23 let.“

„Takže jste se během paniky z Vietnamu dostal?“

„Když se ocitli Severovietnamci na předměstí, pustili nás z vězení,“ pokračoval Minh. „Nedokázal jsem zem opustit. Až o několik měsíců později.“

„Na lodi?“ zeptal se Disantis. Citrónová zmrzlina se v teplém vzduchu rychle roztékala.

Minh přikývl. „A vy, pane Disantis, kdy jste opustil Vietnam?“

Disantis odhodil papírový kelímek do odpadkového koše a olízl si prsty. „Já jsem dorazil začátkem roku 1969,“ odpověděl.

„A kdy jste odjel?“ zeptal se Minh znova.

Disantis pozvedl hlavu, jako by chtěl nasát noční vzduch. Večer byl hustý, prosycený vůní tropické vegetace, květů mimózy, stojící vody a rozkladu. Když se k Minhovi obrátil, v modrých očích se mu tmavě zablesklo. Zavrtěl hlavou. „Já nikdy neodjel,“ dodal.

Justin, Sayers a Tom Newton se přiblížili k průvodci, který seděl sám u stolu zadního hotelového baru. Tři Američani zaváhali a podívali se jeden na druhého. Nakonec postoupil vpřed Justin. „Jak se vede?“ pronesl.

„Dobré odpoledne, pane Jeffriesi,“ pozdravil průvodce.

„My... uch... my všichni, myslím tím nás tři a pár dalších chlapu, se vás na něco chceme zeptat.“

„Ach, je s výletem nějaký problém?“ zeptal se průvodce.

„Ne, ne, všechno je skvělé,“ odpověděl Justin a obrátil se ke dvěma společníkům. Posadil se a naklonil se k Vietnamci. Jeho hlas se proměnil v chraplavý šepot. „My... ach... chceme trochu víc než obyčejný výlet.“

„Ach?“ průvodce zamrkal, ale ústa mu nezkřivil úsměv.

„Jo,“ potvrdil Justin. „Víte. Něco extra.“

„Extra?“ zopakoval průvodce.

Přistoupil Roger Sayers. „Chceme nějakou zvláštní akci,“ doplnil.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ach,“ vydechl průvodce a dopil.

Justin se znovu předklonil. „Nat Pendrake nám vyprávěl, že to bylo oukej,“ zašeptal hlasitě. „Říkal, že... uch... to zařídil přes pana Tho.“

„Pan Tho?“ zopakoval průvodce prázdně. Tentokrát jim úsměv vrátil.

„Jo. Nat říkal, že... uch... stojí zvláštní akce kolem tisícovky.“

„Dva tisíce,“ potvrdil tiše průvodce. „Každý.“

„Hej,“ vmísil se do rozhovoru Sayers. „Nat tady byl před pár měsíci a...“.

„Ticho,“ přerušil ho Justin. „Dobrá. Platí. Tady.“ Posunul přes stůl svou univerzální kartu.

Vietnamec se usmál a Jeffriesovu kartu vrátil. „V hotovosti, prosím. Každý z vás. Americké dolary.“

„Nevím o...“ začal Sayers.

„Kde?“ zeptal se Justin.

„Cesta pro zásobování za budovami hotelové údržby,“ dodal průvodce. „Dvacet tři nula nula.“

„Dobrá,“ souhlasil Justin a průvodce se postavil. „Pak se uvidíme.“

„Užijte si dne,“ pozdravil průvodce a zmizel.

Nákladní automobily je transportovaly do džungle na místo, kde končila silnice a navazovala na ni stezka. Pět mužů seskočilo a sledovalo průvodce temnotou. Díky večerním deštům byla stezka rozblácená. Mokrě větve je šlehaly do barvou pomalovaných obličejů. Justin Jeffries a Tom Newton se drželi průvodce. Za nimi v temnotě klopýtal Sayers a reverend Dewitt. Poručík Naguchi průvod uzavíral. Všichni měli uniformu. Všichni nesli po jednom samopalu M-16.

„Do prdele,“ zasyčel Sayers, když ho udeřila do obličeje větev.

„Bud' zticha,“ zašeptal Justin. Průvodce jim naznačil, aby zastavili. Američani se k němu nahrnuli

a pozorovali mezerou v hustém listoví mýtinu. Ze dveří tuctu chatrčí vesnice proudilo studené světlo petrolejových lamp.

„Sympatizující s Vietcongem,“ zašeptal průvodce. „Mohou vám prozradit, kde leží velení. VC zná ve vesnici každý.“

„Hun,“ vyrazil ze sebe Sayers. „Takže je naším úkolem získat informaci, správně?“

„Ano.“

„A opravdu sympatizují s VC?“ zašeptal Tom Newton.

„Ano.“

„Kolik?“ zeptal se poručík Naguchi. Jeho hlas nebylo mezi kapáním vody z palmových listů slyšet.

„Možná padesát,“ poučil je průvodce. „Možná slabých pětatřicet.“

„Zbraně?“ zeptal se Naguchi.

„Mohou mít něco ukrytého v chatrčích,“ pokračoval průvodce.

„Buďte opatrní na mladé muže a ženy. VC. Dobře trénovaní.“

Následovalo dlouhé ticho, kdy pozorovali zamlklou vesnici. Nakonec se postavil Justin a odjistil zásobník na vlastní pušce. „Jdem na to,“ vyzval je. Na mýtinu vstoupili společně.

Ralph Disantis a Nguyen van Minh seděli společně v tmavém boxu starého baru kousek od bývalé ulice Tu-Do. Bylo pozdě. Minh byl dost opilý a Disantis působil stejně. Starodávný hudební automat v rohu vyhrával nové japonské hity a staré-ale-dobré písně osmdesátých let.

„Mnoho let po pádu mé země jsem si myslel, že chybí Americe jakákoliv čest,“ prohlásil Minh. Mužíkova opilost se dala určit pouze podle toho, s jakou péčí formuloval jednotlivá slova. „Přestože jsem v Americe žil, v Americe pracoval, stal se

Modlitby ke zlomeným kamenům

americkým občanem, byl jsem přesvědčený, že jí chybí jakákoliv čest. Moji američtí přátelé mi vyprávěli, že z mé země během vietnamské války vysílali v televizi a v rádiu každý den, každý večer zprávy. Když padl Saigon... už nic. Nic. Jako by můj národ nikdy neexistoval.“

„Hmmm,“ zabručel Disantis, dorazil drink a požádal o další.

„Ale vy, pane Disantis, jste čestný muž,“ pokračoval Minh. „Vím to. Cítím to. Jste čestný muž.“

Disantis pokynul ustupujícímu číšníkovi hlavou, odstranil z nového pití kokte일로vou lžičku ve tvaru šavle a položil ji do řady vedle sedmi dalších. Pan Minh zamrkal a napodobil ho.

„Jako čestný muž pochopíte, proč jsem se vrátil, abych pomstil svou rodinu,“ pronesl Minh obezřetně.

„Pomstil?“ zopakoval Disantis.

„Pomstil mého bratra, který zemřel v boji proti Severním Vietnamcům,“ pokračoval Minh. „Pomstil mého otce – učitele – který prožil osm let v převýchovném táboře, aby hned po propuštění zemřel. Pomstil mou sestru, kterou tento režim deportoval za...“ Minh udělal pauzu. „Za údajné zločiny proti morálce. Když se jejich přecpaná loď někde mezi tímto místem a Hongkongem potopila, utopila se.“

„Pomstít,“ zopakoval Disantis. „Jak? Čím?“

Minh se narovnal a podíval se přes rameno. Poblíž se nikdo nenacházel. „Pomstím cest mé rodiny tím, že udeřím proti červům, kteří rozežrali můj národ,“ odvětil.

„Ano,“ potvrdil Disantis. „Čím? Máte zbraň?“

Minh zaváhal, navlhčil si rty a chvíli se zdálo, že vzlyká. Pak se předklonil a uchopil Disantise za předloktí. „Mám zbraň,“ zašeptal. „Dvě. Propašoval jsem je sem. Pušku a služební automat z Hac Bao.“

Znovu zaváhal. „Vám to mohu říct, pane Disantis. Jste čestný člověk?“ Tentokrát to byla otázka.

„Ano,“ potvrdil Disantis. „Řekněte mi to.“

Dvě chatrče hořely. Justin a ostatní čtyři tam vrazili, křičeli a stříleli. Nenarazili na žádný odpor. Teď klečelo uprostřed vesnice dvaatřicet vesničanů, většinou děti a staří lidé. Sayers zvrhl v jedné chatrči lucernu, došky abambus se okamžitě rozhořely. Tlustý Američan zbytečně plameny utloukal, až Justin zavolal: „Zapomeň na tu blbou boudu a pojď sem.“

Tom Newton sundal pušku a hlídal skrčené obyvatele vesnice. „Kde jsou VC?“ zařval.

„VC!“ zaječel Sayers. „Kde mají tunely? Řekněte nám to, sakra!“ Klečící žena, která držela v náruči malé dítě, padla čelem do prachu. Plameny vrhaly na zem bizarní stíny, pach kouře nutil muže roztahovat chřípí.

„Nerozumí,“ promluvil reverend Dewitt.

„Sakra, že rozumí,“ odsekl Justin. „Jednoduše nemluví.“

Vpřed postoupil poručík Naguchi. Vypadal uvolněně, přesto mířil svým samopalem M-16 na skrčené obyvatele vesnice. „Pane Jeffriesi, jestli chcete vést výslech, budu tady hlídat.“

„Výslech?“ zašeptal Justin.

„Tamhle je prázdná chatrč, kus od ohně,“ poučil ho poručík. „Na výslech je nejlepší izolovat jednoho od druhého.“

„Jo,“ potvrdil Justin. „Vzpomínám si. Tome, odřízni jich pár od stáda. Pohyb!“

Newton zvedl za ruku mladíka a starou ženu a vlekl je k chatrči.

„Tu ne,“ ohradil se Justin. „Moc stará. Vem tamtu,“ ukázal na patnácti, šestnáctiletou dívku s

Modlitby ke zlomeným kamenům

vytřeštěnýma očima. „Ta má určitě u VC bratra nebo přítele.“

Newton srazil starou ženu zpět na kolena a hrubě zvedl na nohy dívku. Justin cítil, jak mu vyschlo v ústech. Za zády mu vzplála třetí chatrč, jiskry se smíchaly s hvězdami na obloze.

Disantis položil do řady desátou plastickou šavli. „A co munice?“ zeptal se.

Minh pomalu zamrkal a usmál se. „Tři tisíce nábojnic pro pušku,“ odpověděl. Pomalým pohybem pozvedl sklenici, napil se a polkl. „Třicet zásobníků pro kalibr pětáctýřicet, služební automat. Dost...“ udělal pauzu, chvíli se kýval a znovu se narovnal. „Dost na práci, jo?“

Disantis položil na stůl barevné peníze a zaplatil účet. Pomohl Minhovi na nohy a odvedl menšího muže ke dveřím. Minh se zastavil, sevřel oběma rukama Disantisovu paži a přitáhl si jeho obličej. „Dost, ano?“ zopakoval.

Disantis přikývl. „Dost,“ potvrdil.

„Do prdele,“ zaklel Tom Newton. „Nic nám neřekne.“ Mladík z vesnice před nimi klečel, černou košili staženou a ovázanou kolem rukou. Koutky úst a nozdry měl zamazané od krve. Hrud' mu zdobily tečky cigaretových popálenin.

„Přived' sem tu holku,“ promluvil Justin. Sayers ji srazil na kolena, popadl ji za vlasy a prudce trhl hlavou.

„Kde jsou VC?“ zeptal se Justin. Otevřenými dveřmi do chatrče proudil dým. „Tunely? VC?“

Dívka nic neříkala. Měla velmi tmavé, strachem roztažené oči. Mezi nepatrně rozevřenými rty jí zářily malé, bílé zuby.

„Držte jí ruce,“ vyzval Justin Newtona a Sayerse. Z pouzdra za opaskem vytáhl dlouhý nůž, zajel jí špičkou pod zapnutou košili a trhl směrem vzhůru. Látky se roztrhla a rozdělila. Dívka zalapala po dechu a zakroutila se. Oba Američani ji pevně drželi. Měla malá, špičatá ňadra lehce pokrytá potem.

„Ježíši,“ vydechl Newton a zachechtal se.

Justin jí stáhl černé kalhoty, udeřil ji, když ho chtěla kopnout, přes koleno a nožem jí rozerval látku kolem kotníků.

„Hej!“ zařval Sayers. Mladý Vietnamec se vyškřábal na nohy a snažil se osvobodit ruce. Justin se rychle obrátil, upustil nůž, pozvedl M-16 a třikrát rychle po sobě vypálil. Na chlapcově hrudi, hrdle a tvářích explodovalo maso. Vykopl nohama, jednou se zachvěl a bez hnutí zůstal ležet v rostoucí rudé kaluži.

„Ach, Ježíši,“ zopakoval Newton. „Ježíši Kriste, to je něco.“

„Drž hubu,“ vyzval ho Justin. Přimáčkl pažbu pušky dívce na lícní kost a přitlačil ji zády na zem. „Držte jí nohy,“ vyzval ostatní. „Přijde na vás řada.“

Když doprovodil Minha do hotelového pokoje a uložil ho do postele, vrátil se do vlastního pokoje a posadil se na balkón. Někdy kolem třetí hodiny ráno se z temnoty vynořil jeho zeť a čtyři další muži a usadili se kolem jednoho z kulatých stolů na opuštěné terase pod ním. Disantis slyšel, jak létají plechovky od piva do odpadkových košů, jak odskakují další zátky. Slyšel úryvky konverzace.

„Jak tam vůbec všechno to střílení začalo?“ zeptal se Justin do tmy.

Několik ostatních se opile zachechtalo.

Odpověděl pevný hlas s japonským přízvukem: „Jeden z nich utekl. Reverend začal střílet. Připojil jsem se k němu, abychom je zastavili.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„...sakra, mozky všude kolem.“ Disantis rozeznal Sayersův hlas.

„Rád bych věděl, jak to dělají.“

„Pytlíky s krví a nálože každých šest centimetrů pod syntetickým masem,“ odvětil zastřený hlas mladíka jménem Newton. „Pracoval jsem pro Disneye. O těch animacích něco vím.“

„Jen jestli to byly animace?“ prohlásil Sayersův stín a někdo se zachechtal.

„Sakra, dobře víš, že byly,“ odpověděl Justinův hlas.

„Vůbec jsme z toho hloupého parku nevyjeli. Deset tisíc doláčů.“

„Bylo to tak... skutečné,“ pokračoval hlas, o kterém Disantis věděl, že patří televiznímu kazateli. „Ale určitě to nebyly žádné... kulky.“

„Sakra že ne,“ potvrdil Newton. „Omluvte mě, reverende. Opravdové kulky nemohli použít. Zákazníci by mohli náhodou zabít jeden druhého.“

„Jak potom...“

„Laserové UV pulzy,“ doplnil Justin.

„Spustily nálože pod kůží,“ pokračoval Newton. „To se snadno spustí.“

„Ale ta krev,“ namítl reverend Dewitt do tmy. „Ta... šedá kůra mozková. Úlomky kostí...“

„Nechte už toho!“ zařval Sayers hlasitě, až ho ostatní chlapi poslechli. „Nechte toho, řekněme, že se nám ty peníze vyplatily, oukej? Za to si můžou koupit dost náhradních dílů?“

„Za to si můžeš koupit dost náhradních Vietnamčků,“ doplnil Newton a ozvala se salva smíchu. „Ježíši,“ pokračoval, „viděli jste, jak se ta rákosnická holka kroutila, když ho do ní Jeffries poprvé vrazil...“

Disantis naslouchal ještě pár minut, pak se vrátil do postele a pečlivě za sebou zavřel dveře.

Bylo krásné ráno. Nad mořem se na východě nakupily vysoké, modré mraky a rodina spokojeně snídala v restauraci na terase. Sammee a Elizabeth jedli vejce, toust a ovesnou kaši. Heather si objednala amoletu. Disantis si dal kávu. Justin se k nim připojil až pozdě, složil hlavu do dlaní a objednal si Bloody Mary.

„Minulou noc ses vrátil moc pozdě, drahý,“ napomenula ho Heather.

Justin si masíroval spánky. „Jo. Tom a pár dalších jsme zašli do herny a hráli dlouho poker.“

„Promeškal jsi dnes ráno velké vzrůšo, tatínku,“ ozval se Sammee.

„Jo, a co?“ Justin usrkl pití a zašklebil se.

„Dnes ráno zatkli pana Minha,“ oznámil Sammee vesele.

„Ach?“ Justin se podíval na svou ženu.

„Je to pravda, drahý,“ potvrdila Heather. „Dnes ráno ho zatkli. Něco s ilegálním kontrabandem v jeho kufru.“

„Jo,“ potvrdil Sammee. „Já slyšel dole chlápka, jak někomu říká, že měl pušku. Víš, jako my, jenže opravdickou.“

„No, to mě podrž,“ odvětil Justin. „Postaví ho k soudu, nebo co?“

„Ne,“ ozval se Disantis. „Jen ho požádali, aby odjel. Naložili ho do ranního trajektu do Tokia.“

„Je tady kolem spousta cvoků,“ zamumlal Justin a otevřel menu.

„Myslím, že si dám snídani. Máme před ranním výletem čas?“

„Ach, ano,“ potvrdila Heather. „Helikoptéry dnes ráno až do půl jedenácté nestartují. Půjdeme někam proti proudu řeky. Táta říká, že by to mělo být moc zajímavé.“

„Mně to tady přijde nudné,“ zakňourala Elizabeth.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„To protože se nudíš pořád, hlupáku,“ napomenul ji Sammee.

„Buďte oba zticha,“ pokárala je Heather. „Jsme tady kvůli vašemu dědečkovi. Jezte hezky svou kaši.“

Osmadvacet Hueyů vyrazilo v jediné řadě, vzletlo nad řadu stromů a rozdělilo se – ve chvíli, kdy dosáhli tří tisíc stop – do formace. Panorama silnic a sídlišť se ve chvíli, kdy vstoupili do parku, změnila v rýžová políčka a džungli. Pak se ocitli nad řekou a zamířili k západu. Rolníci, kteří poháněli proti proudu bidlem malou loďku, vzhlédli, a jak je stíny bitevních vrtulníků mýjely, zamávali.

Disantis seděl u otevřených dveří, ruce zaháknuté za bezpečnostní síť, nohy mu visely dolů. Na zádech měl Sammeeho modrý batoh. Justin dřímá na měkké lavici, Elizabeth seděla Heather na klíně a stěžovala si na vedro. Sammee naklonil těžký M-60 nalevo, pak napravo, pak začal vydávat zvuky kulometu.

Průvodce připojil ke zdířce na zdi mikrofon. „Dámy a pánové. Dnes jedeme na misi proti řece Mekong. Máme dva úkoly – odříznout zakázanou lodní dopravu a prozkoumat území džungle koleni silnice č. 1, odkud byl hlášen pohyb vojáku VSV. Po ukončení mise zamíříme k osm set let starému buddhistickému chrámu. Po jeho prohlídce se podává oběd.“

Helikoptéra se těžce sunula k severu a západu. Elizabeth si stěžovala, že má hlad, reverend Dewitt se pokusil ostatní přimět ke zpěvu táborových písní, ale málokdo měl zájem. Tom Newton ukazoval své manželce historické památky. Justin se na chvíli probudil, vyfotil svým Nikonem pár obrázků a spal dál.

Později přerušil ticho průvodce: „Jak se točíme k jihu, sledujte prosím řeku. Hledáme jakékoliv malé

lodky, které vypadají podezřele, nebo se při našem náletu snaží uprchnout. Řeku bychom měli spatřit během několika příštích minut.“

„Ne, nespatříme,“ prohlásil Disantis. Sáh pod květovanou košili a vytáhl z opasku těžkou pětáctýřicítku. Namířil průvodci na obličej a pevně ji přidržel. „Požádejte, prosím, pilota, ať zamíří k severu.“

Kabinu zaplnil šum, pak se průvodce usmál a všichni utichli. „Vtip, pane Disantis. Obávám se, že nikterak zábavný. Prosím, ukažte mi...“

Disantis vypálil. Kulka prošla polstrováním na zdi tři centimetry od průvodcova obličej. Lidé vykřikli, průvodce se přikrčil, instinktivně pozvedl ruce a Disantis přehodil nohy do kabiny. „K severu, prosím.“ prohlásil. „Hned teď.“

Průvodce rychle promluvil do mikrofonu a vykřikl dvě jednoslabičné odpovědi na neslyšné pilotovy dotazy. Huey se odpojil od formace a zamířil k severu.

„Tatínku,“ promluvila Heather.

„Co si sakra myslíš, že děláš, Ralphe?“ promluvil Justin. „Dej mi hned tu blbou starožitnost, než se někomu...“

„Drž klapačku,“ vyzval ho Disantis.

„Pane Disantis,“ ozval se reverend Dewitt. „Na palubě tohoto letounu jsou ženy a děti. Kdybychom si mohli promluvit o...“

„Odlož tu blbou pistoli, Ralphe,“ zavrčel Justin a začal se zvedat z lavice.

„Bud' ticho.“ Disantis zamířil pistolí k Justinovi a mohutný muž se uprostřed pohybu zastavil. „Dalšího člověka, který promluví, zastřelím.“

Sammee otevřel ústa, podíval se na dědečkův obličej a zůstal zticha. Několik minut znělo jen pulzování rotorů a tichý pláč Heather.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Tady přistaňte,“ vyzval je konečně Disantis. Sledoval džungli, ujišťoval se, že už jsou z parku pryč. „Tady.“

Průvodce udělal pauzu, pak rychlostí kulometu promluvil vietnamsky do mikrofonu. Huey začal klesat a kroužil k mýtině, na kterou Disantis ukázal. Už rozeznal dvě černá vznášedla saigonské bezpečnosti, jež se rychle blížila od východu. S řevem se nesly deset metrů nad příkrovem džungle, proud zvuků od rotorů čeřil listí.

Spodek Hueye se dotkl země, tráva se rozvlnila a ohnula. „Pojďte, děti,“ prohlásil Disantis. Rychle se pohyboval, pomohl Elizabeth ven a Sammeeho vyprostil dřív, než ho dokázala Heather zachytit. Seskočil vedle nich.

„Co to sakra děláš?“ zaburácel Justin a seskočil dolů.

Disantis s dětmi o několik stop pokročili a přikrčili se v bičované trávě. Disantis se pootočil a trefil Justina do levé nohy. Síla nárazu silného muže obrátila. Dopadl do otevřených dveří, lidé vykřikli a natáhli k němu ruce.

„Tohle je skutečné,“ promluvil Disantis tiše. „Sbohem.“ Dvakrát vypálil nad krycí sklo pilotovy kabiny. Pak vzal Elizabeth za ruku, a zatímco se helikoptéra zvedla, táhl ji k džungli. Když se Huey vyhoupl nad stromy, Justina vytáhlo několik rukou do otevřených dveří. Sammee zaváhal, podíval se na prázdnou oblohu, pak klopýtavě následoval sestru s dědečkem. Chlapec nekontrolovatelně vzlykal. „Pšt,“ napomenul ho Disantis a zatlačil Sammeeho do zdi vegetace. V temnotě džungle se táhla úzká pěšinka. Disantis odložil lehký batoh a vyndal nový zásobník do automatické pistole. Starý zásobník vyhodil a jediným úderem dlaně nasadil ten nový. Pak obě děti chytil a rychle všichni oběhli proti směru hodinek obvod mýtiny. Stále se kryli džunglí. Když se

zastavili, schoval děti za padlý strom. Elizabeth začala naříkat.

„Pšt,“ zašeptal Disantis.

Rychle se přihnala helikoptéra Huey, průvodce seskočil na zem, pak se helikoptéra ve spirále zvedla a nabrala výšku. Vteřinu na to nad korunami stromů zařvalo první vznášedlo saigonské bezpečnosti a dosedlo vedle průvodce. Dva muži, kteří vyskočili ven, na sobě měli černé armádní oblečení, v ruce nesli minisamopaly Uzi. Průvodce ukázal na místo na druhé straně mýtiny, kde vstoupil Disantis do džungle.

Pozvedli zbraně a vykročili tím směrem. Za nimi se objevil Disantis. Když se dostal do vzdálenosti pěti metrů, klesl na jedno koleno, sevřel pistoli oběma rukama, a jak se obrátili, vypálil. Prvního policistu trefil do obličeje. Druhý muž stačil pozvednout vlastní zbraň, pak ho zasáhly dvě kulky do hrudi. Vestu neprorazily, ale náraz ho povalil na záda. Disantis postoupil vpřed, narovnal paži a střelil muže do levého oka.

Průvodce se obrátil a utekl do džungle. Disantis jednou vystřelil, pak se přikrčil vedle mrtvého policisty a ucítil náraz horkého vzduchu. Vznášedlo viselo deset metrů vysoko a ve chvíli, kdy Disantis pozvedl policejní samopal Uzi a vypálil, se obrátilo ke stromům. Ani nemířil, ucítil zpětný náraz, minizbraň se rozzářila a vyslala k obloze dva tisíce šipek. Disantis na krátkou chvíli rozeznal pilotův obličej, pak se rozzářil celý příkrov listí a explodoval bílým světlem. Vznášedlo se těžce naklonilo vlevo a zabořilo se do zdi lesa. Následoval těžký zvuk strojů a lámaných stromů. Žádná exploze.

Disantis doběhl do džungle právě ve chvíli, kdy se objevilo druhé vznášedlo. Vznášedlo jednou zakroužilo, pak namířilo k obloze, až se ztratilo na slunci. Disantis sebral děti a nabádal je k pochodu.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Znovu obešli obvod mýtiny, kde narazili na místo, kudy do lesa vstoupil průvodce. Úzká stezka je vedla ze světél do džungle.

Disantis se na vteřinu přikrčil, pak se dotkl vysoké trávy na jedné straně stezky. V nejasném světle rozeznal kapky čerstvé krve. Přičichl k prstům a vzhlédl k bílým obličejům Sammeeho a Elizabeth. Přestali plakat.

„Je to v pořádku,“ oznámil jim, hlas tichý a konejšivý. Zezadu a nad nimi se ozývaly zvuky rotorů a motorů. Jemně, velmi jemně děti obrátil a vedl je stezkou do džungle. Nebránily se. Byla tam větší tma, ticho a chlad. Cesiů značkovala červená barva. Děti se pohybovaly rychle, držely s dědečkem krok.

„Je to v pořádku,“ zašeptal a lehce se dotýkal jejich ramen, aby je úzkou pěšinkou naváděl. „Všechno je v pořádku. Znáám cestu.“

Iversonovy díry

Jako malý chlapec jsem se tmy nebál. Jako starý muž jsem moudřejší. To vzdálené léto roku 1913, kdy jsem byl přinucen k setkání s temnotou, jaká se teď nade mnou tyčí, tehdy jsem byl desetiletý chlapec. Vzpomínám, jak chutnala. I teď, tři čtvrtě století nato, nemohu rýt černou půdu na zahradě, když zajde slunce, nevydržím stát na trávě tichého dvorku svého vnuka, aniž by mi nepřejely po šíji chladné prsty.

Minulost je, jak se říká, mrtvá a pohřbená. Ale i nejhluběji pohřbené věci se pojí s přítomností a vypouštějí staré pokroucené kořeny k povrchu. A já jsem jeden z nich. Přesto se nemám s kým spojit, nemám to komu vyprávět. Má dcera vyrostla a odešla, v roce 1953 zemřela na rakovinu. Můj vnuk dosáhl středního věku a je typickým produktem Eisenhowerovy doby, období nekonečného vývoje, kdy vypadal celý svět tlustý a spokojený, doby, kdy se celý svět díval k budoucnosti. Paul učil na místním gymnáziu dvacet tři let přírodní vědy, a kdybych mu vyprávěl příběh toho prvního horkého letního červencového dne roku 1915, považoval by mě za blázna nebo za senilního.

Moji pravnuci, chlapec a dívka – produkty věku, který si nevšímá tak malicherných rozdílů, jakými je pohlaví – si nedokážou představit starou a nezvratnou minulost mého dětství před válkou o nic víc než krvavou realitu Občanské války, odkud nesu své svědectví. Moji vnuci jsou barevní a hloupí jako

Modlitby ke zlomeným kamenům

rybky, které Paul chová ve svém drahém akváriu, kde je chrání před hrůzou přílivu a odlivu starobylého oceánu. Moji vnuci se libují v neznalosti všeho, co existovalo před nimi, před hamburgery Bigmac, před MTV.

Tak sedím na Paulově zadním dvorku (proč, snažím se vzpomenout, jsme se odvrátili od přední verandy a pohledu na veřejné ulice k oplocené izolaci vlastních dvorků?) a prohlížím si starou fotografii vážného desetiletého chlapce ve skautské uniformě.

Ten chlapec má na tak horký letní den moc teplé oblečení – jeho malá postava se málem ztrácí pod těžkou vlněnou skautskou košilí, kloboukem se širokou střešou, širokými vlněnými kalhotami a nešikovnými návleky s tkaničkami málem ke kolenům. Neusmívá se – vážný, miniaturní pěšák čtyři roky předtím, než se dostalo slovo pěšák do běžné slovní zásoby. Ten chlapec jsem samozřejmě já. Stojím ten červenový den před cisternou s ledem pana Everetta a chystám se na výlet mnohem delší, na místa mnohem vzdálenější, než by kdo kdy snil.

Prohlížím si fotografii a chápu, že už cisterny s ledem přežívají jen v blednoucích vzpomínkách stárnoucích mozků, že ten dům už dávno strhli a nahradili činžovním domem, který později ustoupil nákupnímu středisku, že se už vlněná, kožená a bavlněná skautská uniforma rozpadla a zůstaly jen mosazné knoflíky a ztracený chlapec. A že – jak by vám vysvětlil Paul – už byly všechny buňky toho smutného desetiletého těla několikrát vyměněny. Věřím, že k horšímu. Paul by vám řekl, že DNA zůstává stejná. Pak by vám to vysvětlil, jako by mé dnešní a někdejší já spojoval jen nepatrný parazit, architekt, který slepě sedí a usmívá se v každé jinak nepropojené buňce mého dnešního a někdejšího těla.

Velké prd.

Dívám se na ten hubený obličej, na ty tenké rty, zúžené a přivřené oči v paprscích o pětasedmdesát let mladšího slunce (a teplejšího, vím to i přes ujišťování a jistotu Paulovy středoškolské vědy) a vnímám nit, která pojí toho nic netušícího desetiletého hochu (tak mladého, tak odhodlaného, tak nebojácného) se staříkem, který se naučil bát tmy.

Jak rád bych ho varoval.

Minulost je mrtvá a pohřbená. Já teď ale vím, že se dokážou pohřbené věci dostat – když to člověk nejméně čeká – na povrch.

V létě roku 1913 se Společnost Pennsylvánie připravila na největší invazi vojenských veteránů, jakou kdy národ spatřil. Ministerstvo obrany rozeslalo pozvánky na Velké znovusetkání veteránů občanské války, aby si připomněli padesáté výročí bitvy u Gettysburgu, dlouhé tři dny.

Celé jaro přinášely noviny ve Filadelfii detaily o očekávané události. Předpokládalo se, že dorazí čtyřicet tisíc veteránů. Uprostřed května číslo vyrostlo na padesát čtyři tisíce a Vedení muselo odhlasovat víc peněz pro armádní rozpočet. Matčina sestřenice Celia nám z Atlanty napsala, že Dcery konfederace a ostatní skupiny ve Spojených veteránech konfederace dělají, co je v jejich silách, aby poslali na sever staré muže k poslední invazi.

Můj otec veterán nebyl. Než jsem se narodil, nazval problém se Španělskem *válkou pana Hearsla*. Pět let po Znovusetkání u Gettysburgu nazve problémy v Evropě *válkou pana Wilsona*. V té době už se budu na střední škole předhánět se spolužáky, koho vezmou jako prvního do armády a kdo bude schopný dát skopčákům co proto. Tehdy jsem ale otcův sentiment sdílel. Odkazů války jsem viděl víc než dost.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Ale koncem jara a počátkem léta roku 1913 bych dal cokoliv, abych se mohl připojit k veteránům u Gettysburgu, vyslechnout jejich projevy, spatřit bitevní prapory, přikrčit se v zákopu a sledovat, jak ti staříci naposledy přehrají Pickettův útok.

A pak se objevila možnost.

Od narozenin v únoru jsem se stal skautem. Tehdy byli skauti něco nového – první skupinu zformovali ve Spojených státech teprve tři roky předtím. Na jaře roku 1913 ale všichni chlapci ke skautům patřili nebo čekali, až je ke skautům vezmou.

V Chestnut Hill, našem malém městečku vedle Filadelfie (dnešním předměstí), založil první skupinu reverend Hodges. Vstup dovolil jen chlapcům s dobrým charakterem, silnou morálkou – presbyteriánským chlapcům. Tři roky jsem zpíval se Sborem presbyteriánských hochů na Čtvrté avenúe, takže mě – i přes mou slabost a neschopnost zavázat uzel – tři dny po desátých narozeninách přijali.

Otce to moc nepotěšilo. Naše skautské uniformy mohly klidně pocházet ze zbytků armády Roughriders.¹ Od vysokých bot, přes návleky, až po široké klobouky jsme vypadali jako vojáci, kteří se topí v metrech khaki látky a vojenském nadšení. Reverend Hodges každé úterý a čtvrtek odpoledne mezi čtvrtou a šestou a každou sobotu ráno od sedmi do deseti cvičil s námi nástupy a obvazy v polních podmínkách, až jsme všichni připomínali hordu mumií, kterým mezi obinadly prosvítají proužky khaki látky. Ve středu večer jsme se scházeli v suterénu kostela a učili se morseovku (reverend ji přezdíval *Důležitá služební abeceda*) a cvičili jsme signály s praporky.

¹ (pozn. překl. *Roughriders* byli členové dobrovolné kavalerie organizované Theodorem Rooseveltem a Leonardem Woodem v průběhu americko-španělské války.)

Otec se mě znovu a znovu ptal, jestli se učíme bojovat Boerskou válku.¹ Ignoroval jsem jeho ironii. Za teplých, květnových týdnů jsem se potil ve svém khaki vlněném obleku a zbožňoval každou minutu výcviku.

Když začátkem června reverend Hodges zavítal do našeho domu, aby rodiče informoval, že vláda žádá všechny skautské skupiny v Pennsylvánii, aby vyslaly zástupce do Gettysburgu, kteří budou pomáhat s Velkým znovusjednocením, už jsem věděl, že se k reverendovi, k třináctiletému Billymu Stargiltovi (který později zemře v Argonne) a podobanému obtloustlému chlapci, na jehož jméno si už nevzpomínám, připojím díky boží intervenci k pětidenní návštěvě Gettysburgu.

Můj otec to nekomentoval, ale matka okamžitě souhlasila s tím, že je to jedinečná čest. Tak jsem se ráno 3. května postavil před vůz s ledem pana Everetta, aby mě doktor Lowell, hrobník a oficiální fotograf v Chestnut Hill, vyfotil. Krátce po druhé hodině odpoledne jsem se stejný den připojil k reverendovi a dvěma přátelům ve zbrani na tříhodinovou cestu vlakem do Gettysburgu.

Jako účastníci oficiálních oslav jsme platili veteránskou sazbu jízdného – jeden cent za jednu míli. Celá cesta přišla na 1,21 dolaru. Nikdy jsem předtím v Gettysburgu nebyl a nikdy jsem nebyl přes noc z domu.

Dorazili jsme pozdě odpoledne. Byl jsem unavený, bylo mi vedro. Měl jsem žízeň a zoufale jsem si potřeboval ulevit, neboť jsem byl natolik nesmělý, že jsem se bál použít záchod ve vlaku. Malé městečko Gettysburg pohltili zástupy, zmatek, rámus,

¹ (pozn. překl. *Boerská válka* – válka mezi Velkou Británií a Boery z jižní Afriky v letech 1899-1902.)

Modlitby ke zlomeným kamenům

koně, automobily a staří muži, jejichž uniformy páchly kafrem. Klopýtali jsme za reverendem Hodgesem po rozblácených cestách mezi budovami ověšenými prapory a pod vlajkovou výzdobou. Muži převyšovali počet žen v poměru deseti ku jedné a větší část hlavních ulic se proměnila v moře slamáků a khaki čapek. Zatímco se reverend ohlásil v hale hotelu Eagle a mluvil s nadřízenými skauty, já vyklouzl postranní chodbou a našel veřejný záchod.

O půl hodiny později jsme už vlekli své pytle na malý motorový vozík, který nás zavezl jihozápadně od města ke stanovému táboru Znovusjednocení. Na třech lavicích se mačkal tucet chlapců se svými veliteli, auto se těžce vleklo hustou dopravou po Franklinově ulici kolem dočasné nemocnice červeného kříže na východní straně ulice a kolem desítek vozu Zdravotních oddílů, zaparkovaných na straně západní. Pak jsme odbočili vpravo na ulici označenou jako Dlouhá cesta a zmizeli v moři stanu, jež působily dojmem, že se táhnou do nekonečna.

Bylo po sedmé hodině a tisíce plátěných pyramid, které zabíraly stovky akrů otevřené zemědělské půdy, ozařovalo bohaté večerní světlo. Natáhl jsem krk, abych zjistil, který ze vzdálených pahorků je Pohřební svah, která hromada kamení Malým kulatým vrcholem. Projeli jsme kolem státních policistů na koních, armádních vozů tažených armádními mulami, obrovských hromad dřeva na oheň a řady pojízdných polních pekáren, kolem kterých se šířilo aroma čerstvě pečeného chleba.

Reverend Hodges se na sedačce obrátil. „Bojím se, že jsme, chlapci, propásli večerní nášup,“ oznámil nám. „Ale nemáme hlad, že ne?“

Přestože se mi žaludek hlady svíral, zavrtěl jsem hlavou. Matka mi zabalila k jídlu ve vlaku pečené kuře a sušenky, ale reverend snědl stehno a zbytek ze

mě vymámil tlustý chlapec. Byl jsem na jídlo moc vzrušený.

Odbočili jsme přímo na Východní avenue, širokou prašnou cestu mezi úhlednými řadami stanů. Zbytečně jsem pátral po Velkém stanu, o kterém jsem četl – po obrovské stavbě, kde měl za čtyři dny, v pátek 4. července, promluvit prezident Wilson a kam se vešlo třináct tisíc židlí. Slunce už pokleslo a rudě zářilo v západní mlze, vzduch byl plný prachu, vůně udupané trávy a sluncem vyhřátého plátna. Hladověl jsem, ve vlasech měl prach, mezi zuby štěrk. Ale nevzpomínám si, že bych byl kdy šťastnější.

Naše skautská základna stála v západní části Východní avenue, sto yardu za řadou pojízdných kuchyní, jež stály uprostřed stanové oblasti veteránů Pennsylvánie. Reverend Hodges nám ukázal naše stany a přikázal nám, abychom spěchali na stanici pro úkoly na příští den.

Uložil jsem pytel na polní lůžko ve stanu, který stál kousek od latrín. Pomalu jsem rozkládal pokrývky a své věci. Když jsem vzhlédl, tlustý chlapec už spal na druhé posteli a Billy byl pryč. Necelých padesát stop od nás prosvištěl s řevem vlak z Gettysburgu do Harrisburgu. Náhle se mě zmocnila šílená panika, že mě tady zapomněli, a rozběhl jsem se zpět do velitelského stanu pro příkazy.

Reverenda Hodgese a Billyho jsem nikde nespatriil. Ale tlust'och s blond knírkem, tlustými brýlemi a nevhodně velkou skautskou uniformou na mě vyštěkl: „Ty tam, skaute!“

„Ano, pane?“

„Už tě přidělili?“

„Ne, pane.“

Tlust'och zavrčel, prohrabal kupu žlutých lepenkových visaček na prkně, které používal místo stolu. Jednu vytáhl, podíval se na ni a přivázał mi ji

Modlitby ke zlomeným kamenům

na mosazný knoflík levé náprsní kapsy. Natáhl jsem krk a přečetl ji. Světle modrá tiskací písmena hlásala: MONTGOMERY P. D., kapt., 20. S. C. Reg, SEKTOR 27, MÍSTO 3424, místo Veteráni Severní Caroliny.

„No, běž, chlapče,“ vyštěkl skautský velitel.

„Ano, pane,“ odvětil jsem a vyběhl ke dveřím. Pak jsem se zastavil. „Pane?“

„Co je?“ Velitel už přivazoval další lístek na blůzu dalšího skauta.

„Kam mám jít, pane?“

Thlustoš pohodil prsty, jako by odháněl nějaký hmyz. „Najít veterána, ke kterému tě přidělili. Jasně?“

Zašilhal jsem na lístek. „Kapitána Montgomeryho?“

„Ano, ano. Jestli to tam tak stojí.“

Nadechl jsem se. „Kde ho najdu, pane?“

Thlustoš se zamračil, vztekle ke mně přistoupil o čtyři kroky a zíral na lístek přes tlusté brýle. „Dvacátý Severní Karoliny... sekce 27... tamhle nahore.“ Máchl paží v gestu, které zahrlo železniční koleje, vzdálený potok orámovaný stromy, zapadající slunce a další stanový tábor na kopci, kde v soumraku rudě žhnuly stovky pyramid stanů.

„Promiňte, pane, ale co mám udělat, až kapitána Montgomeryho najdu?“ zeptal jsem se odcházejícího velitele.

Muž se zastavil a zlostně se na mě podíval přes rameno s takovým odporem, jaký jsem nikdy od dospělého k dítěti mého věku nečekal. „Uděláš, co chce, ty malej hlupáku,“ vyštěkl. „Ted' padej!“

Obrátil jsem se a utíkal ke vzdálenému táboru konfederace.

Jak jsem postupoval mezi dlouhými řadami stanů, lidé kolem zapalovali lucerny. Na kempovacích

stoličkách a postelích, lavicích a pařezech seděly stovky staříků, mnozí v těžkých šedých uniformách s dlouhými kníry. Kouřili, rozmlouvali a plivali do tmy nadcházejícího večera. Dvakrát jsem se ztratil a dvakrát mi roztahaným jižanským přízvukem (rozuměl jsem jim tak, že klidně mohli mluvit německy) ukázali cestu.

Nakonec jsem našel kontingent Severní Caroliny, nacpaný mezi tábory z Alabamy a Missouri, pár kroků od lidí ze Západní Virginie. Od té doby přemýšlím, proč umístili veterány Západní Virginie, loajální unii, do středu tábora rebelů.

Sekce 27 tvořila poslední řadu východní části tábora Severní Caroliny, místo 3424 byl poslední stan v řadě. Ten stan byl tmavý.

„Kapitáne Montgomery?“ Můj hlas se nesl jen trochu silněji než šepot. Když jsem nedostal ze tmy stanu odpověď, vrazil jsem dovnitř hlavu, abych se ujistil, že tam veterán není. Uvažoval jsem, že jestli jsem zavolal a veterán tady nebyl, nejedná se o mou chybu. Najdu ho ráno, odvedu ho do stanu, kde podávají snídani, oběhnu mu nezbytné pochůzky, pomohu najít latrínu nebo staré kamarády ve zbraní. Něco. Ráno. Právě teď jsem chtěl běžet až k základně malých skautů, najít Billyho a reverenda Hodgese a zjistit, jestli někomu v pytlích nezbyly nějaké sušenky.

„Čekal jsem na tebe, chlapče.“

Přimrzl jsem. Ten hlas se ozval z temných hlubin stanu. Byl to hlas Jihu, přesto zněl ostře jako žhavé uhlíky a lámal ho věk. Představoval jsem si, že takovým hlasem ovládají mrtví lidi, kteří ještě nemají v hrobě své místo.

„Pojď sem, Johnny. Vesele vstup!“ Vlezl jsem do horkých, plátnem navoněných útrob, a zamrkal. Chvilí jsem se nedokázal nadechnout.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Stařík, který ležel na polním lůžku, se opíral o lokty a jeho ramena v nejasném světle připomínala ostrá křídla. Nad jinak nenápadnou směsicí šedé látky, šedé pokožky, vytřeštěných očí a vybledlých výložek se zvedala křídla predátora. Na hlavě měl beztvary klobouk, jenž se kdysi chlubil střechou a stuhou, ale teď sloužil jedinému účelu – vrhal obličej do hlubšího stínu. V matném světle čněl nad chuchvalci bílých vousů nos podobný zobáku. Tenké, trochu Halové rty, v černé díře úst se lesklo několik ostrých zubů. Poprvé v životě jsem si uvědomil, že jsou lidská ústa skutečným otvorem v lebce. Pod černým obočím jsem rozeznal tmavší stíny staříkových očních důlku, propadlé tváře, lícní kosti ostré jako nože. Obrovské ruce, plné jaterních skvrn, znetvořené věkem a artritidou, žhnuly v temnotě nepřírozně bílou barvou. Všiml jsem si, že zatímco na jedné noze má černou nablýskanou bolu, druhá náhle končí pod kolenem. Rozeznal jsem srolovanou nohavici, vytaženou nad bledou zjizvenou kůží, jež pevně obalovala pahýl kosti.

„Sakra, chlapče, máš vůz?“

„Promiňte, pane?“ Můj hlas zněl jako vrzání vyděšené cikády.

„Vůz, sakra, Johnny. Potřebujeme vůz. To bys měl vědět, kluku.“ Stařík se posadil, zhoupł nohu a pahýl přes okraj postele a začal se soukat do volného kabátu.

„Promiňte, kapitáne Montgomery... uch... jste kapitán Montgomery, že pane?“

Stařík zavrčel.

„No, kapitáne Montgomery, pane, nejmenuju se Johnny, ale...“

„Sakra práce, kluku!“ zaburácel stařík. „Přestaneš tady hlomozit a seženeš ten prokletej vůz! Musíme se tam k Dírám dostat, než nás předhoní ta svině Iverson.“

Chtěl jsem odpovědět, ale když kapitán Montgomery vyndal ze záhybů kabátu pistoli, došel mi dech. Zbraň byla mohutná, šedá, páchla olejem a já si byl jistý, že mě s ní ten stařík okamžitě zabije. Stál jsem tam s vyraženým dechem, jako by mě starý člen konfederace udeřil hlavní té odporné zbraně na solar plexus.

Stařík odložil pistoli na polní lůžko a zatápal v stínech pod ní. Vyndal nešikovnou soustavu pásků, přezek a mahagonu, kterou jsem identifikoval jako hrubou dřevěnou nohu. „Tak už pojd', Johnny,“ zamumlal, předklonil se a přivázal tu krutou věc na místo. „Čekal jsem na tebe dost dlouho. Sežeň vůz. Hodnej chlapec. Budu připravenej a čekat, až se vrátíš.“

„Ano, pane,“ dostal jsem ze sebe, obrátil se a utekl.

Pro své další činy nemám rozumné vysvětlení. Stačilo, abych udělal rozumnou věc – věc, kterou mi nabízely všechny nervy v těle. Abych utekl zpět na Základnu malých skautů, našel reverenda Hodgese, informoval ho o tom, že je můj veterán běsnící šílenec ozbrojený pistolí a dobře se vyspal, zatímco to budou dospělí řešit. V tu chvíli jsem ale nebyl úplně rozumný člověk. (A uvažuji, kolik desetiletých chlapců je.) Byl jsem unavený, hladový a po sedmi hodinách z domu se mi už stýskalo. Byl jsem dezorientovaný v místě i čase a – možná nejdůležitější věc – nezvyklý neuposlechnout rozkazů. A přesto jsem si dnes jistý, že jsem při pohledu na staříka, jak si bolestivě připíná tu příšernou nohu, měl utíkat a dvakrát se nerozmýšlet. Představa, jak tam v houstnoucí tmě na té hrozivé dřevěné noze stojí a důvěřivě čeká na vůz, který nikdy nedorazí, byla víc, než jsem snesl.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Jak si osud přál, necelých dvě stě yardů od kapitána Montgomeryho stál vůz a opuštěné spřežení. Zadní část mřížoví do poloviny plnila příkrývky, ale kočí s pomocníky nebyli v dohledu. Spřežení tvořila dvojice sedáků, stárnoucích koní s pokleslými zády. Ale když jsem sevřel otěže, nešikovně je obrátil a táhl je za sebou do kopce, nechali se.

Nikdy jsem na koni nejezdil, ani neřídil spřežení. Už v roce 1913 jsem byl zvyklý jezdit v automobilech. V Chestnut Hill jsme ještě občas na ulici potkali drožky a vozy, ale všichni je už považovali za zvláštnost. Pan Everett, náš prodavač ledu, nedovolil chlapcům na svém vozu jezdit a jeho koně byli zvyklí kousat všechny děti ve svém dosahu.

Opatrně (snažil jsem se udržet ruce z dosahu jejich zubů) jsem spřežení vedl do kopce. Že jsem vůz ukradl, mě ani nenapadlo. Kapitán Montgomery vůz potřeboval. Přivést mu ho byla má práce.

„Hodnej kluk, Johnny. Dobřes to udělal.“ Venku na světle stařík působil jen o trochu méně odpudivě. Visel na něm dlouhý šedý kabát, tvořil záhyby a sklady, a přestože jsem pistoli neviděl, byl jsem si jistý, že si ji zastrčil někam, kde bude po ruce. Na popruhu přes pravé rameno mu visel těžký plátěný pytel. Poprvé jsem si všiml vybledlého označení pluku na čele klobouku a tří malých medailí na kabátě. Stužky měl tak vybledlé, že jsem nedokázal určit jejich barvy. Holý kapitánův krk mi připomněl tlustý svazek provazů, jež se klátily v černém ústí staré studny za naším domem.

„Tak pojď, chlapče. Jestli máme porazit toho sviňáka Iversona, musíme sebou pohnout.“ Stařík široce mávl dřevěnou nohou, vytáhl se na sedačku a sevřel otěže pěstmi, jež mi připomněly svazky pokroucených kořenů. Bez zaváhání jsem přeběhl na

levou stranu vozu a vyskočil si na sedačku vedle něj. Ten poslední pozdní červnový večer Gettysburg naplnila světla a aktivita. Jak jsme ale projížděli městem k severu, noc mi připadala obzvlášť tmavá a pustá. Světla domů a hotelu svítla pro náš cíl – ať už byl náš cíl jakýkoliv – z takové dálky, že mi připadala bledá a studená jako vadnoucí zář světlušek, umírajících ve sklenici.

Během několika minut jsme se ocitli za posledními budovami severního konce města a odbočovali k severozápadu na cestu, kterou jsem později identifikoval jako Mummasburg Road. Než jsme zmizeli za temným závěsem stromů, otočil jsem se na svém místě a naposledy zachytil Gettysburg a za ním tábor Velkého znovusjednocení. Zatímco světla města působila bledě a unaveně, plameny stovek táborových ohňů a hranic ve stanovém městě zářily do noci. Podíval jsem se na ta souhvězdí ohňů a uvědomil si, že se kolem nich toho večera krčí mnohem víc veteránů, než má mnoho národů mladíků ve svých armádách. Uvažoval jsem, jestli před padesáti lety takhle viděli Pohřební svah a Culpův kopec přijíždějící armády konfederace.

Náhle mě zamrazilo a napadlo, že tady před padesáti lety uspořádala obrovský večírek Smrt a sto čtyřicet tisíc hostii se dostavilo v pohřebních rubáších. Můj otec mi vyprávěl, že si často vojáci, kteří šli do bitvy, připínali na uniformy kousky papíru, aby mohli, až zabíjení skončí, identifikovat jejich těla. Podíval jsem se doprava, jako bych čekal, že bude mít stařík na hrudi žlutý útržek papíru s naškrábaným jménem, hodností a adresou. Pak jsem si v šoku uvědomil, že visačku mám já.

Ještě jednou jsem se obrátil ke světlům a užasl nad tím, že se padesát let po černém festivalu Smrti vrátilo k druhé oslavě padesát tisíc těch, kdo přežili.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Zajeli jsme hlouběji do lesa a já už světla tábora Znovusjednocení neviděl. Jediné světlo přicházelo z blednoucí, žhnoucí oblohy mezi větvemi nad námi a od sporadického mrkání světlušek kolem cesty.

„Ty lversona nepamatuješ, co, chlapče?“

„Ne, pane.“

„Tady.“ Něco mi vrazil do rukou. Předklonil jsem se, přimhouřil oči a pochopil, že je to stará, na plechu vyvedená, na okrajích popraskaná fotografie. Dokázal jsem rozeznat bledý čtverec obličeje a stíny. Možná knír. Kapitán Montgomery si ji vzal zpět. „Na to prokletý Znovusjednocení se nezapsal,“ zamumlal. „Hledal jsem ho celý den. Vůbec nepřijel. Nečekal jsem to. Noviny v Atlantě před dvěma roky napsaly, že umřel. Blbá lež.“

„Ach,“ vydechl jsem. Kopyta koní vydávala v prachu cesty tiché zvuky. Pole, jež jsme míjeli, byla prázdná jako moje hlava.

„Blbá lež,“ zopakoval kapitán. „Vrátí se sem. Vo tom nepochybuju, že, Johnny?“

„Ne, pane.“ Překonali jsme stoupání malého kopce a stařík vůz zpomalil. Dřevěná noha vydávala rytmický zvuk – ťukala o dřevěnou vzpěru, o kterou se opírala. Jak jsme zpomalili, tempo se změnilo. Minuli jsme nejhustější část lesa, nalevo i napravo se mezi skupinkami stromů a nízkými kamennými zdmi otevřela tmavá pole. „Sakra,“ zaklel. „Viděl jsi tam vzadu Forneyův dům, chlapče?“

„Já... ne, pane. Asi ne.“

Neměl jsem ani tušení, zda jsme Forneyův dům minuli. Neměl jsem ani tušení, kdo to Forney byl. Neměl jsem ani tušení, co tady tu noc s tím divným staříkem dělám. Zjistil jsem, že mám náhle slzy na krajíčku, a vyděsilo mě to.

Kapitán Montgomery zastavil spřežení pod skupinkou stromů u pravého okraje silnice. Vzdychal

a těžce dýchal. Bojoval a snažil se slézt z kozlíku. „Pomoz mi dolů, chlapče. Je čas rozbít tábor.“

Oběhl jsem vůz, abych mu podal ruku, ale on se mi opřel o rameno a těžce dopadl na zem. Sířil se kolem něho podivný kyselý pach a já si vzpomněl na starou, močí nasáklou matraci ve stodole poblíž kolejí za školou, kde přespávali – jak Billy říkal – tuláci. Už byla úplná tma. Nad polem na druhé straně cesty jsem rozeznal Velký vůz. Všude kolem se začali připravovat cvrčci a rosničky k noční symfonii.

„Vem sebou pár pokrývek, chlapče,“ nemotorně postupoval ke stromům, pozvedl ulomenou větev a použil ji jako hůl. Sebral jsem ze zadní části vozu několik pokrývek a vydal se za ním.

Překročili jsme pšeničné pole, minuli řídkou řadu stromů a vyšplhali po louce. Pak jsme zastavili pod stromem, jehož široké listy se chvěly v nočním vánku. Kapitán mi ukázal, kam mám pokrývky složit, pak se sklonil, ulehл a opřel si záda o strom. Dřevitou nohu založil o kotník té druhé. „Máš hlad, chlapče?“

Přikývl jsem do tmy, stařík prohrabal plátěný pytel a podal mi několik proužku jídla, které jsem považoval za maso, ale chutnalo jako přesolená kůže. První proužek jsem žvýkal téměř pět minut, než změkł natolik, abych ho mohl polknout. Právě když mi začala žízeň šířat rty a jazyk, kapitán Montgomery mi podal měch s vodou a ukázal, jak ji vytlačit do otevřených úst.

„Dobrý sušený, co, chlapče?“ zeptal se.

„Vynikající,“ odvětil jsem upřímně a začal žvýkat další kousek.

„Ten Iverson byl úplně zbytečná svině,“ poučil mě kapitán s ústy plnými sušeného masa, jako by navázal na větu, kterou započal na voze před půl hodinou. „Nebejt toho, že ho ty hlupáci v mém

Modlitby ke zlomeným kamenům

Dvacátým Severní Caroliny zvolili, ještě než začala válka, za velitele tábora, ten sviňák mohl beji neškodnej. To z Iversona udělalo automaticky plukovníka a v době, kdy jsme bojovali nahoře na severu, ten blbej malej bastard velel jedny celý Rodesově brigádě.“

Stařík udělal pauzu, zbytky zubů se soustředil na sušené maso a já přemýšlel, že jediným člověkem, kterého jsem kdy zaslechl klít jako kapitána, byl pan Bolton, starý velitel požárníků, který vysedával před požární stanicí na Třetí ulici a vyprávěl historky novým rekrutům. Nejspíš zapomněl na nevítanou přítomnost mladších členů posluchačstva. Možná, napadlo mě, to má něco společného s uniformou.

„Křestním se jmenoval Alfred,“ poučil mě kapitán. Jeho hlas byl tichý a zamyšlený, jižanský přízvuk nápadný, že mi význam každého slova došel až několik vteřin po jeho vyslovení. Jako bych ležel v posteli, už snil a poslouchal tiché hlasy otce a matky, které se linuly oponou spánku nahoru. Nebo jako kouzelné pochopení cizího jazyka. Zavřel jsem oči, abych lépe slyšel. „Alfred,“ zopakoval. „Kapitán. Stejně jako jeho táta. Jeho táta byl senátorem z Georgie, dobrej kamarád prezidenta.“ Ucítíl jsem na sobě staříkův pohled. „Prezidenta Davise. Byl to Davis. Tehdy, když byl taky senátorem, kdo poprvý Iversona jmenoval. To bylo už během problému v Mexiku. A když začala vopravdová válka. Iverson a jeho táta dostali regiment. Ty dny, kdy si bohatá prokletá rodina, jako Iversoni, chtěla hrát na vojáky. Prostě si koupili regiment. Koupili si prokletý uniformy a koně a tak. Pak museli bejt oficíři. Prokletý dospělý chlapi, co si hrajou na vojáčky, chlapče. Až na to, že jak začala vopravdová válka, ty vojáčky jsme byli my, Johnny.“

Otevřel jsem oči. Nevzpomínal jsem si, že bych kdy rozeznal tolik hvězd... Nad svahek louky se až

k obzoru táhla souhvězdí, další jsem rozeznal nad tmavou stěnou stromů. Mléčná dráha křížovala oblohu jako most. Nebo jako vybledlé stopy armády, která tudy kdysi prošla.

„Prostě prokletá smůla, že jsme dostali Iversona,“ pokračoval kapitán. „Protože brigáda byla dobrá a Dvacátá Severní Caroliny byl sakra ten nejlepší regiment v Ewellově praporu.“ Stařík se na mě ještě jednou podíval. „Tys s námi u Sharpsburgu ještě nebyl, co, Johnny?“

Zavrtěl jsem hlavou, a jak mě znovu oslovil jménem toho jiného chlapce, ucítil jsem mrazení v zádech. Zauvažoval jsem, kde je ten chlapec teď.

„Ne, samozřejmě, že ne,“ pokračoval kapitán Montgomery. „To bylo v roce 62. Tos byl ještě ve škole. Po tažení byl regiment pořád ještě u Fredericksburgu. Někdo nakázal přehlídku a Nateova kapela hrála *Dixie*. A najednou z druhé strany Rappahannocku začala hrát Yankeeovská kapela taky *Dixie*. Nejproklatější věc, chlapče. Slyšels tu hudbu přes vodu tak jasně, jako by hrály dvě části jedny kapely. Tak naše kapela – všichni kluci z Dvacátýho – začala hrát *Yankee Doodle*. Všichni jsme tam stáli v přehlídkovejch uniformách v chladným slunečním světle a cítili se pěkně divně. Tobě to klidně řeknu. A když naši kluci s *Yankee Doodle* skončili, stejně, jak si to nacvičovali, začaly obě kapely hrát *Domov, sladkej domov*. Bez přemejšlení jsme začali, Perry a starej Thomas a Jeffrey a já a celá řada taky zpíval. Stejně tak velitel Williams – mladej pan Oliver vosobně – a za chvíli zpívala celá brigáda. Ty blbí Yankeeové taky – jejich hlasy se nesly přes Rappahannock a přidaly se k těm našim, takže jsme vytvořili jeden velkej chorál, který se nákou chybou, nebo tak nák rozpadnul. Řeknu ti, chlapče, bylo to zpívání s duchama. A my byli stejně tak duchové vlastní.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Zavřel jsem oči, abych slyšel ty hlasy, které zpívají tu sladkou, smutnou píseň, a náhle si uvědomil, že mohou takovou samotu a stesk po domově (jako já na začátku večera) cítit i dospělí – dokonce i vojáci. Uvědomil jsem si, že veškerý můj stesk po domově pominul. Cítil jsem, že jsem, kde mám být. Součástí kapitánovy armády, součástí všech armád. Kempuju daleko od domova a s jistotou nevím, co přinese další den. Přesto jsem s přáteli šťastný. S kamarády. Ty hlasy byly tak skutečné a smutné jako skučení větru v listí uprostřed léta.

Kapitán si odkašlal a odplivl. „A pak nás ten sviňák Iverson zabil.“ Zaslechl jsem přezky, jak si odepínal dřevěnou nohu.

Otevřel jsem oči ve chvíli, kdy si přes ramena přetáhl pokrývku a odvrátil ode mě obličej. „Trochu se vyspi, chlapče,“ ozval se jeho zdušený hlas. „Vyzírám při prvním ranním světle.“

Přitáhl jsem si vlastní pokrývku až ke krku a tvář uložil na černou půdu. Naslouchal jsem zpěvu, ale hlasy zmizely. Usnul jsem při zvuku větru ve větvích, při zvuku, jaký ten večer připomínal vzteklý šepot.

Jednou jsem se před svítáním probudil. Svítalo dost světla na to, abych rozeznal pár palců před sebou obličej kapitána Montgomeryho. Staříkovi v noci sklouzl klobouk a vrchol jeho hlavy tvořil reliéf, zarudlý skalp zjizvený jaterními skvrnami, boláky a několika osamocenými chomáči bílých vlasů. Čelo měl zvrásněné, jako by se divoce koncentroval, obočí jako dvě tmavé erupce chlupů. Zavřená víčka odhalovala dole úzkou čáru bělma. Z prasklé dýně, jež tvořila jeho ústa, mu unikalo tiché chrápání, knír zvlhčil jemný pruh slin. Jeho dech byl suchý a mrtvý jako vzduch unikající ze zapomenuté jeskyně, kterou nikdo po celá století neodpečetil.

Zíral jsem na to časem poznamenané maso starého obličejě několik palců od mého, na oteklé, znetvořené prsty, jež jako dítě svíraly pokrývku, a jasně, jasnozřivě jsem si uvědomil strašlivý osud vlastní dlouhověkosti. Pochopil jsem, že je věk prokletím, nemocí, že jsou ti nešťastní, kdo přežijí vlastní dětství, odsouzeni k utrpení a smrti v čase. Snad proto, napadlo mě, odcházejí mladíci tak ochotně zemřít do válek.

Přetáhl jsem si pokrývku přes obličej.

Když jsem se krátce po východu slunce znovu probudil, stařík stál deset kroků od stromu a zíral ke Gettysburgu. Nad stromy bylo vidět jen bílou kopuli, střecha a boky zalité zlatem slunce. Vymotal jsem se z pokrývek, postavil se na nohy a užasl nad tím, jak se cítím ztuhle, vlhce a zvláště. Nikdy jsem předtím venku nespál. Reverend Hodges nám tábor v přírodě slíbil, ale skupina byla zaměstnaná nacvičováním nástupů a vlakových signálů. Rozhodl jsem se, že táboření v přírodě klidně z rozvrhu toho dne vyškrtnu. Pořád jsem napůl spal, vypotácel se na nohy a přemýšlel, jak si kapitán Montgomery připevnil svou dřevěnou nohu, aniž by mě probudil.

„Ráno, chlapče,“ pozdravil stařík, když jsem se vrátil z okraje lesa, kam jsem si zašel ulevit. Pohledem ani na chvíli neopustil viditelnou kopuli na východě.

Stáli jsme tam pod stromem a posnídali – další hovězí sušené maso s vodou. Uvažoval jsem, co dostali ve stanech poblíž polních kuchyní Billy, reverend a ostatní skauti. Možná palačinky. Možná slaninu. Určitě velké sklenice studeného mléka.

„Když svolali ráno prvního nástup, byl jsem tam s panem Oliverem,“ zaskřehotal stařík. „Tisíc čtyři sta sedmdesát přítomnejch ve službě, sto čtrnáct oficírů. Já mezi nima nebyl. Tehdy jsem měl pořád vejložky seržanta. Prýmek mi nedali až do druhý Divočiny. Ať

Modlitby ke zlomeným kamenům

tak nebo tak, noc předtím jsme dostali zprávu od A. P. Hilla, že se na jihu shromažďují federálové. Zřejmě nás chtěli vodříznout. Naše brigáda se měla k jihu – na Hillův příkaz – stočit jako první.

Když jsme scházeli po Haidlersburg Pike, zaslechli jsme střelbu. Tak nás vzal generál Rodes lesem, až jsme se dostali na Dubovej kopec.“ Otočil se k východu, hladce se obrátil na dřevěné noze a zastínil si oči proti slunci. „Někde tamhle asi, Johnny. Tak pojď.“ Stařík se obrátil, já sroloval pokrývky a běžel za ním z kopce k jihovýchodu. Ke vzdálené kopuli.

„Tehdy jsme taky sešli přímo po západním úbočí tohoto svahu, co, chlapče? Tehdy tu nebylo tolik stromu. Už před úsvitem jsme pochodovali. Sem jsme dorazili, když měl bejt voběd. V jednu, možná v půl druhý. Cestou jsme jedli suchary. Zdá se mi, že jsme nahoře zastavili, aby mohl Rodes rozmístit pár pušek. Perry a já jsme si rádi sedli. Chtěl začít psát další dopis naší mámě, já mu ale řekl, že nebude čas. Taký nebyl. Ale kéž bych ho sakra nechal ten blbej dopis napsat.

Z místa, kde jsme stáli, jsi mohl vidět, jak se po cestě z Gettysburgu blíží Yankeeové. A my věděli, že dnes přijde boj. Sakra práce, chlapče, můžeš ty pokrývky položit. Už je dneska nebudem potřebovat.“

Překvapeně jsem je odhodil do plevele. Dorazili jsme na spodní konec louky a od cesty, kterou jsme zřejmě minulý večer přijeli, nás dělil jen nízký plot. Kapitán přes něj přehodil dřevěnou nohu, na druhé straně jsme se na minutu zastavili. Z hustoty vzduchu a nepatrného pulzování ve spáncích jsem poznal, jak stoupá teplota. Náhle k nám od jihu dorazil zvuk kapely a jásot vzdálenost ho ztišila.

Kapitán vytáhl z kapsy Flekatý červený kapesník, otřel si krk a čelo. „Pitomí idioti,“ zaklel. „Slaví, jako by šlo vo vesnickou pout'. Pěkná pitomost.“

„Ano, pane,“ odvětil jsem automaticky. V tu chvíli mě vzrušovala představa Znovusjednocení i skutečnost, že jsme tady s veteránem – s mým veteránem – a procházím skutečnou půdu, kde se bojovalo. Napadlo mě, že kdyby nás někdo pozoroval z dálky, mohl nás považovat za dva vojáky. V tu chvíli bych své skautské khaki vyměnil za hnědou nebo šedou barvu konfederace a přidal se ke kapitánovi. V tu chvíli bych pochodoval proti Eskymákům, pokud by to znamenalo stát se součástí armády, vstát za úsvitu s kamarády, připravit se do bitvy a cítit se tak živě, jako jsem se tehdy cítil.

Kapitán zaslechl mé *ano, pane*, ale musel v mých očích najít ještě něco jiného, neboť se předklonil, přenesl váhu na plot a přiblížil svůj obličej k mému. „Sakra práce, Johnny. Dvakrát z takovýho nesmyslu nešilej. Myslíš si, že by se ty hloupí kretění vrátili z takový dálky, kdyby čestně přiznali, že oslavujou masakr?“

Zamrkal jsem.

Stařík mě chytil oteklou pěstí za tuniku. „Tak je to, chlapče. Copak to nechápeš? Postavili tady příšerný jatka, aby tam rozemleli lidi. A oni tady teď vzpomínají, vyprávějí si o tom veselý historky a prolejevají slzy nad tím, jak dobrá to byla doba, když nás do těch jatek nacpali.“ Prstem volné ruky ukázal směrem na kupoli. „Copak to nechápeš, chlapče? Ohrady, koryta a řeznický komory – ale všichni neměli takový štěstí, aby jim praskla lebka při první ráně. Některý z nás nacpali do mlejnků a museli tady ležet a dívat se, jak v tom horku ostatní otejkají a nafukují se. Příšerný jatka, chlapče, kde tě zabijou a vykuchají... nahází tvoje vnitřnosti na blbou podlahu a odkopnou je na stranu, aby dostali dalšího

Modlitby ke zlomeným kamenům

hlupáka... servou ti maso z kostí, kosti rozemelou na hnojivo. Co není dobrý maso, rozemelou a zabalí do tvejh vlastních střev, aby to blbej veřejnosti prodali jako párek. Přehlídky. Válečný příběhy. Znovusjednocení. *Párky*, chlapče.“ Nepatrně lapal po dechu, pustil mě, odplivl si, otřel kníry a dlouhou minutu zíral k obloze. „A nás do těch jatek odved Jidáš jménem Iverson, Johnny,“ dodal nakonec, hlasem zbaveným všech emocí. „Nikdy na to nezapomeň.“

Překročili jsme pustou cestu a vstoupili na pole, směrem na východ od opuštěné farmy. Kopec tady pořád mírně klesal. Oheň vykuchal před lety horní patra a okna v přízemí byla zatlučená prkny. Podél základů a zarostlé stezky, jež vedla k propadlým stodolám, rostly vysoké kosatce. „Starej dům Johna Forneye,“ poučil mě kapitán Montgomery. „Když jsem se vrátil v roce 98, ještě tady byl. Vyprávěl mi, že když se začne snášet noc, nezůstane tady nikdo z čeledínu. Kvůli Dírám.“

„Kvůli čemu, pane?“ Zamrkal jsem v ranním horku a záři toho dne, kdy teplota určitě dosáhne čtyřiceti stupňů. V zaprášené trávě poskakovali bezstarostně koníci.

Zdálo se, že stařík mou otázku přeslechl. Přiblížili jsme se ke stromům a kupole už nebyla vidět. Kapitánovu pozornost ale upoutalo pole, jež se táhlo necelých čtyři sta metrů z kopce k hustější řadě stromů na jihovýchodě. Vytáhl z kabátu pistoli, a jak natáhl kohoutek, až cvakl, rozbušilo se mi srdce. „Tohle je zrada, chlapče,“ oznámil mi. „Nezapomeň na to.“

Protáhli jsme se krátkým živým plotem a pomalu klesali polem. Staříkova dřevěná noha vydávala na zemi tiché zvuky. O nohy se nám otírala tráva a bodláčí. „Ten sviňák Iverson takhle daleko nikdy

nedošel,“ poučoval mě kapitán. „Ollie Williams říkal, že ho slyšel, jak dává příkaz z kopce. Tam, co rozestavil Rodes jeho pušky. Udělejte jim z toho peklo, říká Iverson, pak jde nahoru ke svému stromu, kde si sedne do stínu a žere svůj oběd. Dal si i víno. Dával si víno při každém jídle, kdy pili ostatní vodu z příkopu. Ne, Iverson sem nikdy dolů neslez, dokud nebylo po všem. Pak stačilo říct, že jsme se snažili vzdát a přikázat pár mrtvolám, aby vstaly a zasalutovaly generálovi. Pojd', chlapče.“

Rychle jsme postupovali přes pole. Už jsem rozeznal vedle stromů kamenný plot, napůl ukrytý ve stínech listoví. Zdálo se, že tuto stranu zdi lemuje hustá vysoká tráva nebo popínavé rostliny.

„Na naši pravou stranu postavili Danielsovu brigádu.“ Kapitánova pistole ukázala k jihu, hlaveň jen tak tak minula střechu jeho klobouku. „Dolů ale nepřišli, dokud nás nerozstříleli na kusy. Pak Danielsovy kluci vběhli přímo do palby Stočtyřicátý devátý Stoneovy Pennsylvánie... ty hrozný ostrostřelci, kterým se říkalo, už si nepamatuju proč, *Příšerný jelení vocasy*. Ale než sem dorazil Daniels a Ramseur a O Neal, byli jsme tady sami. Iverson nás poslal moc brzy. Ramseur nebyl ještě další půl hodinu připravenej a brigáda O'Neala se obrátila nazpět, ještě než se dostali tamhle, na Mummasburg Road.“

V tu dobu jsme už byli uprostřed pole. Řídká stěna stromů vlevo slinila větší část cesty. Kamenná zeď stála necelých tři sta yardů před námi. Zašilhal jsem nervózně k natažené pistoli. Zdálo se, že kapitán zapomněl, že ji drží.

„Přišli jsme dolů takhle pod úhlem,“ pokračoval. „Brigáda se natáhla přes půlku pole, tak ňák šikmo od severovýchodu k jihozápadu. Pátá Severní Carolina byla po naší levici, Dvacátá vpravo tamhle. Pár stovek v první řadě a Třiadvacátá a Dvanáctá

Modlitby ke zlomeným kamenům

tamhle, daleko vpravo, zdrželi se. Práve bok Dvanáctý uprostřed cesty k tý hloupý železnici tam dole.“

Podíval jsem se k jihu, ale žádné koleje nenašel. Táhlo se tam jen horké široké pole, které snad někdy poskytovalo úrodu, ale teď ho pohltila ostřice a ostružiní.

Kapitán se zastavil, nepatrně lapal po dechu a váhu přenesl na zdravou nohu. „Nevěděli jsme, Johnny, že už se Yankeeové usadili za tamtou zdi. Tisíce Yankeeů. Neukázali ani blbou čepici, ani prapor, ani hlaveň pušky. Jen se tam krčili a čekali, až vejdou zvířata do dveří, aby mohl začít masakr. A plukovník Iverson před nás nikdy neposlal zvědy. Nikdy předtím jsem postup bez zvěďů neviděl. Takže jsme štrádovali přes pole, Iverson si zatím sedel nahoře na Dubovém kopci, jed voběd a dával si další sklenici vína.“

Kapitán pozvedl pistoli a ukázal k řetězu stromu. Ustoupil jsem a čekal, že vystřelí. Ale jediný zvuk, který se ozval, byl jeho hrubý hlas. „Pamatuješ? Došli jsme k tomu místu... asi tam, co roste to blbý víno. A po celé čtvrt míle dlouhé zdi se postavili Yankeeové a začali to pálit přímo do nás. Jakoby se zvedli přímo ze země. Žádný zvuk, jen šustění našich nohou v pšenici a trávě. Pak do nás pustili salvu. Zvuk jak na konci světa. Celej blbej svět mizí v kouři a vohni. Na takovou vzdálenost nemohl minout ani jeden z Yankeeů. Další vyběhli ze stromů tamhle nahoře...“ Zagestikuloval doleva, kde se zeď lámala k severozápadu, kde narážela na silnici. „Tak jsme se ocitli v boční palbě, která smetla Pátej Severní Caroliny jako kosa, chlapče. Tehdy na těchhle polích rostla pšenice. Ale bylo tu jen strniště. Nebylo kam utýct. Nebylo se kam schovat. Mohli jsme utíkat zpátky, odkud jsme přišli, ale toho dne jsme se my, kluci ze Severní Caroliny, neměli naučit

utíkat. Prostě nás podsekla kosa. Nemohli jsme postupovat. Ta zeď se ve vzdálenosti padesáti yardů proměnila v kouř, ze kterého šlehal voheň. Viděl jsem velitele plukovníka Davise vod Pátýho – jeho kluci mu říkali starej Bill – jak dotáhnul svůj regiment do prohlubně na jihu. Vidiš, kde roste to křoví? Ani ne příkop. Ale trochu se schovali. Nic moc. Ale my z Dvacátýho a Turnerovi kluci z Třiadvacátýho jsme neměli jinou volbu, než si tady lehnout na votevřeným prostranství a schytat to.“

Stařík přešel pomalu dvanáct yardů a zastavil se v místě, kde byla tráva hustější a zelenější, kde se mísila – jak jsem poznal – s vinnou révou a tvořila mezi námi a zdí nízký, zelený podrost. Náhle se těžce posadil, dřevěnou nohu vystrčil před sebe a pistoli složil do klína. Dopadl jsem vedle něj na kolena, sundal si klobouk a rozepnul tuniku. Na knoflíku náprsní kapsy mi volně visela žlutá známka. Bylo hrozné horko.

„Yankeeové na nás bez ustání chrtili voheň,“ pokračoval. Jeho hlas zněl jako chraplavý šepot, po tvářích a krku mu stékal pot. „Tamhle z lesa vyšli další federálové... u železnice... a začali střílet z boku na kluky starýho Billa a na naši pravici. Naše palba stála za velký kulový. Zved jsi hlavu ze země, abys zamířil, a dostal kulku přímo do mozku. Můj brácha Perry ležel přímo vedle mě a já zaslech, jak dostal kulku do levýho voka. Udělalo to zvuk, jako když někdo praští čtyřlibrovým kladivem do kusu hovězího. Trochu se zvednul a přepad vedle mě. Já ječel a plakal, obličej mi pokryly nudle, špína a slzy. Pak jsem najednou cítil, jak se Perry snaží znovu postavit. Škubal se, jako by ho někdo tahal na provázcích. Pak znovu a znovu. Zhlídnul jsem díru v jeho obličejí tam, co měl dřív voko. A na pravý noze jsem měl jeho mozek a kusy zadní části hlavy. Přesto jsem cítil, jak se škube a tahá, jako by mě

Modlitby ke zlomeným kamenům

chtěl s sebou někam vzít. Pozdějc jsem zjistil proč. Dostával do hlavy další kulky a pokaždý to s ním škublo. Když jsme se pozdějc vrátili, abysme ho pohřbili, měl hlavu jako meloun, co někdo rozkopál na kusy. Ale to nebylo nic tak divnýho. Střelba Yankeeů rozervalo na kusy hodně kluků, co ten den zůstali na poli ležet. Jako kosa, chlapce. Nebo mlejnek na maso.“

Posadil jsem se do trávy a hluboce dýchal ústy. Víno a černá půda vydávaly silný sladký pach, ze kterého se mi točila hlava a cítil jsem se divně. Horko se na mě lepilo jako tlustá horká prostěradla.

„Tehdy se některý kluci postavili, že utečou,“ pokračoval kapitán Montgomery stejně ochraptělým a monotónním hlasem. Jeho oči se zaostřily do prázdna. Oběma rukama svíral nataženou pistoli, hlavní mířil mým směrem, ale já si byl jistý, že na mě zapomněl. „Každej, kdo se postavil, to schytl. Ten zvuk byl... i přes palbu jsi slyšel, jak jdou kulky do černýho. Vítr vodnášel kouř zpátky do lesa, takže jsme se nemohli dokonce ani schovat v kouři, kterej obyčejně zhoustnul. Viděl jsem velitele Ollie Williamse, jak se postavil a řval na kluky z Dvacátýho, ať zůstanou na zemi. Jak jsme se dívali, dvakrát to koupil.“

„Ti, co zbývali, se snažili zformovat palebnou linii v trávě a pšenici. Ale ani jsme nestačili jedinou salvu. Yankeeové vyběhli. Některý pořád stříleli, některý používali bajonety. A tehdy jsem spatřil tebe a druhý dva malý bubeníky, jak vás zabili, Johnny. Když to brali s bajonetama...“ Stařík udělal pauzu a poprvé za několik minut se na mě podíval. Zdálo se, že se nad ním mrak zmatku rozplynul. Pomalu nechal pistoli klesnout, jemně natažený kohoutek uvolnil a pozvedl nataženou ruku k čelu.

Pořád jsem cítil, jak se mi točí hlava a je mi trochu nevolno. Ale zeptal jsem se: „Tehdy jste ztratil vaši... uch... zranili vám nohu, pane?“

Kapitán si sundal klobouk. Zbytky bílých vlasů slepil pot. „Cože? Mou nohu?“ Zíral na dřevěnou nohu pod kolenem, jako by si jí nikdy nevšiml. „Mou nohu. Ne, chlapče, to bylo pozdějc. Bitva u Kráteru. Yankeeové se pod nás zavrtali a vyhodili nás ve spánku do vzduchu. Když jsem hned neumřel, poslali mě domů do Raleighu a tři dny předtím, než válka skončila, ze mě udělali čestného kapitána. Ne, ten den... tady... mě trefili alespoň třikrát, ale nic vážného. Kulka mi vzala podrážku pravý boty, další mi urvala pažbu pušky a do tváře zabodla pár třísek. Třetí mi utrhla kus levýho ucha. Ale sakra, pořád dobře slyším. Až ve chvíli, kdy jsem se toho večera posadil, abych zkusil usnout, jsem zjistil, že mě trefila ještě jedna dozadu, do nohy. Rovnou pod prdel. Ale byla tak pomalá, že mi tam udělal jenom velkou modřinu.“

Příštích pár minut jsme seděli v tichu. Slyšel jsem, jak v trávě šustí hmyz. Nakonec promluvil kapitán. „A ten sviňák Iverson sem ani neslez, dokud sem nedorazili Ramseurovi kluci, aby Yankee vyhnali. To bylo pozdějc. Ležel jsem tady někde namáčklej mezi mrtvolama Perryho a Nateho, pokrytej jejich krví a mozkama, takže nás ty prokletý Yankeeové, když naše lidi bodali bajonetama nebo je vlekli za svou linii jako vězně, jednoduše přešli. Votevřel jsem voči na dost dlouhou chvíli, abych viděl, jak banda rozchechtanejch Yankeeů řezala starýho Cede Carletona. Sakra práce, dostali i prapor našeho regimentu. Kolem nezbyl nikdo, kdo by bojoval.“

Ramseur, ten, kterému Richmondský noviny vždycky říkají Rytíř Bayard, ať už to sakra znamená, co chce, táhnul z kopce do stejného útoku, když

Modlitby ke zlomeným kamenům

nahoru vyběhli kapitán Crowder a kapitán Dugger, aby ho varovali. Ramseur byl oficír, ale nebyl to blázen. Přešel cestu kus na východ a zaútočil na Yankee zprava. Smet druhou stranu zdi a zahnal je zpátky do tábora.

Mezitím, kdy se nás pár, kdo zůstal naživu, snažilo doplazit zpět k Forneyovo domu nebo tam leželi a krváceli ze svých zranění, ten sviňák Iverson oznámil generálovi Rodesovi, že viděl, jak náš regiment zvednul bílej prapor a přešel k Yankeeům. Sakra lež, chlapče. Ty, který zajali, byli většinou zraněný a vodvedli je pod bajonetama. Ten den se žádný bílý prapory nekonaly. Natož pak tady. Jenom kusy bílý lebky a vostatní hmoty, co se válela kolem.

Pozdějc, když jsem hledal na poli pušku, co by fungovala, sem přived Rodes Iversona, aby mu ukázal, kde se chlapi vzdali. A zatímco si jejich koně razí cestu mrtvolama, co tvořily Dvacátej Severní Caroliny, ten bastard Iverson...“ Staříkův hlas se zlomil. Udělal minutu dlouhou pauzu, zakašlal, odplivl si a pokračoval: „Ten bastard Iverson tady vidí řady našich mrtvejch, sedm set mužů z nejlepší brigády, co kdy Jih postavil. Leží tu zastřelený v řadách jako na přehlídce a Iverson si myslí, že se pořád krčí před střelbou, i když Ramseur Yankee už zahnal. Tak se postaví ve třmenech, ten jeho prokletej ryzák málem stoupne na Perryho a Iverson ječí: *Chlapi, povstaňte a zasalutujte, když projíždí generál! Okamžitě vstaňte!* Rodes poznal, že koukají na mrtvý chlapi.“

Kapitán Montgomery lapal po dechu a těžce vkládal slova mezi chrčivé nádechy. I mně samotnému se dýchalo špatně. Zdálo se, že veškerý vzduch pohlcuje nepříjemný pach plevele, vína a tmavé půdy. Uvědomil jsem si, že zírám na trs vína před sebou. Nafouklé ovoce vypadalo jako zhmožděné maso, protkané popraskanými žilami.

„Kdybych měl svou pušku,“ pokračoval kapitán, „zastřelil bych toho bastarda už tehdy.“

Přerývaně vydechl: „Von a Rodes se vrátili společně na kopec a nikdy jsem Iversona už nespátřil. Velení nad tím, co z regimentu zůstalo, převzal kapitán Halsey. Když příští ráno brigáda nastoupila, tam, kde den předtím odpovédělo čtrnáct set sedmdesát mužů, jich stálo jen tři sta šedesát dva. Iversona odvolali do Georgie a dali mu na starost jednotku domácí stráže nebo něco takového. Říkalo se, že ho před tím, aby ho postavili před vojenskéj soud nebo pokárali, zachránil prezident Davis. Bylo jasné, že by nikdo z nás pod takovým hnusným švihákem už nesloužil. Víš, jak zní poslední stránka záznamů Dvacátýho Severní Caroliny, chlapče?“

„Ne, pane,“ odvětil jsem tiše.

Stařík zavřel oči. „Založen u Sedmi borovic, obětován u Gettysburgu, vzdal se u Appomatoxu. Pomož mi na nohy, chlapče. Musíme najít místo k úkrytu.“

„K úkrytu, pane?“

„Sakra správně,“ potvrdil kapitán, zatímco jsem mu sloužil jako berla. „Musíme bejt připravený, až sem dneska dorazí Iverson.“ Pozvedl těžkou pistoli, jako by vše vysvětlovala. „Musíme bejt připravený, až přijede.“

Než jsme našli k úkrytu vhodné místo, polovina rána byla za námi. Vlekl jsem se za kulhajícím staříkem. Část mého mozku zoufale a v panice hledala cestu z tak šílené situace, druhá část – ta větší – bez problému přijala jeho logiku. Plukovník Alfred Iverson junior se tohoto dne vrátí na pole své viny a my se musíme schovat, abychom ho zabili.

„Vidíš, kde se tady půda prohlubuje? Právě tam, co roste to prokletý víno?“

„Ano, pane.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„To jsou Iversonovy Díry. Podle Johna Forneye, kterýho jsem přijel v roce 98 navštívit, jim tak místní říkají. Víš, co jsou zač?“

„Ne, pane,“ lhal jsem. Část mého podvědomí moc dobře věděla, o co se jedná.

„V noci po bitvě... bitvě, hovno, po masakru... nás pár opustilo regiment. Dorazili sem některý z Leeho průzkumníků a vykopali jsme velký mělký jámy. Prostě jsme tam kluky z místa, kde leželi, svalili. Naházeli je tam společné, pořád v bitevních řadách. Nate a Perry se dotejkali rameny. Přímě tam, co jsem ležel já. Můžeš vidět, kde Díry začínají. Půda je tu nižší, tráva vyšší. Co?“

„Ano, pane.“

„Forney tvrdil, že je tady tráva vyšší pořád. I obilí, když ho tady zaseli. Forney na tu tom poli moc nefarmařil. Říkal, že tady čeledíni moc rádi nepracujou. Řekl svejm negrům, že se tu ničeho nemusí bát, že sem přijeli U. C. V. a všechno vykopali, aby naše kluky vodvezli po válce nazpátek do Richmondu. Ale není to pravda.“

„Proč ne, pane?“ Pomalu jsme se brodili hustým podrostem. Kolem kotníku se mi obtočilo víno a já se musel vymotat.

„Moc tu nekopali,“ vysvětloval kapitán. „Kostí tu bylo tolik a byly tak rozházený, že jich prostě pár vzali a řekli, že je to všecko. Nechtěli tu kopat o nic víc, než se tady líbilo makat Forneyovo negrům. Ani ve dne. Místo, co nese tolik hanby a vzteku... no, lidi to cítěj, co, chlapče?“

„Ano, pane,“ potvrdil jsem automaticky, přestože jsem v tu chvíli cítil nevolnost a chtělo se mi spát.

Kapitán se zastavil. „Sakra práce. Ten dům tady předtím nebyl.“

Mezerou ve zdi jsem rozeznal malý domek, spíš větší boudu, postavenou z tak tmavého dřeva, že zasazena ve stínech stromů byla téměř černá.

Nevedla k ní žádná příjezdová cesta, žádná pěšina pro vůz. Na Forneyově poli a v lesní trávě jsem rozeznal mírně podupaná místa, kudy snad k díře ve zdi projížděli koně. Stařík vypadal, že ho skutečnost, že si někdo postavil dům tak blízko pole, kde padl jeho milovaný Dvacátý pluk Severní Caroliny, hluboce urazila. Dům byl ale tmavý a tichý a my tuto část zdi rychle opustili.

Čím blíží jsme se ke kamenné zdi blížili, tím těžší cesta byla. Tráva tady rostla dvakrát tak vysoko než na poli, zarostlé místo o velikosti fotbalového hřiště, kde jsme s mou skupinou nacvičovali nástupy, ohraničovala divoká réva.

Hustou trávou a propleteným vínem nám zhoršovaly postup ještě díry. Pole provrtaly tucty, desítky děr, jež čekaly pod hustým porostem.

„Pitomí syslové,“ zaklel kapitán Montgomery. Díry byly ale dvakrát tak široké než nory krtků, syslů a pozemních veverek, jaké jsem kdy viděl. U otvorů se nakupila hlína. Stařík do nich šlápl dvakrát. Podruhé si zasekl dřevěnou nohu tak hluboko, že jsme měli s jejím vyprošťováním oba plné ruce práce. Jak jsem tahal za nohu, obalenou vlnou, náhle mě přepadl pocit z noční můry – pocit, že za druhý konec někdo nebo něco, táhne, nechce ji pustit, snaží se staříka vtáhnout pod zem.

Událost musela vyvést z míry i kapitána Montgomeryho, neboť se, jakmile nohu z díry uvolnil, o pár kroků odpotácel, těžce dosedl na zem a zády se opřel o kamennou zeď. „Tady je to dost dobrý, chlapče,“ vydechl. „Počkáme tady.“

Bylo to vhodné místo pro přepadení ze zálohy. Víno a tráva tady rostly do výše pasu. Viděli jsme kousky pole, ale byli jsme ukryti efektivně jako v zákopu. Žáda nám kryla zeď.

Kapitán Montgomery si sundal kabát, plátěný pytel a začal rozebírat, čistit a znovu ládovat pistoli.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Já ležel poblíž na trávě, zpočátku uvažoval, co se děje na Znovusjednocení, pak jsem začal přemýšlet, jak tam kapitána dostat zpět. Pak jsem uvažoval, jak vypadal Iverson, přemýšlel jsem o domově a nakonec jsem vplouval do podivné dřímoty plné snů a nepřemýšlel už o ničem.

Necelé tři stopy od místa, kde jsem ležel, se otevírala další podivná díra. Jak jsem lehce dřímал, pořád jsem vnímal ten pach, který z otvoru stoupal: stejný, nepříjemně sladký pach, jaký jsem cítil předtím. Teď byl ale silnější, těžší, téměř erotický, s podtónem rozkladu a hniloby. Pach mrtvých mořských živočichů, kteří se suší na slunci. S agentem na prodej nemovitostí jsem se měl o mnoho let později s podobným pachem setkat při návštěvě prázdného masokombinátu v Chicagu. Byl to pach márnice, kterou nikdo celá léta nepoužívá, ale stále ji prostupuje vzpomínka na krev.

Den míjel v horkém oparu, hustém vzduchu a zvuku hmyzu. Dřímал jsem, probouzel se a hlídal s kapitánem, pak jsem znovu dřímал. Zdá se mi, že jsem jednou jedl tvrdé sušenky z jeho pytle a smáčel je poslední vodou z měchu. Ale i ta vzpomínka se mísí se sny toho odpoledne. Pamatuji si, jak kolem nás seděli ostatní, žvýkali stejné jídlo a hovořili nízkými tóny, kdy se nedají rozeznat slova. Přesto jsem vnímal nápadný jižanský dialekt. Nepřipadalo mi to nijak zvláštní. Vzpomínám, jak jsem se jednou probudil (přestože jsem seděl, zíral a věřil, že už jsem vzhůru), k plnému vědomí mě vyburcoval zvuk automobilu na Mummasburg Road. Ale stromy na okraji pole veškerou dopravu zastínily, zvuky slábly a já se vrátil k drogovému spánku, do jakého jsem upadl předtím.

Někdy později jsem to odpoledne prožil sen, který si pamatuji naprosto dokonale.

Ležel jsem na poli, zraněný a bezmocný, levou stranu obličeje na zemi, pravé oko bez mrknutí pozorovalo modrou letní oblohu. Na tvář mi vylezl mravenec, pak další, až mi jich pochodovala po tváři a oku celá řada. Ostatní směřovali k mým nozdram a otevřeným ústům. Nedokázal jsem se pohnout, nemrkal jsem. Cítil jsem je v ústech mezi zuby, kde odstraňovali mezi stoličkami zbytky ranní slaniny, pohybovali se po měkkém povrchu mého patra, zkoumali tmavý tunel mého krku. Ty pocity nebyly nepříjemné.

Mlhavě jsem zaznamenal hlubší pohyb, pomalé nafukování záhybů mého břicha a vnitřností. Ve schnoucích koutcích mého oka kladl vejce nějaký hmyz.

Jasně jsem viděl, jak mi nad hlavou krouží havran, snáší se ve spirále blíž, přistává vedle mě, chodí sem a tam, hopká blíž. Jeho zobák vypadal zblízka ohromně a jediným klovnutím mi vyrval oko. V temnotě, která následovala, jsem pořád cítil světlo, mé tělo se v horku nafukovalo, chovalo tisíce zárodků, maso se roztahovalo a volná látka košile byla náhle těsná. Cítil jsem vlastní vnitřní bakterie, které ztratily jídlo a živily se na rozkládajícím se tuku mého těla, sražených kalužích krve a v marné snaze chtěly přežít dalších pár hodin.

Cítil jsem, jak mi vadnou rty, horko je vysušuje, jak se mi odtahují od zubů. Cítil jsem, jak se mi čelisti víc a víc otevírají k neveselému tichému smíchu, šlachy uhnívají nebo je ukusují malí predátoři. Když se vajíčka otevírala a červi začali svou šílenou očistu, cítil jsem se lehčí. Jak proces zrychloval, mé tělo se měnilo ve tmavou půdu. Má ústa se široce otevřela, aby spolkla čekající zem. Ochutnal jsem tmavé spojení s hlínou. Kde jsem měl kdysi jazyk, teď rostla stébla trávy. Ve vlhkém hrobu mé lebky našla úrodnou půdu květina a mezerou, jež

Modlitby ke zlomeným kamenům

kdysi držela mé oko, vyslala k nebi pokroucený výhonek.

Klidný, uvolněný jsem se vracel ke kyselé chuti černoty a cítil, že jsou tu ostatní. Náhlé proudy půdy vysílaly rozpadlé kousky vlny, masa, či kosti, které se jich dotkly. Zlomky se smíchaly s tichým nadšením prvního doteku milence. Když už bylo ztraceno vše, vše se promíchalo s temnotou a vztekem, mé kosti zůstaly. Ostré úlomky vzpomínek, zapomenuté, pichlavé fragmenty bolesti, jež odolávala nevyhnutelnému klidu a prázdnotě.

Hluboko v tom hniјícím morku kostí, ztracen v černé kyselé hlíně zapomnění, jsem vzpomínal a čekal.

„Vstávej, chlapče! ,roje on! To je Iverson!“

Naléhavý šepot mě vyburcoval ze spánku. Opile jsem se rozhlédl a pořád v místech, kde jsem ležel se rty na zemi, vnímal chuť hlíny.

„Sakra práce, já věděl, že přijede!“ šeptal kapitán a ukazoval vlevo, kde vycházel z lesa mezerou v kamenné zdi muž v černém kabátu.

Zavrtěl jsem hlavou. Sen mě nechtěl pustit. Protíral jsem si oči a snažil se z nich vyklepat tmou. Pak jsem si uvědomil, že je skutečná. Zatímco jsem spal, denní světlo vybledlo a nastal večer. Uvažoval jsem, kam proboha clen zmizel. Muž v černém kabátu postupoval šedým soumrakem, který odrážel zvláštní slepotu mých snů. Dokázal jsem rozeznat jeho bílou košili a bledý obličej, jenž v temnotě nepatrně zazářil, když se obrátil naším směrem a přiblížil se. Probíjel si cestu rychlými, ostrými ranami holí nebo rákoskou.

„Bože, je to on,“ zašeptal kapitán a pozvedl roztřesenýma rukama pistoli. S hrůzou jsem sledoval, jak palcem natáhl kohoutek.

Muž se už dostal blíž, necelých pětadvacet stop daleko. Rozeznal jsem tmavý knír, černé vlasy a hluboko zapadlé oči. Skutečně vypadal jako ten muž, jehož obličej jsem zahlédl ve světle hvězd na staré fotografii.

Kapitán Montgomery si opřel pistoli o levou ruku a přimhouřenýma očima sledoval mušku. Jak se ten muž ve tmavém obleku blížil, rozeznal jsem syčení jeho dechu, pískal si málem neslyšitelnou melodií. Kapitán zmáčkl spoušť.

„Ne!“ vykřikl jsem a chytil revolver. Strhl jsem ho, kohoutek mě bolestivě udeřil do kůže mezi palcem a ukazováčkem. Pistole nevystřelila.

Kapitán mě jednou ranou levým předloktím odsunul, a přestože jsem ho držel za zápěstí, snažil se zbraň znovu pozvednout. „Ne!“ zařval jsem znovu. „Je moc mladý! Podívejte, je moc mladý!“

V tu chvíli stařík zaváhal. Pořád napínal ruce, ale zašilhal na cizince, který už od nás stál jen nějakých dvanáct stop.

Byla to pravda. Na to, aby se jednalo o plukovníka Iversona, byl muž moc mladý. Mladý překvapený obličej patřil člověku na počátku třicítky, určitě ne staršímu. Kapitán Montgomery pistoli svěsil a pozvedl si roztřesené prsty ke spánkům. „Můj Bože,“ zašeptal. „Můj ty Bože.“

„Kdo je tam?“ Mužův hlas zněl i přes překvapení ostře a sebejistě. „Ukažte se.“

Pomohl jsem kapitánovi vstát. Byl jsem si jistý, že kníratý cizinec vytušil náš pohyb za vysokou trávou a vínem, ale neviděl náš boj, ani si nevšiml pistole. Kapitán si narovnal klobouk, pistoli ukryl hluboko do kapsy kabátu a zíral na mladíka. Jak jsem ho podepíral, cítil jsem, jak se chvěje.

„Ach, veterán!“ zvolal muž, postoupil s nataženýma rukama vpřed a lehce holí odhrnoval nepřijemné víno.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Obcházelí jsme v blednoucím světle obvod Děr, nový průvodce se přizpůsobil kapitánovu bolestivému kulhání a postupoval pomalu. Když hovořil, používal vycházkovou hůl jako ukazovátko. „Tohle bylo místo šarvátky, než začaly velké bitvy,“ poučil nás. „Moc návštěvníků sem nechodí... většina pozornosti se upírá na známější místa na jihu a na západě... ale ti, kdo tady žijí nebo tráví léto, tato méně známá místa znají. To, jak je tady pole propadlé, je docela zajímavé, že?“

„Ano,“ zašeptal kapitán. Sledoval zem, ani jednou nezvedl oči k mladíkovu obličejí.

Muž se nám představil jako Jessup Sheads a prohlásil, že žije v tom malém domku, který jsme našli mezi stromy. Kapitán se ztratil ve svých zmatených snech, takže jsem nás panu Sheadsovi představil já. Ani jeden z nich nevzal na vědomí mé jméno. Kapitán teď na Sheadse pořád zíral, jako by nedokázal uvěřit, že nejde o muže, jehož jméno ho mučí půl století.

Sheads si odkašlal a znovu ukázal na hustě zarostlou půdu. „Ve skutečnosti bylo právě toto místo dějištěm nedůležité šarvátky, než začal skutečný boj. Síly konfederace tady postupovaly v široké řadě, na krátkou chvíli je u této zdi zdržel odpor federálů, ale rychle postoupily dál. Bylo to malé vítězství Jižanů před hořkou porážkou příštích dnů.“ Sheads udělal pauzu a usmál se na kapitána. „Ale asi to všechno víte, pane. V jaké jednotce jste říkal, že jste měl čest sloužit?“

Staříkova ústa se chabě pohnula, pak se ozvala slova: „Dvacátý Severní Caroliny,“ dostal ze sebe nakonec.

„Samozřejmě!“ vykřikl Sheads a poplácal kapitána po rameni. „Část slavné brigády, jejíž vítězství připomíná toto místo. Pokud byste se s vaším mladým přítelem ke mně připojili a připili

Dvacátému regimentu Severní Caroliny, než se vrátíte do tábora Znovusjednocení, pane, bude mi ctí. Bude to možné, pane?“

Zatahal jsem za kapitánův kabát, náhle jsem si zoufale přál odtud zmizet. Od hladu a nevysvětlitelného strachu se mi točila hlava. Stařík ale narovnal záda, vrátil se mu hlas a pronikavě odpověděl: „Mně i chlapci bude ctí, pane.“

Chalupa byla postavená z dřeva, černého jako dehet. K zábradlí malé verandy na východní straně domu byl přivázaný černý, ještě osedlaný a zřejmě drahý kůň. Husté stromy a hromada balvanů znesnadňovaly, možná dokonce zamezovaly přístup z druhé strany.

Dům byl uvnitř malý a nesl jen pár známek obydlení. Malá předsíň vedla do salonu, kde dva nebo tři kusy nábytku pokrývala prostěradla, nebo do jídelny, kam nás Sheads zavedl – do úzkého pokoje s jediným oknem, vysokou skříní plnou lahví, plechovek a několika špinavými talíři, úzkým prkenným stolem, kde hořela starodávná petrolejová lampa. Za špinavými závěsy byl druhý, menší pokoj, kde jsem zahlédl na zemi matraci a hromady knih. Na jižní straně jídelny se dírou ve stropě k malé půdě (přestože jsem vzhlédl a spatřil jen černý čtverec, muselo se jednat o půdu) zvedalo příkré schodiště.

Jessup Sheads opřel těžkou vycházkovou hůl o stůl, pospíchal ke skříní a vrátil se s karafou a třemi křišťálovými sklenkami. Lampa syčela a vrhala vysoko na hrubě omítnutou zeď stíny. Podíval jsem se k oknu, ale soumrak ustoupil skutečné noci a na okenní tabule se lepila tma.

„Vezmeme k našemu přípitku i chlapce?“ zeptal se Sheads, zaváhal a přidržel karafu nad třetí sklenkou. Nikdy předtím mi ochutnat víno či jiný alkohol nedovolili.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ano,“ potvrdil kapitán a strnule na Sheadse zíral. Světlo lampy zářilo do kapitánova obličeje, zdůrazňovalo ostré lícní kosti a husté obočí se měnilo ve dvě mohutná chlupatá křídla nad orlím zobákem jeho nosu. Stín na zdi představoval siluetu z jiné éry.

Sheads přestal s naléváním a všichni jsme pozvedli sklenky. S pochybami jsem pozoroval své víno. Kapalina byla matná, hustá, vznášely se v ní černé úponky. Mohlo, ale nemuselo, se jednat o trik vyvolaný pomrkávající lampou.

„Na Dvacátý regiment Severní Caroliny,“ prohlásil Sheads a pozvedl svou sklenku. To gesto mi připomnělo reverenda Hodgese, jak zvedá pohár při přijímání. Kapitán a já jsme pozvedli sklenky a napili se.

Chut' tvořila směsice ovoce a mědi. Vzpomněl jsem si na den (před několika měsíci), kdy mi kamarád Billyho Stargilla rozsekl během rvačky na školním hřišti ret. Vnitřní strana rtu mi krvácela celé hodiny. Ta chut' nebyla o moc jiná.

Kapitán Montgomery položil sklenku a zamračil se na ni. Kapky vína mu potřísnily bílé vousy.

„Víno je místní druh,“ poučil ho Sheads s chladným úsměvem, který nám ukázal rudě zabarvené zuby. „Hodně místní. Vinice, kterou jsme právě viděli.“

Zíral jsem na houstnoucí tekutinu ve vlastní sklenici. Víno vyrobené z révy vypěstované z bohaté půdy Iversonových děr.

Vyděsil mě Sheadsův pronikavý hlas. „Další přípitek!“ Pozvedl sklenici. „Na čestného a statečného gentlemana, který vedl Dvacátý Severní Caroliny do bitvy. Na plukovníka Alfreda Iversona.“

Pozvedl sklenici ke rtům. Zmrazeně jsem zůstal stát a zíral. Kapitán Montgomery udeřil sklenkou o stůl. Staříkův obličej změnil barvu, byl rudý jako

krev, jako rozlité víno. „Ať se propadnu, sakra, jestli...“ zakoktal. „Já... nikdy!“

Muž, který se představil jako Jessup Sheads, dopil zbytek vlastního vína a usmál se. Kůži měl bílou jako přední díl košile, vlasy a dlouhý knír černé jako kabát. „Velmi správně,“ potvrdil a pozvedl hlas. „Strýci Alfrede?“

I když Sheads pil, část mého vědomí na schodech za námi zaregistrovala tichý zvuk kroků. Obrátil jsem hlavu, ruku pořád přimrzlou k pozvednuté sklenici vína.

Na nejnižším schodu stála malá postava, muž nejméně uprostřed osmdesátky. Tenhle stařík měl místo vrásek stárnutí jako kapitán Montgomery pokožku hladší, růžovější, málem průhlednou. Vzpomněl jsem si na hnízdo novorozených krys, na které jsem minulý jaro narazil u sousedů ve stodole. Hromada bledě růžového, kroutícího se masa. Tehdy jsem udělal chybu a dotkl se ho. Iversona jsem se ale dotknout nechtěl.

Plukovník měl bílý vous velmi podobný tomu, jaký jsem viděl na portrétech Roberta E. Lee. Ve skutečnosti se mu ale vůbec nepodobal. Lee měl oči smutné, ukryté pod čelem obtěžkaným zármutkem. Iverson na nás zíral širokýma vytřeštěnýma očima, plnýma žlutých skvrn. Byl téměř plešatý a napjatý, růžový skalp jen posiloval dojem něčeho dětinského.

Kapitán Montgomery ho pozoroval, ústa otevřená, jeho hrubý dech představovalo těžké nasávání vzduchu. Chytil se za límec, jako by nemohl dýchat.

Iversonův hlas byl tichý, málem ženský, ozývalo se v něm kňučení tvrdohlavého dítěte. „Všichni se dřív nebo později vrátíte,“ pronesl, nepatrně si šlapal na jazyk. Hluboce zavzdychal. „Copak to nikdy neskončí?“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ty...“ vypravil ze sebe kapitán. Pozvedl dlouhý prst a ukázal na Iversona.

„Ušetři mě svého vzteku,“ vyštěkl Iverson. „Myslíš, že jsi první, kdo mě hledá? První, kdo se pokouší vysvětlit vlastní zbabělost tím, že pomlouvá mě? Samuel a já jsme se docela naučili odpad, jako jsi ty, zvládnout. Jen doufám, že jsi poslední.“

Kapitánova ruka klesla a zmizela v záhybech kabátu. „Ty prokletá, svinská...“

„Ticho!“ přikázal mu Iverson. Plukovníkovy vytřeštěné oči jezdily po pokoji a mýjely mě, jako bych tam ani nebyl. Svaly v koutcích jeho úst sebou škubaly a kroutily se. Znovu jsem si vzpomněl na hnízdo novorozených krys. „Samueli,“ vykřikl. „Přines svou hůl. Ukaž tomuto muži trest za drzost.“ Iversonův šílený pohled se vrátil ke kapitánovi Montgomerymu. „Než tady skončíš, budeš mi salutovat.“

„Nejdřív tě uvidím v pekle,“ odpověděl kapitán a vytáhl z kapsy kabátu revolver.

Iversonův synovec se pohyboval velmi rychle. Pozvedl těžkou vycházkovou hůl a udeřil jí kapitána do zápěstí, než dokázal stařík natáhnout kohoutek. Pistole dopadla na podlahu a já zůstal pořád přimražené stát. V ruce jsem svíral sklenku vína. Kapitán Montgomery se sklonil a natáhl se po pistoli (s dřevěnou nohou byl nešikovný a pomalý), ale Iversonův synovec ho chytil za límec a lehce ho jako zvládá dospělý dítě – odhodil zpět. Kapitán narazil na zeď, zalapal po dechu a svezl se po ní. Nohy se mu narovnaly, ta dřevěná vyryla třísky z podlahy. Obličej měl teď šedý jako kabát své uniformy. Iversonův synovec se posadil na bobek, sebral pistoli a položil ji na stůl. Plukovník Iverson se usmál a přikývl. Ústa se mu chvěla, blížila se k úsměvu. Já měl oči jen pro kapitána.

Stařík ležel sesypaný u zdi, držel se za krk a tělo mu napínaly křeče. Těžce lapal po dechu, každý nádech byl hlasitější a přerývanější než ten předešlý. Bylo jasné, že mu neproudí do plic žádný vzduch. Barva jeho obličeje přešla z rudé na šedou, pak na odpornou tmavě fialovou, jež hraničila s černou. Z úst mu visel jazyk a knír potřísnily sliny. Když si uvědomil, co se s ním děje, jeho oči se ještě víc roztáhly a vyvalily. Přesto nespouštěl z Iversonovy tváře vyděšený pohled.

Jak ho zradilo vlastní tělo v posledních vteřinách konfrontace, na kterou ve své upjaté posedlosti čekal půl století, rozeznal jsem v jeho očích bezbřehou frustraci. Stařík se ještě dvakrát přerývaně a těžce nadechl, pak dýchat přestal. Brada mu poklesla na propadlý hrudník, pokroucené ruce povolily, oči přestaly upřeně pozorovat Iversonův obličej.

Jako bych se náhle oprostil od vlastní paralýzy, vyrazil jsem výkřik, upustil sklenku s vínem na podlahu, vyběhl a dřepl si vedle kapitána Montgomeryho. Z groteskně otevřených úst nevycházel dech. Vytřeštěné oči už začal pokrývat neviditelný povlak. Dotkl jsem se starých pokroucených rukou – už se mi zdálo, že ve smrti svaly chladnou a tuhnou – a pocítil ve vlastním hrudníku neuvěřitelný stah. Nebyl to zármutek. To není přesné. A na to, abych pocítil tak brzy hlubokou lítost, jsem znal staříka moc krátkou dobu a za příliš podivných okolností. Přesto se ve mně otevřela obrovská prázdnota a já dokázal jen s obtížemi dýchat. Poznal jsem, že občas neexistuje spravedlnost, že život není fér. *To fér nebylo.* Sevřel jsem staříkovy mrtvé ruce a zjistil, že nepláču ani tak pro něj jako pro sebe.

„Jdi z cesty.“ Iversonův synovec mě odstrčil a přikrčil se vedle kapitána. Uchopil ho za přední díl

Modlitby ke zlomeným kamenům

košile, zatřásl jím, hrubé ho štípl do zamodralých tváří a přiložil mu ucho na hrud'.

„Je mrtvý, Samueli?“ zeptal se Iverson. V tom hlase se neozval vůbec žádný skutečný zájem.

„Ano, strýčku.“ Synovec se postavil a nervózně si zatahal za knír.

„Ano, ano,“ vyrazil ze sebe Iverson šíleným, umíněným hlasem. „To je jedno.“ Máchl malou růžovou rukou v pohrdavém gestu. „Vem ho ven k ostatním, Samueli.“

Iversonův synovec zaváhal, pak přešel do zadní místnosti a chvíli nato se znovu objevil s krumpáčem, dlouhou lopatou a lucernou. Zvedl mě na nohy, lopatu a lucernu mi vrazil do rukou.

„A co s klukem, strýčku?“

Zdálo se, že Iversonův žlutý pohled pohltily stíny na úpatí schodiště. Zakroutil jemnými rukama. „Jak se rozhodneš, Samueli,“ zakňoural. „Jak se rozhodneš.“

Muž zapálil lucernu, kterou jsem držel, chýlil kapitána pod jednu paží a táhl jeho tělo ke dveřím. Všiml jsem si, že se uvolnily některé popruhy, které držely dřevěnou nohu. Nedokázal jsem odtrhnout oči od místa, kde se klátila uvolněná dřevěná noha na pahýlu mrtvého masa a kosti.

Synovec protáhl staříkovo tělo chodbou, pak ze dveří do noci. Stál jsem tam – socha s lopatou a syčící lucernou – a modlil se, aby na mě zapomněli. Na šíji mi dopadly chladné tenké prsty. Tichý, naléhavý hlas zašeptal: „Pojďte, mladíku. Nenechte mě a Samuela čekat,“

Iversonův synovec vykopal hrob necelých deset yardů od místa, kde jsme po celý den leželi s kapitánem v úkrytu. I za denního světla by nás před pohledem člověka projíždějícího po Mummasburg Road ukryla řada stromů a vinice. Nikdo kolem

neprojel. Noc byla brutálně tmavá, nízké mraky zakryly hvězdy, jediné osvětlení dávala má lucerna a slabé světlo Iversonova srubu za našimi zády, vzdáleného sto yardů.

Černý kůň uvázaný k zábradlí verandy sledoval, jak naše zvláštní procesí opouští dům. Vedle předního schodu kapitánu Montgomerymu upadl klobouk, já se nešikovně sklonil a zvedl ho. Můj krk neopouštěly Iversonovy jemné prsty.

Hlína na poli byla kyprá a vlhká, lehko se v ní kopalo. Iversonův synovec se dostal za necelých dvacet minut o tři stopy. V hromadě půdy, kterou ozařovalo světlo lucerny, žhnuly bílé kousky kořenů, kamení a další věci.

„To stačí,“ promluvil Iverson. „Skonči s tím, Samueli.“

Synovec udělal pauzu a vzhlédl k plukovníkovi. Chladné světlo proměnilo mladíkův obličej v bílou masku, jež se třpytila potem. Knír a obočí připomínaly široké tahy uhlím, černé jako pruh špíny na jeho levé tváři. Po chvíli nabral dech, přikývl, odložil lopatu a natáhl se, aby tělo kapitána Montgomeryho převrátil do hrobu. Stařík přistál na zádech, oči a ústa ještě otevřené. Dřevěná noha, kterou za sebou volně vlekl, teď zůstala ležet na okraji jámy. Iversonův synovec se na mě podíval zastíněnými očima, natáhl se pro nohu a hodil ji kapitánovi na hrud'. Aniž by se dolů jen jednou podíval, sebral lopatu a rychle začal házet hlínou na tělo. Já se díval. Díval jsem se, jak dopadá černá zemina na tvář a čelo mého starého veterána. Sledoval jsem, jak mu zemina zakrývá vytřeštěné oči – nejprve to levé, pak to pravé. Sledoval jsem, jak se mu ústa plní hlínou, a cítil jsem, jak se stažení mého hrdla nafukuje a uvolňuje. Roztřáslo mě tiché, silné vzlykání.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Ani ne za minutu už byl kapitán pryč. Nezbylo víc, než obrys na dně měkkého hrobu.

„Samueli,“ zašišlal Iverson.

Synovec udělal při práci pauzu a podíval se na plukovníka.

„Co radiš s... tou druhou věcí?“ Jeho hlas byl tak tichý, až se málem ztrácel pod syčením lucerny a bušením tepu v mých uších.

Synovec si otřel druhou stranou ruky tvář, rozmazal tmavý pruh a pomalu přikývl. „Myslím, že musíme, strýčku. Prostě si nemůžeme dovolit... nemůžeme to riskovat. Ne po té věci na Floridě...“

Iverson vzdychl. „Moc dobře. Dělej, co musíš. Podvolím se tvému rozhodnutí.“

Synovec znovu přikývl, vydechl a natáhl se pro krumpáč, který ležel zasypaný hromadou čerstvě vykopané zeminy. Jedna část mého mozku ječela, ať utíkám. Ale dokázal jsem tam, na okraji té příšerné díry, jen stát, držel jsem lucernu a vdechoval pach Samuelova potu a hlubší, pronikavější smrad, který se zvedal z díry, hromady hlíny a okolní vinice.

„Položte to světlo, mladý muži,“ zašeptal Iverson několik palců od mého ucha. „Opatrně ho položte.“ Jeho chladné prsty na mém krku přitlačily. Položil jsem lucernu na zem a opatrně ji vyrovnal, aby se nepřevrátila. Iversonův chladný stisk mě navedl k samému okraji jámy. Stál tam v díře do pasu ukrytý jeho synovec, svíral krumpáč a upíral na mě tmavý pohled, jenž vyjadřoval cosi mezi lítostí a očekáváním. Posunul ve velkých bílých dlaních násadu krumpáče. Chtěl jsem říct: *Je to v pořádku*, ale v tu chvíli se jeho odhodlaný pohled změnil ve vytřeštěné překvapení.

Jeho tělo se zapotácelo, vyrovnalo se a znovu se zapotácelo. Jakoby stál na plošině, která poklesla o stopu, pak o osmnáct palců. Okraje hrobu, jež mu

předtím dosahovaly do pasu, se teď zvedly do výše podpaždí.

Iversonův synovec odhodil krumpáč stranou a rukama se vrhl na pevnou půdu. Ale půda už pevná nebyla. Plukovník Iverson a já jsme zacouvali. Zdálo se, že zem vibruje a valí se jako řeka bahna. Synovec mě chytil levou rukou za kotník, pravou se snažil pevně sevřít husté víno. Iversonova ruka zůstala na mém krku a dusila mě.

Náhle se ozval zvuk propadající se klouzající půdy, jako by dno hrobu ustoupilo a propadlo stropem nějakého zapomenutého dolu nebo jeskyně. Synovec se vrhl vpřed, polovinu těla venku. Hrud' opřel o kluzký okraj jámy, prsty uvolnil můj kotník a snažil se zachytit půdy a vína. Vzpomněl jsem si na horolezce na skalnatém převisu, který bojuje se zemskou přitažlivostí jen vlastními prsty a třením horní poloviny těla.

„Pomoz mi.“ Ten hlas šeptal, pokroutila ho námaha a překvapení. Plukovník Iverson zacouval o dalších pět stop a táhl mě s sebou.

Samuel v boji s hroutícím se hrobem vítězil. Levou rukou našel krumpáč, který pohřbil pod hromadu zeminy, a použil jeho držadlo jako páku. Vytahoval se nahoru, dokud nezaklesl koleno o okraj díry.

Okraj se propadl.

Přes držadlo krumpáče, přes jeho napjatou paži a rameno se zpět do jámy hnula hlína ze tří stopy vysoké hromady. Zemina byla v místech, kde ji Samuel vykopal, vlhká, ale pevná. Teď proudila bez jakéhokoliv tření jako bláto, jako voda... jako černé víno.

Samuel sklouzl zpět do díry plné viskózní zeminy, z rybníka černé, živé země mu čněl jen obličej a pozvednuté prsty.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Náhle se ozval ze všech stran zvuk, jako by pod pokrývkami trávy a vína změnilo pozici obrovské množství postav. Listí se zakroutilo. Víno zapraskalo. Nevál žádný vítr.

Iversonův synovec otevřel ústa, aby vykřikl, ale mezi zuby se mu nahrnula černá vlna, jeho oči už nepatřily člověku. Půda se bez varování znovu přeskupila a násilně ho stáhla z dohledu. Zmizel rychle a neodvratně jako plavec, kterého stáhne pod hladinu třikrát tak velký žralok.

Pak následoval zvuk zubů.

Plukovník Iverson v tu chvíli zakňoural a vydal zvuk malého dítěte, které přinutili vstoupit do neosvětleného pokoje. Jeho sevření na mém krku povolilo.

Naposledy se objevil Samuelův obličej a vytřeštěné oči zakryté hlínou. Něco mu urvalo většinu masa na pravé tváři. Uvědomil jsem si, že teď slyším člověka, který se snaží křičet, hlasivky a jícen ucpané hlínou.

Znovu ho to stáhlo dolů. Plukovník Iverson ustoupil o další tři kroky a uvolnil můj krk. Sebral jsem lucernu a utíkal.

Za sebou jsem zaslechl křik. Obrátil jsem se přes rameno a spatřil, jak plukovník Iverson prochází mezerou v plotu. Už byl z pole pryč. Klopýtal, těžce dýchal, ale pokračoval. Utíkal jsem rychlostí vyděšeného desetiletého dítěte, v pravé ruce se mi kymácela lucerna a vrhala na listí, větve a kamení měňavé vzory. Potřeboval jsem světlo. V mozku se mi objevila jediná myšlenka: Kapitánova pistole leží na stole, kam ji odložil Samuel.

Když jsem doběhl k domu, osedlaný kůň tahal za uzdu. Divokýma, vyplašenýma očima pozoroval mě, poskakující lucernu a Iversona, který daleko za mnou křičel, cítil i náhlý příšerný smrad, který se táhl z

polí. Ignoroval jsem zvíře a vrazil do dveří. Proběhl jsem chodbu a jídelnu, zastavil se, těžce oddychoval a šklebil se hrůzou a triumfem.

Pistole byla pryč.

Vteřiny, možná minuty jsem tam šokované stál a nedokázal přemýšlet. Pak jsem se, s lucernou pořád v ruce, podíval pod stůl, do skříně a do malého zadního pokoje. Pistole nikde nebyla. Vyrazil jsem ke dveřím, zaslechl na verandě zvuky, zamířil nahoru po schodech a pak se nerozhodně zastavil.

„Je tohle... co hledáte... mladý muži?“ Iverson stál ve dveřích jídelny, těžce oddychoval, levou ruku opřenou o rám dveří, pravou svíral pistoli a mířil na mě. „Pomluvy, jenom pomluvy,“ prohlásil a zmáčkl spoušť.

Kapitán pistoli nazval *zradou*. Kohoutek se s klapnutím natáhl, úderník dopadl, ale pistole nevystřelila. Iverson se na ni podíval a znovu ji ke mně pozvedl. Hodil jsem mu do obličeje lampu.

Plukovník ji odhodil a rozbil sklo. Plameny zapálily starodávné závěsy, vystřelily ke stropu a popálily Iversonův pravý bok. Zaklel a revolver odhodil. Přeskočil jsem zábradlí schodiště, sebral petrolejovou lampu ze stolu a odhodil ji do zadní místnosti. Jak se olej z lampy rozlil, vzňaly se lůžko viny a knihy. Dopadl jsem na všechny čtyři, natáhl se po pistoli, ale Iverson mě nakopl do hlavy. Byl starý a pomalý, takže jsem se snadno odvalil stranou. Ale mezitím dopadla mezi mě a zbraň hořící záclona. Iverson se po pistoli natáhl, ucukl rukou před plameny a s kletbami vyběhl předními dveřmi ven.

Chvíli jsem tam zůstal sedět na bobku a těžce oddychoval. Puklinami mezi prkny vystřelovaly plameny, zapalovaly smůlu a kostru celého, jako troud suchého domu. Kůň venku nařikal, možná ho mučil pach kouře, možná plukovníkovy pokusy nasednout. Věděl jsem, že Iversona od cesty k jihu

Modlitby ke zlomeným kamenům

nebo k východu do lesa, k městu, pryč od Iversonových děr, nezastavím.

Natáhl jsem se do ohnivého kruhu. Když mi ohořel rukáv tuniky a na dlani, zápěstí a předloktí mi explodovaly puchýře, tiše jsem vykřikl. Vytáhl jsem pistoli a přehazoval nahřátý kov z ruky do ruky. Až později jsem zapřemýšlel, proč neexplodoval střelný prach v nábojnicích. Se zbraní v popálených rukou jsem vyklopýtal ven.

Plukovník Iverson nasedl, ale do třmenu dostal jen jednu nohu. Jedna otěž volně visela, plukovník divoce tahal za druhou a snažil se vyděšeného koně obrátit zpět k lesu – k hořícímu domu. Klisna se před plameny vzpínala, rozhodla se utíkat k mezeře ve zdi. K Dírám. Iverson s ní bojoval. Výsledkem bylo další vzpínání. Při každé otočce jsem spatřil bělmo koňských očí.

Klopýtavě jsem sestoupil z verandy hořícího domku a pozvedl těžkou zbraň právě ve chvíli, kdy se Iversonovi podařilo zastavit otáčení a předklonil se, aby sebral uvolněnou otěž. Když obě otěže sevřel a klisnu ovládl, rychle ji popohnal ke mně (možná mě chtěl přejet) a zamířil do tmy stromů. Natáhnout kohoutek (na palcích mi při tom praskly puchýře) a vypálit si vyžádalo všechnu mou sílu. Ani jsem nemířil. Kulka proletěla větvemi deset stop nad Iversona. Zpětný náraz mi málem zbraň vyrazil z ruky.

Klisna se obrátila k temnotě zády. Iverson ji přinutil k další otočce a hnal ji divokým kopáním malých černých bot vpřed.

Druhá rána šla do země pět stop přede mnou. Jak jsem natahoval kohoutek potřetí, z popáleného palce se mi odlouplo maso. Namířil jsem neuvěřitelně těžkou zbraní klisně mezi vyvalené oči. Vzlykal jsem tak divoce, že jsem Iversona pořádně neviděl. Když se ale jeho kůň potřetí odmítl přiblížit k plamenům a

zdroji hluku, jasně jsem zaslechl jeho kletby. Otřel jsem si oči ohořelým rukávem právě ve chvíli, kdy Iverson obrátil klisnu od světla a nechal ji pokračovat po svém. Třetí rána šla znovu nahoru. Iversonův kůň ale odběhl do tmy, nedržel se neviditelné stezky a přeskočil (minul kamení o dvě stopy) kamennou zeď.

Běžel jsem za nimi, pořád jsem vzlykal, dvakrát jsem zakopl, ale pistoli jsem neztratil. Ve chvíli, kdy jsem dorazil ke zdi, už za mnou hořel celý dům. Nad hlavou mi pluly jiskry, na polích i v lese tančily stěny rudého světla. Skokem jsem se dostal ke zdi. Stál jsem tam, třásl se, lapal po dechu a díval se.

Iversonův kůň se dostal nějakých třicet yardů za zeď, pak musel zastavit. Ted' se vzpínal, otěže mu vlály. Stařík s bílým vousem na jeho zádech se zoufale držel oběma rukama hřívky.

Vinice se pohybovala. Masa vína se zvedla do výše koňské hlavy, pod živým povrchem listů se pohybovaly nejasné tvary. Půda sama se zvedala do kopců a svahů. A tvořila díry.

Ve světle ohně jsem je rozeznal naprosto jasně. Krtčí díry. Díry slyšů. Ale široké jako tělo člověka. Uvnitř žábrováné, lemované zářezy jako krev rudých chrupavek. Jako bych se díval do chřtánu hada, jehož vnitřek pulzuje a v očekávání se chvěje.

Něco horšího.

Pokud jste už někdy viděli mihuli, která se připravuje k jídlu, možná víte, co tím myslím. Ty díry měly zuby. Rady zubu. Zdobily je zuby. Zem se otevřela, aby předvedla rudé vnitřnosti, ozdobené ostrými bílými zuby.

Díry se pohybovaly. Klisna v panice tančila, ale díry se přeskupovaly jako stíny v širokém kruhu holé země, která se zbavila vína. Po obvodu pod vínem povstaly temné stíny.

Pak Iverson vykřikl. O vteřinu později se sevřela koni kolem pravé přední nohy jedna díra a zvíře

Modlitby ke zlomeným kamenům

vydalo podobný zvuk. Jasně si pamatuju, jak praskla a oddělila se kost. Kůň se svalil a Iverson z něj přepadl. Následovalo další praskání a kůň zvedl krk, aby šílenýma bílýma očima pozoroval, jak se kolem čtyř pahýlů jeho nohou stahuje půda a rve od kosti vazivo i svaly s lehkostí člověka, který trhá tmavé maso z kuřecího stehýnka.

Během dvaceti vteřin zůstal jen bijící trup klisny, který se v černé zemi a černé hlíně převaloval sem a tam v marné snaze uniknout zubům blížící se mihule. Pak se díry sevřely na zvířecím krku.

Plukovník Iverson se postavil na kolena, pak na nohy. Jediným zvukem byl praskot plamenů za mými zády, šustění vína a vysoké hysterické Iversonovo lapání po dechu. Ten muž se chechtal.

Zem se třásla, vrásnila a skládala v řadách pět set yardů dlouhých, v řadách přesných jako na přehlídce, v řadách přesných jako při bitvě. Víno, tráva a černá hlína se zvedaly a propadaly, čeřily se jako krysy, jež se pohybují pod tenkou pokrývkou. Nebo jako stáčení praporu.

Iverson zaječel, díry se otevřely pod ním a kolem něj. Nějakým způsobem se mu podařilo vykřiknout podruhé. Horní polovina těla se převalila přes vyčkávací zem, jedna ruka hledala oporu na zvrásněné zemi, druhá se marně pokoušela vytáhnout části těla, které zaostávaly za ostatními.

Díry se znovu zavřely. Teď už se žádný křik neozval. V hlíně se převalil jen malý růžový ovál, ale do posledního dne mého života si budu jistý, že jsem – když se ty čelisti tiše otevřely – spatřil bílý plnovous, spatřil jsem bílý a žlutý záblesk mrkajících očí.

Díry se zavřely potřetí.

Klopýtal jsem od zdi, ale nejprve jsem zahodil revolver co nejdál do pole. Hořící dům se zhroutil. Bylo příšerné horko, strašné horko, takže jsem se

nemohl posadit moc blízko. Rychle mi ohořelo obočí a z potem nasáklých šatů stoupala pára. Přesto jsem se držel u ohně tak dlouho, jak jsem vydržel.

Blízko u světla.

Nevzpomínám si na požárníky, kteří mě našli, ani na muže, kteří mě někdy před úsvitem odvezli zpět.

Středa, 2. červenec, byl Vojenský den Velkého znovusjednocení. Celé odpoledne hustě pršelo, ale Velkým stanem zněly proslovy. Na pódiu se objevili synové a vnuci generála Longstreeta, generála Picketta a generála Meadea.

Vzpomínám si, jak jsem se při zvuku deště dopadajícího na plátno na chvíli probudil ve zdravotnickém stanu. Někdo tam někomu vysvětloval, že tam mají lepší vybavení než ve staré nemocnici ve městě. Ruce a nohy jsem měl omotané obvazy a čelo mi spalovala horečka. „Klidně odpočívej, chlapče,“ konejšil mě reverend Hodges, obličej obtěžkaný starostí. „Telegrafoval jsem tvým rodičům. Tvůj otec se sem dostane před příchodem noci.“ Přikývl jsem a přidusil v nekonečných vteřinách nutkání křičet, než si mě znovu odnesl spánek. Bušení dešťových kapek na stan připomínalo zvuk zubů, které odírají kost.

Čtvrtek, 3. července, byl dnem Velkého znovusjednocení. Ti, kdo přežili z. Pickettovy brigády a vojáci bývalé Unie ze Společnosti brigády Filadelfie, zformovali dvě linie a kráčeli padesát stop severně a jižně ke zdi Hřbitovního svahu, jež označovala tak zvanou čáru ponoru Konfederace. Dokud nepřekonali zeď, nesly obě strany bitevní prapory svěšené. Pak vlajkonoš symbolicky pozvedl nad zkřížené bitevní prapory americkou vlajku. Všichni jásali. Veteráni objímali jeden druhého.

Vzpomínám si na zlomky zpáteční cesty toho rána. Vzpomínám si na otcovu ruku, která mě

Modlitby ke zlomeným kamenům

objímala. Vzpomínám si na obličej mé matky, když jsme dorazili do stanice v Chestnut Tlili.

Pátek, 4. červenec, byl národním svátkem Velkého znovusjednocení. V jedenáct hodin ráno ve velkém stanu promluvil ke všem veteránům prezident Wilson. Mluvil o hojících se ranách, zapomínání na někdejší rozdíly, na staré sváry. Hovořil o hrdinství, kuráži a slávě, kterou neodnese ani doba. Když skončil, zahráli národní hymnu a čestná stráž vystřelila. Pak všichni staříci odjeli domů.

Vzpomínám si na útržky snů toho dne. Byly to stejné sny, jaké prožívám teď. Několikrát jsem se probudil s křikem. Matka se mě snažila držet za ruku, ale nechtěl jsem, aby se mě někdo dotýkal. Vůbec nic.

Od mého prvního výletu do Gettysburgu uplynulo pětasedmdesát let. Mnohokrát jsem se vrátil. Průvodci, policisté a knihovníci mě tam znají jménem. Někteří mi lichotí a oslovují mě jako historika.

Během Velkého znovusjednocení roku 1913 zemřelo devět veteránů – pět na srdeční problémy, dva na úžeh a jeden na zápal plic. Úmrtní list devátého veterána uvádí jako příčinu smrti „stáří.“ Jeden veterán jednoduše zmizel mezi dobou zápisu a datem, kdy ho čekali zpátky v domově pro veterány ve výslužbě v Raleighu, Severní Carolině. Jméno zní kapitán Powell D. Montgomery z Raleighu, Severní Caroliny, veterán Dvacátého regimentu Severní Caroliny. Nikdy ho nepřidali na seznam devíti veteránů, kteří zemřeli. Neměl rodinu a nikdo ho několik týdnů po konci Znovusjednocení nepostrádal.

Jessup Sheads si skutečně postavil malý domek severovýchodně od Forneyovy farmy, v místech, kde tiše čekal za kamennou zdí na příchod mužů plukovníka Alfreda Iversona 97. regiment New

Yorku. Sheads malý dům navrhl jako letní sídlo a postavil ho na jaře roku 1893. Nikdy tam nebydlel. Sheadse popsali jako malého, obtloustlého, čistě oholeného muže s rudou hlavou a slabostí pro víno. Právě on zasadil krátce před smrtí vinnou révu, když ve stejném roce 1893 zemřel na infarkt. Vdova letní sídlo celé roky pronajímala přes agentury, až chalupa v létě roku 1913 shořela do základu. O nájemnících se nedochovaly žádné záznamy.

Plukovník Alfred Iverson, junior, ukončil válku jako brigádýr-generál i přešlo, že ho zbavili funkce po neobjasněných problémech při prvních přestřelkách bitvy u Gettysburgu. Po válce se Iverson pustil do nešťastného obchodu v Georgii, později na Floridě a za nejasných okolností obě místa opustil. Na Floridě se zapletl se svým prasynovcem, Samuelem Stahlem, veřejným členem KKK a zuřivým obráncem prastrýcova jména a obchodu s citrusovými plody. Kolovaly zvěsti, že Stahl zabil alespoň dva muže v ilegálních soubojích a v Browardském okrese ho hledali k výsledku kvůli zmizení osmasedmdesátiletého muže jménem Phelps Rawlins. Rawlins byl veteránem Dvacátého regimentu Severní Caroliny. Stahlova žena ho prohlásila během měsíc dlouhého lovu v létě roku 1913 za nezvěstného. Až do své smrti v roce 1948 žila v Maconu v Georgii.

Alfred Iverson, junior, zemřel podle odlišných zdrojů v roce 1911, 1913 a 1915. Historikové si často Iversona pletou s jeho otcem, senátorem, a přestože jsou zřejmě oba pohřbeni v rodinné hrobce v Atlantě, zápisy na Oaklandském hřbitově ukazují, že je zde uchována jen jedna rakev.

Za celá ta léta jsem sen, jaký si pamatuji z toho horkého odpoledne na vinném poli, prožil mnohokrát. Ten sen se ale mění. Z modré oblohy a

Modlitby ke zlomeným kamenům

kamenné zdi pod širokými větvemi k zákopům a ostnatému drátu, k rýžovým polím a monzunovým mračnům, k zmrzlému blátu podél zamrzlé řeky, k husté tropické vegetaci, která pohlcuje světlo. Nedávno se mi zdálo, že ležím v popelu města, zatímco se z nízkých mračen snáší prach. Ale ovocná, měděná chuť pudy zůstává stejná. Tiché spojení s náhodně obětovanými a pohřbenými se nemění. Občas přemýšlím o masových hrobech, jaké hnojí toto století a pláču pro svého vnuka a právnuky.

Nenavštívil jsem to bitevní pole už několik let. Naposledy před pětadvaceti lety – to bylo liché jaro roku 1963, tři měsíce před šílenou letní oslavou stalet bitvy. Mummasburg Road rozšířili a natáhli tam asfalt. Dům Johna Forneye tam už celá léta nestojí. Přesto jsem našel v místech, kde kdysi stály základy, husté záhony kosatců. Město Gettysburg je samozřejmě mnohem větší, ale zónová omezení a historický park zamezily novým domům přístup.

Mnoho stromů podél kamenné zdi zemřelo na nemoc holandských jilmů a další nákazy. Ze samotné zdi zůstalo jen pár yardů. Kameny se odnesly na ohniště a na dvorky. Město je krásně vidět přes otevřená pole.

Po Iversonových děrách nezůstalo ani stopy. Nikdo z těch, kteří v oblasti bydlí a se kterými jsem hovořil, si na ně nepamatuje. Když tady pole leží ladem, jsou zelená, pokud je osejí, jsou neuvěřitelně produktivní. Ale to platí na většinu okolního venkova Pennsylvánie.

Minulou zimu mi napsal přítel a amatérský historik, že v oblasti Dubového kopce kopal malý archeologický tým ze státní univerzity Pennsylvánie. Napsal mi, že se výkop změnil ve zlatý důl starožitností – kulky, mosazné knoflíky, úlomky vojenských misek, úlomky kanystrů, pět téměř neporušených bajonetů, zlomky kostí – tvrdohlavé

Dan Simmons

předměty, jaké po sobě zanechá jako nepatrné
zápisky v čase rozkládající se maso.

A zuby, psal můj přítel.

Mnoho, mnoho zubů.

Oholit, ostříhat, dvakrát kousnout

Venku stéká po spirálách krev.

Zastavím se před vchodem do holičství. Není na něm nic zvláštního. Určitě máte ve vaší komunitě stejné. O jeho funkci vypovídá venkovní tyč, rudá barva, která ji ve spirále obtáčí, a jméno na široké výloze. Jak zlatá barva stárne a odlupuje se, písmena působí omšele, zatímco nejdražší salony nesou jména svých majitelů a holičství v nákupních střediscích předvádějí zázraky, z jakých se člověku dělá zle (Vlasostřihy, Mistři nůžek, Lovci hlav, Hlavohol atd., ad infinitum, ad poblijum), jméno tohoto obchodu lehko zapomenete. To je jeho záměr. Takový podnik nenabízí ani stylový zástřih, ani modely pro obě pohlaví. Jestli máte, když vstupujete, vlasy špinavé, ostříhají vám je špinavé. Nemají tady žádné šampony. Zatímco běžné podniky žádají za obyčejný zástřih patnáct až třicet dolarů, tady se ceny nezměnily ani po celá desetiletí. Nového zákazníka okamžitě při vstupu napadne, jak může někdo z tak nízkého příjmu přežít. Nikdo z něj nepřežívá. Potenciální zákazník většinou rychle prchne, odradí ho moc nízké ceny, šero, atmosféra chátrání, jakou šíří podnik i pár zákazníků, kteří tady čekají, tiše sedí a zírají. Odradí ho zatuchlý vzduch, který nese pocit napětí, jež hraničí s přímou hrozbou.

Než vstoupím, na chvíli se zastavím a podívám se do okna holičství. Chvíli rozeznám jen odraz ulice a

siluetu člověka (víc stín, než hmotu) – vlastní obraz. Abych viděl dovnitř, musím se ke sklu přimáčkout a zastínit si rukama spánky, abych omezil venkovní světlo. Rolety jsou stažené, přesto najdu škvíru. I tehdy toho není moc k vidění. Zaprášená okenní římsa drží tři vyschlé kaktusy a celou sbírku mrtvých much. V temnotě jen tak tak rozeznám dvě holičská křesla – druh, jaký se už dávno nevyrábí: černá kůže, bílé smaltování, vysoká podpěrka hlavy. Podél zdi se táhne půltucet prázdných, nepohodlných židlí, dva nízké stolky předvádí směsici časopisů s otrhanými, nebo úplně chybějícími obaly. Dvě ze tří vnitřních stěn zdobí zrcadla. Zdá se, že jsou tady proto, aby dodala dlouhé, úzké místnosti světlo. Jakoby nekonečné odrazy prostoru holičství vytvářely temný obraz na věkem zašlém skle.

V temnotě tam stojí muž, jeho tělo není hmotnější než moje silueta na výloze. Stojí vedle prvního křesla, jako by na mě čekal.

Doopravdy na mě čeká.

Opouštím sluneční paprsky ulice a vstupuji dovnitř.

„Upíři,“ prohlásil Kevin. „Oba jsou to upíři.“

„Kdo jsou upíři?“ zeptal jsem se při okusování jablka. Kevin a já jsme seděli dvacet stop vysoko na stromě na jeho dvoře. Postavili jsme si tam hrubou základnu, kterou jsme pasovali na stromový dům. Kevinovi bylo deset, já měl devět.

„Pan Innis a Denofrio,“ vysvětlil Kevin. „Oba jsou upíři.“

Sklopil jsem komiks se Supermanem, který jsem četl. „Nejsou to žádní upíři,“ opravil jsem ho. „Dělají holiče.“

„Jo,“ připustil Kevin. „Ale k tomu jsou to upíři. Právě jsem to zjistil.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Vzdychl jsem a opřel se o kmen stromu. Byl pozdní podzim, větve už přišly málem o všechny listy. Další týden nebo dva a budeme si na stromový dům muset počkat až do příštího jara. Kdykoliv mi Kevin oznámil, že právě něco zjistil, znamenalo to problémy. Kevin O'Toole byl téměř stejně starý jako já. Občas se mi ale zdálo, že je o pět let starší a zároveň o pět let mladší. Hodně četl. A měl zvláštní představitost. „Vyprávěj,“ vyzval jsem ho.

„Víš, co znamená ta rudá, Tommy?“

„Jaká rudá?“

„Na tyči před obchodem. Rudé pruhy, které po ní stékají?“

Pokrčil jsem rameny. „To znamená, že je tam holičství.“

Tentokrát zavzdychal Kevin. „Jo, jasně, Tommy, ale proč rudá? A proč takhle stéká zrovna u holiče?“

Nic jsem na to neřekl. Když se Kevin dostal do jedné ze svých nálad, bylo moudřejší ji přechkat.

„Protože je to krev,“ pronesl dramaticky, málem šeptal. „Po spirále tam stéká krev. Kape a teče tam krev. Je to znak holičů už nějakých šest set let.“

Zaujalo mě to. Odložil jsem komiks se Supermanem. „Oukej,“ prohlásil jsem. „Věřím ti. Proč je to tedy jejich znak?“

„Protože je to znak jejich cechu,“ odvětil Kevin. „Ve středověku patřili všichni důležití chlapi k cechům. Něco jako odbory, ke kterým patří naši tátové v pivovaru a...“

„Jo, jo,“ přerušil jsem ho. „Ale proč krev?“ Lidi chytré jako Kevin musíte k problému dostrkat.

„Právě jsem se k tomu dostával,“ odpověděl Kevin. „Podle toho, co tady čtu, pracovali holiči ve středověku jako chirurgové. Vše, co mohli pro člověka udělat, bylo, že ho nechali krváčet a...“

„Nechali ho krváčet?“

„Jo. Neměli skutečné léky nebo tak. Jestli tedy někdo onemocněl, zlomil si nohu nebo tak, chirurg... holič... pro něj udělal jen to, že ho nechal krváčet. Občas používali břitvu, kterou lidi holili. Občas nosili lahve plné pijavic a nechali je z nemocného člověka vysávat krev.“

„Fuj.“

„Jo, do určité míry to fungovalo. Občas. Věřím, že když ztratíš krev, klesne ti krevní tlak a to může zmírnit horečku nebo něco na ten způsob. Většinou ale lidé krváceli, jen aby zemřeli dřív. Asi potřebovali víc než pár přicucnutých pijavic transfuzi.“

Seděl jsem a chvíli o tom přemýšlel. Kevin znal vážně divné věci. Kdysi jsem si myslel, že hodně lže. Když jsem ho ale zažil, jak ve čtvrté a páté třídě několikrát opravuje učitele... a prošlo mu to... uvědomil jsem si, že si to nevymýšlí. Kevin byl divný, lhář to ale nebyl.

Mezi zbylým listovým zašustil vítr. Pro kluka, který miloval léto, přinesl smutný a nepříjemný zvuk. „Správně,“ odvětil jsem. „Co to má ale společného s upíry? Věříš, že když na lidi před několika sty lety lepili pijavice, pan Innis a Denofrio jsou upíři? Ježíši, Kevine, to je ale kravina.“

„Středověk je víc jak pět set let za námi, Nilesi,“ odvětil Kevin a vyslovil mé příjmení takovým tónem, že bych mu nejraději jednu vrazil. „Ale já o tom všem začal přemýšlet hlavně kvůli cechovnímu znaku. Myslím tím, který jiný obor si cechovní znak ponechal?“

Pokrčil jsem rameny a zavázal si povolenou tkaničku. „Krev na jejich znaku z nich nedělá upíry.“

Když byl Kevin vzrušený, zdálo se, že má oči ještě zelenější než obvykle. Ted' byly vážně zelené. Předklonil se. „Jen o tom zapřemýšlej, Tommy,“ vyzval mě. „Kdy začali upíři mizet?“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Mizet? Ty myslíš, že doopravdy existovali? Sakra, Kevine, moje máma říká, že jsi nejnadanější kluk, jakého kdy potkala. Občas se mi ale zdá, že jenom praštěnej.“

Kevin mě ignoroval. Měl dlouhý hubený obličej (vojenský zástřih tu hubenost jen zvýrazňoval), pokožku tak bledou, až mu vystoupily pihy jako zlaté skvrnky. Měl stejně plné rty, které – jak lidé říkali – tak slušely jeho dvěma sestrám. Teď se ty rty ale chvěly. „Četl jsem toho o upírech hodně,“ vysvětloval. „Vážně hodně. Většina vážných knih se shoduje na tom, že upírské legendy začínají mizet v Evropě kolem sedmnáctého století. Lidé jim pořád věřili, ale už se jich tolik nebáli. Několik set let předtím podezřelé upíry neustále stopovali a zabíjeli. Jakoby se potom schovali pod zem nebo něco takového.“

„Nebo začali být lidé chytřejší,“ opravil jsem ho.

„Ne, přemýšlej,“ vyzval mě Kevin a chytil mě za ruku. „Možná je vyhubili. Lidé věděli, že existují, věděli, jak s nimi bojovat.“

„Jako kůl do srdce?“

„Možná. Ať tak, nebo tak, museli se schovat a předstírat, že jsou pryč. A pořád shánět krev. Jaký bys našel nejjednodušší způsob?“

Zamyslel jsem se nad tím chytrým komentářem. Jediný pohled na Kevina mě ale přesvědčil, jak smrtelně vážně to bere. A byli jsme nejlepší přátelé. Zavrtěl jsem hlavou.

„Přidej se do cechu holičů!“ Kevinův hlas zněl triumfálně. „Místo, aby se v noci plížili do lidských obydlí a riskovali, že najdou lidé tělo zbavené krve, tě pozvou dovnitř. Lidé dokonce, když jim nožem prořízneš žíly nebo jim přiložíš pijavice, nebojují a... rodina mrtvého... ti zaplatí. Není divu, že jsou jedinou skupinou, která si znak cechu ponechala. Jsou to upíři, Tommy!“

Olízl jsem si rty, ucítil krev a uvědomil si, že jsem si – zatímco Kevin hovořil – ten horní prokousl. „Všichni?“ zeptal jsem se. „Všichni holiči?“

Kevin se zamračil a pustil mě. „Nejsem si jistý. Všichni možná ne.“

„Ale myslíš si, že Innis a Denofrio upíři jsou?“

Kevinovy oči znovu zezelenaly, pak se zašklebil. „Existuje jediný způsob, jak to zjistit.“

Na chvíli jsem zavřel oči, pak jsem položil smrtící otázku: „Jak, Keve?“

„Budeme je sledovat,“ vysvětlil Kevin. „Pozorovat je, kontrolovat. Zjistit, jestli upíři jsou.“

„A jestli jsou?“

Kev pokrčil rameny. Pořád se usmíval. „Něco už vymyslíme.“

* * *

Vstoupím do důvěrně známého obchodu a oči se mi rychle přizpůsobí šeru. Ve vzduchu je cítit pudr, růžový olej a tonikum. Podlaha je čistá, na bílém plátně pultu jsou rozložené nástroje. Od nůžek, nožů a perleťových držadel nejedné břitvy se matně odráží světlo.

Přistoupím k muži, který stojí tiše u křesla. Má na sobě bílou košili a pod modrým pláštěm vázanku. „Dobré ráno,“ zdravím ho.

„Dobré ráno, pane Nilesi.“ Vyndává z regálu pružnou látku, vycvičenou rukou ji roztahuje a zastaví se jako toreador.

Usedám do křesla na své místo. Hází přese mě látku, jediným, plynulým pohybem mi ji obtáčí kolem krku. „Dnes ráno asi zastříhnout?“

„Asi ne. Jen oholit, prosím.“

Přikyvuje a obrací se, aby nahřál ručníky a připravil si břitvu. Čekám, dívám se do hlubin zrcadla a vidím tam celé zástupy.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Kevin a já jsme v neděli na stromě uzavřeli pakt. Do čtvrtka jsme toho už vyčenicili docela hodně. Kev sledoval Innise, já hlídal Denofria.

Po škole jsme se scházeli v Kevinově pokoji. Pod hromadami knih, komiksů, napůl dostavěných modelů, vakuových lamp, umělohmotných modelů a poházeného oblečení jste málem nenašli jeho postel. Kevinova matka byla tehdy ještě naživu, ale byla už celá léta nemocná. Málokdy si všímala takových maličkostí, jako je synova ložnice. Málokdy si všímala maličkostí, jako byl její syn.

Kevin pár věcí odhrnul, posadili jsme se na postel a porovnali své poznámky. Já je naškrábal na útržky papíru, na druhou stranu formuláře z rozvozu novin.

„Oukej,“ začal Kevin. „Co jsi zjistil?“

„Nejsou to upíři,“ oznámil jsem mu. „Alespoň ne ten můj chlapík.“

Kevin se zamračil. „Na to, abys to mohl říct s jistotou, je moc brzy, Tommy.“

„Blbost. Dal jsi mi tenhle seznam vlastností, podle kterých poznáš upíra. A Denofrio nesplňuje ani jednu.“

„Vysvětli.“

„Oukej. Koukni na číslo jedna na vlastním hloupém seznamu. *Upíři se málokdy vyskytují na denním světle*. Sakra, Denofrio a Innis jsou celý den v obchodě. To jsme zjistili oba, ne?“

Kevin seděl na kolenou a mnul si bradu. „Jo, holičství je ale tmavé, Tommy. Říkal jsem ti, že upíři, kteří začnou hořet, nebo tak, kdykoliv na ně dopadne denní světlo, existují jen ve filmech. Podle starých knih takoví prostě nejsou. Jestli musí, klidně denní světlo přežijí.“

„Jasně,“ potvrdil jsem. „Tihle chlapi ale pracují celý den jako naši tátové. Zavírají v pět, než se setmí, jdou domů.“

Kevin prolistoval vlastní zápisky a přerušil mě. „Oba žijí sami, Tommy. To něco napovídá.“

„Jo, napovídá to, že ani jeden z nich nevydělá dost peněz na to, aby se oženil, nebo měl rodinu. Můj táta říká, že u holiče nezvýšili ceny už celá léta.“

„Přesně!“ vykřikl Kevin. „A proč tam tedy téměř nikdo nechodí?“

„Špatně stříhají,“ navrhl jsem. Znovu jsem zkontroloval seznam a pokoušel se dešifrovat rozmazané tahy tužkou. „Oukej, číslo pět tvého seznamu: *Upíři nepřekročí tekoucí vodu*. Denofrio žije za řekou, Keve. Díval jsem se, jak ji všechny tři dny, co ho sleduji, překročil.“

Kevin seděl na kolenou, teď se nepatrně zhroutil. „Říkal jsem ti, že si tím nejsem jistý. Stoker to napsal do Dráculy, na moc místech se to ale neobjevuje.“

Rychle jsem pokračoval. „Číslo tři: *Upíři nesnáší česnek*. V úterý večer jsem sledoval, jak pan Denofrio večeří u Luigiho, Keve. Když vyšel ven, cítil jsem česnek dvacet stop daleko.“

„Trojka není nijak zásadní.“

„Dobrá,“ připustil jsem a připravil se na rozhodující úder. „Řekni mi ale, že není rozhodující tohle – číslo osm: *Všichni upíři nesnáší kříže*. *Bojí se jich a za každou cenu se jim vyhnou*.“ Udělal jsem dramatickou pauzu. Kevin věděl, co bude následovat, a trochu se příkrčil. „Keve, pan Denofrio chodí do Svaté Marie. Náš kostel, Keve. Každé ráno, než otevře obchod.“

„Jo. Innis chodí v neděli do Prvního presbyteriánského. Můj táta mi vyprávěl, že Denofrio chodí na faru. Já ho tam nikdy neviděl, protože chodí na ranní mši.“

Hodil jsem poznámky na postel. „Jak může chodit upír do kostela. Nejenže neutíká před křížem. On tam každý den v týdnu sedí a zírá na celé stovky křížů.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Táta říká, že ho nikdy neviděl u přijímání,“ odvětil Kevin s nadějí v hlase.

Protáhl jsem obličej. „Skvělé. Příště mi řekneš, že musí být upír každý, kdo není kněz. Perfektní, Keve.“

Rovně se posadil a zmuchlal vlastní poznámky do kuličky. Už jsem je viděl ve škole. Věděl jsem, že Kevinovým Upírím zákonům nevyhovuje ani Innis. Kevin pokračoval: „To s tím křížem nedokazuje... nebo nevyvrací... nic, Tommy. Přemýšlel jsem o tom. Takové věci do holičského cechu vstoupily, aby mu daly ochranné zabarvení. Že se chtějí zařadit do náboženské komunity, dává smysl. Možná se dokážou naučit a vypěstoval si pro kříž imunitu. Stejně jako si my pěstujeme injekcemi imunitu proti nemocem, jako jsou neštovice a obrna.“

Nezašklebil jsem se. Ale svádělo mě to. „A oni si vytvoří imunitu i na zrcadla?“

„Co tím myslíš?“

„Myslím tím, že o upírech také něco vím, Keve. A přestože to ve tvém hloupém seznamu pravidel nebylo, upíři nemají rádi zrcadla a to je fakt. Neodrážejí se v nich.“

„To není pravda,“ vyhrkl Kevin hlasem učitele, jaký občas používal. „V zrcadle nejsou vidět jen ve filmech. Staré knihy tvrdí, že se zrcadlům vyhýbají, protože tam vidí vlastní skutečný odraz... jak jsou staří, neživí, něco.“

„Jo, cokoliv,“ odsekl jsem. „Ale ať už je děsí cokoliv, na světě není na zrcadla horší místo, než je holičství. Pokud se tedy nedostanou do některého z těch pouťových zrcadlových bludišť. Mají tam také cechovní znaky, Keve?“

Kevin se znovu vrhl na postel, jako bych po něm vystřelil. O vteřinu později se probíral svými poznámkami, znovu se postavil na kolena. „Byla tu jedna zvláštnost,“ oznámil mi.

„Jo, jaká?“

„V pondělí měli zavřeno.“

„Opravdu divné. V pondělí má zavřeno každé hloupé holičství v celém hloupém vesmíru. Máš ale asi pravdu. V pondělí mají zavřeno, takže to musí být upří. Bez diskuse, jak říká paní Dvojitá Prdel při hodině geometrie. Sakra, kéž bych byl takový chytrák, jako jsi ty, Kevine.“

„Paní Dvojitá,“ pokračoval a pořád sledoval vlastní poznámky. Byl jediný, kdo ji měl z naší třídy rád. „Není divné, že zavírají v pondělí, Tommy. Ale to, co dělají. Alespoň Innis.“

„Jak to víš? V pondělí jsi zůstal nemocný doma.“

Kevin se usmál. „Ne, nezůstal. Natůkal jsem si omluvenku na stroji a podepsal se jménem matky. Vůbec to nekontrolovali. Sledoval jsem Innise. Ještě že má tak staré auto a jezdí tak pomalu. Povedlo se mi ho držet na kole. Nebo jsem ho alespoň pokaždé dohonil.“

Svalil jsem se na podlahu a zadíval se na model, který Kevin bez dokončení odložil. Působil jako rádio křížené s počítačkou. Podařilo se mi předvést falešný nezámek. Ale jako vždycky mě znovu chytil. „Kam tedy jel?“ zeptal jsem se.

„K Mearovi, pozemek staříka Everetta. Dům paní Plankmenové na osmadvacítce. Vila na hlavní cestě, ta, kterou koupil minulý rok ten boháč z New Yorku.“

„Takže?“ zašeptal jsem. „Všichni jsou bohatí. Innis je zřejmě stříhá doma.“ Pocítil jsem radost, že jsem objevil spojení, které Kevin minul.

„Uh-huh,“ zamumlal Kevin. „Nejbohatší lidé v kraji a mají jedinou společnou věc – dávají se stříhat od nejubožejšího holiče v celém státě. Měl bych říct od nejubožejších holičů. Viděl jsem, že odjíždí i Denofrio. Setkali se před svými cestami v obchodě. Jsem si docela jistý, že toho dne Denofrio navštívil

Modlitby ke zlomeným kamenům

Wilkesovy pozemky u řeky. Zeptal jsem se Rudyho, správce, a ten mi prozradil, že tam Denofrio nebo Innis většinou v pondělí jezdí.“

Pokrčil jsem rameny. „Bohatí lidé jsou bohatí, protože platí málo za střihání vlasů.“

„Jasně,“ odvětil Kevin. „To ale není ta divná věc. Divné je, že si oba starouši naládovali kufry malými lahvičkami. Když se Innis vrátil od Meara, Everetta a paní Plankmenové, vezl lahve velké. Alespoň dvougalonové sklenice. A byly těžké, Tommy. Plné tekutiny. Jsem si jistý, že ty menší skleničky, které nakládal v obchodě, byly stejně tak plné.“

„Plné čeho?“ zeptal jsem se. „Krvě?“

„Proč ne?“ naléhal Kevin.

„Upíři mají krev brát,“ podotkl jsem se smíchem. „Ne ji dodávat.“

„Možná byla krev v těch velkých lahvích,“ pokračoval Kevin. „A přivezli z holičství něco na výměnu.“

„Jasně,“ potvrdil jsem a nepřestával se smát. „Tonikum na vlasy.“

„To není žádná sranda, Tome.“

„Sakra, že není!“ přinutil jsem se smát hlasitěji. „Největší legrace je, že ti tvoji upíři z holičství vysávají jen boháče. Pijí jen to nejlepší!“ Převalil jsem se na podlahu, rozmetal komiksy a pokusil se nerozmačkat zkumavky.

Kevin přešel k oknu a pohlédl do blednoucího světla. Dobu, kdy se dny krátí, jsme nesnášeli oba. „No, moc mě to nepřesvědčilo,“ pronesl. „Dnes v noci to ale rozhodneme.“

„Dnes v noci?“ zeptal jsem se. Ležel jsem na boku a už jsem se nesmál. „Co se dnes v noci stane?“

Kevin se ke mně přes rameno obrátil. „Zadní vchod holičství má jeden z těch staromódních zámků, které dokážu otevřít během dvou vteřin svou

Moudiniho výstrojí. Po večeři to tam půjdu zkontrolovat.“

Namítl jsem: „Po večeři je už tma.“

Kevin pokrčil rameny a podíval se ven.

„Jdeš sám?“

Kevin zaváhal, pak se na mě podíval přes rameno. „Je to na tobě.“

Zíral jsem na něj.

Na světě neexistuje zvuk podobný broušení břitvy o kožený řemen. Relaxuji pod horkými ručníky na obličej, naslouchám, ale nevidím, jak si holič břitvu připravuje. Profesionální holení je potěcha, jakou si nechal moderní člověk uniknout. Já se jí ale oddávám každý den.

Holič sundává ručníky, čerstvou látkou mi osuší horní polovinu tváří a spánky, pak se obrátí křemenu a ještě několikrát ho pohladí břitvou. Cítím, jak mi hrdlo a tváře od horkých ručníků hoří, na krku mi pulzuje krev. „Když jsem byl malý chlapec,“ říkám, „můj přítel mě přesvědčil, že jsou holiči upíři.“

Holič se usmívá a nic neříká. Tu historku už slyšel předtím.

„Mýlil se,“ pokračuji. Jsem tak uvolněný, že nemohu mluvit dál.

Holič se předkloní, jeho úsměv bledne, na obličej se objeví koncentrace. Uchopí štětku a kalíšek s pěnou, kterou rychle nanáší na tváře. Pak kalíšek odloží, pozvedne břitvu a s delikátním pohybem (používá jen palec a malíček) mi nakloní hlavu, abych napjal krk a vystavil hrdlo břitvě.

Zavírám oči, chladná ocel přejíždí teplou pokožku.

„Říkal jsi dvě vteřiny!“ zašeptal jsem naléhavě. „Už si s tím prokletým zámkem hraješ pět minut!“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Krčili jsme se s Kevinem v aleji za Čtvrtou ulicí, choulili jsme se u zadních dveří holičství. Noční vzduch chladil a nesl pach odpadku. Zdálo se nám, že zvuky ulice přicházejí ze vzdálenosti milionů mil. „Dělej!“ zašeptal jsem.

Zámek klapl, cvakl, dveře se otevřely. Před námi černo. „*Voilà*,“ prohlásil Kevin. Uložil dráty, pinzetu a ostatní nářadí do Houdiniho tašky z umělé kůže. S úsměvem natáhl ruku a směrem ke dveřím zaskřehotal: „Ostříhat a oholit.“

„Drž klapačku,“ zasyčel jsem, ale Kevin byl už pryč. Cítil jsem, jak zmizel v temnotě, zavrtil jsem hlavou a vyrazil za ním.

Jakmile jsme se ocitli za zavřenými dveřmi, Kevin zapnul baterku a sevřel ji v zubech, jak jsme to viděli v jednom špionážním filmu. Chytil jsem ho za cíp větrovky a sledoval ho krátkou chodbou do jediné dlouhé místnosti holičství.

Rozhlédnout se netrvali dlouho. Obě velká okna i to menší na předních dveřích měla stažené rolety, takže Kevin usoudil, že může bez obav použít baterku. Pohybovat se s Kevinem temnotou, kde odrazela baterka v zrcadlech vlastní odrazy a ozařovala jednotlivé věci – pult, dvě křesla uprostřed místnosti, pár židlí a časopisů pro zákazníky, dva dřezy, malý záchod menší než skříň se dveřmi vpravo do chodby – bylo zvláštní. Všechny nůžky a nářadí uklidili do šuplíků. Kevin je otevíral, nakukoval do regálů. Stály tady lahvičky tonika, ručníky, v horních zásuvkách úhledně složené holičské potřeby. Obě soupravy stejně rozloženy. Kevin vyndal břitvu, rozevřel ji a pozvedl, takže odrazela světlo zrcadel.

„Nech toho,“ zašeptal jsem. „Padáme odtud.“

Kevin břitvu odložil a ujistil se, že ji umístil přesně jako předtím. Obrátili jsme se k odchodu.

Paprsek baterky přejel zadní stěnu, ozářil pršiplášť, který jsme už viděli a ještě něco.

„Jsou tady dveře,“ zašeptal Kevin, odsunul kabát a ukázal mi kliku. Vyzkoušeli jsme ji. „Sakra, je zamčeno.“

„Pojďme!“ zašeptal jsem. Zdálo se mi, že jsem už celé hodiny nezaslechl projíždět žádné auto. Jakoby celé městečko zatajilo dech.

Kevin začal znovu otevírat zásuvky. „Musí tady být klíč,“ vydechl moc hlasitě. „Dveře musí vést do sklepa. První patro tady nemají.“

Chytil jsem ho za bundu. „Pojďme,“ zasyčel jsem. „Padáme odtud. Zatknou nás.“

„Jenom minutku...“ začal Kevin a na místě přimrzl. Cítil jsem, jak se mi ve stejný okamžik zastavilo srdce.

V zámku předních dveří zarachotil klíč. Na roletu dopadl dlouhý stín.

Obrátil jsem se k útěku, chtěl jsem uprchnout, zmizet odtud. Kevin ale vypnul baterku, chytil mě za mikinu, zalezl pod jeden vysoký dřez a stáhl mě s sebou. Bylo tam pro nás akorát dost místa. Kolem nás visel temný závěs. Kevin ho zatahl právě ve chvíli, kdy se se zavrznáním otevřely dveře a do místnosti vstoupily kroky.

Vteřinu jsem neslyšel nic, jen hučení vlastní krve v uších. Pak jsem si uvědomil, že místností procházejí dva lidé. Podle zvuku těžkých kroku to byli dva muži. Spustil jsem čelist, zalapal po dechu, ale nedokázal do plic dostat žádný vzduch. S jistotou jsem si uvědomil, že nás žádný zvuk nezradí.

Jedny nohy zastavily u prvního křesla, druhé přešly k zadní stěně. S vrznáním se zavřely druhé dveře, začala téct voda, následoval zvuk splachování záchodu. Kevin do mě strčil loktem a já bych ho v tu chvíli nejraději praštil. Ale byli jsme tam nacpaní jako embrya a každý pohyb by vyvolal hluk. Zatajil

Modlitby ke zlomeným kamenům

jsem dech a čekal. Druhé kroky se vrátily od záchoda a postoupily k předním dveřím. Ani *nerozsvítily*. Nezahlédl jsem závěsem paprsek baterky, takže – jak mě napadlo – tady nebyli na kontrole policajti. Kevin mě znovu šťouchl a já pochopil, že se mi snaží sdělit, že je to Innis a Denofrio.

Oba páry kroku postoupily vpřed, následoval zvuk otevíraných a zabouchnutých dveří. Znovu jsem se, než omdlím, pokusil nadechnout.

Hrozný hluk. Dolů se natáhla nějaká ruka a rozevřela závěs. Další ruce mě chytily a vytáhly ven do tmy. Když postavila druhá postava Kevina na nohy, začal křičet.

Stál jsem na špičkách, někdo mě držel za košili. Ten muž ve tmě vypadal dva a půl metru vysoký, ruce měl velké jako moje hlava. Cítil jsem v jeho dechu česnek a napadlo mě, že je to Denofrio.

„Nechte nás být!“ ječel Kevin. Následovalo plesknutí (zvuk a průzračný jako výstřel z pušky) a Kevin ztichl.

Dostrkali mě do holičského křesla. Slyšel jsem, jak táhnou Kevina ke druhému. Mé oči si už na tmu zvykly natolik, že jsem rozeznal tváře obou mužů. Innis a Denofrio. Tmavé obleky působily černě, přesto jsem rozeznal bledé hranaté obličejy, které jistě Kevina přivedly k nápadu, že jsou oba upíři. Hluboké tmavé oči, příliš ostré lícní kosti, příliš kruté rty. I přes zdání středního věku v jejich obličejích něco křičelo: *Starí!*

„Co tady děláte?“ zeptal se Innis Kevina. Mluvil tiše, bez emocí. Přesto jsem se při tom hlasu v temnotě zachvěl.

„Zkouška odvahy!“ zařval Kevin. „Musíme ukradnout holičské nůžky, abychom se dostali do party starších kluků. Je nám to líto! Opravdu.“

Následoval další výstřel pušky, další plesknutí. „Lžeš,“ zasyčel Innis. „Sledoval jsi mě v pondělí a

tvůj přítel večer sledoval pana Denofria. Oba kontrolujete obchod. Řekni mi pravdu. Hned teď!“

„Myslíme si, že jste upíři,“ připustil Kevin. „Pomalů jsme na to s Tommym přišli.“

V šoku, co to právě Kevin řekl, mi poklesla čelist. Oba muži ustoupili o půl kroku a podívali se jeden na druhého. V temnotě jsem nedokázal určit, zda se usmívají.

„Pan Denofrio?“ ozval se Innis.

„Pan Innis?“ zeptal se Denofrio.

„Můžeme teď jít?“ zaprosil Kevin.

Innis postoupil vpřed a něco provedl s holičským křeslem, kde Kevin seděl. Kožená opěrátka pro ruce vyskočila, protáhla se a vytvořila bílé kanálky. Kožené řemeny po obou stranách se zvedly a zachytily se o věc, kterou jsem neviděl. Vytvořily tak smyčky kolem Kevinových paží. Podpěrka hlavy se rozdělila, spustila a obtočila Kevinův krk. Vypadala jako jedna z těch misek, kterou vedle vás postaví zubař, abyste měli kam plivat.

Kevin nevydal ani hlásek. Čekal jsem, že Denofrio udělá stejnou věc s mým křeslem, místo toho mi položil velkou ruku na rameno.

„Nejsme žádní upíři,“ poučil ho pan Innis. Přešel k pultu, otevřel šuplík a vrátil se s břitvou, se kterou si Kevin předtím hrál. Opatrněji roztáhl. „Pane Denofrio?“

Stín u mého křesla mě zachytil, pozvedl a odtáhl ke dveřím do sklepa. Zatímco je odemykal, bez jakékoliv námahy mě držel jednou rukou. Když mě vlekl do tmy, obrátil jsem se a zahlédl přítele, jak pozoruje v němé hrůze Innise, který mu pomalu přikládá břitvu k vnitřní straně ruky. Do smaltovaného bílého kanálku podpěrky vystříkla, vytekla a vybublala krev.

Denofrio mě vlekl dolů.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Holič končí svou práci, zastříhne mi kotlety a obrátí křeslo, abych se mohl podívat do zrcadla. Přejedu si rukou tváře a bradu. Oholení je perfektní. Hladké, bez jediného škrábnutí. Díky ostré břitvě a holičskému umění mě pokožka lechtá, přesto necítím žádnou zápornou reakci.

Přikývnu. Holič se stejně nepatrně usměje a sundá si ochrannou pruhovanou zástěru.

Postavím se a sundám si kabát. Když si znovu sedám a vyhrnuji levý rukáv, holič pověsí kabát na háček. Přiblíží se k zadní stěně obchodu a zapne malé rádio. Místnost zaplní Mozartova hudba.

* * *

Suterén osvětlovaly svíce v malých sklenicích. Tančící rudé světlo mi připomnělo chvíle, kdy mě Kevin zavedl do svého kostela. Vysvětlil mi, že malé rudé plamínky představují děkovné svíce. Zaplatíte peníze, jednu zapálíte a vyslovíte modlitbu. Jestli jsou peníze k vyslyšení modlitby důležité, nevěděl.

Suterén byl úzký a nedodělaný. Téměř celý střed zabírala čtyřmetrová kamenná deska. Stvoření na kameni bylo téměř stejně dlouhé. Muselo vážit alespoň tisíc liber. Pozoroval jsem, jak se mu při dýchání zvedá a propadá kluzké šedé maso.

Jestli mělo ruce, neviděl jsem je. Sklady tlustého sádla naznačovaly nohy. Trubky, trubičky a rezatý trychtýř zavedly můj pohled k hlavě.

Představte si tisíc liber těžkou pijavici, devět, možná deset stop dlouhou, pět, možná šest stop tlustou. Představte si pijavici, která leží na zádech a nemá žádný povrch. Jen tlusté vrstvy šedozeleného slizu a záhyby možné kůže. Masem průhledným jako špinavý plastik pozorujete, jak se uvnitř pohybují a čvachtají věci, snad orgány. Místnost naplní zvuk jejího dechu, místnost naplní pach jejího dechu. Představte si obrovskou mořskou příšeru, možná

malou velrybu, která se týden mrtvá rozkládá na pláži. A v tu chvíli zjistíte, jak ta věc páchla.

Hromada masa vydala zvuk a mým směrem se obrátila malá očka. Oči kryly vrstvy žlutého povlaku, snad hnisu, a já si byl jistý, že je slepá. Hlava toho stvoření nebyla o nic výraznější než hlava pijavice. V záhybech hladkého tuku jsem ale rozeznal linie, které naznačovaly, že snad mohly kdysi patřit lidskému obličejí. Stvoření mělo obrovská ústa. Představte si úsměv mihule.

„Ne, nikdy to člověk nebyl,“ upozornil mě pan Denofrio a pořád mi rukou pevně svíral rameno. „V době, kdy vstoupili do našeho cechu, už překonali možnost, že se mezi námi ukryjí. Ale přišli s nabídkou, jakou jsme nemohli odmítnout. Stejně jako ji neodmítnou naši zákazníci. Slyšel jsi už někdy o symbióze, chlapče? Ticho!“

Kevin nahoře vykřikl. Následovalo zabublání, jako by někdo zkoušel staré trubky. Stvoření na kamenné desce obrátilo slepý pohled ke stropu. Ústní otvor hladově zapulzoval. Trubky zarachotily, trychtýř se naplnil.

Dolů stékala po spirále krev.

Holič se vrací. Sevřu ruku v pěst a on mě poplácá po paži. V místech, kde se ruka ohýbá, mám širokou jizvu. Jakoby se špatně zahojila. Je to stará jizva.

Holič otevře nejspodnější šuplík a vytáhne břitvu. Držadlo je ze zlata, vykládané malými drahokamy. Zvedne ji oběma rukama, přidrží nad hlavou a ostří odrazí matné světlo.

Postoupí o další tři kroky, přejede mi břitvou přes ruku a jako lehká vrátka jizvu otevře. Necítím bolest. Sleduji, jak břitvu opláchne a vrátí ji na zvláštní místo. Klesá po schodech do sklepa a já slyším v tenkých trubkách podpěrky bublání. Jeho kroky utichají. Zavírám oči.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Vzpomínám, jak Kevin nahoře křičel. Vzpomínám na rudé mihotání svící na kamenných zdech. Vzpomínám na rudou záplavu v trychtýři. Na bublání, jak bytost přijímala potravu. Ústní otvor mihule se do široka rozevřel, natáhl se nahoru, pokoušel se trychtýř pohltnout, jako když hledá novorozenec matčinu bradavku.

Vzpomínám, jak zpod desky pan Denofrio vytáhl obrovské kladivo a věc, která připomínala trochu pípu, trochu kopí. Vzpomínám, jak jsem tam stál a sledoval, jak ji zatloukl dovnitř. Jak jsem se díval, uvědomil jsem si, že maso tvoří pod Šedozeleným slizem celou řadu starých jizev.

Vzpomínám, jak do křišťálové sklenice, do svatého grálu, proudila z pípy rudá tekutina. V celém vesmíru neexistuje tmavší a čistější rudá, než jakou jsem spatřil tu noc.

Vzpomínám, jak jsem pil. Vzpomínám, jak jsem nesl pohár – tak opatrně – nahoru Kevinovi. Vzpomínám, jak jsem sám seděl v křesle.

Holič se vrací s pohárem. Zkontroluji, zda se jizva zavřela, sroluji si rukáv a zhluboka se napiju.

V době, kdy jsem si oblékl vlastní bílý plášť a vrátil se, už sedí holič v křesle.

„Dnes ráno asi zastříhnout?“ ptám se.

„Asi ne,“ říká. „Jen oholit, prosím.“

Opatrně ho holím. Když jsem u konce, přejede si rukama tváře a bradu. Přikývne na souhlas. Vykonám rituál a odcházím dolů.

V tichu Mistrova sklepení čekám na Očištění a přemýšlím o nesmrtelnosti. Nejedná se o skutečnou nesmrtelnost Mistra – nesmrtelnost celých eonů let... nesmrtelnost všech mistrů... ale o její část, o kterou se s námi rozdělil. To stačí.

Dan Simmons

Když se můj kolega napil, vrátil jsem pohár na místo. Vyšel jsem nahoru a našel vytažené rolety. Obchod se otevřel pro veřejnost.

Kevin se postavil vedle křesla. Já stojím vedle něj. Hudba dohrála, místnost naplnilo ticho.

Venku stéká po spirále krev.

Smrt Kentaura

Učitel a chlapec stoupali po prudkém srázu trávníku, který nabízel pohled na nejjižnější zátočinu řeky Missouri. Občas vzhledli na vznešenou cihlovou vilu, která seděla v nejvyšším bodě. Oblouky vysokých oken a široké francouzské dveře odrážely porušené vzory holých větví na šedě obloze. Chlapec i učitel věděli, že je velký dům téměř prázdný – jeho majitel trávil ve městě jen několik týdnů za celý rok – ale přiblížit se tak blízko vyvolalo příjemné šimrání zakázaného, nabídlo nádherný rozhled.

Třicet metrů od vily se zastavili, posadili se, opřeli záda o strom, který je zastínil před mírným vánkem a ochránil před náhodným odhalením z domu. Slunce pálilo, teplé, falešné jaro určitě brzy zažene alespoň jedna sněžná bouře, pak se vrátí doopravdy. Dvě stě yardů pod nimi klesal ke kolejím a řece široký trávník. Byl bledý, zeleně flekatý od tající země. Vzduch voněl jako v sobotu.

Učitel utrl krátké stéblo trávy, zmuchlal ho mezi prsty a zamyšleně ho začal žvýkat. Chlapec si utrl vlastní stéblo, dlouhou chvíli učitele pozoroval, pak udělal to samé.

„Pane Kennane, věříte, že ta řeka tenhle rok zase stoupne a všechno zaleje, jako to už udělala dřív?“ zeptal se chlapec.

„Nevím, Terry,“ odvětil mladík. Neobrátil se, ani se na chlapce nepodíval. Jen pozvedl obličej ke slunci a zavřel oči.

Chlapec se na svého učitele obrátil a všiml si, jak se mu na světle lesknou rudé vousy. Terry se znovu hlavou opřel o hrubou kůru starého jilmu. Byl však moc divoký a nedokázal tedy zavřít oči na víc než pár vteřin.

„Myslíte, že zaleje Hlavní, jestli vyteče?“

„O tom pochybuji, Terry. Taková záplava přichází jen jednou za pár let.“

Ani jeden z účastníků konverzace nepovažoval fakt, že učitel komentuje události, které nikdy bezprostředně nezažil, za zvláštní. Kennan nebyl v malém městečku na Missouri ještě ani sedm měsíců. Dorazil těsně předtím, než začala škola, na neuvěřitelně horký Den práce. V té době už byla záplava novinkou starou čtyři měsíce. Terry Besterovi bylo sice teprve deset, za svůj život už ale takové záplavy viděl tři a vzpomínal na klení a dupání, když povolali to temné dubnové ráno hasiči jeho otce, aby pomáhal stavět násep.

Ze severu k nim dorazil zvuk pískání vlaku. Ten Dopplerův zvuk zněl v teplém vzduchu delikátně. Učitel otevřel oči a čekal na příjezd nákladního vlaku, který má namířeného do St. Louis. Nákladní vlak v jedenáct ráno. Jak pod nimi s hukotem vlak projížděl, počítal vagony. Dieselový motor pulzoval, zvuk pískaly stoupl, pak poklesl. Poslední vagony zmizely za zátočinou, kudy právě přišli.

„Uch, ještě že jsme tam dole nebyli,“ vydechl Terry nahlas.

„Nebyli,“ potvrdil pan Kennan.

„Co?“ vyrazil Terry a podíval se na muže.

„Nebyli jsme tam,“ zopakoval vousatý mladík, z jeho tónu zaznělo podráždění.

„Jo,“ doplnil Terry a rozhostilo se licho. Pan Kennan zavřel oči a znovu opřel hlavu o kmen stromu. Terry se postavil a házel na vilu imaginární kamení. Když vytušil učitelův nesouhlas, pantomimu

Modlitby ke zlomeným kamenům

ukončil, s obličejem ke stromu se zastavil a opřel bradu o kůru. Zašilhal do vysokých větví. Vysoko nad hlavou jim přeskočila veverka.

„Dvacet šest,“ promluvil Terry.

„Cože?“

„Vagonů ve vlaku. Napočítal jsem dvacet šest.“

„Mmmm. Já napočítal dvacet čtyři.“

„Jo. Já taky. To jsem chtěl říct. Myslel jsem dvacet čtyři.“

Kennan se posunul vpřed a zatočil v ruce stéblem trávy. Myšlenky mu putovaly světem. Terry ho objížděl v těsných kruzích na imaginárním koni, hluboko v krku vydával cválavé zvuky. Přidal mokré zvuk výstřelu pušky, sevřel si hrud' a z koně se svalil. Kostí zbavený se válel z kopce, pokroucený, trávou pokrytý se zastavil necelé tři stopy od učitele.

Kennan se na něj podíval, pak se obrátil k řece. Missouri se valila, měla barvu hnědé kávy, tvořila komplikované, nikdy se neopakující vzory vírů a vln.

„Terry, věděl jsi, že je to nejjižnější záhyb na řece Missouri? Přímo tady?“

„Uch – uh,“ vyrazil ze sebe chlapec.

„Je to tak,“ poučil ho učitel a pohlédl na druhou stranu.

„Hej, pane Kennan?“

„Ano?“

„Co se stane v pondělí?“

„Co tím myslíš?“ zeptal se Kennan, i když to věděl.

„Víte, v Příběhu.“

Mladík se zasmál a odhodil stéblo trávy. Terryho na chvíli napadlo, že se učitel chová jako nějaká holka, pak tu myšlenku z mozku zahnal.

„Víš, že ti to nemohu předem říct, Terry. Nebylo by to fér, že?“

„Hm,“ odvětil chlapec. Jen zakňučel, ale z jeho tónu bylo patrné, že ho odpověď potěšila. Oba vstali.

Kennan si oprášil kalhoty, pak vyklepal trávu z chlapcových neučesaných vlasů. Společně sestupovali z kopce, zamířili ke kolejím a k městu.

Kentaur, neo-kočka a opičí kouzelník postupovali nekonečným Mořem trávy. Gernisavien byla tak malá, že přes vysoká stébla neviděla, a vezla se proto Paulovi na zádech. Kentaurovi to nevadilo. Její váhu ani nezaznamenal. A jak hrudí prorážel rozčeřené vlny citrónově žluté trávy, rád s ní rozmlouval. Za nimi se vlekl Dobby, krácel svým komickým antropoidním tempem a broukal si útržky nepochopitelných melodií.

Mořem trávy se brodili už po devět dnů. Už dávno překonali Začarované rozvaliny i hrozbu krysích pavouků. Daleko před nimi – pořád mimo dohled – ležel jejich cíl, Mlžné hory. Dobby si večer sundával ohromný batoh, odkud vyndal mohutný hedvábný deštník jejich stanu. Modrou střechu zdobily složité oranžové vzory. Gernisavien milovala zvuk, který přinášel večerní vítr, zvuk rozvlněných tisíců mil trávy, šustivý zvuk hedvábného baldachýnu nad jejich hlavami.

Dávali dobrý pozor na oheň. Jediná přehlédnuta jiskra mohla zapálit celé Moře, odkud by nebylo úniku.

Raul se pravidelně vracel z večerního lovu, přes rameno nesl luk, v jedné masivní ruce trávožrouta. Po večeři často liše rozmlouvali a naslouchali, jak Dobby hraje na podivný dechový nástroj, který našel v Lidských troskách. Jak noc stárla, Dobby začal ukazovat souhvězdí – Labuť, Mellamův luk, Křišťálová raketa, Malá lyra. Raul vyprávěl příběhy plné odvahy a obětí, příběhy předávané šesti generacemi bojovníků kentaurského klanu.

Jednoho večera opatrně uhasili oheň a Gernisavien promluvila. Pod žárem hvězd zněl její

Modlitby ke zlomeným kamenům

hlas nenápadně, ztrácel se v hlasitém vzdychání větru, který se proháněl travinami.

„Jakou máme šanci, že skutečně přenašeč najdeme?“

„To nevíme,“ odpověděl Raulův pevný hlas. „Musíme jen pokračovat k jihu a snažit se, jak jen dokážeme.“

„Jestli tam ale dorazí Čarodějové jako první?“ naléhala hnědá neo-kočka.

Tentokrát odpověděl Dobby: „Raději nebudeme o Čarodějích v noci mluvit,“ navrhl. „Moje babička říkávala: *Nikdy po setmění nemluv o šupinatých stvůrách.*“

Ráno snědli studenou snídani, zkontrolovali magickou jehlu na Dobbyho hledáčku a vyrazili znovu na cestu. Slunce se už blížilo k zenitu, když se náhle Raul zastavil a ukázal k východu.

„Podívejte!“

Gernisavien zpočátku nic neviděla. Když se ale zapřela o Raulovu hřívu a postavila se mu na širokých zádech, rozeznala to – plachty! Na azurovém nebi se vzdouvaly bílé plachty a pod napnutým plátnem rozeznala loď – obrovskou loď, která se s vrzáním pohybovala po dřevěných, nejméně dvacet stop vysokých kolech.

A mířila přímo k nim!

Třída byla ošklivá a nevyhovující. Dlouhou dobu ji používali jako skladiště a zdi ještě pořád zdobily značky a zářezy v místech, kde stály krabice a kovové sudy.

Místnost i celá škola byly staré, nikoliv však malebné. Neevokovaly nostalgické vzpomínky na Normana Rockwella. Kdysi vysoké stropy snížily špatně usazené odzvučňovací desky, které odřízly vrchní třetinu oken. Dírami ve stropních deskách procházely šedé tyče, které držely dlouhé zářivky. Z

kdysi hladké a naleštěné podlahy teď čnělo takové množství třísek, že za deštivých dnů nemohli žáci riskovat sundat si promáčené tenisky.

Prostor, navržený pro tři řady dřevěných školních lavic z minulého století, zaplnilo osmadvacet kovových stolů s plastickými hnědorůžovými deskami. Stolky samotné už byly tak staré, že zkosené desky zdobily zářezy a rýhy, ošklivé tlusté nohy vyřezávaly z podlahy další třísky. Uložit na lavici tužku, aby se s rachotem neskutálela na zem, nepřicházelo v úvahu. Kdykoliv se některé dítě natáhlo pro učebnici a desku zvedlo, malou místností se rozlehlo ječení kovu a údery sešitů, které dopadaly na zem.

Okna byla vysoká a pokroucená, takže se kromě jediného nedala otevřít. Minulé září, kdy se teplota pohybovala kolem čtyřiceti stupňů, a dětem na hřišti se bořily tenisky do asfaltu, se v malé místnosti, kam jen vzácně zabloudil závan větru, nedalo téměř přežít.

Tabule byla čtyři stopy široká a pravou stranu zdobila dlouhá prasklina. Kennan ji jednou použil pro ilustraci San Andreau Fault.

První den zjistil, že nemá ve třídě křídu, pravítko, glóbus, knihovničku a ručičky hodinek přimrzly na jednu hodinu dvacet tři minut. Našel jen houbu, jedinou stahovací mapu (která přežila druhou světovou válku). Kennan třetího září požádal o nové hodiny. Ty staré visely až do konce ledna vedle dveří a tak často se zastavovaly, až si Kennan postavil na stůl levný budík. Jeho tikání se připojilo ke zvukové kulise místnosti. Budík občas spustil, aby oznámil konec písemné práce nebo tichého čtení. Poslední den před vánočními prázdninami budík nařídil na dvě hodiny, aby oznámil konec práce a začátek hodinové vánoční zábavy. Ostatní třídy si na zábavu rezervovaly jen posledních dvacet minut

Modlitby ke zlomeným kamenům

vyučovacího dne a Kennana později pokáral ředitel, že nechte školní vyhlášky, ale incident ve škole většině dětí potvrdil, že třída pana Kennana patří k těm nejlepším.

Kennan bude své vzpomínky na ty Vánoce vždy spojovat s temným, zapáchajícím suterénem Reardonova obchodního domu (omšelého a otlučeného nejlevnějšího obchodu na Water Street), kde jednou pozdě večer kupoval pro své čtvrtáky dárky. Pečlivě po jednom vybíral levné prstýnky, bublifuky, malé vojáčky, dřevěné modely kluzáků a modelářské soupravy (pro každého vymyslel zvláštní věnování), odnesl je domů a do ranních hodin je balil.

Otlučené zdi třídy zakryl plakáty, přinesl ilustrovanou mapu Bostonu, která tři roky zdobila jeho pokoj na koleji. Jedinou nástěnku měnil každé tři týdny. Teď se mohla pochlubit obrovskou mapou Zahradní planety, kde vyznačil pro Příběh dějově důležitá místa.

Ale proti slabému pachu plesnivé omítky a prasklého kanálu, který na místnost útočil, nic dělat nemohl. Stejně tak nedokázal změnit nepříjemné bzučení a pomrkávání zářivek nad hlavou. Místo toho koupil na bleším trhu křeslo a od svého domácího si vypůjčil velký koberec. Každý den odpoledne v jednu hodinu a deset minut, hned po obědě, chvíli před hodinou literatury, se posadil na měkké křeslo a všech sedmadvacet dětí se namačkalo na koberec. Příběh pokračoval.

Gernisavien a Dobby zaplatili za vstup do ohromně arény, kde měl bojovat Raul s neporazitelným Štírem, poslední dva kredity. Všude kolem se táhly temné aleje, štíty a střechy legendárního Carvnu. Spolu s davem se protlačili

vstupním tunelem a objevili se v amfiteátru, kde na sedadlo dopadaly bizarní stíny stovek loučí.

Kolem kruhového ringu se mačkaly všechny rasy Zahrady – nebo spíš všechny rasy, které Čarodějové v boji nevyhladili. Druidi v kápích, stromoví obyvatelé z Velkého lesa s množstvím končetin, skupina chlupáčů v zářivě oranžových róbách. Syčeli, smáli se a křičeli tady ještěří vojáci, přišli se podívat podsadití Lidé z bažin i stovky mutantů. Noční vzduch zaplnily zvláštní zvuky a zvláštní pachy. Nad hukotem se nesl řev prodavačů, kteří nabízeli pečená křídla a studené pivo. V aréně uhrabávali pracovní čety v místech, kde Shrikovi podlehli ve Hře smrti poslední soutěžící, písek přes kaluže krve.

„Proč musí bojovat?“ zeptala se Gernisavien ve chvíli, kdy se usadili na hrubou lavici.

„Je to jediná cesta, jak získat tisíc kreditů, abychom se zítra ráno dostali na Nebeskou galériu, která míří k jihu,“ odpověděl Dobby tiše. Na lavici vedle něj dosedl veliký mutant, Dobby odtáhl svou purpurovou pláštěnku a zastrkal si ji pod sebe.

„Proč ale neodjedeme jednoduše z města nebo se nesvezeme dál k jihu?“ naléhala Gernisavien. Její ocas poskakoval sem a tam.

„Raul nám to všechno vysvětlil,“ zašeptal Dobby. „Čarodějové vědí, že jsme v Carvnu. Určitě už hlídají městské brány i doky. Pěšky, ani na vorech jejich létající plošiny nikdy nepředhoníme. Ne, Raul má pravdu, tady je jediný způsob.“

„Štíra ale nikdo neporazí! Je to tak? Tu stvůru geneticky během Válek Čarodějů navrhli na zabíjení, je to tak?“ zašeptala Gernisavien zničeně. Mhouřila oči, jako by se jí do nich zabodlo světlo pochodní.

„Ano,“ odvětil Dobby. „Aby vydělal tisíc kreditů, nemusí ho ale porazit. Stačí zůstat tři minuty naživu ve stejné aréně.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„A už to někdo dokázal?“ vydechla přerývané Gernisavien.

„No... zdá se mi...“ začal Dobby, ale přerušilo ho vytí trumpet v aréně. Dav se okamžitě ztišil. Zdálo se, jako by se světlo pochodní rozjasnilo. Na jedné straně široké arény se zvedlo portculli a zmizelo ve zdi.

Co je to portculli?

To je velká těžká brána s hroty na spodní straně. Na tu černou díru ve zdi se upřely všechny oči na stadionu. Následovala dlouhá minuta ticha, kdy jste mohli zaslechnout praskot a prskání pochodní. Pak se objevil Štír.

Byl nějakých sedm stop vysoký, v záři pochodní se třpytil jako naleštěná ocel. Z hladkého povrchu kovového exoskeletonu čněly v některých místech jako břitva ostré hroty, které připomínaly ostří kosy. Lokty a kolena mu chránily kroužky brnění posázené krátkými bodci. Jeden hrot mu čněl dokonce i z čela, jen kousek nad rudýma skládanýma očima, jež hořely jako horké rubíny. Místo rukou měl pařáty s pěti zahnutými kovovými břitvami, které se otevíraly a zavíraly tak rychle, že je nebylo možné okem postřehnout. Cvakaly a cvakaly, cvakaly a cvakaly.

Štír pomalu postoupil do středu arény, vlekl se jako pichlavá socha, která se učí chodit. Pozvedl hlavu, bojovný zoban zacvakal a rudé oči projely dav, jako by hledaly budoucí oběť.

Stovky diváků náhle přerušily ticho, vysmívaly se mu, volaly *fuj* a házely po něm maličkosti. Štír stál tiše, bez jediného pohledu. Zdálo se, že si laviny řevu a házení předmětů vůbec nevšímá. Jen jednou – když se z tribuny zvedl obrovský meloun a zamířil mu přímo na hlavu – jen tehdy se odhodlal k pohybu. Ale jak se pohyboval! Uskočil dvacet stop ke straně tak rychle, že to hrůzné stvoření dav na chvíli ztratil z očí. Lidé ztichli bázní.

Pak se znovu rozezněly trumpety, otevřela se vysoká dřevěná brána a vstoupil první účastník Pozdních her. Jednalo se o kamenného obra, který pronásledoval Dobby ho, když křižovali Mlžné hory. Tenhle byl ale větší – nejméně čtyři metry – vypadal jako hora pevných svalů.

„Doufám, že Štíra neporazí a nevybere si odměnu, než do boje zasáhne Raul,“ zašeptal Dobby. Gernisavien opičího kouzelníka zpražila nesouhlasným pohledem.

Během dvaceti vteřin bylo po všem. V jednu chvíli stáli ve svitu loučí oba soupeři tváří tvář, o chvíli později se Štír znovu objevil uprostřed ringu a kamenný obr se válel v různých částech arény. Některé kusy se ještě chvěly.

Následovali čtyři další soutěží. U dvou se jednalo o zjevné sebevrahy – dav volal hlasitě *fuj*. Jedním byl opilý ještěří voják s velmi výkonnou kuší, posledním divoký mutant s vlastním tělesným brněním a sekerou dvakrát větší než Gernisavien. Nikdo z nich nevydržel ani minutu.

Pak se znovu rozezněly trumpety a do arény vstoupil Raul. Gernisavien mezi prsty sledovala, jak se k čekajícímu Štírovi blíží krásný kentaur s naolejovaným, nablýskaným tělem. Raul nesl jen lovecké kopí a lehký štít. Ne – počkejte – na řemínku kolem krku mu visela malá lahvička.

„Co je to?“ zeptala se Gernisavien, vlastní hlas jí připadal ztracený a roztřesený.

Dobby odpověděl, ale oči od arény neodtrhl.
„Chemikálie, kterou jsem našel v Lidských troskách. Kéž mi bozi přáli a já ji správně smíchal.“

V aréně vyrazil Štír k útoku.

Drahá Whitney,

ano – máš pravdu – tahle část země je pěkný zapadákov. Občas procházím ulicí (můj domov je na

Modlitby ke zlomeným kamenům

kopci – jestli můžeš zařízené pokoje v rozpadajícím se starém cihlovém domě nazvat domovem), zahlédnu řeku Missouri a vzpomenu si, jak skvělé dny jsme zažili na Mysu během jarních prázdnin čtvrtého ročníku. Vzpomínáš na chvíle, kdy jsme projížděli po pláži, ze Zátoky se blížila bouře a Pomegranate se tak vyděsil? (A museli jsme... ehm, ehm... bouři přečkat na lodi?)

Jsem rád, že se ti práce v senátorově kanceláři líbí. Končí všechny dívky ve Wellesley rovnou v takové práci nebo jich většina zamíří do Školy Katie Gibbsové pro budoucí sekretářky? (Věděla jsi, že pochází každá dýmka na západní polokouli z tohoto městečka? Na parapetu okna a na kapotě auta mám pět centimetrů bílého popílku, takže to můžu dokázat!)

Ne – do St. Louis moc často nejezdím. Je to nějakých pětapadesát mil daleko a volvo už sedí víc jak měsíc u obrubníku. Přední část je rozbitá a dostat sem náhradní díl zabere asi tak deset let. Měl jsem štěstí, že jsem vůbec našel opravnu, kde měří v metrické soustavě. Do velkého města jsem jel autobusem před třemi týdny. Vyrazil jsem hned v pátek po škole a vrátil se v neděli večer právě včas, aby na mě sedla deprese. A stačil jsem naplánovat výuku. Nakonec jsem navštívil jen tři kina a hodně knihkupectví. Konečně jsem zajel k Bráně. (Ne – s detaily tě nudit nebudu.) Na celém víkendu byla největší radost z vymožeností hotelu, kde jsem strávil dvě noci.

Abych odpověděl na tvou otázku – úplně odchodu na západ, na základní školu v St. Louis, nelituji. Byl to dobrý program (kdo může jedenáctiměsíční program překonat?), to jsem ale netušil, že nebudu mít peníze, abych z toho prokletého státu uprchl, aniž bych tady celý rok učil. Kdybych si našel místo ve Webster Ciroves nebo

Univerzitním městě, mohlo to být oukej... ale Hlavní fajfkařské město světa? Tohle místo – a tito lidé – pocházejí přímo z *Deliverance*.

Přesto je to jen jediný rok, a jestli najdu místo na akademii Howane nebo na Experimentální škole (viděla jsi v poslední době Fent), tenhle rok mi poskytne neocenitelný základ a zkušenosti.

Chceš se tedy dozvědět o mých žácích? Co ti můžu vyprávět o bandě čtvrtáku z vidláková? Už jsem ti psal o kouscích Bláznivého Donalda. Kdyby existovaly v tomhle vesnickém okrese nějaké skutečné speciální výchovné a léčebné programy, patřil by do všech. Místo toho na něj házím laso a bez ustání se mu pokouším zabránit, aby někomu ublížil. O kom ti tedy mohu vyprávět?

Monica – naše místní devítiletá sexbomba. Hází po mně očkem, ale jestliže nejsem k mání, spokojí se nakonec s Craigem Stearsem ze šesté třídy.

Sara – doopravdy hodné dítě. Kudrnatá, ale milá holčička. Saru mám rád. Minulý rok jí zemřela matka a věřím, že potřebuje zvláštní dávku přízně.

Brad – Brad je třídním hlupákem. Jestli je to možné, pak je hloupější než Donald. Dvakrát propadl. (Ano... a bijí je tady.) Žádné disciplinární problémy. Brad je jen velký hlupák v montérkách a zástřihem podle hrnce.

Teresa – to je dívka podle tvého srdce, Whit. Blázen do koní! Má kasírovaného koně, se kterým se objevuje v okolí a v Illinois na vystoupeních. Ale bojím se, že ji zajímají jen kovbojky. Kdyby se posadila na anglické sedlo, zřejmě by to nepoznala. To dítě nosí každý den do školy kovbojské boly, na stole má kartáč na hřebelcování.

A pak je tady Chuck a Orville (!) a William – *říkejte-mi-Bill* a Theresa (další) a Bobby Lee a Alice a její dvojče, sestra Agnes atd. Atd...

Modlitby ke zlomeným kamenům

Ach, posledně jsem se zmínil o Terry Besterovi, ale o tom ti chci prozradit ještě něco víc. Je to obyčejný, nijak hezký kluk – předkus, sražená brada. Vlasy mu visí do očí a matka mu je krátí nůžkami na živý plot. Pořád nosí stejnou špinavou, plátěnou košili, jeho boty mají díry, jedna přišla o podrážku. (Představuješ si ho? Je to kluk přímo z Tabákové ulice!)

Přesto je Terry můj oblíbenec. Prvního dne školy jsem něco vysvětloval a máchal jako obyčejně rukou a Terry (který sedí na rozdíl od většiny kluků přímo přede mnou) uskočil a vrhl se k zemi. Chtěl jsem se na něj rozčílit, že dělá šaškárny, pak jsem si všiml jeho obličeje. Ten kluk byl vyděšený k smrti! Doma ho určitě strašně řežou a uskočil jednoduše ze zvyku.

Zdá se, jako by se Terry rozhodl vyhovět všem stereotypním představám o chudém chlapci. Dokonce s sebou tahá doma dělaný stojánek na leštění bot a vydělává pár čtvrtáků, když leští místním křupanům v hospodě Dew Drop nebo v Berringeově baru, kam chodí jeho otec, boty.

Ať tak nebo tak, abych ten dlouhý příběh zkrátil, ten malý kluk tráví spoustu volného času se mnou. Většinou se kolem půl šesté nebo šesté objeví na zadní verandě. Často ho pozvu na večeři – když mu ale řeknu, že mám hodně práce a musím něco psát, nikdy se neurazí a objeví se příští večer znovu. Když si občas čtu, zapomenu, že je tam, až je nějakých deset, jedenáct hodin. Zdá se, že je jeho rodičům úplně jedno, kdy se vrací domů. Když jsem dorazil po víkendu, stráveném v St. Louis zpět, na zadních schodech seděl Terry, vedle sebe tu absurdní výzbroj leštiče bot. Pokud vím, určitě tam seděl od pátku večer.

Minulý víkend mi liše prozradil věc, ze které se mi hrůzou naježily vlasy. Řekl, že když chodil minulý rok do třetí třídy, máma a starej se hrozně

porvali. Máma nakonec zamkla dveře, když opilý otec odešel na verandu, aby řval na sousedy nebo něco takového. Když se ten chlap nemohl dostat zpátky, ještě víc se rozčílil a začal řvát, že je všechny zabije. Terry vyprávěl, jak objímal svou šestiletou sestru, matka plakala a ječela a starouš rozkopával dveře. Opakovaně jeho matku bil do obličeje, obě děti odvedl do dodávky. Odvezl je na silnici LJ pily (kousek vedle Národního lesa), vyvlekl obě děti z kabiny a z držáku vytáhl pušku. (Whit, tady vozí v dodávce pušku všichni. Dokonce i já už přemýšlím, že si držák na pušku pro své volvo pořídím!)

Dokážeš si představit, jak mi to Terry všechno vyprávěl. Každou chvíli se zastavil a odhrnul si vlasy z očí. Jeho hlas byl ale tichý, jako by mi vyprávěl zápletku televizního seriálu, který kdysi viděl.

Otec tedy vleče osmiletého Terryho a jeho mladší sestru mezi stromy a vyzve je, aby poklekli a modlili se k bohu za odpuštění, protože je zastřelí. Terry mi vypráví, že ten starý opilec mával dvouhlavňovkou a jeho mladší sestra, Cindy, už nemohla a počínala si kalhotky. Místo střelby se ale Terryho otec vypotácel z lesa, několik minut tam zůstal stát a klel k nebi. Pak nacpal děti zpátky do dodávky a odvezl je domů. Matka ho nikdy nezažalovala.

Občas pana Bestera potkám ve městě. Připomíná mi toho člověka z filmové verze *Zabít posměváčka*. Víš, ten farmář, rasista, kterého zabije Bratr Radley. Počkej chvíli, najdu ho. (Bobb Ewell!)

Takže chápeš, proč Terryho u sebe nechám tak dlouho. Potřebuje mít kladný mužský vzor... stejně jako citlivého dospělého, se kterým si může promluvit, který ho něco naučí. Kdyby to bylo možné, zamyslel bych se nad jeho adopcí.

Ted' si tedy dokážeš představit, jak tady žije ta druhá polovina. Právě proto je tenhle rok, přestože jde o naprostý očištec, tak důležitý. Část mého já se

Modlitby ke zlomeným kamenům

nemůže dočkat, až se k tobě vrátím. Až se vrátím k moři, do opravdového města, kde mluví lidé slušně, kde můžeš vstoupit do dragstóru a objednat si šlehané mléko, aniž by na tebe všichni koukali. Druhá moje část ale ví, jak je tenhle rok důležitý – jak pro mě, tak pro děti, kterých se můj zdejší pobyt dotkne. Už jen kvůli mluvenému slovu Příběhu, který jim vyprávím: nikdy by se k ničemu takovému nedostali.

Dochází mi papír a je už téměř jedna hodina ráno. Zítra mám před sebou školu.

Pozdravuj svou rodinu, Whit, a řekni senátorovi, ať pořád dobře pracuje. S trochou štěstí (a s opraveným předkem auta) mě uvidíš někdy uprostřed června.

Měj se hezky a napiš, prosím. Ve zdejších lesích koleni Missouri je mi smutno.

S láskou,
Paul

Ohromná Nebeská galéra proplouvala mezi vysokými mračny, která odrážela poslední růžové paprsky západu slunce. Raul, Dobby a Gernisavien stáli na palubě a sledovali, jak se obrovský sluneční talíř pomalu noří do vrstvy mraků pod nimi. Kapitán Kokus vykřikoval chvílemi příkazy na námořníky, kteří šplhali vysoko nad palubou v lanoví a mezi plachtami. Kapitán se občas otočil a zamumlal liché příkazy k muži, který hovořil do kovové trouby. Gernisavien cítila jemné pohyby ukrytých nádrží antigravitační tekutiny.

Světlo konečně s výjimkou prvních mrkajících hvězd zesláblo, nad vrstvou mračen se objevily dva malé měsíce. Neviditelní námořníci zapálili na stěžních a sloupech lampy. Vysoké mraky ztratily

zbytek žáru a Dobby navrhl, aby sešli dolů a připravili se na oslavu jarního slunovratu.

A jaká to byla oslava! Dlouhý kapitánův stůl se prohýbal pod vybraným jídlem a vzácnými víny. Objevil se tu šťavnatý pečený bizon ze Severních stepí, mečoun z Jižní zátoky i ledové ovoce ze vzdáleného Rovníkového moře. Třicet hostů – i dva kyselí Druidi – jedlo a smálo se jako nikdy předtím. Lodní obsluha bez přestání doplňovala sklenice vínem a stejně rychle jako teklo víno, se ozývaly připitky. V jednu chvíli se postavil Dobby a připil kapitánu Kokusovi a jeho překrásné lodi. Dobby nazval starého šedivého námořníka skvělým a kamarádkým antropoidem, trochu se přitom zakoktal a za obecného veselí musel začít znovu. Kapitán Kokus mu kompliment vrátil, připil nebojácné dvojici a pochválil Raula za jeho odvážné vítězství v Carvnalských hrách smrti. O nedůstojném odletu galéry od městské věže, kdy poslední tři cestující pronásledovaly dvě čtyři ještěřích vojáků, se nikdo nezmínil. Hosté tleskali a jásali.

Pak už nadešla chvíle, aby začal bál Slunovratu. Uklidili stůl, srolovali ubrus, pak stůl rozebrali na kusy a odnesli ho pryč. Hosté se na široké spodní palubě rozestoupili a ještě jednou si nechali dolít. Pak napochodoval lodní orchestr a začal se připravovat.

Když bylo vše hotovo, kapitán Kokus zatleskal a rozhostilo se ticho.

„Ještě jednou formálně všechny vítám na palubě Benevolentního Zephiru,“ zaburácel. „A v období Slunovratu, vám přeji vše nejlepší a teď... necht' začne tanec!“

A s posledním zatleskáním potemněla světla, orchestr začal hrát a na břicho lodi se srolovaly mohutné dřevěné pláty, takže mezi cestujícími a hlubokou oblohou zůstala jen křišťálová podlaha.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Všude kolem se ozvalo *och a ach* a všichni nedobrovolně o krok ustoupili. Okamžitě následoval výbuch smíchu, potlesk a tanec začal.

Mohutná, půvabná Nebeská galéra se ponořila do vzdušných řek noci. Shora bylo vidět jen jasné světlo luceren, jediným zvukem bylo vzdychání a pleskání větru v plachtoví, chvílemi se od hlídky z košíku ozvalo „Vše v pořádku!“ Zezdola ale loď hořela světlem a odrážela melodie tak staré, že prý pocházely z, legendární Staré Země. Pět set stop nad nocí zastřenými horami tančily a předváděly piruety lesní nymfy a démoni. Střízlivá Gernisavien si v jednu chvíli uvědomila, že tančí v nedůstojné pozici s Kentaurem – Paulovy silné paže ji pozvedly vysoko nad zem, jeho kopyta vydupávala vlastní rytmus na křišťálovou podlahu, tvrdou jako diamant.

Než večírek skončil, přiblížila se bouře. Kapitán dal zhasnout světla a společnost sledovala, jak hluboko pod nimi, pod jejich nohama, čeří blesky bouřkové mraky. Po liché chvíli začal orchestr hrát oslavnou píseň na Slunovrat a Gernisavien k vlastnímu překvapení zjistila, že zpívá tu sentimentální starou baladu s ostatními. Do očí se jí nahrnuly slzy.

Pak nadešla chvíle jít do postele. Všichni hosté se potáceli náhle rozhoupanými chodbami. Ve spánku nedokázala většině unaveným cestujícím zabránit ani tak mohutná vzdušná bouře. Dobby se rozvalil na záda, purpurový baret položil vedle sebe na polštář, široká usměvavá opičí ústa široce rozevřel a mohutně chrápal. Gernisavien přišla vlastní palanda moc velká, takže se raději stočila do klubíčka v otevřené zásuvce, která se ve vyrovnaném rytmu lodi mírně zavírala a otevírala. Jediný Raul nedokázal usnout. Když své přátele zkontroloval, odešel na palubu. V chladivém větru se zachumlal a sledoval, jak se vroucích mraků dotýká první falešné světlo úsvitu.

Raulovi se hlavou honily temné představy. Věděl, že i když je létající stroje čarodějů nepronásledují, k Jižní zátocce zbývá jen pár dnů cesty. Odtamtud ještě čtyři, možná pět dnů po zemi k místům, kde pravděpodobně stojí Přenašeč. Už se k pevnosti Čarodějů dostali moc blízko. Pravděpodobnost, že se všichni tři přátelé dožijí konce týdne, byla mizivá. Raul zatřásl na dýku za pasem a sledoval, jak začíná nový den.

Pan Kennan stál na asfaltovém hřišti. Jeho čtvrtřáci pobíhali a hráli si kolem a pan Kennan se usmíval na příjemný jarní den. V tak teplý den své armádní sako, které tak často děti komentovaly, nepotřeboval. Přesto si ho přehodil volně přes ramena, na hlavu nasadil sportovní čapku. Chvilími se tomu zašklebil a prohrábl si vousy. Byl to překrásný den!

Děti kolem odrážely příslib léta. Zdálo se, jako by se malé hřiště, které v dlouhých zimních měsících sloužilo jako temné cvičiště, proměnilo v to nejpříjemnější místo na světě. Okolí zaplnily poházené bundy a svetry. Děti visely z prolézaček, pobíhaly sem a tam alejí a hrály u cihlového útesu školní budovy fotbal. Donald a Orville se věnovali pouštění malé větvičky v kaluži bláta. Nadšení toho dne pohltilo dokonce i Terryho, který kolem pobíhal s Billem a Bradem. Kennan zaslechl, jak chlapec Bradovi říká: „Ty budeš Dobby a já budu Raul a budeme bojovat s krysíma pavoukama.“ Bill začal, jak se všichni tři chlapci rozběhli na druhou stranu, protestovat a Kennan věděl, že se mu nelíbí ženský rod, že se nechce stát ani na těch deset minut přestávky neo-kočkou.

Kennan zhluboka dýchal a znovu se usmál. Zdálo se, že se po měsících zamrzlé samoty znovu rozproudil život. Kdo by si myslel, že Missouri

Modlitby ke zlomeným kamenům

(nepatřila ke konfederaci?... nebo chtěla patřit...) může prožívat tak chladné, šedé a nekonečné zimy? Zažili pět sněžných dní, kdy museli zrušit vyučování. Po dvou lakových dnech, po kterých přišel víkend, si v šoku Kennan uvědomil, že s nikým čtyři dny nemluvil. Přišli by ho hledat, kdyby umřel? Našli by ho v zařízeném pokoji, jak se opírá o rozvrzaný psací stůl, obklopený rukopisy a policemi tichých paperbacků?

Kennan se té domýšlivosti usmál. Ale za temných zimních dnu laková myšlenka moc vesele nepůsobila. Míč minul jednoho z hráčů a zatoulal se k místu, kde stál Kennan v hejnu svých zbožňovatelek. Pozvedl ho a hodil k rozkřičenému brankáři. Ujela mu ruka a míč se odrazil od spodního okna kreslířny.

Kennan se odvrátil a začal zkoumat květy jabloně na blízkém dvoře. Uprostřed aleje rostla nová tráva. Cítil, jak o čtyři bloky dál teče řeka. Třináct dnů školy uběhlo! Sledoval konec roku se smutkem, který se mísil s čistou radostí. Nemohl se dočkat, až zmizí – nově oživené auto bylo naložené několika kartónovými krabicemi učebnic a ostatního majetku, na rukou cítil teplé letní paprsky. Mířil po Mezinárodní sedmdesátce k východu. Představoval si svůj lehký únik ze Středozápadu – zdánlivě nekonečná bariéra kukuřičných polí zmizela, objevila se hustá doprava na dálnici Pensylvánie, vzdálenost mezi městy se zkrátila, známé značky v Massachusetts, pach moře... a tady byla pořád jeho první třída. Na ty děti nikdy nezapomene a ony nezapomenou nikdy na něj. Představoval si, jak vypráví svým dětem a vnoučatům dlouhý epos, který pro ně vymyslel. Během posledních pár týdnů si dokonce pohrával s myšlenkou, že na Missouri zůstane ještě jeden rok.

Z malého hejna dívek, které sledovalo svého učitele, se oddělila Sara. Chytila pana Kennana za ruku a jako zdatná koketa se na něj podívala. Kennan se usmál, roztržitě jí pohladil pěšinku ve vlasech a o pár kroků se od dětí stáhl. Sáhl do kapsy kabátu, vytáhl pomuchlaný dopis a po desáté ho přečetl. Pak ho vrátil a stočil pohled k severu, k neviditelné řece. Náhle ho probudil výbuch křiku mezi hráči fotbalu. Rozčileně zkontroloval hodinky, přiložil ke rtům umělohmotnou píšťalku a oznámil konec přestávky. Děti sbíraly poházené kabáty a začaly se řadit.

U Jižní zátoky bylo mnohem tepleji. Raul, Dobby a Gernisavien zamířili podél pobřeží k legendárnímu přenašeči. Podle staré mapy, kterou našel Dobby v Lidských troskách před tolika měsíci, by měl ležet cíl jejich cesty jen několik dnů na západ. Gernisavien měla kolem krku klíč, který našli v Carvnalských archivech, a zaplatili za něj smrtí svého starého přítele Fenna. Jestli Staré knihy nelhaly, ten klíč zaktivuje dlouho spící přenašeč a znovu spojí Zahradu se Sítí světů. Pak bude tyranie krutých Čarodějů konečně svržena.

A pod stínem stejných Čarodějů trojice našich přátel zamířila k západu. Ostré Špičaté hory ležely na severu, někde v jejich stínech se rozkládala obávaná Pevnost Čarodějů.

Přátelé bez ustání kontrolovali oblohu, postupovali pod příkrovem bohatého tropického listoví a dávali pozor na létající stroje Čarodějů. Gernisavien užasla při pohledu na palmy, které podél jejich cesty dorůstaly výšky sedmdesáti metrů.

Odpoledne třetího dne postavili tábor v blízkosti ústí malé říčky, která se vlévala do Jižní zátoky. Dobby přizpůsobil pod stromy hedvábný stan tak, aby ho čechrál a nadouval teplý vánek. Raul zajistil, že ho nikdo neuvidí ze vzduchu, pak se posadili a

Modlitby ke zlomeným kamenům

dali se do studených přidělů. Společně se dohodli, že od chvíle, kdy v Jižní zátocě přistáli, nerozdělají oheň. „ted’se museli spokojit se sušenkami a studeným sušeným masem, které koupili ze zásob Benevolentního Zephiru.

Západ slunce v tropech byl úchvatnou podívanou. Zdálo se, že hvězdy na noční obloze explodovaly. Dobby jim ukázal Jižního lučištníka, souhvězdí, které ve svých domovech v severní části kontinentu neviděli. Gernisavien pocítila stesk po domově, ale dotkla se starodávného klíče kolem krku, představila si vzrušení, až znovu otevře přenašeč a portály na stovky světů, a smutek zahnala. Na kterých hvězdách existovaly jiné světy, jiní lidé?

Zdálo se, jako by jí Dobby četl myšlenky. „Připadá mi nemožné, že je cesta už téměř u konce, tobě taky?“

Raul se zvedl, protáhl a odešel do temnoty, aby prozkoumal potok.

„Já pořád myslím na Chlupáčovy věštby,“ ozvala se Gernisavien. „Vzpomínáš, ve stromovém domě Tartufella?“

Dobbyho masivní hlava přikývla. Jak může někdo zapomenout na děsivé obrazy budoucnosti, které všem to zvláštní malé stvoření nabídlo?

„Většina z nich je za námi,“ zavrčel opičí kouzelník. „Už je za námi dokonce i Štír.“

„Ano, ale můj sen ne – ne ten sen^z hrozné malé místnosti, kde jsou všude kolem Čarodějové,“ odpověděla Gernisavien. To byla pravda. Ze všech věšteckých snů byl ten, který prožila neo-kočka, ten nejděsivější, nejohroživější. Nejméně o něm diskutovali.

Bezmocně ležela připoutána na ocelovém, nerez operačním stole, kolem se tyčili zakuklení Čarodějové. Pak se ten nejvyšší v krvavě rudém světle přiblížil... pomalu si stáhl kápi...

Gernisavien se při té vzpomínce otřásla. Jako by chtěl Dobby změnit téma rozhovoru, povstal a rozhlédl se do tmy.

„Kde je Raul?“ Jeho pozornost upoutaly dva měsíce, které se objevily nad střechou džungle. Pak si uvědomil, že měsíce tak časně nevycházejí...

„Utíkej!“ vykřikl Dobby a zatlačil vyděšenou neo-kočku ke stromům. Ale už bylo pozdě. Vzduch naplnilo vřeštění létajících plošin. Z plujících strojů se oddělily ohnivé paprsky, koruny stromů explodovaly v ohnivých koulích. Gernisavien to odhodilo na zem, ohořela jí srst i chloupky na obočí. Zahlédla na vznášedlech zakuklené Čaroděje, zaslechla výkřiky ještěřích vojáků, kteří seskakovali na zem.

Na samozvaného zbabělce bojoval Dobby statečně. Vyhnul se prvnímu útoku ještěřiho bodce, uchopil dlouhou násadu a vojákovi ji vykroutil. Probodl překvapenému plazovi hrdlo a obrátil se, aby zadržel pět dalších syčících nepřátel. Dva ještěry srazil a právě zvedal dlouhýma, silnýma rukama třetího do vzduchu, když dostal ránu zezadu.

Gernisavien zaječela a rozběhla se ke svému příteli, ale než udělala pět kroků, objevil se nad ní vysoký šupinatý stín a něco ji udeřilo do hlavy. Dalších pár minut zažila jen zmatek. Když je s Dobbym naložili na dvě plošiny a zvedli do vzduchu, znovu se jí vrátilo vědomí.

Pak zaslechla zvuk, který ji tolikrát předtím vzrušil – hlasitý, sladký a průzračný Raulův válečný roh. Směsicí zvuků a praskáním plamenů proniklo jeho pět čistých not, jeho výzva.

Raul proběhl plným tryskem mýtinou, založil válečné kopí, pozvedl štít, ze rtů mu unikl pokřik klanu Kentaurů. Ještěří vojáci padali jako kuželky. Jeden Čaroděj vypálil ohnivý paprsek, ale Raul ho odrazil štítem ze svatého kovu. Probodl tři ještěry,

Modlitby ke zlomeným kamenům

kteří se pokoušeli jeden za druhého ukrýt, a zlomil kopí. Odhodil ho stranou a vytáhl svůj krátký smrtící meč. Znovu vyrazil válečný pokřik svého klanu a vrhl se na smečku syčících ještěřů s meči.

Gernisavien cítila, jak se vznášedlo chvěje a zastavuje se ve výši korun stromu. Zaslechla, jak od řídicí desky vyštěkl Čaroděj povel a třicet ještěřů vystřelilo ze svých kuší. Vzduchem zavřeštěl proud opeřených šipek, pak ho naplnily ještěří výkřiky, když do nich i do kentaura narazily smrtící paprsky. Gernisavien ucítila, jak se jí ve chvíli, kdy pět blesků zasáhlo Raulovu hrud' a boky, zastavilo srdce. Velký Kentaur se zřítil na hromadu ještěřích těl. V té hromadě smrti se ještě chvěly zelené ocasy a šupinaté paže.

Gernisavien vyrazila vysoký, smutný a vzteklý výkřik, pak jí do hlavy narazila Čarodějova pěst a odeslala ji do blahodárné tmy.

Čtvrtek, dvacátý červen.

Dnes je tepleji. Celý den je přes čtyřicet stupňů. Večer vypadá bez konce.

Nějakou dobu jsem dnes večer strávil v knihovně. Odeslal jsem dotazník na další tři místa – Philips-Exeter, Latinskou školu a Zelenou horu. Od Whitney ještě nedošla odpověď na experimentální školu. Poslal jsem jí formuláře už téměř před dvěma týdny, a jakmile je dostala, měla si jít promluvit s doktorem Fentworthem.

U Col. Sanderse jsem si vyzvedl kuřata. Sousedství skutečně ožilo. Když mám otevřené okno, slyším, jak na hřišti páté školy křičí a hrají si děti. (Je po deváté večer, na obloze ještě přetrvává trochu světla.) Včera jsem pozdě v noci zaslechl hluboký hukot lodních motorů, jak proti proudu plují nákladní lodě. Pak následovalo pleskání vln o betonové sloupky na konci Locust Street.

Mluvil jsem s panem Eppetem a doktorem Northern o příštím roce. Kdybych chtěl, pořád můžu podepsat smlouvu (nemají moc velkou šanci.) Ostatní učitelé mou třídu obcházejí jako krkavčí. Paní Kyleová už má na mé kartotéce lepenku se svým jménem a paní Reardonová (stará sobecká kráva – proč se nedrží krámu svého manžela a neřve tam na děti, aby nečetly komiksy?) si zabrala mou židli, glóbus (Ten, co jsme dostali v březnu) a stojánek s knihami. Nemůže se dočkat, až příští rok zmizím. (Budou pak tady mít znovu dvě čtvrté třídy-). Až odjedu, škola se může vrátit do dob temna. (Není divu, že ji nazval T. C. a ostatní Základnou přechodu.)

Hlasitá houkačka od řeky. Zvonky z lodi. To mi připomíná kravské zvony, které cinkaly na stožáru malého plavidla v Yartmonthu.

Příběh běží přesně podle plánu. Donna, Sara a Alice dnes plakaly. (Stejně tak pár chlapců, kteří se to pokoušeli zakrýt.) Až uslyší pondělní epizodu, uleví se jim. Aby starý Raul zemřel, ještě nenadešla doba až se tak stane, přijde to podle těch nejlepších tradic eposů. Jestli nic jiného, pak je tenhle příběh velkou lekcí přátelství, věrnosti a bezúhonnosti. Konec bude smutný – Raul se obětuje, aby ostatní osvobodil – zadrží Čaroděje, dokud jeho přátelé nezaktivují teleportační přístroj. Ale doufám, že poslední epizoda, kde Gernisavien a Dobby přivedou zpět na Zahradu lidí, aby vymýtili Čaroděje, tuto smutnou část vynahradí. Alespoň to bude sakra dobré finále.

Musím to vše ještě sepsat! Možná tohle léto.

Venku už je úplná tma. Pouliční lampa za oknem mého pokoje v prvním patře vrhá světlo mezi javorovým listím. Začal foukat vítr. Asi se půjdu projít k řece a pak se vrátím k práci.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Gernisavien se probudila, obličej jí bičoval ledový vítr. Nad vrcholky hor, jež žhnuly ve světle hvězd bílou barvou, plulo devět čarodějných plošin. Byl tady velmi řídký vzduch. Jedna paže jí visela z plošiny dolů. Kdyby se převalila, poletí stovky stop, poletí si pro smrt.

Malá neo-kočka rozeznala proti hvězdám nejasné siluety ostatních plošin, spatřila na každé postavy zakuklených Čarodějů. Po Dobbym ani vidu, ani slechu.

Čaroděj na jejím vznášedle zasyčel na ještěra u ovládání a Gernisavien se podívala před sebe. Plošina mířila k hoře, která se rýsovala přímo před nimi jako zlomený zub. Ještěr se nepokoušel jejich směr změnit a Gernisavien si uvědomila, že současnou rychlostí během nějakých třiceti vteřin narazí do skály a ledu. Neo-kočka se připravila ke skoku, ještěr se ale v poslední chvíli dotkl knoflíku na ovládání a plošina začala klesat.

Vztyčila se před nimi stěna hory a odhalila vstup do obrovského tunelu. Z otvoru proudilo světlo, rudé jako čerstvě prolitá krev. Pak se plošina ocitla uvnitř, za nimi se zavřela stěna a Gernisavien se proměnila ve vězně Pevnosti Čarodějů.

V sobotu ráno vzal pan Kennan Saru, Monicu a Terryho na celodenní výlet. Terryho přítomnost dvou chichotajících se dívek nepotěšila, přesto se s nápadnou lhostejností usadil na přední sedadlo a hloupé výbuchy šepotu zezadu ignoroval. Pan Kennan se všemi třemi dětmi žertoval a zamířil přes řeku k Národnímu parku Daniela Boona. Kdykoliv dívky oslovil, ozvalo se další chichotání a šílený šepot. Terry ale veškeré otázky zodpovídal běžným, humoru zbaveným slangem.

Kennan zaparkoval vedle tábořiště a všichni čtyři strávili hodinu šplháním na hromadu balvanů mezi

stromy. Pak poslal učitel Terryho zpět do auta a chlapec se vrátil s proutěným piknikovým košem. Pan Kennan koupil v supermarketu sendviče, plechovky nealkoholického pití, pytlíky kukuřičných křupek a balíček sušenek značky Oreo. Seděli na vysoké skále a v přátelském tichu jedli. Kennana – jako vždy – udivila šílená chuť k jídlu, jakou tak malí lidé předváděli.

Začátkem odpoledne je odvezl zpátky přes most a zamířil po státní dálnici k severu. Dálnice se pak stočila opět k řece na západ. Čtrnáct mil a ocitli se v Hermannu, malebné malé německé komunitě, která si uchovala viktoriánský půvab, jaký okolní města buď ztratila, nebo nikdy nevlastnila. Pořád tam ještě probíhal *Maifest*, Kennan proto děti svezl na udýchaném kole Ferris, v pouliční kavárně je pohostil pravou čokoládovou zmrzlinou. Ženy v zářivých, vesnických krojích tančily se staršími muži v *lederhosen*, kteří vypadali příjemně a směšně najednou. Na bílém pódiu seděla kapela a vyhrávala pro malý dav jednu polku za druhou.

Když je Kennan dovezl domů, byl už pomalu čas na večeři. Monica se kroutila a pošťukávala, dokud učitel nevyzval Terryho, aby si přesedl dozadu a nedovolil jí sedět vpředu. Takové přeskupení nikoho nepotěšilo. Terry a Sára seděli v naprostém tichu. Kdykoliv Kennan promluvil nebo se otočil k Monice, přepadl ji záchvat nervozity. Konečně zastavili pod záminkou použití toalety u benzinového čerpadla a na posledních osm mil si sedli jako předtím. Obě dívky přednesly své povrchní velmi-vám-děkujeme-moc-se-nám-to-lí-bilo, pak odběhly ke dveřím svých domovů. Když se Monica ztratila z dohledu, předvedl Kennan melodramatické zavzdychání a obrátil se k poslednímu pasažérovi.

„No, Terry, kam to bude? Zastavíme na večeři u Dog N Suds?“

Modlitby ke zlomeným kamenům

Chlapec překvapivě navrhl alternativu: „A co pečená ryba?“

Kennan na pečenou rybu úplně zapomněl. Velká událost roku probíhala v rekreační oblasti Elk's Lodge, tři míle od města.

„Oukej,“ potvrdil. „Zkusíme tedy pečenou rybu.“

Byla tady polovina městečka. Dva obrovské stany zakrývaly stoly, kde se návštěvníci cpali pečenými sumci, hranolky a zelným salátem. Ve vysoké trávě vedle parkoviště se rozložilo několik rozvrzaných pouťových atrakcí. Domácí stánky prodávaly koláče, nabízely házení softbalových míčů na láhve od mléka, v tombole se jako první cena objevila barevná televize. Na baseballovém hřišti hrály mužské softbalové týmy poslední utkání. Dál na louce mířily dvě skupiny dobrovolných hasičů požárními hadicemi na sud zavěšený na kabelu. Za nadšeného volání menšího davu ho přetlačovali sem a tam.

Kennan a Terry se posadili k dlouhému stolu a jedli sumce. Pak se procházeli mezi stánky a obyvatelé městečka Kennana zdravili jménem. Učitel poznal asi jednoho z deseti. Společně sledovali míčovou hru a v době, kdy už slunce zašlo, se rozsvítily celé řady zavěšených světel. Kolotoč předváděl s vrzáním čtyři melodie imitované varhanní hudby, na okraji lesa pomrkávaly světlušky. Objevila se skupinka chlapců a zavolala na Terryho. Kennan vložil překvapenému chlapci do ruky dva dolary a Terry s ostatními odběhl ke stánkům a hrám.

Kennan sledoval pod žlutými polními světly začátek nové hry, pak se vrátil do stanu pro pivo. Seděla tam Kay Bennetová, okresní školská psycholožka. Posadili se spolu, rozmlouvali a Kennan koupil další pivo. Kay pocházela z Kalifornie a byla tady druhý rok. Cítila se v místním malém okresu na Missouri, v místním zapadákově, stejně uvězněná jako Kennan. Vzali plastické hrnky

a zamířili z dosahu světél. Od Elk's Lodge vedly široké pěšiny mezi stromy k malým chatkám. Kráčeli cestou společně a pozorovali, jak se nad loukou zvedá úplněk. Dvakrát narazili na studenty gymnázia, kteří se spolu mazlili ve tmě. Pokaždé se odvrátili, chápavě se usmáli a pobaveně jeden na druhého pohlédli. Když se Kennan postavil v měsíčním svitu vedle mladé ženy, ucítil i vlastní vzrušení.

Když se později vracel domu, udeřil do volantu a přál si, aby Kay ten rok poznal dříve. Jak by byla zima jiná!

Doma vytáhl láhev Chivas Regal, posadil se ke kuchyňskému stolu a četl si Voltaira. Závěsem dovnitř proudl jemný, noční vánek. Vypil dvě sklenky, osprchoval se a zalezl do postele. Rozhodl se, že do deníku nic nenapíše. Přesto se při vzpomínce na plně prožitý den usmál.

„Sakra!“ zašeptal a posadil se na posteli. Rychle se oblékl, vynechal ponožky a natáhl si přes kabát pyžama silonovou větrovku.

Měsíc svítil tak jasně, že mohl se svým volvem projíždět úzké zatáčky vesnické silnice s vypnutými světly. Parkoviště bylo prázdné, na poli rozeznal hluboké stopy a zářezy kol. Stánky zůstaly, ale byly srolované a připravené k nakládání na přívěsy. Louku ozařoval měsíc. Byla prázdná. Kennanovi se ulevilo. Pak ale rozeznal u nejvyšší řady laviček nejasnou postavu.

Když se přiblížil, rozeznal na chlapcově špinavém obličejí fleky. Zastavil se o jednu řadu pod ním a začal mluvit. Nenašel slov, přestal a pokrčil rameny.

„Já věděl, že se vrátíte,“ ozval se Terry. Jeho hlas zněl vesele. „Já věděl, že se vrátíte.“

Raul byl naživu. Bojoval, snažil se osvobodit z hromady ještěřích těl. To jeho košile. Od Carvnu

Modlitby ke zlomeným kamenům

měla na sobě zářivou zdobenou tuniku, kterou mu dal v korunách stromů Fenn. *Je to víc než ozdoba.* A neřekl to snad ten zvláštní malý Chlupáč? Ano, řekl. Košile zastavila šest rychlých střel z kuše. Byla určitě mnohem účinnější než kroužkové brnění, které na sobě měly všechny mrtvoly ještěřů.

Raul se vyškrábal na všechny čtyři a postoupil o několik roztřesených kroků. Jak dlouho strávil v bezvědomí, nevěděl. Bolelo ho dýchat. Cítil hrud' a zauvažoval, zda mu rána zlomila nějaké žebro.

Nevadí. Obešel mýtinu, nejprve sebral luk, pak posbíral tolik šípů, kolik dokázal unést. V místech, kde probodl ještěří štít, helmici a lebku, našel svůj krátký meč. Válečné kopí se zlomilo, přesto vytrhl hrot ze svatého kovu a založil ho do toulce na šípy. Když se co nejlépe vyzbrojil, sebral dlouhou ještěří halapartnu a rozběhl se k okraji mýtiny. Některé palmy ještě doutnaly. Od chvíle, kdy vznášedla Čarodějů zmizela, určitě moc dlouhá doba neuplynula. A Raul věděl, kam odjeli.

Na severu se třpytily vysoké vrcholky Špičatých hor. Raul se zachvěl, připevnil si štít, luk přehodil přes záda. Pak zamířil svým lehkým dlouhým klusem k severu.

Noc. Kolem rtuťových lamp tančí vzrušené oblaky hmyzu. Kennan stojí v telefonní budce vedle malého koloniálu. Obchod má zavřeno. Uvnitř je tma. Postranní ulička je prázdná.

„Ano, Whit, dostal jsem to...“ Ve tmě je slyšet jen Kennanův hlas.

„Ne, vím, že... chápu, že návštěva u Fentwortha není snadná.“

„Jasně, ano, není to ale tak jednoduché, Whit. Nejenže... mám smlouvu... je tam uvedeno, že tam...“

„Rozdíl bude v těch posledních dnech...“

„Co tedy říkal?“

„Podívej, nevidím žádný rozdíl, jestli se s ním setkám teď, nebo až se vrátí zpátky v srpnu. Jestli rozhoduje o tom místě on, nemohou ho obsadit, dokud se nevrátí, nebo ano? Jestli mohu zařídit...“

„Ach, opravdu? Ano, chápu. Než odjede? Jo. Jo. Uch – huh, chápu to...“

„Ne, Whit, že tam pojedeš, je důležité. Je to jen záležitost... prostě nemám peníze na letenku a pak bych se musel letadlem vrátit pro svoje věci.“

„Jo. Jo. Vyřeší se to, ale nemohu si dovolit vynechat pár... nevím, asi, proč? Sakra, Whit, tys už v Evropě byla... proč ne... ne... vážně, proč svým rodičům neřekneš, že s nimi nemůžeš až do konce června, nebo ...“

„Jo. Udělalas to? Tvoji rodiče tam nebudou? A co... jak se jmenuje, domácí, jo, Millie... do kdy?“

„Sakra. Ano, zní to dobře.“

„Ne, ne, hodnotím to, Whitney. Ani nevíš, jak moc to pro mě znamená...“

„Jo. Uch – huh, dává to smysl, ale podívej, těžko se to vysvětluje, ne, poslouvej, zítřek, pátek, ... a kvůli Dnu obětí války je v pondělí volno. Pak přijdou v úterý a ve středu, čtvrtek je poslední den. Ne... jen vysvědčení. Podívej, nešlo by to o jeden týden později?“

„Uch – huh. Jo. Oukej, tomu rozumím. No, podívej, dej mi noc na rozmyšlenou, souhlasíš?“

„Vím že... ale je tam v sobotu, ne?“

„Oukej, podívej, zítra ti zavolám... to je pátek večer... a řeknu ti, co... ne, sakra, Whit, jsem chudý, ale tolik zase ne. Nechci, aby tvoji rodiče platili za... podívej, zavolám ti kolem deváté, to je... ach... u vás jedenáct, oukej?“

„No, mohla bys mu tedy zavolat v sobotu a říct, že se tam ve středu objevím. Nebo můžu jen čekat a doufat, že se otevře něco jiného. Uch – huh, uch –

Modlitby ke zlomeným kamenům

huh... no, tak prostě... tak mi dej vědět, oukej?
Ano... no, zvážím to, nedělej si starosti.“

„Podívej, Whit, dochází mi čtvrtáky. Jo. Kolem deváté... myslím jedenácté. Ne... já taky. Opravdu jsem rád slyšel tvůj hlas... jo. Oukej. Takže spolu budeme mluvit zítra. Jo... já se těším, že tě brzy uvidím. Já taky. Sbohem, Whit.“

Po neúspěšném Dobbyho pokusu o útěk ho pověsili na řetězy na zeď. Z místa, kam Gernisavien přivázali ke stolu, neviděla, zda ještě dýchá. V rudém světle se zdálo, jako by ho stáhli zaživa z kůže.

Krvavou temnotou se pohybovaly vysoké zahalené stíny. Když se Čarodějové neřvali, Gernisavien se v kovových poutech kolem zápěstí a kotníků vzpínala. Nic naplat. Ocel nepovolila ani o kousek. Neo-kočka se uvolnila a prozkoumala ocelový stůl, kam ji připoutali. Hladký povrch rušily po straně kovové kanálky a malé odvodní díry. Gernisavien se zamyslela nad jejich účelem, pak si přála, aby nepřemýšlela. Srdce se jí rozběhlo tak rychle, až se jí zdálo, že jí vyskočí z hrudi.

Dobbyho pokus o útěk alespoň odvedl pozornost stráží na dobu, která Gernisavien stačila, aby zvedla ruce, uchopila klíč a spolkla ho.

Ve stínech se něco pohnulo a do kužele rudého světla vstoupila nejvyšší postava v kápi. Čaroděj si pláštěnku pomalu stáhl a Gernisavien v hrůze sledovala překrývající se šupiny, obličej podobný hlavě kudlanky, obrovské oči, které připomínaly kaluže krve, a tesáky, ze kterých odkapával hustý hnis.

Čaroděj něco řekl, Gernisavien nerozuměla. Pomalu zvedl kostěnou šupinatou ruku. V odporných pařátech svíral skalpel...

Půl míle odtud se těžce vlekl Raul vysokými závějemi do kopce. Na zledovatělých skalách mu

klouzala kopyta. Dvakrát se zachytil a do bezpečí se vytáhl jen díky síle svých silných paží. V tuto chvíli znamenal pád jistou smrt.

Košile, kterou mu daroval Fenn, určité teplo jeho tělu poskytovala, ale zbytek mrzl. Rychle mu zkřehly ruce a Raul věděl, že pokud znovu uklouzne, už ho nezachrání. A ještě horší bylo, že začalo zapadat slunce. Kentaur věděl, že v takové výšce další noc nepřežije.

Kdyby tak našel otvor!

Právě ve chvíli, kdy už začal být zoufalý, zaslechl, jak za ním spadl kámen, pak k němu donesl ledový vítr šepot a kletbu. Připlížil se na okraj sněhového převisu a uviděl ve vzdálenosti necelých třiceti stop dva strážné ještěry. Stáli vedle těžkých kovových dveří, které někdo natřel na bílo, aby splynuly se sněžnou horou. Ještěři měli bílé kápě a bundy a nebýt kletby, Raul by si jich nikdy nevšiml.

Slunce zašlo. Po úbočí se proháněl ledový vítr, na Kentaurovy roztřesené boky zaútočily zmrzlé krystalky. Raul se ve sněhu přikrčil. Promrzlé prsty nahmataly luk a šípy.

Výhled na řeku z pozemku na vrcholu kopce z velké části zakrývalo jarní listí. Ode dveří na široké verandě mohl člověk ale lehko rozeznat, jak po zeleném trávníku stoupá chlapec s mužem. Kráčeli pomalu. Muž hovořil, chlapec ho pozoroval.

Muž se posadil na trávu a vyzval chlapce, aby učinil totéž. Chlapec zavrtěl hlavou a ustoupil o dva kroky. Muž znovu promluvil. Měl natažené ruce, do široka roztažené prsty. V upřímném gestu se předklonil, chlapec znovu ustoupil o dva kroky. Když se muž postavil, chlapec se obrátil a rychle se vydal z kopce dolů. Muž za ním postoupil o několik kroků, ale když se chlapec rozběhl, zastavil se. Neuplynula ani minuta a chlapec zmizel z dohledu.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Železniční koleje v zatačce osiřely a muž zůstal stát na kopci sám.

Kennan projížděl svým volvem úzkou postranní uličkou a zastavil naproti domu, kde Terry bydlel. Dlouhou minutu zůstal v autě sedět, rukama svíral volant. Když se natáhl po klíče od dveří, z domu vyšel pan Bester a sestoupil z vysoké verandy na dvůr. Měl na sobě široké montérky, žádné tričko. Jak se pro něco natáhl pod verandu, od šedého strniště na jeho tváři se odrazilo světlo. Kennan na chvíli zaváhal, pak jel dál.

Ve dvě hodiny ráno ještě pořád nakládal knihy do kartónových krabic. Když procházel kolem zataženého okna, zdálo se mu, že slyší z druhé strany ulice hluk. Položil hromadu knih na zem, přešel k oknu a vykoukl do žáru pouliční lampy a stínů listí.

„Terry?“

Žádná odpověď. Stíny na trávníku se nepohnuly a Kennan se po pár minutách vrátil k balení.

Odjezd naplánoval na brzké nedělní ráno. Ale než auto naložil, už bylo téměř deset. Byla zvláštní zima. Z šedé oblohy spadlo pár kapek deště. Domáci nebyl doma – zřejmě v kostele – takže mu Kennan hodil klíč do schránky.

Dvakrát objel město, čtyřikrát školu, pak tiše zaklel a zamířil k západu na hlavní dálnici.

Na Mezinárodní 55 projíždělo jen pár aut, některá nechala rozsvícená světla. Přední sklo občas pokropil déšť. Zastavil na západní straně St. Louis na snídani. Číšnice mu sdělila, že je na snídani už moc pozdě, takže si dal kávu a hamburger. Kavárna působila v bouřkovém světle tmavě a chladně.

Když projížděl středem St. Louis, už lilo. Kvůli zmateným odbočkám minul nájezd a překročil Mississippi. Řeka byla šedá a vlnila se jako obloha.

Jakmile se dostal do Illinois, volvo zamířilo východně na Mezinárodní 70 a cesta se změnila v syčení pneumatik na mokrému asfaltu a rytmické, metronomu podobné cvakání stěračů. Kennan brzy pocítil depresi a zapnul rádio. Když zaslechl řev a výkřiky z Indianapolis 500, mírně ho to vyvedlo z míry. Naslouchal rádiu, s hukotem ho v dešti mýjely mohutné kamiony. Za půl hodiny hlasatel v Indianapolisu prozradil, že přicházejí bouřkové mraky ze západu a Kennan rádio vypnul. Byl si jistý, že závod odvolají. K východu pokračoval v tichu.

V úterý, po Dni válečných obětí, se čtvrtáci pana Kennana nahrnuli do třídy a našli za katedrou paní Borcherdingovou. Z minulých let ji znali, když suplovala za jejich pravidelné učitele. Někteří ji znali z první třídy, kde učila před odchodem do penze.

Paní Borcherdingová byla neuvěřitelně tlustá, měla laloky na krku a vrásky. Když gestikulovala, kůže na rukou jí volně visela a houpala se. Měla tlusté, nafouklé nohy, které bojovaly se zdravotními, elastickými punčochami, paže, ruce a obličej měla poseté skvrnami, celé tělo vydávalo mírný pach rozkladu, který brzy zaplnil celou třídu. Děti se nezvykle formálně usadily (ruce položily na lavice) a tišeji sledovaly.

„Pana Kennana odvolali,“ prohlásilo zjevení hlasem tak čvachtavým, že nemohl patřit člověku. „Věřím, že pro nemoc v rodině. Každopádně vás ty tři poslední dny školy budu učit já. Chci, abyste pochopili, že od každého ve třídě očekávám práci. Nezajímá mě, jestli zbývají do konce školy tři nebo tři sta dní. Stejně tak mě nezajímá, jestli jste až doposud tvrdě pracovali. Budete se ode dneška až do

Modlitby ke zlomeným kamenům

čtvrťka odpoledne, kdy vás propustím, snažit. Vaše vysvědčení jsou už vyplněna, ale nevěřte, že si se mnou můžete zahrávat. Pan Eppert mi dal právo vysvědčení změnit, pokud to uznám za vhodné. A to zahrnuje i známky z chování. Pořád ještě někdo z vás může ve čtvrté třídě, pokud se mi to bude během několika příštích dnů zdát, zůstat. Jsou teď nějaké dotazy? Žádné otázky? Správně, vyndejte si učebnice aritmetiky na procvičování.“

O ranní přestávce Terryho obklopily děti a žádaly informace. Stál tam němý jako skála, narážely do něj vlny zvědavosti a zoufalství. Když jim sdělil jedinou informaci, obrátily se a jeden s druhým rozmlouvaly jako kompars při davové, melodramatické scéně.

Než se někdo dokázal paní Borcheringové postavit, byla polovina odpoledne. Samozřejmě to provedla Sara. V hustém tichu pravopisného cvičení zazněl její hlas naléhavě jako bzučení včely. Paní Borcheringová naslouchala, zamračila se, a když se Sara vracela zpět na své místo, vrhla zlý pohled na první řadu.

„Terry Bester.“

„Ano, paní,“ ozval se Terry.

„Mmmmm... Sally říká, že ty... ach... pro nás něco máš,“ začala paní Borcheringová. Třída se začala chechtat, když popletla jméno Sáry. Ale jak je začaly propichovat její oči, jak začaly hledat zdroj neklidu, všichni přimrzli. „Dobrá, protože na to třída zřejmě tak dlouho čeká, tak si to... ten příběh... hned teď vyslechneme, a pak budeme pokračovat v občanské nauce.“

„Ne, paní,“ odpověděl Terry tiše.

„Cože?“ Paní Borcheringová ho zpražila dlouhým a tvrdým pohledem. Určitě byla připravena při jakémkoliv projevu vzdoru vyskočit ze židle. Terry ale seděl, zdvořile ji sledoval, ruce složené na

sešitu. Jen v těch tenkých, pevně sevřených rtech byla vidět drzost.

„Bylo by lepší to okamžitě smést ze stolu,“ halekala suplující učitelka.

„Ne, paní,“ zopakoval Terry a rychle, než mohla šokovaná tlustá lady něco poznamenat, pokračoval: „Řek mi, že to mám vyprávět až poslední den. To je čtvrtek. A to řek.“

Paní Borcheringová na Terryho zírala. Chtěla promluvit. Se slyšitelným cvaknutím zavřela ústa. Pak začala znovu. „Použijeme tedy vaši čtvrtěční přestávku. Těsně před úklidem. Kdo chce přestávku vynechat, může zůstat uvnitř a poslouchat. Ostatní mohou jít ven a hráli si.“

„Ano, paní,“ souhlasil Terry a vrátil se ke psaní.

Ve středu ráno bylo opravdové horké léto. Děti vstoupily do třídy s nadějí v očích, která se, když za stolem spatřily mohutné tělo paní Borcheringové, proměnila v kradmé pohledy. Paní Borcheringová málokdy vstávala ze židle. Jako by chtěla svou nepohyblivost vyrovnat, držela děti v lavicích a na nezávislou práci úplně zapomněla.

Terryho každou přestávku obklopily děti a žádaly o malou ukázkou. Kupodivu se zdálo, že ho jejich pozornost nikterak netěší. Vyhledával vzdálenější kouty hřiště, kde stál a házel oblázky na dřevěný plot.

Ve čtvrtek před začátkem vyučování se rozšířila pověst, že minulý večer někdo spatřil na Hlavní ulici volvo pana Kennana. Monica Davisová právě jedla v restauraci u Emberse a byla si jista, že vidí, jak pan Kennan projíždí kolem. Sara to vzala na sebe a zavolala tu informaci spolužákům. Ráda přijala výčitky rozrušených rodičů, kterým se brzké telefonní hovory čtvrtáků nikterak nezamlouvaly. V osm patnáct, pětáctýřicet minul před zvukem zvonku,

Modlitby ke zlomeným kamenům

se shromáždila většina třídy na hřišti. Bill se dobrovolně přihlásil, že půjde do školy a celou situaci zkontroluje.

O tři minuty později se vrátil. Co potřebovali vědět, jim prozradil jediný pohled na jeho skleslý obličej.

„Takže?“ naléhal Brad.

„Je tam Borcheringová,“ doplnil Bill.

„Možná ještě nedorazil,“ zkusila to Monica, ale uvěřil tomu málokdo.

Dívka pod jejich káravými pohledy zvadla.

Když nastoupili do třídy, usadila se před ně ve stejných vyšponovaných, purpurově zdobených šatech, které měla v úterý, realita. Den se nepopsatelně a neuvěřitelně vlekl, jak to dokáže jen poslední den školy. Ráno strávili horečnou prací, jež byla ve srovnání s prázdnou školou, ještě šílenější. Většina tříd odešla na třídní pikniky. Pan Kennan kdysi navrhl plán, že půjdou až k Říčnímu parku a stráví celý den *Orgiemi při hraní softbalu a pojídáním cukroví*.

Některé děti se nabídly, že donesou různé cukroví. Ted' už na to ale nemusely myslet. Když zazněl příkaz paní Borcheringové, vzhlédly od práce, v jejich očích se zračil stejný výraz. Společně začaly chápat, že není svět tak jistý. Že v realitě existují padací dvířka, která se kdykoliv bez varování propadnou. To poučení už děti instinktivně znaly, byly ale natolik bláznivé, že na něj v kruhu ochranné magie dokázaly na chvíli zapomenout.

Den se dovlekl až k poledni. Třída se naobědvala v poloprázdné jídelně. Objevila se tady za trest jen první třída a pět uslintaných členů vyrovnávací třídy slečny Carterové.

Z hřiště se ozývaly podivně tlumené výkřiky. K Terrymu se nikdo nepřiblížil. Pokud byl nervózní, opíral se se založenýma rukama o podstavec na

košíkovou a nedal to na sobě znát. Odpoledne zkontrolovali půjčené knihy – Brad a Donald museli za ztracené nebo zničené knihy zaplatit – seděli v tichých řadách a paní Borcheringová dělala pracovní inventuru. Věděli, že poslední hodina a půl přinese drhnutí lavic, sundávání plakátů na zdech a rozkládání papírů přes knihovny. Děti věděly, že je veškerá činnost zbytečná, neboť za jeden, dva týdny správce všechno ze třídy vystěhuje a znovu tam uklidí. Věděly, že paní Borcheringová počká až do poslední chvíle, pak jim rozdá vysvědčení, bude vyprávět, že možná někdo neprošel – nebo si to určitě nezasloužil. Stejně tak věděly, že prošly všechny.

Pět minut po druhé hodině se paní Borcheringová těžce postavila a přejela sedmadvacet dětí, sedících v podivuhodně čistých lavicích pohledem. Jako ochranné valy z pytlů naplněných pískem je obklopovaly hory učebnic.

„Dobrá,“ promluvila paní Borcheringová. „Můžete jít ven.“

Kromě Brada, který se postavil, zmateně se rozhlédl po sedících spolužácích a znovu se s hloupým šklebem posadil, se nikdo ani nepohnul. Paní Borcheringová zrudla, chtěla promluvit, pak se ovládla a těžce dopadla na židli.

„Terry, asi máš co říct,“ zasípala. Zkontrolovala hodiny na zdi – nefungovaly – pak budík, který děti poslušně natahovaly.

„Máš třináct minut, mladíku. Pokus se nezabít celou přestávku.“

„Ano paní,“ potvrdil Terry a povstal. Přešel k dlouhé nástěnce a pozvedl ruku ke trojúhelníkovým horám, které se táhly přes jižní pobřeží naskicovaného kontinentu. Nic neřekl. Děti tiše přikývly. Terry ruku spustil a přešel do čela

Modlitby ke zlomeným kamenům

místnosti. Jak kráčel, manšestrové kalhoty vydávaly šš-šš.

Jakmile se ocitl, před nimi, obrátil se a stanul se tváří v tvář spolužákům. Otevřeným oknem se dovnitř hrnuly líné, horké proudy, bzučení hmyzu, vzdálené výkřiky. Terry si odkašlal. Zbělely mu rty, ale jeho vysoký, tichý hlas zněl ve chvíli, kdy promluvil, pevně.

Raul stál nad dvěma ještěry, kteří hlídali dveře na to místo, kde drželi čarodějové Dobbyho a Gernisavien. Vzpomínáte, to byla doba, co vyndával ten velký čaroděj nůž, aby Gernisavien rozříznul a vyndal klíč. No a Raulovi zmrzly prsty. Ale věděl, že musí ty ještěry zabít vážně rychle, nebo už druhou šanci nedostane. Všude kolem lítal sníh a vážně rychle se smrákalo.

Ještěři se krčili a nějak tak si spolu brblali. Měli na sobě ty vážně tlustý kabáty a Raul věděl, že jestli se šípem přesně netrefí, skrz všechno neprojde. Zvláště, když měli taky to brnění.

Raul teda vytáhnul dva šípy. Jeden si zapích do sněhu, druhý nasadil k luku. Zdá se mu, jako že má na ruku tlustý rukavice, ale nemá. Ale má strach, že prstama nic neucítí a šíp mu možná vyletí moc brzy a to ještěry varuje. Ale zkouší na to nemyslet a natahuje tětívu, jak to dokáže jen on. Vzpomínáte, je to ten zvláštní luk – zdědil ho v klanu od otce, kterej byl válečným náčelníkem všech kentauru a nikdo kromě Raula ho úplně nedokáže natáhnout.

On to dokáže. A musí ho držet celou dobu, co míří. Mrznou mu svaly a na vteřinku se úplně roztřeše. Ale zhluboka se nadechne a narovná ho... ten luk... namíří na prvního ještěra, toho, co stojí blíž u dveří. Už je vážně tma, kolem dveří ale prochází trochu červený světlo.

Svišš! Raul ho vypouští. A jakmile vyletí ten první, už nasazuje ten druhý a natahuje ho. První ještěr – asi ten u dveří – vydá divnej, tichej zvuk, šíp mu proletí krkem a vykoukne na druhý straně. Ale druhý ještěr se kouká na druhou stranu a když se obrátí, aby zjistil, co se děje – svišš – už má vzadu v krku taky šíp a padá. Ale klouže přes okraj a letí do zmrzlýho sněhu nějaký dvě míle dolů. Ale ani jeden z nich neudělá žádné hluk.

A pak se z hory na čtyřech nohách spouští Raul. Tak nějak klouže a sjíždí a míří přímo na dveře. No, jsou to vážně velký kovový dveře a není tam žádná klika, ani nic a jsou zamčený. Ale první ještěr – ten, co leží mrtvej na sněhu – ten má kruh s šestnácti velkejma klíčkama. A jeden z nich tam padne. Je to štěstí, že zrovna ten nespadnul přes okraj.

Raul tedy strká klíč do zámku a dveře se zasunou a je před ním rovnej, dlouhej tunel, co se nakonec zatačí a osvěcují ho rudý světla a je to tam dost strašidelný. Leze do tunelu a možná udělal něco špatně, možná je tam elektrický oko, nebo něco takovýho, protože začne najednou zvonit alarm.

„No, teď jsem tomu dal,“ pomyslí si Raul pro sebe a rozbíhá se na plný pecky chodbou. Teď si dal luk na záda a vytáhnul meč.

Mezitím, vzpomínáte, že je Gernisavien úplně přivázaná k tomu ocelovému stolu a stojí nad ní čaroděj a chce jí rozříznout břicho, aby vytáhnul klíč? Vyndal nůž – takovej, co mají doktoři, byl tak ostřej, že s ním můžete ukrojit máslo – a stál tam a nějak se rozmejšlel, kudy jí řízne, když spustily ty zvonky.

„To je Raul!“ ječí Dobby, kterej visí na zdi a je pořád ještě živej.

Čaroděj, ten se rychle obrátí a přehazuje nějaký spínače a všechny ty televizní obrazovky se rozsvěcují. Na některých obrazovkách vidíte ještěří

Modlitby ke zlomeným kamenům

vojáky, co pobíhají sem tam, na jinech vidíte pár Čarodějů, co se tak nějak rozhlíží, a najednou vidíte, jak probíhá chodbou Raul.

Čaroděj něco ostatním chlápům v róbách říká čarodějným jazykem, pak vybíhají společně z místnosti. No a Dobby a Gernisavien jsou tam teď sami. Ale nemůžou nic dělat, jen koukat na televizi, protože jsou úplně přivázaní.

Raul, ten probíhá zatáčkou a náhle před sebou má partu ještěřů, co mají kuše, a on má jenom svůj meč. Jsou ale víc překvapení než on, takže skloní hlavu a na plný pecky to do nich napálí, a než natáhnou kuše, už se to mele a lítají tam ještěří hlavy a vocasy a všechno možný.

Gernisavien to teď vidí v televizi a s Dobby se veselí a tak. Ale vidí i jiný televize a chodby jsou plný ještěřů a blíží se i Čarodějové. Dobby tedy začne tahat a tahat za řetězy, jak jen to silně dokáže. Vzpomínáte, má ruce silnější, než vypadají. To jsme zjistili, když držel tenkrát část Tartuffelova stromovýho domu.

„Co to děláš?“ říká Gernisavien.

„Zkouším se k tomu dostat!“ říká Dobby a ukazuje na stůl plný zkumavek a všech možnejch chemikálií, kde pracovali čarodějové.

„Proč?“ říká Gernisavien.

„Je to nukleární palivo,“ říká Dobby. „A to modrý je antigravitační hmota, jako v Nebeský galéře. Když se to všechno smíchá...“ A Dobby tahá a tahá, až mu stojí na krku žíly, nakonec se ale zlomí jeden řetěz a Dobby visí na jedny ruce. Je ale tak utahanej, že už nemůže dál.

„Počkej minutu,“ říká Gernisavien. Sleduje televizi.

Raul zabíjí sem tam ještěry, přiblížil se možná na třicet stop k místu, kde drží Dobbyho a Gernisavien, on to ale neví a najednou se objevili čtyři nebo pět

čarodějů s ohnivejma puškama. Raul, ten akorát včas zvedá štít. Stejně mu upálili kus vlasů a hřívy a spálili mu všechny šípy a všechno na zádech. A spálili i jeho luk od táty.

Raul teda začíná couvat a ví, že se ho snaží odříznout, protože vidí, jak probíhají postranní chodbou ještěři. Tak se obrací a uhání, jak jen může nejrychleji. Ale čarodějové se blíží hlavní chodbou, a až budou na dostřel, je po něm veta. Raul se teda zastavuje a zvedá kuš a nějak je střelbou zdrží.

A najednou je v té velké místnosti, kde mají čarodějové lítací plošiny. A Raul běží a naskakuje a přistává na jedné a prohlíží ovládání. Mačká knoflík a zeď se roluje – to jsou ty dveře na straně hory. Raul se dívá ven a vidí čerstvej vzduch a hvězdy a všechno kolem. A když se ohlídne, vidí jenom dveře plný ještěřů a už se blíží čarodějové s ohnivýma puškama a všichni. A Raul ví, že jestli tam zůstane, už jim neunikne. Raul se ani tak nebojí, že ho zabijou, jako že ho vošklivě zraní a bude tam muset jako Gernisavien a Dobby zůstat na řetězech.

Tak mačká knoflíky, dokud nezačne lítací plošina lítat a čarodějové střílejí ohnivejma puškama. Raul už je ale venku v nočním vzduchu a oni na něj nemůžou dobře zamířit, protože jezdí cik cak.

A zpátky v chodbě to sleduje Gernisavien a Dobby na televizi. Dobbyho obličej vypadal vždycky nějak tak smutně, teď vypadá ale ještě smutněji.

„Můžeš volnit druhou ruku?“ říká Gernisavien.

Dobby jen třese hlavou, že ne. Nemá se o co opřít.

Gernisavien, ta ví, že má pořád klíč v břiše a taky ví, že ho chtějí čarodějové použít, aby se dostali do těch jiných světů ve Světové síti. A lidi možná s nima můžou bojovat, ale vypadá to dost tvrdě, když na ně čarodějové zaútočí z ničeho nic. Gernisavien si vzpomíná, jak si povídali, že půjdou do přenašeče a

Modlitby ke zlomeným kamenům

pojedou spolu na všechny ty planety a uvidí všechny ty lidi.

„Byla to legrace, ne?“ říká Dobby.

„Jo,“ říká Gernisavien. A pak říká. „Tak dělej. Udělej to.“

Dobby ví, co tím myslí. Usmívá se a usmívá. Ten úsměv je trochu smutnej a trochu veselej najednou. Pak se vopravdu daleko natáhne, až stojí bokem ke zdi. V tu chvíli slyší v chodbě čarodějovo kroky. Dobby teda začne máchat pravou rukou — tou, co mu na ní visí volnej řetěz — a pak s ním praští do atomovýho paliva a ostatních věcí na stole a všechno to dohromady rozseká.

Raul už je pět, možná šest mil daleko, když uvidí, jak hora vybuchuje. Špička se prostě vznesla a celá ta věc vylítla do vzduchu jako sopka. Raul je dost vysoko a taky dost daleko, takže ho to na kusy nerozseká. A ví, kdo to udělal. A proč.

Ted' si nevzpomínám, co ještě věděl. Ale byl ted' úplně sám. A lítá tam sám dokola, zatímco tekla po horách láva a do vzduchu vystřelovaly jiskry. A už nemá kam jít. Nemůže zprovoznit přenašeč sám. Gernisavien měla klíč a Dobby byl jedinej, kdo věděl, jak ho zapojit.

Raul tam zůstal dlouho ve tmě. Pak plošinu stočil a odletěl a to je konec.

Následovalo ticho. Děti seděly tiše jako zkamenělé a sledovaly, jak se Terry vrací do lavice. Manšestrové kalhoty dělaly šš-šš. Když si sedl, několik dívek začalo vzlykat. Mnoho chlapců se dívalo k zemi nebo zvedli lavice, aby ukryli vlastní slzy.

Paní Borcheringová byla na rozpacích. Pak se otočila k nástěnným hodinám, vztekla se podívala na budík a ukázala ho třídě.

Dan Simmons

„Vidíš, cos vyvedl, mladíku,“ vyštěkla.
„Spotřeboval jsi celou přestávku a zdržel nás s
úklidem. Všichni, rychle se připravte na drhnutí
lavic!“ Děti si mnuly oči, zhluboka dýchaly a
poslušně se daly do posledních úkolů, které je dělily
od svobody.

Doba mrchožroutů

Nina se chtěla pochlubit smrtí clena Beatles, Johna. Já to považovala za velmi nechutné. Na můj mahagonový servírovací stůlek si rozložila poznámky, úhledně a chronologicky seřadila novinové výstřižky, holá fakta o úmrtích, jež dokládala všechna její Krmení. Nina Draytonová předváděla jako vždy zářivý úsměv. V bledých modrých očích však nebyla jediná známka vřelosti.

„Měli bychom počkat na Williho,“ řekla jsem.

„Samozřejmě, Melanie. Máš jako vždy pravdu. Jak jsem hloupá. Znáš pravidla.“ Postavila se a začala přecházet po místnosti. Nedbale se dotýkala nábytku, tiše vykřikovala nad keramickou soškou nebo vyšívaným gobelínem. Tahle část domu kdysi sloužila jako zimní zahrada, ale já ji teď používala jako pokoj na šití. Zelené rostliny ještě chytaly ranní světlo. Přes den místo působilo teple a útulně, ale teď, když přišla zima, tady byl večer moc velký chlad. Stejně tak se mi nelíbil ten pocit tmy, která se tlačí na skleněné tabule.

„Tenhle dům zbožňuji,“ vydechla Nina, obrátila se a usmála se na mě. „Ani nevíš, jak se na cestu do Charlestonu vždycky těším. Měli bychom pořádat všechna setkání tady.“

Moc dobře jsem věděla, jak Nina celé město i tento dům nesnáší.

„Williho by to ranilo,“ podotkla jsem. „Víš, jak se rád předvádí se svým domem v Beverly Mills a svými novými přítelkyněmi.“

„A přáteli,“ dodala Nina se smíchem. Všechny změny k horšímu postihly nejméně její smích. Pořád zněl chraplavě, ale dětsky – stejný smích, jaký jsem poprvé zaslechla před tolika lety. Přitáhl mě, jedna dospívající osamocená dívka, která odpovídá na teplo té druhé jako mūra na plamen. Teď už mě jen chladil, víc a víc mě nutil zůstat ve střehu. K jejímu plameni bylo za několik desetiletí přivábeno mnoho múr.

„Pošlu pro čaj,“ navrhla jsem.

Pan Thorne čaj přinesl v mém nejlepším porcelánu Wedgewood. Seděly jsme s Ninou v pomalu plujících čtvercích slunečního světla a tiše rozmlouvaly o nedůležitých věcech – stejně neznalé komentáře ekonomiky, zmínky o knihách, které ta druhá nesehnala, souhlasné tlachání o lidech z horší třídy, které dnes potkáte na cestách letadlem. Člověka, který by v tu chvíli nakoukl ze zahrady, by možná napadlo, že přijela stárnoucí, ale atraktivní neteř navštívit svou oblíbenou tetu. (Přišla jsem s nápadem, že by nás každý klidně omylem považoval za matku s dcerou.) Lidé mě většinou považovali za dobře oblečenou, jestli ne stylovou osobu. Bůh ví, kolik jsem zaplatila za vlněné sukně a hedvábné blůzky, které mi přišly poštou ze Skotska a Francie. Ale vedle Niny jsem si vždycky připadala ošuntěle.

Dnes měla na sobě elegantní, světle modré šaty, které musely – kdybych správně identifikovala návrháře – stát několik tisíc dolarů. Její pokožka ve spojení s jejich barvou působila ještě dokonaleji než obyčejně, zvýrazňovala modré oči. Vlasy už měla šedé jako já, přesto je pořád dokázala nosit dlouhé a uvázané sponkou. Na ní to působilo mladistvě a moderně a já si jen uvědomila, jak mé krátké, umělé kudrlinky září modrým přelivem.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Málokdo by věřil, že jsem o čtyři roky mladší než Nina. Čas k ní byl milostivý a Nina se Krmila víc než často.

Odložila šálek s talířkem a bezcílně se znovu začala potloukat místností. To jí nebylo vůbec podobné. Nina nedávala nervozitu najevo. Zastavila se před skleněnou vitrínou, zrakem přejela hummelské figurky, cínové nádoby a s úžasem se zastavila.

„Můj ty bože, Melanie. Pistole! Jak zvláštní místo k uložení staré pistole.“

„Je to dědictví,“ vysvětlila jsem. „Kolt Peacemaker z období po Občanské válce. Dost drahý. A máš pravdu, je to pro něj hloupé místo. Ale je to jediná vitrína se zámkem v celém domě. A když mě navštěvuje paní Hodgesová, často přivede svá vnoučata.“

„Tím myslíš, že je nabitá?“

„Ne, samozřejmě není,“ zalhala jsem. „Ale děti by si s takovými věcmi hrát neměly...“ Nešikovně jsem zavedla větu do vytracena. Nina přikývla, vlastní žoviálnost v úsměvu ale neukryla. Pak ustoupila a zadívala se jižním oknem do zahrady.

Čert ji vem. To, že pistoli nepoznala, o Nině mnohé vypovídalo.

V den, kdy byl Charles Edgar Larchmont zabit, byl přesně pět měsíců a dva dny mým milencem. Nic jsme formálně neoznámili, přesto jsme se chtěli vzít. Těch pět měsíců bylo vlastní érou, vlastním mikrokosmem – naivní, plná flirtů, dokonale formální a romantická doba. Většinou romantická. Romantická v tom nejhorším slova smyslu: doba zasvěcená sladkým a ladným ideálům, jakým se oddávají jen nedospělí nebo celé skupiny pubertáků. Byli jsme dětmi, které si hrají s nabitými zbraněmi.

Nina tehdy vystupovala jako Nina Hawkinsová a měla vlastního milého – vysokého, neohrabaného, ale dobrosrdečného Angličana jménem Roger Harrison. Pan Harrison potkal Ninu před rokem v Londýně na začátku velkého výletu Niny Hawkinsonové. Angličan se sám označil za beznaděj ně zamilovaného člověka (další absurdita té doby) a sledoval ji z jedné evropské metropole do druhé, dokud ho důrazně nepokáral její otec (nezajímavý a nedůležitý kloboučník, jenž neustále bránil svůj pochybný společenský status). Harrison se vrátil do Londýna, aby „vyřešil své problémy“. O několik měsíců nato se objevil – právě ve chvíli, kdy Ninu pakovali k tetě v Charlestonu, aby jí zarazili další flirt – v New Yorku. Pomalého Angličana to neodradilo a za stálého dodržování tehdejších omezení a protokolu zamířil k jihu.

Byli jsme veselá parta. Den po mém setkání s Ninou na Červencovém bálu u sestřenky Celie jsme všichni čtyři zamířili v pronajaté loďce po Cooperově řece na piknik na Danielův ostrov. Roger Harrison, vážný a zadumaný při každé otázce, byl naprostým protikladem Charlesova bezuzdného smyslu pro humor. Podle toho, jak se Roger brzy ke všeobecnému veselí se svým zvláštním *cha-cha-cha* připojil, se zdálo, že mu dobromyslné žerty nevadí.

Nina to vše zbožňovala. Oba gentlemani ji zahrnovali přízní, a přestože Charles nikdy nezaváhal a ukazoval, že ho to táhne hlavně ke mně, všichni jsme chápali, že tou mladou ženou, která se musí při jakémkoliv setkání dostat do středu mužské galantnosti a přízně, je právě Nina Hawkinsová. Ke spojenému půvabu naší čtveřice nezůstala slepá ani mladší společenská vrstva Charlestonu. Nikdo za celé dva měsíce toho teď tak vzdáleného léta nepovažoval večírek za dokonalý, výlet za správně naplánovaný, žádnou událost za úspěšnou, pokud

Modlitby ke zlomeným kamenům

nepozval nás, čtyři veselé vtipálky, a my pozvání nepřijali. Naše nadvláda na mladé scéně byla tak nápadná, že sestřenice Celia a Loraine přemluvili své rodiče, aby na každoroční srpnový výlet do Maine odcestovali o dva týdny dříve.

Už si nejsem jistá, kdy jsme s nápadem souboje – já a Nina – přišly. Možná během jedné z těch dlouhých, horkých nocí, kdy ostatní „přespávali“ – plížili se do cizích postelí, šeptali, chechtali se a dusili smích, když v chodbách prozradilo šustění naškrobených uniforem přítomnost našich barevných služebnic. Ten nápad byl každopádně přirozeným produktem romantiky a okázalých činů té doby. Představa Charlese a Rogera, jak spolu doopravdy bojují kvůli nějakému abstraktnímu problému (o čest nás dvou), nás fyzicky vzrušovala. Teď to mohu popsat jako jednoduchou formu sexuálního dráždění.

Bez naší Schopnosti mohla být samotná představa neškodná. Dařilo se nám mužské chování manipulovat tak úspěšně (manipulace, se kterou se v té době počítalo a všichni ji podporovali), že ani jedna z nás netušila, že by mohlo za prosazováním našich rozmarů do jednání jiných lidí stát něco jiného. Tehdy ještě neexistovalo pole parapsychologie. Anebo přesněji – existovalo jen v šeptaných fantaziích a ťukání stolku při večírkových seancích. Každopádně jsme se několik týdnů bavily, pak jedna z nás – anebo možná obě – použila Schopnost, aby svou fantazii proměnila v realitu.

Tak jako tak to bylo naše první Krmení.

Už si nevzpomínám na příčinu hádky – možná úmyslná a špatná interpretace jednoho z Charlesových vtipů. Už si nevzpomínám, koho si vybrali Charles a Roger pro ten ilegální výlet za sekundanty. Vzpomínám na zraněný a zmatený výraz, jaký se během těch pár dnů usadil na Rogerově obličeji. Karikatura zamyšlené hlouposti,

zmatek člověka, který se ocitl v situaci, se kterou nemá nic společného, ale nedokáže uniknout. Vzpomínám na Charlese a náhlé změny jeho nálady – záchvaty humoru, období černého vzteku, slzy a polibky noc před soubojem.

S naprostou jasností si vzpomínám, jaké bylo tehdy krásné ráno. Od řeky připlouvala mlha, a jak jsme přijížděli na bitevní pole, rozpouštěla paprsky vycházejícího slunce. Vzpomínám, jak se Nina natáhla a v divokém nadšení, jež mi projelo tělem jako elektrický šok, mi sevřela ruku.

Většina toho rána ale chybí. Možná jsem intenzitou toho prvního podvědomého Krmení doslova ztratila vědomí. Pohltily mne vlny strachu, vzrušení, pýchy – *mužnosti* – jež vyjadřovaly z našich dvou milenců, kteří se to krásné ráno postavili tváří v tvář smrti. Vzpomínám, jak jsem sledovala v trávě kroky vysokých bot a v šoku si uvědomila, že *se to doopravdy děje*. Někdo odpočítal kroky, nejasně si vybavuji váhu pistole ve své ruce – asi Charlesova ruka, nikdy už to jistě nezjistím – a vteřinu naprosté průzračnosti. Pak spojení přerušila exploze a k vědomí mě přivedl ostrý pach střelného pachu.

Tím, kdo zemřel, byl Charles. Nikdy nedokážu zapomenout na to neuvěřitelné množství krve, která se valila z malé, kulaté dírky uprostřed jeho hrudi. Když jsem k němu doběhla, bílá košile už byla rudá. V naší fantazii žádná krev nebyla. Ani Charles s nakloněnou hlavou, kdy mu na zakrvácenou hrud' odkapávaly sliny a oči se obrátily v sloup. Předvedly bělmo. Jako dvě vejce usazená v jeho lebce.

Charles naposledy na tom nevinném poli trhavě vydechl a Roger Harrison začal vzlykat.

Ze zmatených hodin, jež následovaly, si moc nepamatuji. Příští ráno jsem otevřela svou látkovou kabelku a našla jsem vedle svých věcí ležet

Modlitby ke zlomeným kamenům

Charlesovu pistoli. Proč bych si ten revolver měla nechat? Jestli jsem chtěla po padlém milenci nějakou památku, proč ten cizí kus kovu? Proč jsem mu vykroutila z mrtvých prstů ten symbol našeho nerozvážného hříchu?

To, že pistoli nepoznala, o Nině mnohé vypovídalo.

„Je tady Willi.“

Příjezd našeho hosta neoznámil pan Thorne, ale Niny „amanuensis“, odporná slečna Barrett Kramer. Kramer působila stejně bezpohlavně jako její jméno – krátké, černé vlasy, mohutná ramena a prázdný, agresivní pohled, jaký si pojmím s lesbami a kriminálníky. Odhadovala jsem jí něco mezi třicítkou a čtyřicítkou.

„Děkuji ti, drahá Barrett,“ odpověděla Nina.

Obě jsme se vydaly Williho uvítat. Pan Thorne ho ale už uvedl, takže jsme ho potkaly v chodbě.

„Melanie! Vypadáš skvěle! Pokaždé, kdy tě vidím, omládneš. Nino!“ Rozeznala jsem ve Williho hlase změnu. Muže první pohled na Ninu pořád po delší době přemáhal. Následovalo objímání a polibky. Willi osobně působil ještě zpustleji než předtím. Měl na míru ušitý sportovní kabátek z alpaky, vrásky na tlustém krku úspěšně ukrýval rolák. Ale když odložil žlutou sportovní čapku, odhalil rozčuchané a neučesané dlouhé pruhy bílých vlasů, které si hmul dopředu, aby zakryl postupující pleš. Vzrušením mu zrudl obličej, rudé kapiláry kolem nosu a tváří vypovídaly o nadměrném pití a nadměrném používání drog.

„Lady, věřím, že mé společníky, Toma Reynoldse a Jensena Luhara, už znáte?“ Oba dva se přidali ke společnosti v úzké chodbě. Pan Reynolds byl hubený, blondatý a jeho úsměv předváděl dokonale zpravené zuby. Pan Luhar byl obrovský černocho,

kteřý se tyčil do výše se zadumaným, prázdným výrazem na hrubém obličejí. S jistotou jsem věděla, že s těmito Williho gorilami jsme se ještě ani já, ani Nina předtím nesetkaly. Nebylo to nijak důležité.

„Přejdeme do salónku?“ navrhla jsem. Hloupé procesí skončilo tím, že jsme se všichni tři posadili do silně polstrovaných židlí kolem georgiánského servírovacího stolku, který patřil mé babičce. „Ještě čaj, prosím, pane Thorne.“ Slečna Kramer to přijala jako příkaz k odchodu, ale Williho gorily zůstaly stát nejisté u dveří, přešlapovaly z nohy na nohu a zíraly na vystavený křišťál, jako by ho mohly rozbít jen svou přítomností. Kdyby se to stalo, nijak by mě to nepřekvapilo.

„Jensene!“ Willi luskl prsty. Černoch zaváhal, pak přinesl obchodní kufřík z drahé kůže. Willi ho položil na servírovací stůl a tlustými, krátkými prsty otevřel západky. „Nezajdete se podívat za sluhou paní Fullerové, jestli vám nedá něco k pití?“

Když odešli, Willi zavrtěl hlavou a usmál se na Ninu. „Promiň mi to, lásko.“

Nina položila ruku Willimu na rukáv a v očekávání se předklonila. „Melanie by mi nedovolila se Hrou začít bez tebe. Nebylo to ode mě ošklivé, že jsem chtěla začít bez tebe, drahoušku Willi?“

Willi se zamračil. Po padesáti letech se pořád oslovení Willi bránil. V Los Angeles žil jako Velký Bill Borden. Když se vrátil do rodného Německa (což nebylo kvůli nebezpečí tak často), opět se proměnil ve Wilhelma von Borcherta, majitele tmavého panství, lesa a obory. Když ho ale Nina poprvé potkala v roce 1925 ve Vídni, začala mu říkat Willi a to mu také zůstalo.

„Začni ty, drahoušku Willi,“ vyzvala ho Nina. „Začni jako první.“

Vybavily se mi doby, kdy jsme prvních pár dnů setkání strávili rozhovory a sbíráním informací o

Modlitby ke zlomeným kamenům

tom, jak ostatní žijí. Ted' už nezbyla chvíle ani na krátký hovor.

Willi předvedl zuby a vyndal z kufříku novinové výstřižky, zápisníky a hromadu kazet. Jakmile pokryl malý stolek svými materiály, dorazil pan Thorne s čajem a Niny zápisníkem z vedlejšího pokoje. Willi okamžitě uvolnil trochu místa.

Na první pohled by snad člověk mezi Willi Borchertem a panem Thorne našel jistou podobnost. Někoho by to popletlo. Oba byli bledí – Williho pokožka byla ale výsledkem výstřednosti a emocí, pan Thorne nic lakového po celá léta nepoznal. Willi vědomě zazáplatoval a ukryl svou pleš (lasička s prašivinou), pan Thorne měl holou hlavu hladkou, bez vrásek. Člověk si ani nedokázal představit, že pan Thorne kdy vlasy měl. Oba měli šedé oči. Spisovatel by je nazval chladné, šedé oči. Ale pan Thorne je měl chladné díky lhostejnosti, díky naprostému nedostatku problémových emocí či myšlenek. Williho oči byly chladné jako divoká zima Severního moře, mlžily je pohyblivé opony emocí, jež mu vládly pýcha, nenávist, láska k bolesti, radost z destrukce.

Willi nikdy o používání své Schopnosti nemluvil jako o Krmení (v takových slovech jsem zřejmě přemýšlela jen já), ale občas se zmínil o kovu. Když stopoval svou lidskou kořist sterilními ulicemi Los Angeles, možná vzpomínal na tmavé lesy svého domova. Snil Willi o lesích? To mě zajímalo. Vzpomínal na zelené, lodenové lovecké kabátky, na potlesk členů družiny a na záplavu krve, kterou ztrácí umírající divočák? Nebo vzpomínal na dupání těžkých bot na dlažbě a bušení svých vojáků na dveře? Možná svůj Lov pořád spojoval s temnou evropskou nocí plnou pecí, kde pomáhal.

Já tomu říkala Krmení. Willi tomu říkal Lov. Že by použila nějaké slovo Nina, jsem si nikdy nevšimla.

„Kde máš video?“ zeptal se Willi. „Všechno jsem nahrál na kazety.“

„Ach, Willi,“ napomenulo ho Nina přehnaně. „Znáš Melami. Je tak staromódní. Víš, že videopřehrávač nemá.“

„Nemám dokonce ani televizi,“ potvrdila jsem a Nina se zasmála.

„Hrom do toho,“ zamumlal Willi. „Nevadí. Mám tady jiné záznamy.“ Uvolnil gumové pásky, které držely malé, černé notýsky. „Na kazetě by to bylo jen lepší. Stanice v Los Angeles se Hollywoodskému škrtiči tak věnovaly a já to sestříhal a... Ach! Nevadí.“

Hodil videokazety do kufříku a zaklapl ho.

„Třiadvacet,“ začal. „Třiadvacet od chvíle, kdy jsme se setkali před dvanácti měsíci. To to uteklo, co?“

„Ukaž,“ vyzvala ho Nina. Naklonila se kupředu a zdálo se, že se jí modré oči rozzářily. „Od chvíle, kdy jsem v *Šedesáti minutách* viděla rozhovor se Škrtičem, jsem o tom přemýšlela. Patřil tobě, Willi? Vypadá to tak –“

„Ja, ja. Byl můj. Nula. Tichý mužík. Pracoval vedle mě jako zahradník. Nechal jsem ho žít, aby ho mohla vyslechnout policie a vymazat jakékoliv pochybnosti. Měsíc na to, co ztratí tisk zájem, se oběsí ve své cele. Tohle je ale zajímavější. Podívejte se.“ Položil na stůl několik blýskavých černobílých fotografií. Pohlavár od NBC zavraždil pět členů vlastní rodiny a herečku z mýdlových oper, která u nich byla na návštěvě, utopil v bazénu. Pak se několikrát bodl nožem a na stěnu bazénu napsal krví PADESÁTIPROCENTNÍ PODÍL.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Znovu prožíváš starou slávu, Willi?“ zeptala se Nina. „SMRT SVINÍM a tak?“

„Sakra, ne. Myslím, že bych měl dostat body za ironii. Ta holka se měla utopit při programu. Už to bylo ve scénáři.“

„Používal se špatně?“ To byla moje otázka. I přes všechno mě to zajímalo.

Willi pozvedl obočí. „Nijak zvlášť. Byl to alkoholik závislý na kokainu. Moc z něj nezbylo. A nenáviděl svou rodinu. Jako většina lidí.“

„Snad většina lidí v Kalifornii,“ dodala Nina škrobeně. Od ní to byl podivný komentář. Před několika lety spáchal její otec sebevraždu, když skočil pod trolejbus.

„Kde jsi ho kontaktoval?“ zeptala jsem se.

„Na večírku. Jako obvykle. Koupil jsem si kokain od režiséra, který zruinoval jednoho z mých...“

„Musel jsi kontakt opakovat?“

Willi se na mě zamračil. Udržel vztek pod kontrolou, ale obličej mu i tak zrudl. „Ja, ja. Ještě dvakrát jsem ho viděl. Jednou jsem ho jen sledoval z auta, když hrál tenis.“

„Body za ironii,“ potvrdila Nina. „Ale ztrácíš body za opakovaný kontakt. Jestli byl tak prázdný, jak říkáš, měl jsi ho Použít po jediném doteku. Co máš dál?“

Oblíbenou směsí. Patetické vrahy z chudinské čtvrti. Dva domácí masakry. Dálniční srážku, jež se proměnila ve fatální přestřelku. „Stál jsem v davu,“ vyprávěl Willi. „Provedl jsem kontakt. Měl pistoli v palubní desce.“

„Dva body,“ přiznala Nina.

Nakonec si Willi schoval lahůdku. Kdysi známá dětská filmová hvězda utrpěla bizarní nehodu. Chlapec odešel z bytu v Bel Air. Byt se naplnil

plynem a chlapec se vrátil se sirkou. Při boji s požárem zahynuli další dva lidé.

„Bod dostaneš jen za něj,“ poznamenala Nina.

„Ja, ja.“

„S tímhle jsi si úplně jistý? Mohla to být nehoda.“

„Nebud' směšná,“ vyštěkl Willi a obrátil se ke mně. „Ten se dal Použít jen velmi těžko. Moc silný. Na to, že plyn pustil, jsem mu zablokoval vzpomínky. Musel jsem ho tak držet dvě hodiny. Pak jsem ho přinutil vstoupit do pokoje. Bojoval, nechtěl sirku škrtnout.“

„Měl jsi mu dát zapalovač,“ navrhla Nina.

„Nekouřil,“ zavrčel Willi. „Minulý rok toho nechal.“

„Ano,“ usmála si Nina. „Vzpomínám si, jak to říkal Johnnymu Carsonovi.“

Nepoznala jsem, jestli Nina jen žertuje.

Všichni tři jsme prošli rituálem udělování bodů. Nejvíc toho namluvila Nina. Willi byl zamlklý, pak výřečný, pak znovu zamlklý. V jednu chvíli se natáhl, pohládl mi koleno a se smíchem mě požádal o pomoc. Nic jsem neřekla. Nakonec se vzdal. Přesl salón k baru a naplnil si vysokou sklenku bourbonem z otcovy karafy. Večerní světlo vysílalo zabarvenými skly širokých oken poslední, vodorovné paprsky, které dodávaly Willimu, jak stál vedle dubové skříně, rudý nádech. Měl malá očka, rudé uhlíky v krvavé masce.

„Čtyřicet jedna,“ řekla Nina nakonec. Rychle vzhlédla a ukázala nám kalkulačku, jako by chtěla dokázat nějaký objektivní fakt. „Napočítala jsem čtyřicet jedna bodů. Kolik ty, Melanie?“

„Ja,“ přerušil ji Willi. „To je fajn. Teď se podíváme na tebe, Nino.“ Měl bezvýrazný, prázdný hlas. Zájem o Hru už pohasl i u Williho.

Než mohla Nina začít, vstoupil pan Thorne a naznačil, že připravil večeři. Přestěhovali jsme se do

Modlitby ke zlomeným kamenům

knihovny. Willi si nalil další sklenku bourbonu a Nina v předstírané frustraci z přerušení Hry zamávala rukama. Jakmile jsme se usadili u dlouhého mahagonového stolu, snažila jsem se chovat jako hostitelka. Podle desítky let dlouhé tradice se nesmělo u jídelního stolu o Hře mluvit. U polévky jsme probrali Williho nový film a nákup dalšího obchodu pro řetěz butiků, který patřil Nině. Zdálo se, že *Vogue* zruší její měsíční sloupek, ale má o něj zájem jeden novinový syndikát.

Oba hosté vykřikovali nadšením a chválili pečenou šunku, ale mně se zdálo, že pan Thorne poněkud přesladil šťávu. Když jsme dojedli čokoládovou pěnu, okna už zastřela tma. V lámané záři lustru se zdálo, jako by v Nininých vlasech tančilo světlo, a já se bála, že jsou ty mé ještě modřejší než předtím.

Náhle se něco ozvalo z kuchyně. V houpacích dveřích se objevil obličej černocho. Rameno mu sevřely bílé ruce, na obličejí výraz rozmrzelého dítěte.

„...si sakra myslíš, že tu sedíme jako blbí...“ Bílé ruce ho odtáhly z dohledu.

„Omluvte mě, dámy.“ Willi si osušil rty a povstal. Na svůj věk se pořád pohyboval půvabně.

Nina se vrtala v čokoládě. Z kuchyně se ozvalo ostré vyštěknutí příkazu a následoval zvuk políčku. Plesknutí mužské ruky, tvrdé a přesné jako výstřel pušky malého kalibru. Vzhledla jsem, po boku se mi objevil pan Thorne a uklízel talíře od zákusku.

„Prosím kávu, pane Thorne. Pro všechny.“

S mírným úsměvem přikývl.

Franz Anton Mesmer to věděl, přestože to nechápal. Obávám se, že Mesmer musel mít alespoň určitou, nepatrnou Schopnost. Moderní pseudověda to studovala a přejmenovala, odstranila většinu síly,

zaměnila použití a původ. Ale stín toho, co Mesmer objevil, zůstal. Přesto nemají ani představu, jaké takové Krmení je.

Vzestup moderního násilí mě dovádí k zoufalství. Skutečně cítím zoufalství nad dobou, nad hlubokou, bezbřehou propastí beznaděje, kterou nazval básník Gerard Manley Hopkins dobou mrchožroutů. Sleduji americká jatka, náhodné útoky na papeže, prezidenty a bezpočet dalších. Přemýšlím, zda je tady se Schopností i mnoho dalších, nebo se řezničina jednoduše proměnila v moderní způsob života.

Všichni lidé se krmí násilím, malým zneužitím moci nad ostatními. Málokdo ale ochutnal (tak jako my) moc skutečnou. A bez Schopnosti pozná jedinečnou radost z odejmutí lidského života jen pár jedinců. Bez Schopnosti nedokáží ani ti, kteří se životem krmí, vychutnat tok emocí mezi lovcem a obětí, naprosté vytržení útočníka, který přestoupil všechny zákony a tresty, to zvláštní, téměř sexuální podrobení oběti, které přichází v poslední vteřině pravdy, kdy už neexistují žádné volby, žádná budoucnost, žádná šance. Vše vygumuje ovládnutí jedné síly silou druhou.

Moderní násilí mě dovádí k zoufalství. Děsí mě, jak je neosobní a náhodné, takže k němu má přístup úplně každý. Vlastnila jsem televizi, ale prodala ji uprostřed války ve Vietnamu. Ty příkrášlené útržky smrti – oddálené pomocí čoček kamery – mi nic neříkaly. Přesto věřím, že k dobytku, který mě obklopuje, promlouvaly. Když válka a noční televizní sčítání mrtvých skončily, chtěli víc a víc. A filmová plátna a ulice tohoto sladkého a umírajícího národa jim ho poskytly. Záplava průměrného davového násilí. Ten návyk moc dobře znám. Násilná smrt, kterou jen sledujete, je smutnou a zamlklou tapisérií zmatku. Ale pro ty, kdo už se Krmili, může smrt znamenat *svátost*.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Teď jsem na řadě já! Teď jsem na řadě já!“
Ninin hlas mi připomněl krásku, která právě na Červencovém bále sestřenky Celie vyplnila taneční pořádek.

Vrátili jsme se do salónku. Willi dopil kávu a požádal pana Thorna o brandy. Styděla jsem se za něj. Ukázat nejbližším přátelům známky předem neplánovaného chování bylo jasným znakem oslabení Schopnosti. Zdálo se, že si toho Nina nevšimla.

„Mám je všechny pěkně popořádku,“ začala Nina a otevřela na uvolněném servírovacím stolečku poznámkový blok. Willi poznámky pečlivě procházel, občas jí položil otázku, častěji jen zavrčel na souhlas. I já chvílemi vyjádřila svou pochvalu, i když jsem o žádné z událostí nikdy neslyšela. Kromě toho člena Beatles, samozřejmě. Nina si ho schovala na samý konec.

„Dobrotivý bože, Nino, tos byla ty?“ Zdálo se, že ve Willim vše vztek. Niny Krmení se vždy pohybovalo od sebevražd na Park Avenue po manželské hádky, jež končily střelbou z drahých dámských pistolí malého kalibru. Toto patřilo spíš k brutálnímu Williho stylu. Možná se mu zdálo, že pronikla na jeho území. „Myslím tím... hodně jsi riskovala, že? Je to tak... sakra... tak veřejná událost.“

Nina se zasmála a odložila kalkulačku. „Drahoušku Willi, o to právě ve Hře kráčí, nebo snad ne?“

Willi přešel k baru a doplnil si sklenku dalším brandy. Vítr ohýbal holé větve na sklo širokého okna. Nemám zimu ráda. Na duchu se odrazí dokonce i na jihu.

„A nekoupil tenhle chlápek... jak se jmenuje... zbraň na Havaji... nebo tak?“ zeptal se Willi přes celou místnost. „Připadá mi to jako jeho vlastní

iniciativa. Myslím tím, jestli už toho člověka stopoval.“

„Drahoušku Willi.“ Její hlas byl chladný jako vítr, jenž mučil venku větve. „Nikdo neříká, že byl vyrovnaný. Kolik těch tvých bylo vyrovnaných, Willi? Já to ale udělala, drahoušku. Vybrala jsem místo a dobu. Copak v tom místě nevidíš ironii, Willi? Po tom malém žertu s režisérem čarodějnického filmu před pár lety? Bylo to přímo ze scénáře –“

„Nevím,“ podotkl Willi. Těžce se posadil na divan a rozlil si brandy na drahý sportovní kabátek. Ani si toho nevšiml. Od lebky s ustupujícími vlasy se odráželo světlo lampy. V noci byly skvrnky stárnutí patrnější, na krku se ztrácely v roláku. Přesto jsem rozeznala šlachy a záhyby. „Nevím.“ Podíval se ke mně a náhle se usmál, jako bychom sdíleli spiknutí. „Může to být jako ten spisovatel, ech, Melanie? Může to tak být.“

Nina sklopila hlavu a podívala se do klína na vlastní ruce. Měla je sevřené, dokonale upravené prsty měly bílé špičky.

Duševní upíři. Tak chtěl ten spisovatel nazvat svou knihu.

Občas přemýšlím, jestli by vůbec něco napsal. Jak se jmenoval? Něco ruského.

Willi a já jsme od Niny dostali telegramy: rychle přijed'te, potřebuji vás. To stačilo. Příští ráno jsem seděla v letadle do New Yorku. Letadlo dělalo rámus, vrtulový Constellation, větší část letu jsem strávila ujišťováním přespříliš starostlivé letušky, že nic nepotřebuji, že se cítím doopravdy dobře. Zřejmě se rozhodla, že jsem něčí babička, která letí poprvé. Willi se tam dostal dvacet minut přede mnou.

Nina byla vyděšená, tak blízko hysterii, jak jsem ji ještě nikdy neviděla. Dva dny předtím navštívila v

Modlitby ke zlomeným kamenům

dolním Manhattanu večírek – nebyla zase tak vyděšená, aby nám opomenula vyjmenovat jména důležitých lidí, kteří tam byli – a ocitla se v koutku, který sdílela s jídlem a důvěrnostmi s mladým spisovatelem. Nebo se jí spíš ten mladý spisovatel svěřoval. Nina ho popsala jako ošuntělého člověka s rozježeným, krátkým plnovousem, tlustými brýlemi a manšestrovým sportovním kabátkem přes starou plátěnou košili – typ, který se podle Niny dostaví na všechny úspěšné večírky. Byla dost informovaná na to, aby ho nazvala *Beatnikem*, To slovo už bylo v tu dobu passé, ale výraz *hippie ještě* v té době nikdo neslyšel... a na něj by se to stejně nehodilo. Byl to spisovatel, který si těžko vydělá na živobytí (alespoň tehdy). Psal krváky a přepisoval televizní seriály na romány. Alexander něco.

Pro novou knihu ho napadlo – Nině prozradil, že už na tom nějakou dobu dělá – že je většina spáchaných vražd ve skutečnosti výsledkem malé skupiny psychických zabijáků, kteří si říkají *duševní upíři* a využívají ke svým příšerným skutkům ostatní.

Pokračoval, že už projevil zájem o námět nakladatel paperbacků a zítra mu nabídne smlouvu, pokud změní jméno na *Zombie faktor* a přidá víc sexu.

„No a co?“ zeptal se Willi Niny s odporem. „To mě nutíš letět přes celý kontinent kvůli tomuhle? Ten nápad bych mohl sám koupit a osobně ho vydat.“

A to jsme použili jako záminku k výslechu toho Alexandera. Něco během rychle připravené party, kterou Nina příští večer uspořádala. Já se nezúčastnila. Podle Niny nebyl večírek moc úspěšný, ale Willi dostal šanci si s mladým rádoby spisovatelem dlouze promluvit. V téměř smutné snaze udělat obchod s Billem Bordenem, producentem *Vzpomíněk na Paříž*, *Tří na houpačce* a nejméně dvou dalších naprosto nezajímavých filmů

Technicoloru, které to léto ohrážely autokina, mladý spisovatel přiznal, že knihu tvoří dobře ohraný námět a tučnou stranou poznámek.

Ale byl si jistý, že ji pro pana Bordena dokončí během pěti týdnů, a možná – pokud ho odveze do Hollywoodu, aby nabral správnou kreativní náladu – ji dodělá za týden tři.

Toho večera jsme později probírali možnost, že tu věc Willi jednoduše jako námět koupí, ale Willi neměl v té době peníze a Nina byla neústupná. Mladý spisovatel si nakonec přeřízl žiletkou stehenní tepnu a s křikem vyběhl do úzké, postranní uličky Greenwich Village, kde zemřel. Nevěřím, že se někdo vůbec obtěžoval, aby hromadu jeho zbylých, přeházených poznámek prohrabal.

„Mohlo to být jako ten spisovatel, ja, Melanie?“ Willi mi pohladil koleno a já přikývla. „Byl můj,“ pokračoval Willi. „A Nina si za něj chtěla připsat body. Vzpomínáš?“

Znovu jsem přikývla. Ve skutečnosti nepatřil ani Nině, ani Willimu. Vyhnula jsem se tomu večírku, abych ho mohla později kontaktovat a mladík si ani nevšiml, že ho někdo sleduje. Bylo to snadné. Vzpomínám, jak jsem seděla v malých, přehrázých lahůdkách přes ulici naproti jeho domu. Nebylo to vůbec těžké. Konec přišel tak rychle, že jsem Krmení málem ani necítila. Pak jsem znovu zaznamenala žhnoucí radiátory, pach salámu a lidi, kteří vybíhali ven, aby zjistili příčinu všeho toho křiku. Vzpomínám, jak jsem pomalu dopíjela čaj, abych nemusela odejít, než odjede sanitka.

„Nesmysl,“ odsekla Nina a dala se se svou malou kalkulačkou do práce. „Kolik bodů?“ Podívala se na mě. Já se podívala na Williho.

„Šest,“ odpověděl a pokrčil rameny.

Nina předvedla při sčítání malé šou.

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Osmatřicet,“ prohlásila a přehnaně vzdychla. „Znovu jsi vyhrál, Willi. Nebo jsi mě spíš znovu porazil. Musíme vyslechnout Melanii. Byla jsi, drahá, tak potichu. Musíš pro nás mít nějaké překvapení.“

„Ano,“ pokračoval Willi. „Je na tobě řada, abys vyhrála. Už je to pár let.“

„Nic,“ přiznala jsem.

Očekávala jsem výbuch otázek, ale rozhostilo se ticho, jaké rušilo jen tikání hodin na krbové římse. Nina se ode mě odvrátila a pozorovala něco ukrytého ve stínech rohu.

„Nic?“ zopakoval Willi.

„Byl tady... jeden,“ dodala jsem nakonec. „Byla to ale náhoda. Narazila jsem na ně, když přepadli jednoho staříka... ale byla to naprostá náhoda.“

Willi byl vzrušený. Postavil se, přešel k oknu, obrátil starou židli, obkročmo se na ni posadil a založil si ruce. „Co to znamená?“

„Opouštíš Hru?“ zeptala se Nina a obrátila se, aby se na mě podívala. Nechala jsem otázku jako odpověď.

„Proč?“ vyštěkl Willi. V jeho vzrušení zaznělo tvrdé r.

Kdyby mě vychovali v době, kdy mohli mladé dámy krčit rameny, pokrčila bych je. Ale takhle jsem si jen přejela prsty po neviditelném švu na sukni. Willi mi položil otázku. Když jsem konečně odpověděla, dívala jsem se přímo Nině do očí. „Jsem unavená. Už to trvá dlouho. Asi stárnu.“

„Jestli nebudeš Lovit, zestárneš mnohem víc,“ upozornil mě Willi. Jeho tělo, hlas, rudá maska na obličeji, vše signalizovalo obrovský vztek, který drží na uzdě.

„Můj bože, Melanie, už dokonce starší vypadáš... vypadáš příšerně. Proto Lovíme, ženská jedna. Podívej se na sebe do zrcadla! Chceš umřít jako stará

ženská jen proto, že tě jejich Užívání unavuje?“ Willi se postavil a obrátil se k nám zády.

„Nesmysl!“ Ninin hlas zněl sebevědomě, silně, znovu rozkazoval. „Melanie je unavená, Willi. Buď slušný. Všichni prožíváme takové chvíle. Vzpomínám si, jak jsi na tom byl po válce. Jako spráskané štěně. Ani bys nevystrčil nos ze svého ubohého malého bytečku v Badenu. I když jsme ti pomohli dostat se do New Jersey, byl jsi zádumčivý a litoval sám sebe. Melanie vymyslela Hru, aby ses cítil lépe. Tak buď zticha! Nikdy neříkej dámě, která je unavená a v depresi, že vypadá příšerně. Upřímně, Willi, jsi občas takový *Schwachsinniger*. A pěkný neurvalec k tomu.“

Čekala jsem po mém prohlášení mnoho reakcí, téhle jsem se ale bála nejvíc. Znamenala, že Hra už unavuje i Ninu. Znamenala, že je připravena postoupit na další úroveň.

Muselo to tak být.

„Děkuji ti, drahá Nino,“ řekla jsem. „Věděla jsem, že mě pochopíš.“

Natáhla se a konejšivě se dotkla mého kolena. I přes vlněnou sukni jsem cítila, jak jsou její bílé prsty chladné.

Hosté přes noc nezůstali. Naléhala jsem. Přemlouvala. Poukazovala, že už mají připravené pokoje, že pan Thorne převlékl peřiny.

„Příště,“ prohlásil Willi. „Příště, Melanie, má malá láska. Uděláme si víkend jako dřív. Celý týden!“ Obě jsme Willimu vyplatily výhru tisíc dolarů, takže se dostal do mnohem lepší nálady. Vzpínal se, já ale na penězích trvala. Když přinesl pan Thorne šek vyplněný na WILLIAMA D. BORDENA, jeho ego se uklidnilo.

Znovu jsem ho požádala, aby zůstal, ale protestoval, že si zaplatil půlnoční let do Chicaga.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Musel navštívit kvůli scénáři oceněného autora. Pak mě objímal na rozloučenou, v chodbě se za mnou objevili jeho společníci a já zažila chvíli hrůzy.

Ale odešli. Blondák předvedl svůj bílý úsměv, černochoch pohodil hlavou a já to vzala jako pozdrav. Pak jsme byly samy.

Nina a já jsme zůstaly samy.

Ne úplně. Vedle Niny stála na konci chodby slečna Kramer. Pan Thorne se objevil za lítačkami do kuchyně. Nechala jsem je tam.

Slečna Kramer postoupila o tři kroky a já ucítila, jak se mi na chvíli zastavil dech. Pan Thorne položil ruku na houpací dveře. Silná, malá brunetka přešla ke skříni, vyndala Nině kabát a ustoupila, aby ji do něj nechala vklouznout.

„Určitě nezůstaneš?“

„Ne, děkuji ti, drahá. Slíbila jsem Barrett, že dnes večer pojedeme do Hilton Head.“

„Už je ale pozdě...“

„Máme rezervaci. I tak ti, Melanie, děkuji. Budu ve spojení.“

„Ano.“

„Myslím to vážně, drahá. Musíme si promluvit. Přesně chápu, jak se cítíš. Musíš si ale připomenout, jak je Hra pořád pro Williho důležitá. Musíme najít způsob, jak ji ukončit, aniž bychom poranily jeho city. Možná ho můžeme navštívit příští jaro v Karinhallu, nebo jak tomu tmavému, starému, bavorskému místu říká. Výlet na starý kontinent s tebou udělá divy, drahá.“

„Ano.“

„Zůstaneme ve spojení. Až vyřídím ten nový obchod, musíme spolu strávit nějakou dobu, Melanie... jen my dvě... jako za starých časů.“ Její rty políbily vzduch vedle mé tváře. Na pár vteřin mi pevně sevřela předloktí. „Sbohem, drahoušku.“

„Sbohem, Nino.“

Odnesla jsem sklenici brandy do kuchyně a pan Thorne ji tiše přijal.

„Ověřte, že je dům bezpečný,“ vyzvala jsem ho. Přikývl a odešel kontrolovat zámky a poplašný systém. Bylo teprve tři čtvrtě na deset, přesto jsem se cítila velmi unavená. *Věk*, napadlo mě. Vystoupila jsem po širokém schodišti – možná nejkrásnější ozdobě tohoto domu – a převlékla se do postele. Začala bouře. Zvuk chladných dešťových kapek na okně přinášel smutný rytmus.

Pan Thorne nakoukl dovnitř, když jsem si česala vlasy, a já si přála, aby to bylo delší. Obrátila jsem se k němu. Sáhl do kapsy tmavé vesty. Když se ruka znovu objevila, cvaklo tenké ostří. Přikývla jsem. Zavřel ho dlaní a já za ním přibouchla dveře. Naslouchala jsem, jak jeho kroky směřují po schodech k židli v přední chodbě, kde stráví celou noc.

Věřím, že se mi tu noc zdálo o upírech. Nebo jsem o nich jen přemýšlela, než jsem upadla do spánku, a úlomky se mnou zůstaly až do rána. Přemýšlela jsem o celém lidstvu a jím vyvolaných hrůzách, o patetických, malých příšerách, kde má určitou úctu jen mýtus upírů. Jak se živí lidmi, musí upír odpovídat vlastním temným povinností, ale narozdíl od malicherné lidské oběti, své nízké činy provádí s jediným možným koncem, jaký takové chování dokáže omluvit – s cílem skutečné nesmrtelnosti. Je v tom určitá vznešenost. A smutek.

Před spánkem jsem si vzpomněla na to vzdálené léto ve Vídni. Znovu jsem spatřila mladého Williho – blondáka s mladistvým elánem v červených tvářích, mladíka, který se tak pyšnil doprovodem dvou nezávislých dam z Ameriky.

Vzpomínala jsem na Williho vysoké, tvrdé límce a krátké obleky, kterým to léto dávala Nina styl. Vzpomínala jsem na přátelské zvuky zalidněných

Modlitby ke zlomeným kamenům

Biergartens a stínový tanec listí před plynovými lampami.

Vzpomínala jsem na kroky po mokrému dláždění, na křik, vzdálené pískání a ticho.

Willi měl pravdu. Zestárla jsem. Poslední rok vybral větší daň než předchozí desetiletí. Ale ne-Krmila jsem se. I přes hlad, i přes stárnoucí obraz v zrcadle, přes temné nutkání, jaké vládlo našim životům tolik let, jsem se ne-Krmila.

Usínala jsem při pokusech vzpomenout si na druhé spisovatelovo jméno. Usnula jsem hladová.

Probudila jsem se do jasného slunečního světla, které zářilo mezi holými větvemi. Byl to jeden z těch křišťálových, teplých zimních dnů, díky jakým je život na jihu méně depresivní než obyčejné přežívání americké zimy. Vyzvala jsem pana Thorna, aby – když mi přinesl táč se snídaní – pootevřel okno. Ustrkávala jsem kávu a slyšela, jak si na hřišti hrají děti. Kdysi by mi pan Thorne s tácem donesl ranní noviny, ale už jsem dávno zjistila, že čtení o skandálech a hloupostech tohoto světa dokáže takové ráno jen znesvětit. Ve skutečnosti mě lidské problémy zajímaly méně a méně. Obešla jsem se bez novin, telefonu a televize už celých dvanáct let a (pokud nepovažujete rostoucí spokojenost za nemoc) necítila jsem žádné záporné reakce. Jak jsem si vzpomněla na Williho zklamání, když zjistil, že nemůže přehrát svoje videokazety, usmála jsem se. Byl jako dítě.

„Je sobota, že, pane Thorne?“ Po jeho přikývnutí jsem pokynula k tácu, aby ho odnesl. „Půjdeme dnes ven,“ oznámila jsem mu. „Na procházku. Možná výlet k pevnosti. Pak večere U Henryho a domů. Mám něco vyřídit.“

Pan Thorne zaváhal, a jak opouštěl místnost, trochu zakopl. Zapínala jsem si pásek na šatech a teď

jsem se zastavila. Spáchat pohyb zbavený půvabu nebylo panu Thornemu nijak podobné. Uvědomila jsem si, že už také stárne. Narovnal tác a talíře, přikývl a odešel do kuchyně.

Nenechala jsem myšlenky na stárnutí, aby mi tak překrásné ráno pokazily. Cítila jsem se nabitá novou energií a rozhodnutím. Setkání minulý večer nedopadlo nijak dobře, ale nikdo to nepřijal tak špatně, jak mohl. Byla jsem se svým plánem s Hrou skoncovat k Nině a Willimu upřímná. Během týdnů a měsíců, které budou následovat, začnou – nebo alespoň Nina – přemýšlet o důsledcích. V tu dobu už ale nebudou schopni – dohromady i jednotlivě – reagovat. Budu už dlouho pryč. Už na mě čekají na Floridě, v Michiganu, v Londýně, v jižní Francii a dokonce v Novém Dílí nové a staré identity. Michigan byl prozatím mimo. Vyrostla jsem, aniž bych si zvykla na hrubé klima. Nové Dílí už nebylo pro cizince tak nepřátelským místem, jako za krátkého pobytu před válkou.

Nina měla v jedné věci pravdu – návrat do Evropy mi pomůže. Už jsem se těšila na bohaté světlo a srdečné *savoir vivre* vesničanů poblíž mého starého letního sídla u Toulonu.

Vzduch venku byl svěží. Vzala jsem si na sebe jednoduché vzorované šaty a jarní kabát. Jak jsem scházela ze schodů, ozvala se artritida v pravé noze, ale vzala jsem si starou, vycházkovou hůl po otci. Mladý černý sluha ji otci uřízl v létě, kdy jsme se odstěhovali z Greenville do Charlestonu. Objevila jsem se v teplém vzduchu nádvoří a usmála se.

Do světla ze dveří vyplula paní Hodgesová. Její vnoučata si hrála s kamarády okolo vyschlé fontány. Nádvoří sdílely po dvě století tři cihlové budovy. Mezi drahé vily a byty pro boháče se zařadil jedine můj dům.

„Dobrý ráno, slečno Fullerová.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Dobré ráno, paní Hodgesová. Krásný den.“

„To jo. Jdete ven nakupovat?“

„Jen na procházku, paní Hodgesová.“ Překvapilo mě, že pan Hodges není venku. Zdá se mi, že pracuje každou sobotu na nádvoří.

Proběhla mezi námi jedna dívka a paní Hodgesová se zamračila. S jekotem ji pronásledovala přítelkyně, vlál za ní svetr. „Ach, George je už u moře v loděnici.“

„Ve dne?“ Večerní odchody pana Hodgese do práce mě vždy pobavily. Měl úhledně vyžehlenou strážní uniformu, šedé vlasy mu lezly pod čapkou, černou přepravku s jídlem pevně sevřenou pod paží.

Pan Hodges byl vysušený člověk s nohama do „O“ jako stárnoucí kovboj. Byl to jeden z těch lidí, kteří pořád chtějí odejít do důchodu, ale asi chápou, že být neaktivní je forma trestu smrti.

„Ach, ano. Jeden z těch barevnejch chlapů na denní směně ve skladu odešel a George požádali, aby ho zastoupil. Říkala jsem mu, že je na to, aby dělal čtyři noci v týdnu, a pak se vrátil na víkend, moc starej. Ale znáte George.“

„No, pozdravujte ho,“ řekla jsem. Holčičky, které pobíhaly kolem fontány, mě znervózňovaly.

Paní Hodgesová mě doprovodila k tepané, železné bráně. „Odjedete na prázdniny, slečno Fullerová?“

„Pravděpodobně, paní Hodgesová. Dost pravděpodobně.“ Pak jsme se s panem Thornem ocitli na chodníku a pochodovali k Battery. Úzkými ulicemi projelo pomalu několik aut, turisté zírali na domky Staré čtvrti. Den byl tichý[^] a klidný. Než jsme spatřili vodu a objevili se na Široké ulici, už jsem rozeznala stěžně jachet a plachetnic.

„Prosím, kupte nám lístky, pane Thorne,“ promluvila jsem. „Zdá se mi, že bych se podívala ráda na pevnost Sunter.“

Bylo typické, že jako většina lidí, kteří žijí v bezprostřední blízkosti populárních turistických míst, jsem si jí mnoho let nevšímal. Návštěva pevnosti teď pro mě představovala sentimentální čin, který vyvolal stále sílící fakt, že musím tyto končiny navždy opustit. Jedna věc je stěhování plánovat, druhá, úplně jiná, je postavit se stěhování tváří v tvář.

Turistů tady bylo jen pár. Trajekt se pomalu sunul od mola do klidných vod zátoky. V kombinaci teplého vzduchu a vytrvalého pulzování dieselového motoru jsem si krátce zdřímla. Probudila jsem se právě ve chvíli, kdy jsme zajižděli do temného stínu obrovské ostrovní pevnosti.

Chvíli jsem postupovala se skupinou turistů, vychutnávala ticho nižších pater katakomb a hloupou píseň mladé ženy ze Služeb parku. Když jsme se ale vrátili k muzeu a jeho zaprášeným diorámám a laciným táckům s fotografiemi, vyšplhala jsem znovu po schodech na venkovní zdi. Pokynula jsem panu Thornemu, aby zůstal na vrcholu schodiště a postoupila dál na bašty. Na celé zdi jsem našla jen jediný pár – mladé manžele s levným fotoaparátem a dítě v nepohodlné přenosce na zádech.

Byla to příjemná chvíle. Od západu se blížila polední bouře, která dodala stále sluncem zalitým kostelním střechám, cihlovým věžím a holým větvím města tmavé pozadí. I ze vzdálenosti dvou mil jsem pořád rozeznávala pohyb lidí, kteří se procházeli pěší zónou Battery. Před tmavými mračky dul vítr a vrhal na rozhoupaný trajekt a dřevěný přístav bílé vlny. Vzduch voněl řekou, zimou a večerním deštěm.

Představit si ten dávný den nebylo nikterak těžké. Na pevnost dopadala střelba, dokud se neproměnily horní vrstvy v ochranné vrstvy sutí. Lidé na střechách za Battery se radovali. Zářivé barvy oděvů a hedvábné slunečníky musely střelce Yankeeů dovádět k šílenství. Konečně jeden vypálil nad

Modlitby ke zlomeným kamenům

zalidněné střechy. Z tohoto místa musel následující zmatek působit legračně.

Mou pozornost upoutal pohyb dole pode mnou. Šedou vodou něco klouzalo – něco tmavého a tichého jako žralok. Když jsem předmět identifikovala jako ponorku Polaris, starou, ale funkční loď, jež pluje lise tmavou vodou, vzpomínky na minulost se mi přetrhaly. Na povrchu hladkém jako delfín se čeřily vlny a zanechávaly po obou stranách bílou brázdu. Na tmavém můstku stálo několik lidí. Zachumlali se do těžkých kabátů, hluboko si narazili klobouky. Na krku jednoho z mužů, kterého jsem pokládala za kapitána, visel neuvěřitelně dlouhý dalekohled. Ukázal na něco za Sullivanovým ostrovem. Zírala jsem na něj. Kontaktovala jsem ho a mé periferní vidění začalo slábnout. Zvuky a pocity ke mně přicházely z velké dálky.

Napětí. Radost ze slané spršky a větru ze severo-severozápadu. Strach zapečetěných příkazů. Informace o písečných mělčinách, které se blížily na dohled na pravoboku.

Vyděsilo mě, jak se ke mně někdo zezadu přiblížil. Když jsem se obrátila, rozplynuly se tečky, které se mihotaly na okraji mého vidění.

Stál tam pan Thorne. Vedle mého loktu. Nezván. Otevřela jsem ústa, abych ho poslala zpět na vrchol schodiště, pak jsem spatřila, proč přišel. Blížil se ke mně mladík, který fotografoval svou bledou manželku. Pan Thorne se posunul, aby ho odřízl.

„Haló, promiňte, madam. Mohla byste nás, vy nebo váš manžel, vyfotit?“

Přikývla jsem a pan Thorne přijal nabízený fotoaparát. V jeho dlouhých prstech působil miniaturně. Dva snímky a pár byl spokojen. Jejich přítomnost byla pro potomstvo zdokumentována.

Mladík se přihloupě zakřenil a pohodil hlavou. Zvedl se studený vítr a dítě se rozplakalo.

Obrátila jsem se znovu k ponorce, ale už zmizela. Šedá věž se proměnila v tenký proužek, jež pojil moře s oblohou.

Už jsme byli málem zpět ve městě a trajekt se obracel k přístavu, když mi nějaká cizinka pověděla o Williho smrti.

„Je to příšerné, že?“ Upovídaná starší žena mě sledovala na otevřenou část paluby. Přestože už vanul nepříjemně chladný vítr a dvakrát jsem se přestěhovala, abych unikla jejímu bezduchému žvanění, hloupá žena si mě zřejmě vybrala za terč konverzace na poslední část výletu.

Neodradila ji ani má zdrženlivost, ani zamračená přítomnost pana Thorneho. „Muselo to být strašné,“ pokračovala. „V té tmě a všechno.“

„Cože?“ Tu otázku vyvolala nepříjemná předtucha.

„Přece to zřícené letadlo. Neslyšela jste o tom? Muselo to být hrozné. Spadnout do bažiny a všechno. Dnes ráno jsem řekla mojí dceři...“

„Jaké letadlo se zřítilo? Kdy?“ Stará žena se při mém ostrém tónu trochu přikrčila, ale prázdný úsměv její obličej neopustil.

„Přeci minulou noc. Dneska ráno jsem řekla mojí dceři...“

„Kde? Jaké letadlo?“ Pan Thorne zaslechl tón mého hlasu a přistoupil blíž.

„To minulou noc,“ odvětila žena roztřeseně. „To z Charlestonu. Noviny v hale o tom píšou všechno. Není to příšerné? Pětaosmdesát lidí. Řekla jsem mojí dceři...“

Nechala jsem ji stát u zábradlí. Zmuchlané noviny ležely v baru a pod čtyřmi slovy titulku jsem našla pár detailů o Williho smrti. Let 417 do Chicaga

Modlitby ke zlomeným kamenům

opustil v 00:18 ráno Mezinárodní letiště v Charlestonu. Dvacet minut nato letadlo ve vzduchu nedaleko města Columbia explodovalo. Úlomky trupu a části těl dopadly do bažiny Congaree, kde je našli noční rybáři. Nikdo nepřežil. Vyšetřovali to lidé od FAA, NTSB a FBI.

V uších mi začalo hučet tak nahlas, že jsem se musela posadit, abych neomdlela. Cítila jsem na zeleném, umělém polstrování vlhké ruce. Lidé kolem mě odcházeli k východu.

Willi je mrtvý. Zavražděný. Zabila ho Nina. Na pár závrtných vteřin jsem zvažovala možnost spiknutí – složitý plán, který Nina s Willim vypracovali, aby mě zmátli a uvěřila jsem, že zůstala jediná cesta. Ale ne. Nebyl důvod. Jestli Nina Williho nezahrnula do svých plánů, není třeba tak absurdních machinací.

Willi byl mrtvý. Jeho zbytky poházené po páchnoucí, tmavé mokřině. Představit si jeho poslední chvíle bylo až moc jednoduché. Seděl opřený v pohodlí první třídy, v ruce drink, možná něco šeptal jednomu ze svých gangsterských kumpánů. Pak výbuch. Výkřiky. Náhlá tma. Brutální náklon a konečný pád k zapomnění. Otřásla jsem se a sevřela kovovou opěrku židle.

Jak to Nina provedla? Určitě v tom nebyl nikdo z Williho doprovodu. Uvážíte-li ale pokles jeho schopnosti, nebylo využití Williho vlastních goril za hranicí jejích schopností. Ale neměla pro to žádný důvod. Mohla Použít kohokoliv ze stejného letu. Bylo by to obtížné. Složitý krok k přípravě bomby. Vrcholná snaha zablokovat všechny vzpomínky a naprosto neuvěřitelné Použití člověka v době, kdy jsme společně seděli, popíjeli kávu a brandy.

Ale Nina to udělat mohla. Ano, mohla to udělat. A to načasování. Načasování mohlo znamenat jedinou věc.

Poslední turisté odpochozovali z kabiny. Cítila jsem jemný náraz, který znamenal, že jsme přirazili do doku. U dveří stál pan Thorne.

To načasování znamenalo, že se nás pokoušela odrovnat oba najednou. Zřejmě to už naplánovala dávno před setkáním a mým tichým odstoupením. Jak to muselo Ninu pobavit! Není divu, že reagovala tak velkodušně! A přesto udělala jednu velkou chybu. Když odrovnala nejprve Williho, vsadila na to, že neuslyším zprávy, dokud neuhodí na mě. Věděla, že nemám k denním zprávám přístup a jen zřídkakdy opouštím dům. Ale ponechat něco náhodě nebylo Nině vůbec podobné. Myslela si snad, že jsem úplně Schopnost ztratila a Willi je tedy větší hrozbou?

Když jsme vykročili z kabiny do šedého světla odpoledne, zavrtěla jsem hlavou. Tenkým kabátem projel vítr. Výhled přes lávku byl rozmazaný a já si uvědomila, že mám oči plné slz. Pro Williho? Byl to pompézní, slabý, starý hlupák. Pro její zradu? Možná to bylo jen chladným větrem.

Uličky Staré části byly téměř prázdné. Před okny pěkných domů se srážely holé větve. Pan Thorne se držel po mém boku, studený vítr mi vysílal z pravé nohy do boku jehličky artritické bolesti. Opřela jsem se o otcovu vycházkovou hůl pevněji.

Jaký krok bude následovat? Zastavila jsem se. Okolo kotníku se mi omotal kus novin, pak je vítr odnesl dál.

Jak zaútočí na mě? Ne z dálky. Byla někde ve městě. Věděla jsem to. Použít někoho z velké dálky vyžadovalo silný vztah, téměř důvěrnou znalost člověka. A pokud byl kontakt přerušen, navázat ho znovu na velkou vzdálenost bylo téměř nemožné. Nikdo z nás nevěděl, proč je tomu právě tak. Teď na tom nezáleželo. Když jsem si ale představila, že tady Nina pořád někde poblíž je, rozbušilo se mi srdce.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Z dálky ne. Ať už na mě Použije kohokoliv, svého vraha spatřím. Jestli jsem alespoň trochu Ninu znala, pak jsem to věděla jistě. Williho smrt byla určitě tím nejneosobnějším Krmením, jaké si dokážu představit. Ale jednalo se jen o technickou operaci. Nina se zřejmě rozhodla se mnou vyrovnat staré účty a Willi jí byl překážkou, malou, ale hmatatelnou hrozbou, kterou musela, než bude pokračovat, vygumovat. Snadno jsem si dokázala představit, že si Nina bude ve vlastních představách Williho smrt interpretovat jako čin pochopení, znamení náklonnosti. Se mnou to tak není. Cítila jsem, že si bude přát, abych se alespoň na chvíli dozvěděla, že za útokem stojí ona. Bude mě určitým směrem varovat její vlastní marnivost. Alespoň jsem v to doufala.

Ucítila jsem pokušení okamžitě zmizet. Mohla jsem vyzvat pana Thorneho, aby vyzvedl z úkrytu Audi a během hodiny jsme mohli z jejího dosahu zmizet – za pár hodin pryč k novému životu. V domě samozřejmě zůstaly důležité věci, ale prostředky, které jsem uložila jinde, jich většinu nahradí. Bude vhodné předměty ponechat na místě a odhodit identitu, která je nasbírala.

Ne. Nemohla jsem odjet. Ještě ne. Dům vypadal z druhé strany ulice tmavý a zlý. Zatáhla jsem rolety v prvním patře? Na nádvoří jsem rozeznala pohyb stínů a spatřila vnučku paní Hodgesové, jak přebíhá s kamarádkou od jednoho vchodu ke druhému. Nerozhodně jsem stála na chodníku a ťukala otcovou holí o strom s černou kůrou. Váhat bylo hloupé – věděla jsem to, ale už jsem se dávno nemusela rozhodovat pod tlakem.

„Pane Thorne, zkontrolujte, prosím, dům. Podívejte se do všech pokojů a rychle se vraťte.“

Jak jsem sledovala černý kabát pana I horného, který mizel v temnotě nádvoří, zvedl se chladný vítr.

Stála jsem tam sama a cítila se nahá. Zjistila jsem, že kontroloji obě strany ulice a vyhlížím tmavé vlasy slečny Kramerové. Ale jediný pohyb na vzdáleném konci ulice představovala mladá žena, která tlačila kočárek.

Rolety vystřelily vzhůru a na minutu vykoukl bílý obličej pana Thorneho. Pak se odvrátil a já nespouštěla tmavý čtverec okna z očí. Vyděsil mne křik na nádvoří. Byla to jen malá holčička – jak se jmenovala? – která volala kamarádku. Kathleen, tak to bylo. Obě se posadily na okraj fontány a otevřely si krabici krekrů se zvířátky. Upřeně jsem je pozorovala, pak jsem se uvolnila. Dokonce jsem se ve své paranoie dokázala mírně usmát. Na chvíli mě napadlo Použít přímo pana Thorneho, ale myšlenka, že zůstanu bezmocná na ulici, mě odradila. Když člověk naváže skutečný kontakt, smysly pořád fungují, ale v nejlepším případě se promění v něco vzdáleného.

Spěchej. Tu myšlenku jsem vyslala téměř samovolně. Po chodníku na mé straně ulice se blížili dva vousáci. Přešla jsem a postavila se před vlastní vchod. Muži se smáli a gestikulovali jeden na druhého. Jeden se na mě podíval. *Spěchej.*

Pan Thorne vyšel z domu, zamkl za sebou dveře a přešel přes nádvoří ke mně. Jedna z holčiček mu něco řekla a natáhla krabici krekrů. Pan Thorne ji ale ignoroval. Dva muži na druhé straně ulice pokračovali v chůzi. Pan Thorne mi předal velký klíč od předních dveří. Hodila jsem ho do kapsy kabátu a ostře na něj pohlédla. Přikývl. Jeho mírný úsměv nevědomky zesměšňoval mé rozčilení.

„Jste si jistý?“ zeptala jsem se. Další přikývnutí. „Zkontroloval jste všechny místnosti?“ Přikývnutí. „Alarmy?“ Přikývnutí. „Podíval jste se do sklepa?“ Přikývnutí. „Žádné znamení neklidu?“ Pan Thorne zavrtěl hlavou.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Natáhla jsem ruku ke kovové bráně, ale zaváhala jsem. Hrdlo mi jako žluč naplnila touha. Byla jsem hloupá, stará, unavená a od chladu bolavá žena, přesto jsem sama sebe nedokázala přinutit bránu otevřít.

„Pojďte.“ Přešla jsem ulici a rychle se vzdalovala od domu. „Dáme si večeři U Henryho a vrátíme se později.“ Ale ke staré restauraci jsem nezamířila. Ve slepé, dezorientované panice jsem nás nasměrovala pryč od domu. Neuklidnila jsem se až do chvíle, kdy jsme dosáhli nábřeží a procházeli podél zdi Battery.

Nikoho jsme neviděli. Po ulici projíždělo pár aut, ale kdyby se k nám chtěl někdo přiblížit, musel by projet široké, volné prostranství. Šedé mraky pluly nízko a splývaly s bílými, zčeřenými vlnami zátoky.

Čerstvý vzduch a blednoucí světlo večera mě oživilo a začala jsem lépe přemýšlet. Ať už měla Nina plány jaké chtěla, má celodenní nepřítomnost je určitě rozhodila. Pochybovala jsem, že by Nina zůstala, pokud sama ucítí byť minimální riziko. Ne, jak tady stojím na chodníku Battery a třesu se, určitě se vrací do New Yorku. Ráno dostanu telegram. Téměř dokonale jsem si dokázala představit její slova: *Melanie, není to s Willim příšerné? Příšerně smutné. Pojedeš se mnou na pohřeb? S láskou, Nina.*

Začala jsem si uvědomovat, že má váhavost pramení z touhy vrátit se do tepla a pohodlí mého domu. Jednoduše jsem se bála vyklouznout z toho starého kokonu. Teď jsem to mohla udělat, zatímco se pan Thorne vrátí do domu, aby přinesl tu jedinou věc, kterou jsem tady nemohla nechat, počkám někde v bezpečí. Pak vyndáme auto z úkrytu a v době, kdy dorazí od Niny telegram, budeme už daleko. A pak se v měsících a letech, která přijdou, bude děsit stínů Nina. Usmála jsem se a začala formovat nezbytné příkazy.

„Melanie.“

Rychle jsem se obrátila. Pan Thorne posledních osmadvacet let nepromluvil. Teď se tak stalo.

„Melanie.“ Jeho obličej pokroutil široký škleb, který předvedl jeho zadní zuby. V pravé ruce držel nůž. Jak jsem zírala, vyskočilo ostří. Pohlédla jsem do jeho prázdných, šedých očí a věděla.

„Melanie.“

Dlouhé ostří opsalo mohutný oblouk. Nemohla jsem ho zastavit. Prořízlo mi látku rukávu kabátu a pokračovalo mi k boku. Ale při otočce se mi zhoupla kabelka. Nuž projel kůží, rozerval nepořádek uvnitř, probodl mi kabát a vyvolal krvácení nad nejspodnějším levým žebrem. Kabelka mi zachránila život.

Zvedla jsem otcovu těžkou vycházkovou hůl a udeřila pana Thorneho přímo do levého oka. Obrátil se, ale nevydal ani hlásku. Znovu nožem protal vzduch, ale já o dva kroky ustoupila a panu Thornemu se zamlžil pohled. Sevrěla jsem hůl pevně oběma rukama, znovu jí mávla a předvedla nešikovné seknutí. Kupodivu znovu narazila do jeho oka. Ustoupila jsem o další tři kroky.

Po levé straně Thorneova obličje stékala krev, na tvář viselo zničené oko. Rozšklebený úsměv zůstal. Pozvedl hlavu, pomalu napřáhl levou ruku, s tichým křupnutím šedé cévy oko utrhl a odhodil ho do vody v zátoce. Vyrázil ke mně. Obrátila jsem se a utíkala.

Snažila se utíkat. Bolest v pravé noze mě po dvaceti krocích zpomalila k normální chůzi. Patnáct dalších, spěšných kroků a v plících mi došel vzduch. Srdce hrozilo puknutím. Na levém boku jsem ucítila v místech, kde se mě dotkl nůž, mokro a šimrání – jako kostka ledu přiložená na pokožku. Jediný pohled dozadu mi prozradil, že se pan Thorne blíží rychleji, než se já pohybuji. Normálně by mě předběhl čtyřmi kroky, ale když někoho Používáte,

Modlitby ke zlomeným kamenům

přimět ho k běhu je velmi těžké. Obzvláště pak, když jeho tělo reaguje na šok nebo trauma. Znovu jsem se ohlédla a málem uklouzla na kluzkém dláždění. Pan Thorne se široce šklebil. Z prázdného očního důlku mu prýštila krev a barvila mu zuby. Nikdo v dohledu.

Dolů po schodech, svírala jsem zábradlí, abych neupadla. Dolů po pokrouceném chodníku a nahoru po asfaltové stezce k silnici. Jak jsem procházela, pouliční lampy mrkaly a znovu se zapínaly. Za mnou bral pan Thorne schody po dvou. Jak jsem spěchala po pěšině vzhůru, děkovala jsem bohu, že jsem si na lodní vyjížděku vzala boty na nízkém podpatku. Co by si asi pomyslel pozorovatel, který by sledoval tu bizarní, zpomalenou honičku dvou staříků? Žádní pozorovatelé tady ale nebyli.

Zatočila jsem do postranní ulice. Zavřené obchody, prázdná skladiště. Odbočka vlevo mě odvede na Velkou ulici, ale vpravo, půl bloku daleko, se před temným obchodem objevila postava. Zamířila jsem tam. Už jsem nedokázala utíkat. Málem jsem omdlela. Artritické křeče v noze bolely víc, než jsem si kdy dokázala představit, a hrozily, že mě složí přímo na chodníku. Pan Thorne byl dvacet kroků ode mne a rychle vzdálenost zkracoval.

Muž, ke kterému jsem se blížila, byl vysoký, štíhlý černoš v hnědé, silonové bundě. Nesl krabici, která možná obsahovala zarámované sépiové fotografie. Jak jsem se k němu blížila, podíval se na mě, pak se podíval přes mé rameno na deset kroků vzdálený přízrak za mými zády.

„Hej!“ Muž stačil vykřiknout jedinou slabiku, pak jsem se myšlenkami natáhla a *přeskočila*. Kroutil se jako špatně ovládaná loutka. Poklesla mu čelist, oči pokryl skelný povlak. Propotácel se kolem mě přesně ve chvíli, kdy se pan Thorne natáhl po mém kabátu.

Krabice odlétla do vzduchu a na cihlovém chodníku se roztříštilo sklo. Dlouhé, hnědé prsty se

natáhly po bílém krku. Pan Thorne ho odstrčil rukou, ale černochoch zůstal umíněně stát, takže se obrátili jako dva nešikovní tanečníci. Doběhla jsem ke vchodu do aleje a opřela se obličejem o chladné cihly, abych se vzpamatovala. Snaha a koncentrace na Používání toho cizince mi luxus odpočinku neposkytly ani na vteřinu.

Sledovala jsem nešikovné klopýtání dvou vysokých mužů a odolala absurdnímu nutkání, abych se nerozesmála.

Pan Thorne vrazil tomu druhému do břicha nůž, vytáhl ho a zarazil znovu. Černochoch se teď sápal po jeho zdravém oku. Silné zuby cvakaly a hledaly jeho krční tepnu. Vzdáleně jsem ucítila třetí, chladný průnik ostří. Srdce mu ale pořád tlouklo, dal se ještě Použít. Vyskočil, sevřel pana Thorneho okolo pasu, čelistmi sevřel svalnatý krk. Nehty rvaly krvavé pruhy bílé pokožky. Oba se svalili.

Zabij ho. Prsty tápaly po oku, ale pan Thorne pozvedl levou ruku a tenké zápěstí sevřel. Pan Thorne zaklínal s vypětím všech sil o mužovu hrud' předloktí a pozvedl celé jeho tělo. Černochoch vypadal jako dítě, které přehodil ležící otec. Zuby vyrvaly kus masa, ale žádná velká pohroma se nekonala. Pan Thorne vyrazil nožem: nahoru, doleva, pak doprava. Druhým švihem oddělil polovinu černochova krku a oba je postříkala krev. Nohy menšího muže se dvakrát křečovitě zaškubaly, pan Thorne ho odhodil stranou a já se rychle obrátila a kráčela alejí.

Znovu ven na světlo. Slábnoucí večerní světlo, kde jsem si uvědomila, že jsem se dostala do slepé uličky.

O vodu zátoky se tady opíraly zadní stěny skladů a kovové boky přístavu Battery bez oken. Ulice se stáčela doleva, byla tmavá, opuštěná a pro útěk moc vzdálená.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Obrátila jsem se právě včas, abych spatřila, jak do aleje vstupuje černá silueta.

Pokusila jsem se o spojení, ale nic jsem nenašla. Nic. Pana Thorneho mohla stejně tak dobře zastupovat díra ve vzduchu. O to, jak to Nina dokázala, si budu dělat starosti později.

Postranní dveře do přístavu byly zamčené. Hlavní vchod téměř sto yardů daleko a věřím, že byl zamčený stejně tak. Z aleje vyplul pan Thorne, otáčel hlavou vlevo a vpravo, hledal mě. V nejasném světle působil jeho silně zašpiněný obličej málem černě. Začal klopýtat mým směrem.

Pozvedla jsem otcovu vycházkovou hůl, rozbila spodní tabuli okna a protáhla mezi zubatými střepinami ruku. Kdyby mělo okno dole nebo nahoře západku, byla jsem mrtvá. Ale našla jsem jen klikku a petlici. Prsty mi sklouzly po chladivém kovu, ale ve chvíli, kdy pan Thorne vstoupil na chodník za mými zády, petlice odskočila. Pak jsem byla uvnitř a petlici zavřela.

Byla tam velká tma. Z betonové podlahy prosakoval chlad. Slyšela jsem pohupování množství zakotvených lodí. Padesát yardů ode mě proudilo světlo z oken kanceláře. Doufala jsem, že tady mají bezpečnostní systém, ale budova na to byla moc stará a přístav moc levný. Když za mnou rozbilo předloktí pana Thorneho zbytek skla, vydala jsem se ke světlu. Ruka se stáhla, silné kopnutí urvalo horní pant a vylámalo dřevo kolem petlice. Zašilhala jsem směrem ke kanceláři, ale z neuvěřitelně vzdálených dveří přicházel jen zvuk mluveného šou z, rádia. Další kopnutí.

Obrátila jsem se napravo a vkročila na příď poskakující jachty. Pět kroků a ocitla jsem se v malém, zastřešeném prostoru, který sloužil jako přední kabina. Zatáhla jsem za sebou tenké dveře a vykroukla špinavým plexisklem.

Třetí kopnutí odhodilo dveře, jež zůstaly viset na dlouhých kusech rozlámaného dřeva. Dveře zaplnila tmavá postava. Od nože v pravé ruce se odrazilo světlo vzdálené pouliční lampy.

Prosím, prosím, zaslechni ten rámus. Ale v kanceláři se nic nepohnulo. Jen plechové hlasy rádia. Pan Thorne postoupil o čtyři kroky, zaváhal a vkročil na první loď v řadě. Byl to otevřený člun se závěsným motorem, takže se za šest vteřin zase vrátil na betonový chodník. Druhá loď měla malou kabinu. Když pan Thorne vykopl malý poklop, ozvalo se zapraskání. Pak se znovu vrátil na cestu. Má loď byla osmá v řadě. Napadlo mě, jak je možné, že neslyší divoké bušení mého srdce.

Přesunula jsem se a vyhlédla okénkem na pravoboku. Nejasné plexisklo lámalo světlo na pruhy a vzory. Na krátký okamžik jsem v okně zahlédla bílé vlasy, někdo přeladil rádio na jinou stanici. Dlouhou místností se prohnala hlasitá hudba. Sklouzla jsem k dalšímu okénku. Pan Thorne právě opouštěl čtvrtou loď.

Zavřela jsem oči, nutila se zklidnit přerývaný dech a snažila se vzpomenout na bezpočet večerů, kdy jsem sledovala, jak se sune stará postava s nohama do „O“ ulic. Pan Thorne dokončil inspekci na páté lodi, delší jachtě a kajutou a několika temnými kouty. Pak se vytáhl zpět na chodník.

Zapomeň na kávu v termoskách, zapomeň na křížovku. Podívej!

Šestý byl malý člun. Pan Thorne ho přejel pohledem, ale nenastoupil. Sedmá byla nízká plachetnice se stočenými plachtami a vchodem krytým plátnem. Pan Thorne prořízl tlustý materiál nožem. Krví potřísněné ruce plátno utrhly, jako by rvaly pohřební rubáš. Přeskočil zpět na chodník.

Zapomeň na kávu. Podívej! Hned teď!

Modlitby ke zlomeným kamenům

Pan Thorne vkročil na před mě lodi. Cítila jsem, jak se zhoupala pod jeho vahou. Neměla jsem se kam schovat. Pod sedadlem byla jen miniaturní skříňka, moc malá na to, abych se nacpala dovnitř. Uvolnila jsem plátěné proužky, které držely na lavici polštářek. Zdálo se mi, že se v malém prostoru rozléhá můj přerývaný dech. Když kolem okénka na pravoboku prošla noha pana Thorneho, stočila jsem se za polštářem jako embryo. *Ted!* Jeho obličej náhle zaplnil pruh plexiskla necelou stopu od mé hlavy. Neuvěřitelně široká grimasa se ještě roztáhla. *Ted!* Sestoupil dolů.

Ted' Ted' Ted'.

Pan Thorne se přikrčil u dveří kajuty. Pokusila jsem se malé, žaluziemi kryté dveře zaklínit nohama, ale ta pravá mě neposlechla. Tenkými, dřevěnými proužky projela pěst pana Thorneho a sevřela můj kotník.

„Hej, vy tam!“

To byl roztřesený hlas pana Hodgese. Světlo baterky poskočilo naším směrem.

Pan Thorne se opřel o dveře a bolestivě mi zmáčkl levou nohu. Levou rukou, protlačenou mezi rozlámanými žaluziemi, mi pevně svíral kotník, tu druhou, s nožem, prostrčil otevřeným poklopem.

„Hej!“ zařval pan Hodges a má mysl přeskočila. Velmi těžce. Stařík se zastavil. Upustil baterku a uvolnil bezpečnostní pásku na rukojeti revolveru.

Pan Thorne sekal nožem sem a tam. Kajutu zaplnily cáry pěny, málem mi vyrazil polštář z rukou. Když nuž znovu udeřil, ostří mi přejelo špičku malíčku.

Udělej to. Ted'. *Udělej to.*

Pan Hodges sevřel revolver oběma rukama a vypálil. Střela se stočila do tmy a zvuk se odrazil o beton a vodu. *Blíž, ty hlupáku. Pohni sebou!*

Pan Thorne se znovu přitáhl a tělo mu vklouzlo do otevřeného poklopu. Aby si uvolnil levou ruku, pustil můj kotník. Ruka se okamžitě objevila v kajutě a natahovala se po mně. Vytáhla jsem se nahoru a rozsvítila světlo nad hlavou. Z prázdného očního důlku na mě zírala tma. Rozlámanými žaluziemi se rozlilo světlo a vykreslilo mu na zničeném obličejí žluté pruhy. Svezla jsem se doleva, ale ruka, která svírala můj kabát, mě vytáhla na lavičku zpět. Pan Thorne se ocitl na kolenou a snažil se osvobodit pravou ruku, aby mohl bodnout nožem.

Ted'! Druhý výstřel pana Hodgese pana Thorneho zasáhl do boku. Náraz ho srazil do sedu a pan Thorne zavrčel. Roztrhl se mi kabát a o zem zabubnovaly knoflíky.

Nůž se zasekl do příčky vedle mého ucha, pak se stáhl.

Na příď roztřeseně vstoupil pan Hodges, málem upadl a pomalu se sunul po pravoboku. Zatlačila jsem dvířky na ruku pana Thorneho, který mě pořád držel za kabát a táhl k sobě. Upadla jsem na kolena. Ostří znovu dopadlo. Rozrazilo pěnu a prořízlo mi kabát. Z rukou mi vypadly zbytky polštáře. Přinutila jsem pana Hodgese zastavit ve vzdálenosti čtyř stop a opřít pistoli o střechu kajuty.

Pan Thorne stáhl ostří a napřímil ho jako toreadorský meč. Cítila jsem tichý výkřik triumfu, jenž mu jako odporný výpar unikl mezi poskvrněnými zuby. Za jediným vytřeštěným okem hořelo světlo šílenství, světlo Niny.

Pan Hodges vypálil. Kulka přerušila panu Thornemu páteř a pokračovala k palubnímu odtoku. Pan Thorne se zlomil vzad, rozhodil ruce a dopadl jako obrovská ryba, kterou právě vytáhli, na palubu. Na podlahu kajuty spadl nůž, ztuhlé, bílé prsty neustále tloukly o palubu jako nervů zbavené. Přinutila jsem pana Hodgese udělat krok vpřed,

Modlitby ke zlomeným kamenům

přiložit zbraň ke spánku pana Thorneho (kousek nad zdravé oko) a ještě jednou vystřelit. Následoval zdušený a dutý zvuk.

V koupelně kanceláře jsem našla lékárníčku. Zatímco jsem si obvazovala malíček a vzala si tři Aspiriny, postavila jsem staříka ke dveřím.

Měla jsem zničený kabát, vzorované šaty pocákané krví. Nikdy jsem o ně moc nedbala – věřila jsem, že v nich vypadám staromódně – ale kabát patřil k mým oblíbeným. Měla jsem rozcuchané vlasy, poskvrmily je malé a vlhké kousky mozku. Opláchla jsem si obličej vodou a uhladila vlasy, jak jsem v tu chvíli dokázala nejlépe. Překvapivě mi, přestože se vysypala spousta věcí, zůstala otlučená kabelka. Přendala jsem do velké kapsy kabátu klíče, peněženku, brýle na čtení a kapesníky Kleenex, pak hodila kabelku za záchodovou mísu. Otcovu vycházkovou hůl jsem už neměla a ani jsem si už nepamatovala, kde jsem o ni přišla.

Opatrně jsem uvolnila těžký revolver z Hodgesová sevření. Stařík nechal ruku nataženou, prsty svíral vzduch. Po několika vteřinách zkoušení se mi podařilo otevřít zásobník. Zůstaly dvě nábojnice. Ten starý blázen se tady procházel a měl plných všech šest komor! *Vždycky si nech komoru pod kohoutkem prázdnou.* To mě učil Charles to veselé a vzdálené léto před tak dávnou dobou. Tehdy jsme zbraně používaly jako záminku k cestě na ostrov, kde jsme se učily střílet, ječely a nervózně se s Ninou smály, nechaly se objímat a podepírat. Naše těla se tiskla do pevných náručí našich vážných učitelů. *Člověk musí vždycky nábojnice počítat*, školil mě Charles a já v jeho náručí málem omdlela. Ucítila jsem sladkou, mužskou holicí pěnu, ten teplý a zářivý den z něj vycházel pach tabáku.

Má pozornost zbloudila a pan Hodges se nepatrně zachvěl. Ústa se mu roztáhla, umělý chrup volně poskočil. Zašilhala jsem k odřenému koženému pásku, ale žádné zásoby patron jsem nenašla. Neměla jsem ani potuchy, kde je má. Zkoumala jsem ve zmatku myšlenek, jež staříkovi zůstaly, bylo toho ale málo. Jen dokola přehrávaný záznam hlavně, jež se blíží ke spánku pana Thorneho, výbuch...

„Pojďte,“ vyzvala jsem ho. Upravila jsem brýle na jeho prázdném obličej, vrátila revolver do pouzdra a nechala ho, aby mne vyvedl z budovy.

Venku byla hustá tma. Postupovali jsme od jedné pouliční lampy ke druhé. Urazili jsme šest bloků, pak mi jeho silné chvění připomnělo, že jsem mu zapomněla obléknout kabát. Sevřela jsem duševní svěrák, a pan Hodges se třást přestal.

Dům vypadal jako předtím... můj bože... jen před pětáctyřiceti minutami. Nesvítla žádná světla. Zavedla jsem nás na nádvoří a při hledání klíče prohrabala přecpanou kapsu kabátu. Kabát sklesle visel, štípal mě chladný, noční vzduch. Z osvětlených oken na druhé straně nádvoří se ozýval smích malých holčiček a já spěchala, aby si Kathleen nevšimla, jak její dědeček vstupuje do mého domu.

Pan Hodges vstoupil s nataženým revolverem jako první. Než jsem vešla já, přiměla jsem ho zapnout světlo.

Hala byla prázdná a neporušená. Od naleštěných povrchů se odráželo světlo lustru v jídelně. Na minutu jsem se posadila na reprodukce Williamsburgova křesla na chodbě a nechala klesnout rychlost tepu na normál. Nemusela jsem pana Hodgese nutit, aby spustil kohoutek na napřažené pistoli. Paže se mu roztřásla námahou. Konečně jsem vstala a prošli jsme chodbou k zimní zahradě. Lítačkami do kuchyně vyrazila slečna Kramer, v širokém oblouku se už dolů snášel těžký,

Modlitby ke zlomeným kamenům

železný pohrabáč. Staříkova paže se pod nárazem otočila a zbraň vypálila neškodně do naleštěné podlahy. Když slečna Kramer zvedla pohrabáč k druhému úderu, revolver z volných prstů vypadl.

Obrátila jsem se a utíkala chodbou zpět. Ve chvíli, kdy pohrabáč narazil na lebku pana Hodgese, jsem za zády uslyšela zvuk drceného melounu. Místo abych vyběhla na nádvoří, jsem se vydala po schodech nahoru. Chyba. Slečna Kramer vyběhla po schodech a dorazila ke dveřím ložnice jen pár vteřin po mně. Zahlédla jsem její vytřeštěné, šílené oči a zvednutý pohrabáč, pak jsem těžké dveře zabouchla a uzamkla. Západka cvakla přesně ve chvíli, kdy se bruneta na druhé straně vrhla na dřevo. Tlustý dub nepovolil. Pak jsem zaslechla tlak kovu na dveře a rám. Znovu a znovu.

Proklínala jsem vlastní hloupost a obrátila se k důvěrně známé místnosti. Nic mi tady nemohlo pomoci. Ani telefon. Nebyla tady ani skříň, kam bych se schovala. Jen starožitný šatník. Rychle jsem přešla k oknu a vytáhla roletu. Mé výkřiky upoutají pozornost, ale ta obluda se dovnitř dostane dřív. Teď se snažila vypáčit okraje dveří. Podívala jsem se ven a spatřila stíny v oknech na druhé straně. Udělala jsem, co jsem musela.

Dvě minuty nato jsem už jen matně vnímala, jak dřevo kolem zámku povoluje. Zaslechla jsem vzdálené drhnutí pohrabáče, který páčí vzpurný kovový plát. Dveře se zhouply dovnitř.

Slečnu Kramer zalil pot. Měla pokleslou čelist, z brady jí odkapávaly sliny. Oči nepatřily člověku. Tiché kroky tenisek na schodech za jejími zády nezaslechla ani ona, ani já.

Jdi dál. Zvedni to. Natáhni to – až dozadu. Použij obě ruce. Zamiř.

Slečnu Kramer něco varovalo. Měla bych říct, že něco varovalo Ninu. Ze slečny Kramer toho už moc

nezbylo. Bruneta se obrátila k malé Kathleen, která stála na vrcholku schodiště a mířila na ni dědečkovou nataženou, těžkou zbraní. Druhá dívka vyběhla na nádvoří a volala svou kamarádku zpět.

Tentokrát Nina věděla, že se s hrozbou musí vyrovnat. Slečna Kramer pozvedla pohrabáč a obrátila se do chodby právě ve chvíli, kdy pistole vystřelila. Zpětný náraz srazil Kathleen ze schodů, nad levým nadrem slečny Kramer vykvetla rudá květina. Obrátila se, ale levou rukou stačila sevřít zábradlí a těžce se vlekla po schodech k dítěti. Ve chvíli, kdy pohrabáč dopadl, zvedl se a znovu dopadl, jsem desetiletou dívku pustila. Popošla jsem ke schodišti. Musela jsem to vidět. Slečna Kramer zvedla hlavu od své špinavé práce. Na krvi postříkaném obličejí jsem rozeznala jen bělmo jejích očí. Mužskou košili měla nasáklou vlastní krví, přesto se pořád pohybovala a fungovala. Levou rukou pozvedla zbraň. Ústa se jí roztáhla a ozval se zvuk, jako když uniká pára ze starého radiátoru.

„Melanie...“ Jak se ta stvůra ke mně po schodech blížila, zavřela jsem oči.

Otevřenými dveřmi prošla Kathleenina kamarádka, její malé nožky pumpovaly sem a tam. Šesti skoky zdolala schodiště a tenké, bílé ručky omotala pevně slečně Kramer kolem krku v těsném objetí.

Obě přepadly vzad. Přes Kathleen, až pod široké schodiště, na leštěnou, dřevěnou podlahu.

Zdálo se, že se dívka zhmoždila jen trochu. Sešla jsem dolů a obrátila ji na bok. Na lícní kosti se jí utvořila modrá skvrna. Měla pořezané paže a čelo. Modré oči nechápavě zamrkaly.

Slečna Kramer měla zlomený vaz. Jak jsem se k ní blížila, pozvedla jsem pistoli a pohrabáč jsem odkopla stranou. Hlavu měla vykroucenou do neuvěřitelného úhlu, přesto byla pořád naživu. Měla

Modlitby ke zlomeným kamenům

ochrnuté tělo, dřevo potřísnila moč, ale její oči pořád ještě mrkaly a zuby obscénně cvakaly. Musela jsem spěchat. Z Hodgesová domu se ozvalo volání dospělých hlasů. Dveře na nádvoří se otevřely. Obrátila jsem se k dívence. „Vstaň.“ Jednou zamrkala a bolestivě se vyškrábala na nohy.

Zavřela jsem dveře a z věšáku sundala hnědý plášť do deště. Přemístit obsah mých kapes do pršipláště a svléknout si zničený jarní kabát zabralo jen minutku. Teď už hlasy volaly z nádvoří.

Poklekla jsem vedle slečny Kramer, sevřela oběma rukama její obličej a vyvinula silný tlak, abych udržela její čelisti bez hnutí. Obrátila oči v sloup, ale třásla jsem jí hlavou, až se znovu objevily zornice. Naklonila jsem se k ní, až se naše tváře dotýkaly. Šeptala jsem hlasitěji, než kdybych křičela.

„Jdu si pro tebe, Nino.“

Pustila jsem její hlavu na dřevěnou podlahu a rychle přešla do zimní zahrady, mého šicího kouta. Neměla jsem čas vyběhnout do schodů pro klíč, tak jsem jen pozvedla windsorskou židli a rozbila u skříňky sklo. Má kapsa jen tak tak stačila.

Dívka zůstala stát na chodbě. Podala jsem jí pistoli pana Hodgese. Levá ruka jí visela v podivném úhlu a mě napadlo, že si přece jen něco nakonec zlomila. Ozvalo se zatřepání na dveře a někdo zkusil kliku.

„Tudy,“ zašeptala jsem a odvedla dívku do jídelny.

Po cestě jsme překročily slečnu Kramer, a jak bušení zesílilo, prošly jsme tmavou kuchyní. Pak jsme vyšly ven do aleje, do noci.

V tomto koutě Staré části stály tři hotely. Jeden byl drahý, ale moderní motel nějakých deset bloků daleko. Komfortní, ale drahý. Ten jsem okamžitě zamítla. Druhý byl malý, ale útulný dům vzdálený

jen pár bloků od mého domova. Jednalo se o příjemné, ale nijak exkluzivní hnízdečko. Přesně typ, jaký bych si vybrala při návštěvě cizího města. I ten jsem zamítla. Další stál o dva a půl bloku dál – stará vila na široké ulici přestavěná na malý hotel. Drahé starožitnosti ve všech místnostech, absurdně přemrštěné ceny. Tam jsem namířila. Dívka mi rychle kráčela po boku, v ruce pořád svírala pistoli a já ji přinutila, aby si sundala svetr a nesla ho přes ruku. Bolela mě noha a často jsem se, jak jsme spěchaly, o dívenku opírala.

Recepční v Mansard House mě poznal. Když si všiml, jak jsem rozčuchaná, pozvedl nepatrně obočí. Dívka zůstala stát v hale tři metry ode mě a částečně se ukryla ve stínech.

„Hledám svou přítelkyni,“ začala jsem rychle. „Nějakou paní Draytonovou.“

Recepční chtěl promluvit, pak zaváhal, a aniž by si to uvědomil, se zamračil. Pak to zkusil znovu. „Je mi líto. Nikdo takového jména u nás registrován není.“

„Možná se zapsala pod jménem, jaké používala za svobodna,“ doplnila jsem. „Nina Hawkinsová. Je to starší, ale velmi atraktivní žena. O pár let mladší než já. Dlouhé, šedé vlasy. Mohla se zaregistrovat na svou přítelkyni... mladou, tmavovlasou lady jménem Barrett Kramer.“

„Ne, je mi líto,“ odvětil recepční nápadně bezbarvým tónem. „Nikdo takového jména zde ubytován není. Chcete nechat zprávu pro případ, že vaše společnost dorazí později?“

„Ne,“ odpověděla jsem. „Žádnou zprávu.“

Odvedla jsem dívku do haly a zatočily jsme do chodby, která vedla k záchodům a postranním schodištím. „Promiňte mi, prosím,“ oslovila jsem kolemjdoucího poslíčka. „Snad mi můžete pomoci.“

Modlitby ke zlomeným kamenům

„Ano, madam?“ Otráveně se zastavil a uhladil si dlouhé vlasy. Bude to těžké. Jestli jsem neměla ztratit dívku, musela jsem jednat rychle.

„Hledám přítelkyni,“ začala jsem. „Je to starší, ale docela atraktivní lady. Modré oči, dlouhé, šedé vlasy. Cestuje s mladou ženou, která má tmavé a vlnité vlasy.“

„Ne, madam. Nikdo takový tady ubytován není.“

Natáhla jsem se a pevně mu sevřela předloktí. Pustila jsem dívku a zaostřila se na chlapce. „Jste si jistý?“

„Paní Harrisonová,“ odpověděl. Jeho pohled zabloudil za mě. „Pokoj dvě stě sedm. Severní čelo.“

Usmála jsem se. *Paní Harrisonová*. Můj ty bože. Nina byla ale blázen. Dívka náhle tiše zakňourala a svezla se ke zdi. Rychle jsem se rozhodla. Ráda bych uvěřila, že šlo o dobrou vůli, ale občas si vzpomenu, že měla levou ruku bezvládnou.

„Jak se jmenuješ?“ zeptala jsem se dítěte a něžně ho pohladila po vlasech. Oči jí zmateně přejížděly zleva doprava. „Tvé jméno,“ pobídla jsem ji.

„Alicia,“ jen zašeptala.

„V pořádku, Alicie. Chci, abys šla hned domů. Pospíchej, ale neutíkej.“

„Bolí mě ruka,“ namítla. Začaly se jí chvět rty. Já se znovu dotkla jejího čela a *zatlačila jsem*.

„Jdeš domů,“ poručila jsem jí. „Ruka tě nebolí. Nebudeš si nic pamatovat. Je to jako sen, na jaký zapomeneš. Pospíchej, ale neutíkej.“ Vzala jsem jí pistoli, ale nechala jsem ji zabalenou ve svetru. „Sbohem, Alicie.“

Zamrkala a přešla chodbou ke dveřím. Předala jsem pistoli poslíčkovi... „Dej si ji pod vestu,“ vyzvala jsem ho.

„Kdo je to?“ Ninin tichý hlas.

„Albert, madam. Poslíček. Máte venku auto a jsem připraven, abych vám odnesl tašky.“

Následoval zvuk cvakání zámku a dveře se rozevřely do šíře bezpečnostního řetězu. Albert v jasu zamrkal, plaše se usmál a uhladil si vlasy. Přitiskla jsem se ke zdi.

„Moc dobře.“ Uvolnila řetěz a ustoupila. Když jsem vstoupila dovnitř, už se obrátila a zavírala si kufr.

„Ahoj, Nino,“ pozdravila jsem ji tiše. Záda se jí narovнала. I ten pohyb byl plný půvabu. Na přehození přes postel jsem rozeznala obtisk, kde ležela. Pomalu se obrátila. Měla na sobě růžové šaty, jaké jsem nikdy předtím neviděla.

„Ahoj, Melanie,“ usmála se. Ty oči měly nejměkčí, nejčistější modrý odstín, jaký jsem kdy viděla. Přinutila jsem poslíčka, aby vyndal zbraň pana Hodgese a zamířil. Měl pevnou ruku. Natáhl kohoutek, až zaskočil na místo. Nina založila ruce. Nespouštěla pohled z mých očí.

„Proč?“ zeptala jsem se.

Nina nepatrně pokrčila rameny. Chvilí se mi zdálo, že se začne smát. Kdyby to udělala – ten chraplavý, dětský smích, který se mě tolikrát dotkl – nevydržela bych to. Místo toho zavřela oči. Její úsměv zůstal.

„Proč paní Harrisonová?“ zeptala jsem se.

„Ale drahoušku, zdálo se mi, že mu něco dlužíme. Myslím tím chudáčka Rogera. Řekla jsem ti někdy, jak umřel? Ne, samozřejmě jsem ti to neřekla. A nikdy ses, drahoušku Melanie, nezeptala.“ Její oči se otevřely. Obrátila jsem se k poslíčkovi. Mířil přesně. Zbývalo jen trochu přitlačit na kohoutek.

„Utopil se, drahoušku,“ poučila mě Nina. „Chudák Roger skočil z parníku. Jak se jmenoval? Ten, co ho vezl zpět do Anglie. Tak zvláštní. A právě mi napsal dopis, kde mi slíbil sňatek. Není to hrozné

Modlitby ke zlomeným kamenům

smutný příběh, Melanie? Proč si myslíš, že něco takového udělal? Asi se to nikdy nedozvíme, že?“

„Myslím, že ne,“ připustila jsem a tiše poslíčkovi přikázala zmáčknout spoušť.

Nic.

Rychle jsem se obrátila doprava. Mladíková hlava se točila ke mně. *Já ho k tomu nepřinutila.* Jeho natažená paže se začala strnule obracet mým směrem. Pistole se obracela hladce jako špička větrné korouhvičky.

Ne! Snažila jsem se, až se mi na krku napjaly šlachy. Otočka se zpomalila, přesto se – dokud hlaveň nemířila přímo na můj obličej – nezastavila. Nina se teď zasmála. Ten zvuk mi připadal v malé místnosti velmi hlasitý.

„Sbohem, drahoušku Melanie,“ zašeptala a znovu se zasmála. Zasmála se a přikývla směrem k poslíčkovi. Ve chvíli, kdy kohoutek cvakl, jsem se dívala do černé díry.

Prázdná komora. A další. A další.

„Sbohem, Nino,“ řekla jsem a vytáhla z kapsy pláště do deště Charlesovu pistoli. Exploze mi strhla zápěstí a místnost se naplnila modrým kouřem. Přesně uprostřed jejího čela se objevila malá (menší než desetník), ale naprosto dokonalá díra. Krátkou chvíli zůstala stát, jako by se nic nepříhodilo. Pak přepadla vzad, přepadla přes vysokou postel a dopadla obličejem na podlahu.

Já se obrátila k poslíčkovi a neúčinnou zbraň nahradila starodávným, ale dobře udržovaným revolverem. Poprvé jsem si všimla, že není o moc mladší, než byl Charles. Jeho vlasy měly téměř stejnou barvu. Předklonila jsem se a lehce ho políbila na rty.

„Alberte,“ zašeptala jsem. „Zůstaly čtyři nábojnice. Člověk musí vždycky nábojnice počítat, že? Jdi do haly. Zabij vedoucího. Zastřel ještě jednu

nejbližší osobu. Strč si hlaveň do pusy a zmáčkni kohoutek. Jestli nevystřelí, zmáčkni znovu. Ukrývej pistoli, dokud do haly nedorazíš.“

Za obecného zmatku jsme se objevili chodbě.

„Zavolejte sanitku!“ vykřikla jsem. „Stalo se tam neštěstí, zavolejte někdo sanitku!“ Několik lidí odběhlo, aby tak učinili. Omdlela jsem a opřela se o bělovlasého gentlemana. Kolem se hrnuli lidé, někteří nakukovali do pokoje a vykřikovali. Následoval zvuk tří výstřelů z haly. V novém zmatku jsem vyklouzla po zadním schodišti požárními dveřmi ven do noci.

Čas pokročil. Jsem tady velmi šťastná. Žiji teď v jižní Francii mezi Cannes a Toulonem a mohu šťastně prohlásit, že žiji blízko St. Tropez.

Ven chodím jen zřídka. Henri a Claude mi nakupují ve vesnici. Na pláž nechodím nikdy. Občas zajedu do domu v Paříži nebo do mého *pensione* v Itálii, jižně od Pescary. Nebo k Jadranu. Ale i takové výlety už podnikám méně a méně často.

V horách za mým domem stojí opuštěné opatství. Občas tam chodím, sedím a přemýšlím mezi kameny a divokými květinami. Přemýšlím o izolaci a abstinenci, o tom, jak krutě závisí jedno na druhém.

V těchto dnech se cítím mladší. Namlouvám si, že je to díky klimatu a svobodě, že to nejsou následky konečného Krmení. Ale občas sním o důvěrně známých ulicích Charlestonu a o tamních lidech. Jsou to sny plné hladu.

Některé dny se probudím při zpěvu dívek z vesnice, které náš dům obcházejí po cestě do mlékárny. Svítí neuvěřitelně teplé slunce, září na malé, bílé kvítky, jaké rostou mezi popadanými kameny opatství. Čítím uspokojení už jen proto, že jsem tady a dělím se s nimi o ticho a sluneční paprsky.

Modlitby ke zlomeným kamenům

Ale jindy – za chladných, temných dnů, kdy se sem od severu stěhují mraky, vzpomínám na tichý, žraloku podobný stín ponorky, která se pohybovala ve vodách zátoky. Přemýšlím, zda vyjde má dobrovolná abstinence naprázdno. Přemýšlím, zda se ti, o nichž ve své izolaci sním, oddají vlastnímu obrovskému, poslednímu Krmení.

Je teplý den. Jsem šťastná, ale stejně tak jsem sama. A mám velký, velký hlad.¹

¹ Poznámka nakladatele
povídka byla námětem pro vznik řídílného stejnojmenného
románu (připravujeme k vydání)
- 1990 Bram Stoker award
- 1989 British fantasy society award
- 1990 Locus award pro nejlepší horror

Dan Simmons

Modlitby ke zlomeným kamenům

Z anglického originálu PRAYERS TO BROKEN
STONES

přeložil Ivo Reitmayer

Obálka a grafická úprava obálky Petr Bauer

Litografie obálky LITERA Plzeň, s.r.o.

Sazba Filip Cubr

Jazykový redaktor Jana Faloutová, Vlasta Šťastná

Odpovědný redaktor Luboš Falout

Vydalo nakladatelství PERSEUS publishing, s.r.o.

jako svou 62. publikaci

Plzeň 1997, 1. vydání

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

Cena včetně DPH 170 Kč.

ISBN 80-86030-26-1